СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Меѓународни договори

Број 19 | Среда, 10 февруари 2010 | Год. LXVI

www.slvesnik.com.mk | contact@slvesnik.com.mk

С О Д Р Ж И Н А

Стр.

2. **Закон** за ратификација на Договорот меѓу Република Македонија и Канада за социјално осигурување..... **1**
3. **Закон** за ратификација на Договорот меѓу Република Македонија и Словачката Република за одбегнување на двојното оданочување и за заштита од фискална евазија по однос на даноците на доход и на капитал..... **54**
4. **Закон** за ратификација на Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Австралија за социјално осигурување..... **118**
5. **Закон** за ратификација на Сингапурскиот договор за правото на трговска марка..... **156**
6. **Закон** за ратификација на Виенскиот договор за меѓународна класификација на фигуративните елементи на трговските марки..... **220**
7. **Закон** за ратификација на Конвенцијата за прекуграничните последици од индустриски несреќи..... **247**

2.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И КАНАДА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ

Се прогласува Законот за ратификација на Договорот меѓу Република Македонија и Канада за социјално осигурување,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 4 февруари 2010 година.

Бр. 07-591/1
4 февруари 2010 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И КАНАДА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Се ратификува Договорот меѓу Република Македонија и Канада за социјално осигурување потпишан во Отава на 26 август 2009 година.

Член 2

Договорот во оригинал на македонски, англиски и на француски јазик, гласи:

ДОГОВОР

МЕЃУ

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

И

КАНАДА

ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
И
КАНАДА

во натамошниот текст: „договорни страни"

ОДЛУЧИЈА да склучат договор во областа на социјалното осигурување и

СЕ ДОГОВОРИЈА КАКО ШТО СЛЕДИ:

ДЕЛ I
ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1
Дефиниции

1. За цели на овој договор:
„*територија*" значи:

во однос на Република Македонија, територијата на Република Македонија, и

во однос на Канада, територијата на Канада;

„*давање*" значи:

секое парично давање или пензија предвидени со законодавството на било која договорна страна, вклучувајќи ги сите зголемувања и додатоци кон тоа парично давање или пензија;

„*надлежен орган*" значи:

во однос на Република Македонија, Министерството за труд и социјална политика; и

во однос на Канада, министерот, односно министрите надлежни за примена на законодавството на Канада;

„*надлежна институција*" значи:

во однос на Република Македонија, институциите надлежни за примена на законодавството утврдено во член 2 став 1 алинеја 2; и

во однос на Канада, надлежниот орган;

„*признат период*"

во однос на Република Македонија, периодот на осигурување неопходен за добивање на право на давање согласно законодавството на Република Македонија, вклучувајќи било кој период според тоа законодавство кој се изедначува со периодот на осигурување, односно кој се признава како таков; и

во однос на Канада, периодот на платени придонеси неопходен за стекнување на правото на давање според Пензиски план на Канада, периодот за време на кој се плаќа инвалидска пензија според Канадскиот пензиски план и периодот на престој неопходен за стекнување на правото на давање според Законот за старосно осигурување;

„*законодавство*" значи:

во поглед на двете договорни страни законите и подзаконските акти утврдени во член 2.

2. Сите изрази кои не се дефинирани во овој член имаат значење кое им е дадено со законодавството кое се применува.

Член 2
Законодавство на кое се применува овој договор

1. Овој Договор се применува на следното законодавство:

   1) во однос на Република Македонија:
   Законот за пензиско и инвалидско осигурување и подзаконските акти донесени врз основа на него;

   2) во однос на Канада:
      (1) Законот за старосно осигурување и подзаконските акти донесени врз основа на истиот,
      (2) Пензискиот план на Канада и подзаконските акти донесени врз основа на истиот.

2. Во врска со став 3 од овој член, овој Договор исто така се применува и на закони и други подзаконски акти со кои се врши дополнување, измена, консолидирање или замена на законодавството наведено во став 1 на овој член.
3. Овој договор се применува и на закони и подзаконски акти со кои се проширува законодавството на една од договорните страни на нови категории корисници или на нови давања, освен ако таа договорна страна не испратила до другата договорна страна спротивно известување во рок од три месеци по стапување во сила на тие закони и подзаконски акти.

Член 3
Лица врз кои се применува овој договор

Овој договор се однесува на било кое лице врз кого се применува или се применувало законодавството на едната или двете договорни страни, како и на други лица чии права произлегуваат од тоа лице.

Член 4
Еднаков третман

Лицата наведени во член 3 ги имаат обврските утврдени со законодавството на другата договорна страна и правото на давања по основ на тоа законодавство под истите услови кои важат за државјани на другата договорна страна.

Член 5
Исплата на давања во странство

1. Ако не е поинаку определено со овој Договор, давањата кои се исплатуваат на лицето утврдено во член 3 врз основа на законодавството на едната договорна страна, вклучувајќи давања остварени врз основа на овој Договор, нема да бидат предмет на нивно намалување, измена, запирање или укинување само поради фактот што корисникот престојува на територијата на другата договорна страна и овие давања ќе се исплатуваат кога тоа лице се наоѓа на територијата на другата договорна страна.
2. Давања кои се признаваат врз основа на овој договор за лице врз кое се применува или се применувало законодавството на двете договорни страни, како и за лица чии права произлегуваат од тоа лице, ќе се исплатуваат ако лицето, односно лицата чии права произлегуваат од него, престојуваат на територијата на трета држава.

ДЕЛ II
ОДРЕДБИ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОТО КОЕ СЕ ПРИМЕНУВА

Член 6
Општи правила

Согласно член 7 до 10 од овој Договор:

1) на вработено лице кое работи на територијата на една од договорните страни ќе се применува, во однос на таа работа, исклучиво законодавството на таа договорна страна.

2) на лице кое самостојно врши дејност и живее на територијата на едната договорна страна, а работи за сопствена сметка на територијата на другата договорна страна или на територииите на двете договорни страни, се применува во однос на таа работа само законодавството на првата договорна страна.

Член 7
Деташман

Доколку работодавец, кој има деловно седиште на територијата на едната договорна страна, испрати работник врз кого се применува законодавството на таа договорна страна на работа на територијата на другата договорна страна, на тој работник, во поглед на таа работа, ќе се применува само законодавството на првата договорна страна, иако работата била извршена на територијата на другата договорна страна. При ваквото ангажирање, соодветното законодавство не може да се применува подолго од 60 месеци без согласност на надлежните органи на двете договорни страни.

Член 8
Членови на бродски екипаж

На лице врз кое, доколку не би постоел овој договор, би се применувале законодавствата на двете договорни страни по основ на вработување како член на бродски екипаж, ќе се применува во поглед на тоа вработување единствено законодавството на Канада, доколку лицето живее на територијата на Канада, а во сите останати случаи единствено законодавството на Република Македонија.

Член 9
Државни и други слични вработувања

1. Независно од одредбите на овој договор остануваат во примена одредбите во врска социјалното осигурување од Виенската конвенција за дипломатски односи од 18-ти април 1961 година и од Виенската конвенција за конзуларните односи од 24-ти април 1963 година.
2. На лице ангажирано во државна служба на било која од договорните страни, упатено на работа на територијата на другата договорна страна, ќе се применува во поглед на тоа вработување единствено законодавството на првата договорна страна.
3. По исклучок од став 1 и 2 на овој член, на лице кое живее на територијата на една од договорните страни и кое е ангажирано таму во државна служба за потребите на другата договорна страна, ќе се применува во поглед на тоа вработување единствено законодавството на првата договорна страна.

Член 10
Исклучоци

Надлежните органи на двете договорни страни можат да се договорат за измена на одредбите од член 6 до 9 на овој договор во однос на било кое лице или категории на лица.

Член 11
Дефинирање на одредени периоди на престој во однос на законодавството на Канада

1. Со цел пресметување на износот на давањето според Законот за старосно осигурување:
   1) ако на некое лице се применува Пензискиот план на Канада или општиот план на одредена канадска провинција, неговиот период на престој или живеалиште во Македонија се смета за период на престој во Канада; ваквиот период исто така ќе се смета за период на престој во Канада и за неговиот брачен другар,невенчан партнер како и за лицата кои ги издржува и кои живеат со него, доколку на нив не се применува законодавството на Република Македонија по основ на вработување или вршење на самостојна дејност;
   2) ако на некое лице се применува законодавството на Република Македонија за време на период на престој во Канада, ваквиот период не се смета за период на престој или живеалиште во Канада на тоа лице, на неговиот брачен другар,невенчан партнер и издржуваните лица кои живеат со него, доколку на нив не се применува Пензискиот план на Канада или друг општ

пензиски план на канадска провинција по основ на вработување или вршење на самостојна дејност;

2. При примена на ставот 1 од овој член:
   1) ќе се смета дека лицето подлежи на Пензискиот план на Канада или друг општ пензиски план на канадска провинција за време на негов престој или живеалиште во Република Македонија, само доколку истото плаќа придонеси согласно одредениот план за време на тој престој по основ на вработување или вршење самостојна дејност.
   2) ќе се смета дека лицето подлежи на законодавството на Република Македонија за време на негов престој или живеалиште во Канада, само доколку истото врши уплата на задолжителни придонеси според тоа законодавство за време на тој период по основ на вработување или вршење на самостојна дејност.

ДЕЛ III
ОДРЕДБИ ЗА ДАВАЊАТА

ГЛАВА 1
СОБИРАЊЕ НА ПЕРИОДИТЕ

Член 12
Периоди според законодавствата на Канада и на Република Македонија

1. Ако некое лице нема право на давање заради тоа што нема навршено доволно признати периоди според законодавството на една од договорните страни, правото на давање на тоа лице ќе се определи со собирање на тие периоди и на периодите наведени во став 2 до 4 од овој член, под услов да не се поклопуваат.

2. 1) Заради утврдување на правото на давање според Законот за старосно осигурување на Канада, периодот на осигурување признаен според законодавството на Република Македонија ќе се смета за период на престој во Канада;

   2) Заради утврдување на правото на давање според Пензискиот план на Канада, календарската година која опфаќа најмалку 3 месеци платен придонес според македонското законодавство ќе се смета за година во која се платени придонесите според Канадскиот пензиски план.

3. За да се утврди дали се исполнети условите за стекнување право на старосна пензија според македонското законодавство:
   1) календарската година која претставува признат период според Пензискиот план на Канада, се смета како 12 месеци признат период според законодавството на Република Македонија;
   2) месецот кој претставува признат период според Законот за старосно осигурување на Канада и кој не е дел од признаениот период според Пензискиот план на Канада ќе се смета за признаен месец според законодавството на Република Македонија.

4. Заради утврдување на инвалидска или семејна пензија според законодавството на Република Македонија, календарската година, која претставува признаен период според Пензискиот план на Канада, ќе се смета за признаен период од 12 месеци според законодавството на Република Македонија.

Член 13
Периоди според законодавството на трета држава

1. Ако одредено лице нема право на давање врз основа на периодите кои се признаени според законодавствата на договорните страни и собрани според член 12 од овој Договор, правото на тоа лице на соодветното давање ќе се определи со собирање на тие периоди и навршените периоди кои се признаваат според законодавството на трета држава, со која двете држави склучиле договори за социјално осигурување кои предвидуваат собирање на периодите.

2. Доколку Република Македонија склучила договор со трета држава, правото на македонските државјани на давања според законодавството на Република Македонија ќе се утврди преку собирање на признати периоди на осигурување кои се навршени според законодавството на третата држава, освен доколку не е поинаку предвидено со тој договор.

Член 14
Минимален период за собирање

Независно од одредбите на овој договор, доколку вкупното времетраење на навршените периоди за одредено лице според законодавството на една од договорните страни изнесува помалку од една година и доколку, земајќи ги предвид само овие периоди, не постои право на давање според законодавството на таа договорна страна, надлежната институција на таа договорна страна нема обврска да исплаќа давања спрема лицето за тие периоди по основ на овој договор.

ГЛАВА 2
ДАВАЊА ВРЗ ОСНОВА НА ЗАКОНОДАВСТВОТО НА КАНАДА

Член 15
Давања врз основа на Законот за старосно осигурување

1. Ако лицето има право на пензија или паричен надоместок согласно Законот за старосно осигурување само со примена на одредбите од Глава 1 на овој договор кои го уредуваат собирањето на периоди на осигурување, надлежната институција на Канада го пресметува износот на пензијата или додатокот кои се исплаќаат на тоа лице според одредбите од Законот за старосно осигурување кои ја уредуваат исплатата на делумна пензија или паричен надоместок, исклучиво врз основа на периодите на престој во Канада кои можат да се земат предвид според одредбите на тој закон.
2. Став 1 од овој член се применува и на лица надвор од Канада кои би имале право на исплата на полна пензија во Канада, а кои не го исполнуваат минималниот период на престој во Канада кој според Законот за старосно осигурување е неопходен за исплата на пензија надвор од Канада.
3. Независно од одредбите на овој договор:
   1) пензијата од старосното осигурување ќе се исплатува на лица кои живеат надвор од Канада само ако периодите на престој, по нивно собирање согласно одредбите од Глава 1, се најмалку еднакви на минималниот период на престој во Канада утврден со Законот за старосно осигурување заради исплата на пензија надвор од Канада;
   2) паричен надоместок и додаток на загарантиран приход се исплатува на лица надвор од Канада само во висина предвидена со Законот за старосно осигурување.

Член 16
Давања врз основа на Пензискиот план на Канада

Доколку одредено лице има право на давања исклучиво со примена на одредбите од Глава 1 од овој договор кои го уредуваат начинот на признавање на истите, надлежната институција на Канада ќе го пресмета износот на давање кое се плаќа на лицето на следниот начин:

1. делот од давањето кој зависи од висината на доходот се утврдува согласно одредбите од Пензискиот план на Канада, исклучиво врз основа на висината на доходот кој се пресметува за цели на пензијата според тој план;
2. фиксниот дел од давањата се утврдува на тој начин, што:
   (1) износот од фиксниот дел од давањето, утврден според одредбите од Пензискиот план на Канада се множи
   со
   (2) делот кој претставува коефициент од периодот на придонеси уплатени во Пензискиот план на Канада ставен во сооднос со минималниот квалификационен период неопходен според тој план, со цел да се утврди правото на ваквото давање, но ваквиот коефициент не може во ниеден случај да ја надмине вредноста „еден".

ГЛАВА 3
ДАВАЊА СПОРЕД ЗАКОНОДАВСТВОТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Член 17
Пресметување на износот на давањето

1. Ако лицето има право на пензија само врз основа на периодите на осигурување навршени според македонското законодавство, давањето ќе се определи исклучиво според тие навршени периоди со примена на законодавството на Република Македонија.
2. Ако лицето има право на пензија единствено преку собирање на признати периоди според одредбите на Глава 1, надлежната институција на Република Македонија:
   1) ќе го собере теоретскиот износ на давања за вкупните признати периоди,собрани според законодавството на Република Македонија и законодавството на Канада,како да се навршени само според македонското законодавство;
   2) и врз основа на теоретскиот износ пресметан во согласност со алинејата 1), ќе го одреди вкупниот износ на исплативи давања преку сооднос на должината на признатите периоди собрани според законодавството на Република Македонија со вкупните признати периоди собрани според законодавството на Република Македонија и законодавството на Канада.
3. Одредбите од Законот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Македонија, кои ја определуваат исплатата на најнискиот износ на пензија, ќе продолжат да се применуваат на лица кои престојуваат надвор од територијата на Република Македонија.

ДЕЛ IV
АДМИНИСТРАТИВНИ И ДРУГИ ОДРЕДБИ

Член 18
Административна спогодба

1. Надлежните органи на договорните страни ќе склучат Административна спогодба, со која ќе ги утврдат мерките неопходни за примена на овој договор.
2. Органите за врска на договорните страни ќе бидат назначени во таа спогодба.

Член 19
Размена на информации и меѓусебна помош

1. Надлежните органи и институции одговорни за примена на овој договор:
   1) меѓусебно разменуваат информации за примена на законодавствата, во онаа мерка која е дозволена според нивното законодавство;
   2) пружаат меѓусебни услуги и помош во врска со утврдувањето на правото или износот на секое давање според овој договор или законодавството на кој се однесува овој договор исто како да се работи за примена на нивното сопствено законодавство;
   3) меѓусебно се известуваат колку што е можно побрзо за сите преземени мерки за примена на овој договор или за измените на своето законодавство, во граници во кои тие измени имаат влијание врз примената на овој договор.
2. Помошта од алинеја 1.2 се пружа бесплатно со резерви предвидени со Административната спогодба склучена врз основа на член 18 на овој договор, која се однесува на надоместување на одредени видови трошоци.
3. Секое известување за некое лице, кое едната договорна страна ќе го пренесе на другата страна , е од доверлива природа и ќе се користи само со цел за примена на овој договор и законодавството на кое овој договор се применува, освен ако законодавството на едната страна бара тие известувања да се обелоденат.

Член 20
Ослободување или намалување на даноци, давачки, такси или трошоци

1. Било какви ослободувања или намалувања на даноци, административни такси, конзуларни давачки, или административни трошоци кои ги предвидува законодавството на едната договорна страна во врска со издавање на уверение или документ чие поднесување се бара за примена на тоа законодавство, ќе ги опфаќа уверенијата или документите кои се неопходни за примена на законодавството на другата страна.
2. Сите документи од службена природа кои треба да се поднесат заради примена на овој договор се ослободени од било каква заверка од страна на дипломатските и конзуларни претставништва или слични формалности.

Член 21
Јазик на комуницирање

При спроведувањето на овој договор, надлежните органи и институции на двете договорни страни можат меѓусебно непосредно да комуницираат на македонски, англиски или француски јазик.

Член 22
Поднесување на барања, известувања или жалби

1. Сите барања, известувања и жалби во врска со правото или износот на давање според законодавството на едната договорна страна кои, според тоа законодавство, треба во пропишен рок да бидат предадени на надлежниот орган или институција на таа договорна страна, а кои биле доставени во истиот рок до органот или институцијата на другата договорна страна, ќе се сметаат како предадени до надлежниот орган или институција на првата договорна страна. Датата на доставување на барањето, известувањето или жалбата до органот или институцијата на другата договорна страна ќе се смета за дата на доставување до надлежниот орган или институција на првата договорна страна.
2. Во врска со реченица 2 од овој став, барањето за остварување право на давање според законодавството на една од договорните страни доставено по датата на влегување во сила на овој договор ќе се смета за барање за соодветно давање според законодавството на другата договорна страна, ако подносителот во моментот на доставувањето:
   1) побарал поднесокот да се смета за барање според законодавството на другата договорна страна; или

2) обезбедил информации кои укажуваат на тоа, дека навршените периоди биле признаени според законодавството на другата договорна страна.

Претходната реченица нема да биде важечка ако подносителот на барањето побара неговото или нејзиното барање подоцна да се разгледува за да се добијат давања според законодавството на другата страна

3. Во сите случаи во кои се применуваат ставовите 1 или 2 на овој член, органот или институцијата кај кого е поднесено барањето, известувањето или жалбата, должен е веднаш да го проследи истото до органот или институцијата на другата договорна страна.

Член 23
Исплата на давања

1. Надлежната институција на едната договорна страна врши исплата на давањата според овој договор на корисникот кој престојува на територијата на другата договорна страна, односно на територијата на трета држава во било која конвертибилна валута.
2. Надлежните институции на двете договорни страни ќе вршат плаќање на давања според овој договор непосредно на корисниците без било какво намалување на износите за нивните административни трошоци.

Член 24
Решавање на спорови

1. Надлежните органи на договорните страни ќе ги разрешуваат, во обем во кој истото е можно, сите спорови кои ќе настанат при толкувањето или примената на овој договор согласно духот на договорот и неговите основни принципи.
2. Договорните страни ќе се консултираат веднаш на барање на било која договорна страна за работи кои не биле разрешени од страна на надлежните органи согласно став 1 на овој член.

Член 25
Спогодби со провинциите на Канада

Надлежниот орган на Република Македонија и провинција на Канада можат да склучат спогодби за било кое прашање од социјалното осигурување во рамките на надлежностите на провинциите во Канада, доколку тие спогодби не се во спротивност со одредбите од овој договор.

ДЕЛ V
ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 26
Преодни одредби

1. Сите признати периоди навршени пред влегување во сила на овој договор се земаат предвид за определување на правото на давање според овој договор и на неговиот износ.
2. Одредбите од овој договор не можат да создадат право на исплата на давање за период пред датата на влегување во сила на истиот.
3. Во зависност од став 2 на овој член, давањата, за разлика од некои паушални давања, се исплатуваат според овој договор за случаи кои настанале пред датата на влегување во сила на истиот.

Член 27
Траење и откажување

1. Овој договор останува во сила без временско ограничување. Секоја договорна страна може да го откаже истиот во било кое време по пат на писмено известување до другата страна 12 месеци однапред.
2. Во случај на откажување на овој договор согласно став 1 на овој член, Договорот и натаму важи за сите лица кои:
   1) на датата на откажување примаат давања,
   2) пред истекот на периодот наведен во тој став поднеле барања и би имале право на давања врз основа на овој договор.

Член 28
Влегување во сила

Овој договор влегува во сила на првиот ден од четвртиот месец кој следи по месецот во кој секоја договорна страна примила од другата страна писмено известување преку дипломатски канали за тоа, дека ги исполнила сите услови за стапување во сила на овој договор.

ВО ПОТВРДА НА ОВА, долу потпишаните, службено овластени лица од страна на соодветните влади, го потпишаа овој договор.

ИЗГОТВЕНО во два примерока во Отава на ден 26 август 2009 година на македонски, англиски и француски јазик, при што секој текст има еднаква важност.

ЗА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ЗА КАНАДА

AGREEMENT ON SOCIAL SECURITY

BETWEEN

THE REPUBLIC OF MACEDONIA

AND

CANADA

THE REPUBLIC OF MACEDONIA
AND
CANADA,

hereinafter referred to as "the Parties",

RESOLVED to co-operate in the field of social security,

HAVE DECIDED to conclude an agreement for this purpose, and

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

PART I
GENERAL PROVISIONS

Article 1
Definitions

1. For the purposes of this Agreement:

"territory" means:

as regards the Republic of Macedonia, the territory of the Republic of Macedonia; and

as regards Canada, the territory of Canada;

"benefit" means:

as regards a Party, any cash benefit or pension for which provision is made in the legislation of that Party and includes any supplements or increases applicable to such a cash benefit or pension;

"competent authority" means:

as regards the Republic of Macedonia, the Ministry of Labour and Social Policy; and

as regards Canada, the Minister or Ministers responsible for the application of the legislation of Canada;

"competent institution" means:

as regards the Republic of Macedonia, the institutions responsible for the application of the legislation specified in Article 2.1.2); and

as regards Canada, the competent authority;

"creditable period" means:

as regards the Republic of Macedonia, a period of insurance used to acquire the right to a benefit under the legislation of the Republic of Macedonia, and including any period defined under that legislation as equivalent to a period of insurance, or recognized as such; and

as regards Canada, a period of contribution used to acquire the right to a benefit under the *Canada Pension Plan*; a period during which a disability pension is payable under that Plan; and a period of residence used to acquire the right to a benefit under the *Old Age Security Act*;

"legislation" means:

as regards a Party, the laws and regulations specified in Article 2.

2. Any term not defined in this Article has the meaning assigned to it in the applicable legislation.

Article 2
Legislation to Which the Agreement Applies

1. This Agreement shall apply to the following legislation:

1) with respect to the Republic of Macedonia:

the *Pension and Invalidity Insurance Act* and the regulations made thereunder;

2) with respect to Canada:

(1) the *Old Age Security Act* and the regulations made thereunder,
(2) the *Canada Pension Plan* and the regulations made thereunder.

2. Subject to paragraph 3, this Agreement shall also apply to laws and regulations which amend, supplement, consolidate or supersede the legislation specified in paragraph 1.

3. This Agreement shall further apply to laws and regulations which extend the legislation of a Party to new categories of beneficiaries or to new benefits unless an objection on the part of that Party has been communicated to the other Party not later than three months following the entry into force of such laws and regulations.

Article 3
Persons to Whom the Agreement Applies

This Agreement shall apply to any person who is or who has been subject to the legislation of one or both Parties, as well as to other persons who derive rights from such a person.

Article 4
Equality of Treatment

Any person referred to in Article 3 shall be subject to the obligations of the legislation of the other Party and shall be eligible for the benefits of that legislation under the same conditions as citizens of the latter Party.

Article 5
Export of Benefits

1. Unless otherwise provided in this Agreement, benefits payable under the legislation of a Party to any person described in Article 3, including benefits acquired by virtue of this Agreement, shall not be subject to any reduction, modification, suspension or cancellation by reason only of the fact that the person is in the territory of the other Party, and these benefits shall be paid when that person is in the territory of the other Party.

2. Benefits payable under this Agreement to a person who is or who has been subject to the legislation of both Parties, or to a person who derives rights from such a person, shall be paid when that person, or a person who derives rights from such a person, is in the territory of a third State.

PART II
PROVISIONS CONCERNING THE APPLICABLE LEGISLATION

Article 6
General Rules

Subject to Articles 7 to 10:

1) An employed person who works in the territory of a Party shall, in respect of that work, be subject only to the legislation of that Party;

2) A self-employed person who resides in the territory of a Party and who works for his or her own account in the territory of the other Party or in the territories of both Parties shall, in respect of that work, be subject only to the legislation of the first Party.

Article 7
Detachments

If an employer, having a place of business in the territory of one Party, sends an employee who is subject to the legislation of that Party to work in the territory of the other Party, that employee shall, in respect of that work, be subject only to the legislation of the first Party, as though that work was performed in its territory. In the case of an assignment, this coverage may not be maintained for more than 60 months without the consent of the competent authorities of both Parties.

Article 8
Crews of Ships

A person who, but for this Agreement, would be subject to the legislation of both Parties in respect of employment as a member of the crew of a ship shall, in respect of that employment, be subject only to the legislation of Canada if he or she resides in the territory of Canada and only to the legislation of the Republic of Macedonia in any other case.

Article 9
Government and Similar Employment

1. Notwithstanding any provision of this Agreement, the provisions regarding social security of the *Vienna Convention on Diplomatic Relations* of 18 April 1961 and the *Vienna Convention on Consular Relations* of 24 April 1963 shall continue to apply.

2. A person engaged in government employment for a Party who is posted to work in the territory of the other Party shall, in respect of that employment, be subject only to the legislation of the first Party.

3. Except as provided in paragraphs 1 and 2, a person who resides in the territory of a Party and who is engaged therein in government employment for the other Party shall, in respect of that employment, be subject only to the legislation of the first Party.

Article 10
Exceptions

The competent authorities of the Parties may, by common agreement, modify the application of the provisions of Articles 6 to 9 with respect to any person or categories of persons.

Article 11
Definition of Certain Periods of Residence with Respect to the Legislation of Canada

1. For the purpose of calculating the amount of benefits under the *Old Age Security Act*:

   1) if a person is subject to the *Canada Pension Plan* or to the comprehensive pension plan of a province of Canada during any period of presence or residence in the Republic of Macedonia, that period shall be considered as a period of residence in Canada for that person; it shall also be considered as a period of residence in Canada for that person's spouse or common-law partner and dependants who reside with him or her and who are not subject to the legislation of the Republic of Macedonia by reason of employment or self-employment;

   2) if a person is subject to the legislation of the Republic of Macedonia during any period of presence or residence in Canada, that period shall not be considered as a period of residence in Canada for that person; it shall also not be considered as a period

of residence in Canada for that person's spouse or common-law partner and dependants who reside with him or her and who are not subject to the *Canada Pension Plan* or to the comprehensive pension plan of a province of Canada by reason of employment or self-employment.

2. In the application of paragraph 1:

1) a person shall be considered to be subject to the *Canada Pension Plan* or to the comprehensive pension plan of a province of Canada during a period of presence or residence in the Republic of Macedonia only if that person makes contributions pursuant to the plan concerned during that period by reason of employment or self-employment;

2) a person shall be considered to be subject to the legislation of the Republic of Macedonia during a period of presence or residence in Canada only if that person makes compulsory contributions pursuant to that legislation during that period by reason of employment or self-employment.

PART III
PROVISIONS CONCERNING BENEFITS

CHAPTER 1
TOTALIZING

Article 12
Periods under the Legislation of Canada and the Republic of Macedonia

1. If a person is not eligible for a benefit because he or she has not accumulated sufficient creditable periods under the legislation of a Party, the eligibility of that person for that benefit shall be determined by totalizing these periods and those specified in paragraphs 2 through 4, provided that the periods do not overlap.

2. 1) For purposes of determining eligibility for a benefit under the *Old Age Security Act* of Canada, a creditable period under the legislation of the Republic of Macedonia shall be considered as a period of residence in Canada;

   2) For purposes of determining eligibility for a benefit under the *Canada Pension Plan*, a calendar year including at least 3 months which are creditable periods under the legislation of the Republic of Macedonia shall be considered as a year which is creditable under the *Canada Pension Plan*.

3. For purposes of determining eligibility for an old age pension under the legislation of the Republic of Macedonia:

   1) a calendar year which is a creditable period under the *Canada Pension Plan* shall be considered as 12 months which are creditable under the legislation of the Republic of Macedonia;

   2) a month which is a creditable period under the *Old Age Security Act* of Canada and which is not part of a creditable period under the *Canada Pension Plan* shall be considered as a month which is creditable under the legislation of the Republic of Macedonia.

4. For purposes of determining eligibility for a disability or survivor's pension under the legislation of the Republic of Macedonia, a calendar year which is a creditable period under the *Canada Pension Plan* shall be considered as 12 months which are creditable under the legislation of the Republic of Macedonia.

Article 13
Periods under the Legislation of a Third State

1. If a person is not eligible for a benefit on the basis of the creditable periods under the legislation of the Parties, totalized as provided in Article 12 the eligibility of that person for that benefit shall be determined by totalizing these periods and creditable periods completed under the legislation of a third State with which both Parties are bound by social security instruments which provide for the totalizing of periods.

2. If only the Republic of Macedonia is bound by an agreement with a third State, the eligibility of Macedonian citizens for a benefit under the legislation of the Republic of Macedonia shall be determined by totalizing creditable periods completed under the legislation of that third State, unless otherwise provided in that agreement.

Article 14
Minimum Period to be Totalized

Notwithstanding any other provision of this Agreement, if the total duration of the creditable periods accumulated by a person under the legislation of a Party is less than one year and if, taking into account only those periods, no right to a benefit exists under the legislation of that Party, the competent institution of that Party shall not be required to pay a benefit to that person in respect of those periods by virtue of this Agreement.

CHAPTER 2
BENEFITS UNDER THE LEGISLATION OF CANADA

Article 15
Benefits under the *Old Age Security Act*

1. If a person is eligible for a pension or allowance under the *Old Age Security Act* solely through the application of the totalizing provisions of Chapter 1, the competent institution of Canada shall calculate the amount of the pension or allowance payable to that person in conformity with the provisions of that Act governing the payment of a partial pension or allowance, exclusively on the basis of the periods of residence in Canada which may be considered under that Act.

2. Paragraph 1 shall also apply to a person outside Canada who would be eligible for a full pension in Canada but who has not resided in Canada for the minimum period required by the *Old Age Security Act* for the payment of a pension outside Canada.

3. Notwithstanding any other provision of this Agreement:

   1) an Old Age Security pension shall be paid to a person who is outside Canada only if that person's periods of residence, when totalized as provided in Chapter 1, are at least equal to the minimum period of residence in Canada required by the *Old Age Security Act* for the payment of a pension outside Canada;

   2) an allowance and a guaranteed income supplement shall be paid to a person who is outside Canada only to the extent permitted by the *Old Age Security Act*.

Article 16
Benefits under the *Canada Pension Plan*

If a person is eligible for a benefit solely through the application of the totalizing provisions of Chapter 1, the competent institution of Canada shall calculate the amount of benefit payable to that person in the following manner:

1) the earnings-related portion of the benefit shall be determined in conformity with the provisions of the *Canada Pension Plan*, exclusively on the basis of the pensionable earnings under that Plan;

2) the flat-rate portion of the benefit shall be determined by multiplying:

(1) the amount of the flat-rate portion of the benefit determined in conformity with the provisions of the *Canada Pension Plan*

by

(2) the fraction which represents the ratio of the periods of contributions to the *Canada Pension Plan* in relation to the minimum qualifying period required under that Plan to establish eligibility for that benefit, but in no case shall that fraction exceed the value of one.

CHAPTER 3
BENEFITS UNDER THE LEGISLATION OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA

Article 17
Amount of Benefit Payable

1. If a person is eligible for a pension under the legislation of the Republic of Macedonia, the amount of the pension shall be calculated exclusively in accordance with the provisions of the legislation of the Republic of Macedonia.

2. If a person is eligible for a pension solely through the application of the totalizing provisions of Chapter 1, the competent institution of the Republic of Macedonia:

   1) shall calculate the theoretical amount of the benefit which would be paid if the totalized creditable periods accumulated under the legislation of the Republic of Macedonia and under the legislation of Canada had been accumulated under the legislation of the Republic of Macedonia alone; and

   2) on the basis of the theoretical amount calculated in accordance with sub-paragraph 1), shall determine the actual amount of benefit payable by applying the ratio of the length of the creditable periods accumulated under the legislation of the Republic of Macedonia to the total creditable periods accumulated under the legislation of the Republic of Macedonia and under the legislation of Canada.

3. The provisions of the *Macedonian Pension and Invalidity Insurance Act* governing the minimum pension guarantee shall continue to apply to persons who reside outside the territory of the Republic of Macedonia.

PART IV
ADMINISTRATIVE AND MISCELLANEOUS PROVISIONS

Article 18
Administrative Arrangement

1. The competent authorities of the Parties shall conclude an administrative arrangement which establishes the measures necessary for the application of this Agreement.

2. The liaison agencies of the Parties shall be designated in that arrangement.

Article 19
Exchange of Information and Mutual Assistance

1. The competent authorities and institutions responsible for the application of this Agreement:

   1) shall, to the extent permitted by the legislation which they administer, communicate to each other any information necessary for the application of that legislation;

   2) shall lend their good offices and furnish assistance to one another for the purpose of determining eligibility for, or the amount of, any benefit under this Agreement, or under the legislation to which this Agreement applies, as if the matter involved the application of their own legislation;

   3) shall communicate to each other, as soon as possible, all information about the measures taken by them for the application of this Agreement or about changes in their respective legislation in so far as these changes affect the application of this Agreement.

2. The assistance referred to in sub-paragraph 1.2) shall be provided free of charge, subject to any provision contained in an administrative arrangement concluded pursuant to Article 18 for the reimbursement of certain types of expenses.

3. Unless disclosure is required under the laws of a Party, any information about a person which is transmitted in accordance with this Agreement to that Party by the other Party is confidential and shall be used only for purposes of implementing this Agreement and the legislation to which this Agreement applies.

Article 20
Exemption or Reduction of Taxes, Dues, Fees or Charge

1. Any exemption from or reduction of taxes, legal dues, consular fees and administrative charges for which provision is made in the legislation of a Party in connection with the issuing of any certificate or document required to be produced for the application of that legislation shall be extended to certificates or documents required to be produced for the application of the legislation of the other Party.

2. Any documents of an official nature required to be produced for the application of this Agreement shall be exempt from any authentication by diplomatic or consular authorities and similar formality.

Article 21
Language of Communication

For the application of this Agreement, the competent authorities and institutions of the Parties may communicate directly with one another in the Macedonian, English, or French languages.

Article 22
Submitting a Claim, Notice or Appeal

1. Claims, notices and appeals concerning eligibility for, or the amount of, a benefit under the legislation of a Party which should, for the purposes of that legislation, have been presented within a prescribed period to a competent authority or institution of that Party, but which are presented within the same period to an authority or institution of the other Party, shall be treated as if they had been presented to the competent authority or institution of the first Party. The date of presentation of claims, notices and appeals to the authority or institution of the other Party shall be deemed to be the date of their presentation to the competent authority or institution of the first Party.

2. Subject to the second sentence of this paragraph, a claim for benefit under the legislation of a Party made after the date of entry into force of this Agreement shall be deemed to be a claim for the corresponding benefit under the legislation of the other Party, provided that the applicant at the time of application:

    1) requests that it be considered an application under the legislation of the other Party; or

2) provides information indicating that creditable periods have been completed under the legislation of the other Party.

The preceding sentence shall not apply if the applicant requests that his or her claim to the benefit under the legislation of the other Party be delayed.

3. In any case to which paragraphs 1 or 2 applies, the authority or institution to which the claim, notice or appeal has been submitted shall transmit it without delay to the authority or institution of the other Party.

Article 23
Payment of Benefits

1. The competent institution of a Party shall pay benefits under this Agreement to a beneficiary residing in the territory of the other Party or a third State in any freely convertible currency.

2. The competent institutions of the Parties shall pay benefits under this Agreement directly to beneficiaries without any deduction for their administrative expenses.

Article 24
Resolution of Disputes

1. The competent authorities of the Parties shall resolve, to the extent possible, any disputes which arise in interpreting or applying this Agreement according to its spirit and fundamental principles.

2. The Parties shall consult promptly at the request of either Party concerning matters which have not been resolved by the competent authorities in accordance with paragraph 1.

Article 25
Understandings with a Province of Canada

The relevant authority of the Republic of Macedonia and a province of Canada may conclude understandings concerning any social security matter within provincial jurisdiction in Canada in so far as those understandings are not inconsistent with the provisions of this Agreement.

PART V
TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS

Article 26
Transitional Provisions

1. Any creditable period completed before the date of entry into force of this Agreement shall be taken into account for the purpose of determining the right to a benefit under this Agreement and its amount.

2. No provision of this Agreement shall confer any right to receive payment of a benefit for a period before the date of entry into force of this Agreement.

3. Subject to paragraph 2, a benefit, other than a lump sum payment, shall be paid under this Agreement in respect of events which happened before the date of entry into force of this Agreement.

Article 27
Duration and Termination

1. This Agreement shall remain in force without any limitation on its duration. It may be terminated at any time by either Party by giving 12 months' notice in writing to the other Party.

2. In the event of termination of this Agreement according to paragraph 1 of this Article, the Agreement shall continue to have effect in relation to all persons who:

    1) at the date of termination are in receipt of benefits; or

    2) prior to the expiry of the period referred to in that paragraph, have lodged claims for, and would be eligible for benefits by virtue of this Agreement.

Article 28
Entry into Force

This Agreement shall enter into force on the first day of the fourth month following the month in which each Party shall have received from the other Party written notification through diplomatic channels that it has complied with all requirements for the entry into force of this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Ottawa....this ...24th....day of ..August..2009, in the Macedonian, English and French languages, each text being equally authentic.

FOR THE REPUBLIC OF MACEDONIA

FOR CANADA

ACCORD SUR LA SÉCURITÉ SOCIALE

ENTRE

LA RÉPUBLIQUE DE MACÉDOINE

ET

LE CANADA

LA RÉPUBLIQUE DE MACÉDOINE

ET

LE CANADA,

ci-après désignées « les Parties »,

RÉSOLUES à coopérer dans le domaine de la sécurité sociale,

ONT DÉCIDÉ de conclure un accord à cette fin, et

SONT CONVENUES DES DISPOSITIONS SUIVANTES :

TITRE 1
DISPOSITIONS GÉNÉRALES

Article 1
Définitions

1. Aux fins du présent Accord :

« territoire » désigne :

pour la République de Macédoine, le territoire de la République de Macédoine;

pour le Canada, le territoire du Canada;

« autorité compétente » désigne :

pour la République de Macédoine, le ministre du Travail et des Politiques sociales;

pour le Canada, le ministre ou les ministres responsables de l'application de la législation du Canada;

« institution compétente » désigne :

pour la République de Macédoine, les institutions chargées de l'application des lois mentionnées à l'article 2.1.2);

pour le Canada, l'autorité compétente;

« législation » désigne :

pour une Partie, les lois et les règlements mentionnés à l'article 2;

« période admissible » désigne :

pour la République de Macédoine, une période d'assurance utilisée pour acquérir un droit à une prestation en vertu de la législation de la République de Macédoine, y compris toute période définie conformément à cette législation comme étant équivalente à une période d'assurance ou reconnue comme telle;
pour le Canada, une période de cotisation ou de résidence donnant droit à une prestation aux termes du *Régime de pensions du Canada*, toute période où une pension d'invalidité est payable aux

termes de ce Régime ou une période de résidence utilisée pour acquérir le droit à une prestation en vertu de la *Loi sur la sécurité de la vieillesse*;

« prestation » désigne :

pour une Partie, toute prestation ou pension en espèces, prévue par la législation de ladite Partie, y compris toute majoration ou tout supplément qui sont applicables à une telle prestation ou pension en espèces.

2. Tout terme non défini au présent article a le sens qui lui est attribué par la législation applicable.

Article 2
Législation à laquelle l'Accord s'applique

1. Le présent Accord s'applique à la législation suivante :

1) pour la République de Macédoine :

la *Loi sur les pensions et l'assurance invalidité* et les règlements qui en découlent;

2) pour le Canada :

(1) la *Loi sur la sécurité de la vieillesse* et les règlements qui en découlent,
(2) le *Régime de pensions du Canada* et les règlements qui en découlent.

2. Sous réserve des dispositions du paragraphe 3, le présent Accord s'applique également aux lois et aux règlements qui modifient, complètent, unifient ou remplacent la législation visée au paragraphe 1.

3. Le présent Accord s'applique de plus aux lois et aux règlements qui étendent la législation d'une Partie à de nouvelles catégories de bénéficiaires ou à de nouvelles prestations sauf objection d'une Partie communiquée à l'autre Partie pas plus de trois mois après l'entrée en vigueur desdites lois et desdits règlements.

Article 3
Personnes à qui l'Accord s'applique

Le présent Accord s'applique à toute personne qui est ou qui a été assujettie à la législation de l'une ou des deux Parties, ainsi qu'à d'autres personnes dont les droits proviennent de cette personne.

Article 4
Égalité de traitement

Toute personne visée à l'article 3 est soumise aux obligations de la législation de l'autre Partie et est admise aux bénéfices de ladite législation aux mêmes conditions que les citoyens de cette dernière Partie.

Article 5
Versement des prestations à l'étranger

1. Sauf dispositions contraires du présent Accord, les prestations payables aux termes de la législation d'une Partie à toute personne visée à l'article 3, y compris les prestations acquise aux termes du présent Accord, ne soubisse aucune réduction, ni modification, ni suspension ou suppression du seul fait que ladite personne se trouve sur le territoire de l'autre Partie, et ladite prestation est versée quand ladite personne se trouve sur le territoire de l'autre Partie.

2. Toute prestation payable aux termes du présent Accord à une personne qui est ou qui a été assujettie à la législation des Parties, ou aux personnes dont les droits proviennent de cette personne, est versée quand ladite personne, ou les personnes, se trouvent sur le territoire d'un État tiers.

TITRE II
DISPOSITIONS RELATIVES À LA LÉGISLATION APPLICABLE

Article 6
Règles générales

Sous réserve des articles 7 à 10 :

1) Tout travailleur salarié travaillant sur le territoire d'une Partie n'est assujetti, relativement à ce travail, qu'à la législation de ladite Partie;

2) Tout travailleur autonome qui réside sur le territoire d'une Partie et qui travaille à son propre compte sur le territoire de l'autre Partie ou sur le territoire des deux Parties n'est assujetti, relativement à ce travail, qu'à la législation de la première Partie.

Article 7
Détachements

Tout travailleur salarié qui est assujetti à la législation d'une Partie et qui travaille sur le territoire de l'autre Partie au service du même employeur ou d'un employeur apparenté est assujetti, relativement à ce travail, uniquement à la législation de la première Partie comme si ce travail s'effectuait sur son territoire. Lorsqu'il s'agit d'un détachement, cet assujettissement ne peut être maintenu pendant plus de 60 mois sans l'approbation préalable des autorités compétentes desdites Parties.

Article 8
Équipages de navires

Toute personne qui, à défaut du présent Accord, serait assujettie à la législation des Parties relativement à un emploi comme membre de l'équipage d'un navire est assujettie, relativement à cet emploi, uniquement à la législation du Canada si elle réside sur le territoire du Canada, et uniquement à la législation de la République de Macédoine dans tout autre cas.

Article 9
Emploi au service du gouvernement et emploi semblable

1. Nonobstant toute disposition du présent Accord, les dispositions relatives à la sécurité sociale de la *Convention de Vienne sur les relations diplomatiques* du 18 avril 1961 et de la *Convention de Vienne sur les relations consulaires* du 24 avril 1963 continuent à s'appliquer.

2. Une personne à l'emploi du gouvernement d'une Partie qui est affectée à un poste sur le territoire de l'autre Partie est, à l'égard de cet emploi, assujettie uniquement à la législation de la première Partie.

3. Sous réserve des dispositions des paragraphes 1 et 2, une personne qui réside sur le territoire d'une Partie et qui occupe un emploi au sein du gouvernement de l'autre Partie est assujettie uniquement à la législation de la première Partie pour ce qui est de cet emploi.

Article 10
Exceptions

Les autorités compétentes des Parties peuvent, d'un commun accord, modifier l'application des dispositions des articles 6 à 9 à l'égard de toute personne ou de toute catégorie de personnes.

Article 11
Définition de certaines périodes de résidence à l'égard de la législation du Canada

1. Aux fins du calcul du montant des prestations aux termes de la *Loi sur la sécurité de la vieillesse* :

   1) si une personne est assujettie au *Régime de pensions du Canada* ou au régime général de pensions d'une province du Canada pendant une période quelconque de présence ou de résidence en République de Macédoine, ladite période est considérée comme une période de résidence au Canada relativement à ladite personne; elle est également considérée comme une période de résidence au Canada relativement à l'époux ou au conjoint de fait et aux personnes à sa charge qui demeurent avec elle et qui ne sont pas assujettis à la législation de la République de Macédoine en raison d'emploi ou de travail autonome;

   2) si une personne est assujettie à la législation de la République de Macédoine pendant une période quelconque de présence ou de résidence au Canada, ladite période n'est pas considérée comme une période de résidence au Canada relativement à ladite personne;

elle n'est pas non plus considérée comme une période de résidence au Canada relativement à ladite personne ainsi qu'à son époux ou au conjoint de fait et aux personnes à sa charge qui demeurent avec elle et qui ne sont pas assujettis au *Régime de pensions du Canada* ou au régime général de pensions d'une province du Canada en raison d'emploi ou de travail autonome.

2. Aux fins de l'application du paragraphe 1 :

1) une personne est considérée assujettie au *Régime de pensions du Canada* ou au régime général de pensions d'une province du Canada pendant une période quelconque de présence ou de résidence en République de Macédoine uniquement si ladite personne verse des cotisations au régime en question pendant ladite période en raison d'emploi ou de travail autonome;

2) une personne est considérée assujettie à la législation de la République de Macédoine pendant une période de présence ou de résidence au Canada uniquement si ladite personne verse des cotisations obligatoires aux termes de ladite législation pendant ladite période en raison d'emploi ou de travail autonome.

TITRE III
DISPOSITIONS CONCERNANT LES PRESTATIONS
SECTION 1
TOTALISATION

Article 12
Périodes aux termes de la législation du Canada et de la République de Macédoine

1. Si une personne n'a pas droit au versement d'une prestation vu l'insuffisance de périodes admissibles aux termes de la législation d'une Partie, le droit de ladite personne au versement de ladite prestation est déterminé par la totalisation desdites périodes et de celles spécifiées aux paragraphes 2 à 4, pour autant que lesdites périodes ne se superposent pas.

2. 1) Aux fins de déterminer le droit à une prestation aux termes de la *Loi sur la sécurité de la vieillesse* du Canada, une période admissible aux termes de la République de Macédoine est considérée comme une période de résidence sur le territoire du Canada;

2) Aux fins de déterminer le droit à une prestation aux termes du *Régime de pensions du Canada*, une année civile comptant au moins 3 mois qui sont des périodes admissibles aux termes de la législation de la République de Macédoine est considérée comme une année admissible aux termes du *Régime de pensions du Canada*.

3. Aux fins de déterminer le droit à une pension de vieillesse aux termes de la législation de la République de Macédoine :

1) une année civile qui est une période admissible aux termes du *Régime de pensions du Canada* est considérée comme 12 mois admissibles aux termes de la législation de la République de Macédoine;

2) un mois qui est une période admissible aux termes de la *Loi sur la sécurité de vieillesse* du Canada et qui ne fait pas partie d'une période admissible aux termes du *Régime de pensions du Canada* est considéré comme un mois admissible aux termes de la législation de la République de Macédoine.

4. Aux fins de déterminer le droit à une prestation d'invalidité ou à une prestation de survivant aux termes de la législation de la République de Macédoine, une année civile qui est une période admissible aux termes du *Régime de pensions du Canada* est considérée comme 12 mois admissibles aux termes de la législation de la République de Macédoine.

Article 13
Périodes aux termes de la législation d'un État tiers

1. Si une personne n'a pas droit à une prestation en fonction des périodes admissibles aux termes de la législation des Parties, totalisées conformément à l'article 12, le droit de ladite personne à ladite prestation est déterminé par la totalisation desdites périodes et des périodes admissibles aux termes de la législation d'un État tiers avec lequel les Parties sont liées par des instruments de sécurité sociale prévoyant la totalisation de périodes.

2. Si seule la République de Macédoine est liée par un accord avec un État tiers, le droit des citoyens de la République de Macédoine à une prestation aux termes de la législation de la République de Macédoine est déterminé par la totalisation des périodes admissibles aux termes de la législation de cet État tiers, sauf disposition contraire dudit accord.

Article 14
Période minimale à totaliser

Nonobstant toute autre disposition du présent Accord, si la durée totale des périodes admissibles accumulées par une personne aux termes de la législation d'une Partie est inférieure à une année et si, compte tenu de ces seules périodes, le droit à une prestation n'est pas acquis aux termes de la législation de ladite Partie, l'institution compétente de ladite Partie n'est pas tenue, aux termes du présent Accord, d'accorder des prestations à ladite personne au titre desdites périodes.

SECTION 2
PRESTATIONS VERSÉES AUX TERMES DE LA LÉGISLATION DU CANADA

Article 15
Prestations aux termes de la *Loi sur la sécurité de la vieillesse*

1. Si une personne a droit à une pension ou à une allocation en vertu de la *Loi sur la sécurité de la vieillesse* uniquement suite à l'application des dispositions relatives à la totalisation énoncées à la section 1, l'institution compétente du Canada détermine le montant de la pension ou de l'allocation payable à ladite personne conformément aux dispositions de ladite Loi qui régissent le versement de la pension partielle ou de l'allocation, uniquement en fonction des périodes de résidence au Canada admissibles aux termes de ladite Loi.

2. Le paragraphe 1 s'applique également à une personne qui est hors du Canada et qui a droit à une pension intégrale au Canada, mais qui n'a pas résidé au Canada pendant la période de résidence minimale exigée par la *Loi sur la sécurité de la vieillesse* pour le versement d'une pension hors du Canada.

3. Nonobstant toute autre disposition du présent Accord :

   1) une pension de la Sécurité de la vieillesse est versée à une personne qui est hors du Canada uniquement si les périodes de résidence de ladite personne, totalisées conformément à la section 1, sont au moins égales à la période minimale de résidence au Canada exigée par la *Loi sur la sécurité de la vieillesse* pour le versement d'une pension hors du Canada;

   2) une allocation et un supplément de revenu garanti sont versés à une personne qui est hors du Canada uniquement dans la mesure permise par la *Loi sur la sécurité de la vieillesse*.

Article 16
Prestations aux termes du *Régime de pensions du Canada*

Si une personne a droit à une prestation uniquement suite à l'application des dispositions relatives à la totalisation énoncées à la section 1, l'institution compétente du Canada détermine le montant de la prestation payable à ladite personne comme suit:

   1) la composante liée aux gains de la prestation est calculée conformément aux dispositions du *Régime de pensions du Canada*, uniquement en fonction des gains ouvrant droit à pension crédités aux termes dudit Régime;

2) la composante à taux uniforme de la prestation est déterminée en multipliant:

(1) le montant de la composante à taux uniforme de la prestation déterminé conformément aux dispositions du *Régime de pensions du Canada*

par

(2) la fraction qui exprime le rapport entre les périodes de cotisation au *Régime de pensions du Canada* et la période minimale d'admissibilité à ladite prestation aux termes dudit Régime, mais ladite fraction n'excède en aucun cas cas la valeur de un.

SECTION 3
PRESTATIONS AUX TERMES DE LA LÉGISLATION DE LA RÉPUBLIQUE DE MACÉDOINE

Article 17
Montant de la prestation payable

1. Si une personne est admissible à une pension en vertu de la législation de la République de Macédoine, le montant de la pension est calculé exclusivement en fonction des dispositions de la législation de la République de Macédoine.

2. Si une personne est admissible à une pension seulement en raison de l'application des dispositions sur la totalisation énoncées à la section 1, l'institution compétente de la République de Macédoine:

   1) calcule le montant théorique de la prestation qui serait versée si les périodes admissibles totalisées aux termes de la législation de la République de Macédoine et aux termes de la législation du Canada ont été accumulées uniquement en vertu de la législation de la République de Macédoine; et

   2) en se fondant sur le montant théorique calculé conformément à l'alinéa 1), détermine le montant réel de la prestation payable en appliquant le rapport entre la durée des périodes admissibles accumulées aux termes de la législation de la République de Macédoine et les périodes admissibles totales accumulées aux termes de la législation de la République de Macédoine et aux termes de la législation du Canada.

3. Les dispositions de la loi macédonienne sur les pensions et l'assurance-invalidité qui régissent la pension minimale garantie continuent à s'appliquer aux personnes qui résident à l'extérieur du territoire de la République de Macédoine.

TITRE IV
DISPOSITIONS ADMINISTRATIVES ET DIVERSES

Article 18
Arrangement administratif

1. Les autorités compétentes des Parties concluent un arrangement administratif qui fixe les modalités requises à l'application du présent Accord.

2. Les organismes de liaison des Parties sont désignés dans ledit arrangement.

Article 19
Échange de renseignements et assistance mutuelle

1. Les autorités et institutions compétentes chargées de l'application du présent Accord :

   1) se communiquent, dans la mesure où la législation qu'elles appliquent le permet, tout renseignement requis aux fins de l'application de cette législation;

   2) s'offrent leurs bons services et se fournissent mutuellement assistance aux fins de la détermination du droit à toute prestation ou du montant de toute prestation aux termes du présent Accord ou aux termes de la législation à laquelle le présent Accord s'applique, tout comme si ladite question touchait l'application de leur propre législation;

   3) se transmettent mutuellement, dès que possible, tout renseignement concernant les mesures adoptées par celles-ci aux fins de l'application du présent Accord ou les modifications apportées à leur législation respective dans la mesure où lesdites modifications influent sur l'application du présent Accord.

2. L'assistance visée à l'alinéa 1.2) est fournie gratuitement, sous réserve de toute disposition comprise dans l'arrangement administratif conclu selon les dispositions de l'article 18 concernant le remboursement de certaines catégories de frais.

3. Sauf si sa divulgation est requise aux termes des lois d'une Partie, tout renseignement relatif à une personne transmis conformément au présent Accord à ladite Partie par l'autre Partie est confidentiel et ne peut être utilisé qu'aux seules fins de l'application du présent Accord et de la législation à laquelle le présent Accord s'applique.

Article 20
Exemption ou réduction de taxes, de droits, de frais ou de charges

1. Toute exemption ou réduction de taxe, de droits judiciaires, de droits de chancellerie ou de frais administratifs prévue par la législation d'une Partie, relativement à la délivrance d'un certificat ou d'un document requis aux fins de l'application de ladite législation, est étendue aux certificats ou aux documents requis aux fins de l'application de la législation de l'autre Partie.

2. Tout document à caractère officiel requis aux fins de l'application du présent Accord est exempté de toute légalisation par les autorités diplomatiques ou consulaires et de toute autre formalité similaire.

Article 21
Langue de communication

Aux fins de l'application du présent Accord, les autorités et les institutions compétentes des Parties peuvent communiquer directement entre elles en macédonienne, en anglais ou en français.

Article 22
Présentation d'une demande, d'un avis et d'un appel

1. Les demandes, avis et appels touchant le droit à une prestation ou le montant d'une prestation aux termes de la législation d'une Partie qui, aux termes de ladite législation, auraient dû être présentés dans un délai prescrit à l'autorité compétente ou à l'institution compétente de ladite Partie, mais qui sont présentés dans le même délai à l'autorité ou à l'institution de l'autre Partie, sont réputés avoir été présentés à l'autorité ou à l'institution compétentes de la première Partie. La date de présentation des demandes, avis ou appels à l'autorité ou à l'institution de l'autre Partie est considérée être la date de présentation à l'autorité ou à l'institution compétentes de la première Partie.

2. Sous réserve de la deuxième phrase du présent paragraphe, une demande de prestation aux termes de la législation d'une Partie, présentée après l'entrée en vigueur du présent Accord, est réputée être une demande de prestation correspondante aux termes de la législation de l'autre Partie, à condition que le requérant, au moment de la demande :

   1) demande qu'elle soit considérée comme une demande aux termes de la législation de l'autre Partie, ou

2) fournisse des renseignements indiquant que les périodes admissibles ont été accomplies aux termes de la législation de l'autre Partie.

La phrase susmentionnée ne s'applique pas si le requérant a demandé que sa demande de prestations aux termes de la législation de l'autre Partie soit différée.

3. Dans tous les cas où les dispositions des paragraphes 1 ou 2 s'appliquent, l'autorité ou l'institution qui a reçu la demande, l'avis ou l'appel le transmet sans tarder à l'autorité ou à l'institution de l'autre Partie.

Article 23
Versement des prestations

1. L'institution compétente d'une Partie verse les prestations aux termes du présent Accord à un bénéficiaire résidant dans le territoire de l'autre Partie ou d'un État tiers dans une devise qui a libre cours.

2. Les institutions compétentes des Parties versent les prestations prévues aux termes du présent Accord directement aux bénéficiaires sans faire de retenue pour leurs frais administratifs.

Article 24
Résolution de différends

1. Les autorités compétentes des Parties s'engagent, dans la mesure du possible, à résoudre tout différend relatif à l'interprétation ou à l'application du présent Accord conformément à son esprit et à ses principes fondamentaux.

2. Les Parties se consultent sans délai à la demande d'une Partie concernant tout sujet qui n'a pas été résolu par les autorités compétentes conformément au paragraphe 1.

Article 25
Ententes avec une province du Canada

L'autorité concernée de la République de Macédoine et une province du Canada peuvent conclure des ententes portant sur toute matière de sécurité sociale relevant de la compétence provinciale au Canada pour autant que ces ententes ne soient pas contraires aux dispositions du présent Accord.

TITRE V
DISPOSITIONS TRANSITOIRES ET FINALES

Article 26
Dispositions transitoires

1. Toute période admissible accomplie avant la date d'entrée en vigueur du présent Accord est prise en considération aux fins de déterminer le droit à une prestation aux termes du présent Accord ainsi que de son montant.

2. Aucune disposition du présent Accord ne confère le droit de toucher une prestation pour une période antérieure à la date d'entrée en vigueur du présent Accord.

3. Sous réserve des dispositions du paragraphe 2, une prestation, autre qu'une prestation forfaitaire, est versée aux termes du présent Accord à l'égard d'événements antérieurs à la date d'entrée en vigueur du présent Accord.

Article 27
Durée et dénonciation

1. Le présent Accord demeure en vigueur sans limitation de durée. Il peut être dénoncé en tout temps par l'une des Parties par notification écrite à l'autre Partie avec un préavis de 12 mois.

2. En cas de dénonciation du présent Accord, conformément au paragraphe 1 du présent article, l'Accord continue à s'appliquer aux personnes qui :

   1) à la date de dénonciation recevaient des prestations; ou

   2) avant l'expiration de la période mentionnée dans ce paragraphe, ont présenté une demande et auraient été admissibles à des prestations en vertu du présent Accord.

Article 28
Entrée en vigueur

Le présent Accord entre en vigueur le premier jour du quatrième mois suivant le mois au cours duquel chaque Partie a reçu de l'autre Partie une notification écrite par voie diplomatique indiquant qu'elle s'est conformée à toutes les exigences relatives à l'entrée en vigueur du présent Accord.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, dûment autorisés à cet effet par leur Gouvernement respectif, ont signé le présent Accord.

FAIT en deux exemplaires à Ottawa, ce 26e jour de août 2009 dans les langues macédonienne, anglaise et française, chaque texte faisant également foi.

POUR LA RÉPUBLIQUE DE MACÉDOINE

POUR LE CANADA

Член 3

Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Македонија се определува како надлежен орган што ќе се грижи за извршување на овој договор.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија".

L I G J

PËR RATIFIKIMIN E MARRËVESHJES NDËRMJET REPUBLIKËS SË MAQEDONISË DHE KANADASË PËR SIGURIM SOCIAL

Neni 1

Ratifikohet Marrëveshja ndërmjet Republikës së Maqedonisë dhe Kanadasë për sigurim social, e nënshkruar në Otavë, më 26 gusht 2009.

Neni 2

Marrëveshja në origjinal, në gjuhën maqedonase, angleze dhe frënge, është si vijon:

Neni 3

Fondi për Sigurim Pensional dhe Invalidor i Maqedonisë, përcaktohet si organ kompetent që do të kujdeset për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

3.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И СЛОВАЧКАТА РЕПУБЛИКА ЗА ОДБЕГНУВАЊЕ НА ДВОЈНОТО ОДАНОЧУВАЊЕ И ЗА ЗАШТИТА ОД ФИСКАЛНА ЕВАЗИЈА ПО ОДНОС НА ДАНОЦИТЕ НА ДОХОД И НА КАПИТАЛ

Се прогласува Законот за ратификација на Договорот меѓу Република Македонија и Словачката Република за одбегнување на двојното оданочување и за заштита од фискална евазија по однос на даноците на доход и на капитал,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 4 февруари 2010 година.

Бр. 07-592/1
4 февруари 2010 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И СЛОВАЧКАТА РЕПУБЛИКА ЗА ОДБЕГНУВАЊЕ НА ДВОЈНОТО ОДАНОЧУВАЊЕ И ЗА ЗАШТИТА ОД ФИСКАЛНА ЕВАЗИЈА ПО ОДНОС НА ДАНОЦИТЕ НА ДОХОД И НА КАПИТАЛ

Член 1

Се ратификува Договорот меѓу Република Македонија и Словачката Република за одбегнување на двојното оданочување и за заштита од фискална евазија по однос на даноците на доход и на капитал склучен во Братислава на 5 октомври 2009 година.

Член 2

Договорот во оригинал на македонски, словачки и англиски јазик, гласи:

ДОГОВОР

МЕЃУ
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
И
СЛОВАЧКАТА РЕПУБЛИКА

ЗА ОДБЕГНУВАЊЕ НА ДВОЈНОТО ОДАНОЧУВАЊЕ И ЗА ЗАШТИТА ОД ФИСКАЛНА ЕВАЗИЈА ПО ОДНОС НА ДАНОЦИТЕ НА ДОХОД И НА КАПИТАЛ

Република Македонија и Словачката Република, со желба да склучат договор за одбегнување на двојното оданочување и за заштита од фискална евазија по однос на даноците на доход и на капитал

се договорија за следново:

Член 1
ЛИЦА НА КОИ СЕ ПРИМЕНУВА ДОГОВОРОТ

Овој договор ќе се применува на лицата кои се резиденти на едната или на двете држави договорнички.

Член 2
ДАНОЦИ НА КОИ СЕ ПРИМЕНУВА ДОГОВОРОТ

(1) Овој договор ќе се применува на даноците на доход и на капитал кои ги воведува државата договорничка или нејзините политички поединици или локални власти, независно од начинот на кои тие се наплатуваат.

(2) Под даноци на доход и на капитал се сметаат сите даноци кои се воведуваат на вкупниот доход, вкупниот капитал, или на делови на доходот или на капиталот, вклучувајќи ги и даноците на добивка од отуѓување на подвижен или недвижен имот, даноците на вкупните износи на платите или надоместоците кои ги исплатуваат претпријатијата, како и даноците на прираст на капиталот.

(3) Постојните даноци на кои ќе се применува овој договор се:

а) во Македонија:

(i) персонален данок на доход;
(ii) данок на добивка;
(iii) данок на имот;

(во натамошниот текст "македонски данок");

б) во Словачка:

(i) данок на доход на физички лица;
(ii) данок на доход на правни лица;
(iii) данок на недвижен имот;

(во натамошниот текст "словачки данок").

(4) Овој договор ќе се применува исто така и на секој ист или суштински сличен данок кој ќе се воведе по склучувањето на овој договор покрај или наместо постојните даноци. Надлежните органи на државите договорнички ќе ги соопштуваат една на друга позначајните промените кои ги имаат извршено во нивните даночни закони.

Член 3
ОПШТИ ДЕФИНИЦИИ

(1) За потребите на овој договор, освен ако во контекст на ова не се бара поинаку:

а) изразот "Македонија", ја означува територијата на Република Македонија, на која според македонското законодавство и во согласност со меѓународното право, се спроведуваат суверените права на Република Македонија;

б) изразот "Словачка", ја означува Словачката Република и употребен во географска смисла, ја означува нејзината територија, во рамките на која Словачката Република ги спроведува нејзините суверени права и јурисдикција, во согласност со правилата на меѓународното право;

в) изразите "држава договорничка" и "друга држава договорничка" означуваат Македонија или Словачка, зависно од смислата;

г) изразот "лице" означува физичко лице, правно лице и друштво на лица;

д) изразот "друштво" означува секое правно лице или целина која се третира како правно лице за даночни цели;

ѓ) изразот "претпријатие" се користи за вршење на секаква дејност;

е) изразот "претпријатие на државата договорничка" и "претпријатие на другата држава договорничка" означува претпријатие со кое управува резидент на државата договорничка и претпријатие со кое управува резидент од другата држава договорничка;

ж) изразот "дејност" вклучува извршување на професионални услуги и други активности од независен карактер;

з) изразот "меѓународен сообраќај" означува секој превоз со брод, воздухоплов, чамец, железничко или друмско возило кој го врши претпријатие чие седиште на стварна управа се наоѓа во државата договорничка, освен ако тој превоз се одвива исклучиво помеѓу места кои се наоѓаат во другата држава договорничка;

ѕ) изразот "државјанин" означува:

(i) секое лице кое поседува државјанство на државата договорничка;
(ii) секое правно лице, партнерство или асоцијација кое таквиот свој статус го остварува според важечките закони на државата договорничка;

и) изразот "надлежен орган" означува:

(i) во Македонија, Министерството за финансии, односно негов овластен претставник;
(ii) во Словачка, Министерството за финансии, односно негов овластен претставник.

(2) Кога државата договорничка го применува овој договор, во било кое време, секој израз кој што не е дефиниран со договорот ќе има значење, освен ако контекстот не бара поинаку, според законот на таа држава кој се однесува на даноците на кои овој договор се применува. Секое значење според даночните закони на таа држава кои се во сила, има предност во однос на значењето кое на тој израз му го даваат другите закони на таа држава.

Член 4
РЕЗИДЕНТ

(1) Изразот "резидент на државата договорничка", за потребите на овој договор, означува секое лице, кое според законите на таа држава,

подлежи на оданочување во таа држава по основ на живеалиште, престојувалиште, место на основање, седиште на управување или друг критериум од слична природа, и исто така ја вклучува таа држава и било која политичка подединица или локални власти. Но, овој израз не вклучува лица кои подлежат на оданочување само за доходот од извори во таа држава или капиталот кој се наоѓа во таа држава.

(2) Кога според одредбите на ставот 1, физичко лице е резидент на двете држави договорнички, неговиот статус се определува на следниот начин:

а) ќе се смета дека е резидент само на државата во која има постојано место на живеење; ако има постојано место на живеење во двете држави, ќе се смета дека е резидент само на државата со која неговите лични и економски врски се потесни (средиште на животни интереси);

б) доколку не може да се определи државата во која има средиште на животни интереси, или ако ни во една држава договорничка нема постојано место на живеење, ќе се смета дека е резидент само на државата во која има вообичаено место на живеење;

в) ако има вообичаено место на живеење во двете држави договорнички или нема ниту во една од нив, ќе се смета дека е резидент само на државата чиј е државјанин;

г) ако е државјанин на двете држави или на ниту една од нив, надлежните органи на државите договорнички ќе го решат прашањето по пат на заеднички договор.

(3) Кога, во согласност со одредбите на ставот 1, лицето, освен физичкото, е резидент на двете држави договорнички, се смета дека е резидент само на државата во која се наоѓа седиштето на неговата стварна управа.

Член 5
ПОСТОЈАНА ДЕЛОВНА ЕДИНИЦА

(1) Изразот "постојана деловна единица" за потребите на овој договор, означува постојано место на активност преку кое претпријатието го врши потполно или делумно своето работење.

(2) Изразот "постојана деловна единица"означува особено:

а) седиште на управата;

б) филијала;

в) деловница;

г) фабрика;

д) работилница, и

ѓ) рудник, извор на нафта или гас, каменолом или друго место на искористување на природните богатства.

(3) Изразот "постојана деловна единица" исто така означува:

а) Градежните локалитети или градењето или инсталационите проекти, само доколку тие траат подолго од дванаесет месеци;

б) извршувањето на услуги, вклучително консултантските и менаџерските услуги, од страна на претпријатие преку вработените или друг персонал ангажиран од претпријатието за таа намена, но само доколку активностите од таа природа (за ист или поврзан проект) се извршуваат во државата за период или периоди кои вкупно надминуваат 183 дена во рамките на било кој дванаесетмесечен период.

(4) По исклучок на претходните одредби на овој член, под изразот "постојана деловна единица" не се подразбира:

а) користењето на објектите исклучиво со цел за складирање, изложување или испорака на добра или стоки кои му припаѓаат на претпријатието;

б) одржување на залихи на добра или стоки кои му припаѓаат на претпријатието исклучиво со цел за складирање, изложување или испорака;

в) одржување на залихи на добра и стоки кои му припаѓаат на претпријатието исклучиво со цел да бидат преработени од друго претпријатие;

г) одржување на утврденото деловно место на работење исклучиво со цел за купување на добра или стоки или за прибирање на информации за претпријатието;

д) одржување на утврденото деловно место исклучиво со цел за вршење на било кои други активности кои имаат подготвителен или помошен карактер за претпријатието;

ѓ) одржување на утврденото деловно место исклучиво со цел за вршење на активностите наведени во точките од а) до д), доколку целокупната активност на утврденото деловно место што ќе настане од оваа комбинација е од подготвителен или помошен карактер.

(5) По исклучок на одредбите од став 1 и 2 од овој член, кога лице - освен застапник со независен статус на кого се применува одредбата од ставот 6, делува во име на претпријатие и има и вообичаено користи во државата договорничка, овластување да склучува договори во име на претпријатието, ќе се смета дека тоа претпријатие има постојана деловна единица во таа држава во поглед на сите активности кои тоа лице ги презема за претпријатието, освен ако активностите на тоа лице се ограничени на активностите наведени во ставот 4 од овој член, кои доколку би се вршеле преку утврденото деловно место, не би го правеле тоа утврдено деловно место како постојана деловна единица согласно одредбите на тој став.

(6) Не се смета дека претпријатието има постојана деловна единица во другата држава договорничка само поради тоа што во таа држава ги врши своите активности преку посредник, генерално ополномоштен застапник или друг претставник со самостоен статус, ако овие лица делуваат во рамките на своите редовни деловни активности.

(7) Фактот што едно друштво кое е резидент на државата договорничка контролира или е под контрола на друштво кое е резидент на другата држава договорничка, или кое го врши работењето во таа друга држава (било преку постојана деловна единица или на друг начин), само по себе не значи дека едно друштво може да постане постојана деловна единица на другото друштво.

Член 6
ДОХОД ОД НЕДВИЖЕН ИМОТ

(1) Доходот кој резидент на државата договорничка го остварува од недвижен имот (вклучувајќи го и доходот од земјоделство и шумарство) кој се наоѓа во другата држава договорничка ќе се оданочи во таа друга држава.

(2) Изразот "недвижен имот" го има истото значење како во законите на државата договорничка во која се наоѓа предметниот имот. Овој израз во секој случај ги опфаќа и придружните добра кои му припаѓаат на недвижниот имот, сточниот фонд и опремата која се користи во земјоделството и шумарството, правата на кои се применуваат општите одредби за сопственоста на земјиштето, плодоуживање на недвижностите и правата на променливите или постојаните плаќања како надоместок за работата, или за правото да се извршува работата, на минералните наоѓалишта, изворите и другите природни богатства. Бродовите, чамците, воздухопловите, железничките и друмските возила нема да се сметаат за недвижен имот.

(3) Одредбите од ставот 1 ќе се применуваат на доходот кој ќе се оствари од непосредно користење, изнајмување или друг начин на користење на недвижниот имот.

(4) Одредбите од ставовите 1 и 3 ќе се применуваат и на доходот од недвижниот имот на претпријатијата.

Член 7
ДОБИВКА ОД ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТ

(1) Добивката на претпријатието на државата договорничка ќе се оданочува само во таа држава, освен во случај кога претпријатието врши дејност во другата држава договорничка преку постојана деловна единица која се наоѓа таму. Ако претпријатието врши дејност според горенаведениот начин, добивките на претпријатието можат да се оданочуваат во другата држава, но само за оној износ кој и се припишува на таа постојана деловна единица.

(2) Во зависност од одредбите од ставот 3, кога претпријатието на државата договорничка врши дејност во другата држава договорничка преку постојана деловна единица која таму се наоѓа, во секоја држава договорничка на таа постојана деловна единица и се припишува добивката која би можела да се оствари доколку би била одвоено и посебно претпријатие кое врши иста или слична дејност под исти или слични услови и како да делувала потполно самостојно од претпријатието чија е постојана деловна единица.

(3) При утврдување на добивката на постојаната деловна единица, како одбитоци се признаваат трошоците кои се извршени за потребите на постојаната деловна единица, вклучувајќи ги и трошоците на управување и општите административни трошоци, било во државата во која се наоѓа постојаната деловна единица или на друго место.

(4) Доколку е вообичаено во државата договорничка добивката која се припишува на постојаната деловна единица да се одредува врз основа на распределбата на вкупната добивка на претпријатието на неговите посебни делови, одредбата од ставот 2 не ја спречува таа држава договорничка со таквата вообичаена распределба да ја одреди добивката која се оданочува. Усвоениот метод на распределба треба да биде таков што резултатот ќе биде во согласност со начелата кои се содржани во овој член.

(5) Добивката нема да и се припише на постојаната деловна единица ако таа само купува добра или производи за претпријатието.

(6) За потребите на претходните ставови, добивката која се припишува на постојаната деловна единица се определува со ист метод

од година во година, освен ако постои оправдана и доволна причина да се постапи поинаку.

(7) Кога добивката ги опфаќа поодделните приходи кои се регулираат со посебни членови од овој договор, одредбите од овој член не влијаат на одредбите на тие членови.

Член 8
МЕЃУНАРОДЕН СООБРАЌАЈ

(1) Добивката на претпријатието на државата договорничка остварена од работење во меѓународен сообраќај со бродови, воздухоплови, чамци, железнички или друмски возила, ќе се оданочи само во државата договорничка во која се наоѓа седиштето на стварната управа на претпријатието.

(2) Ако седиштето на стварната управа на претпријатието кое се занимава со поморски сообраќај се наоѓа на брод или чамец, тогаш се смета дека тоа се наоѓа во државата договорничка во која се наоѓа матичното пристаниште на бродот или чамецот, или, ако не постои такво матично пристаниште, тогаш се смета дека се наоѓа во државата договорничка во која корисникот на бродот е резидент.

(3) Одредбите од ставот 1 се применуваат и на добивката остварена од учество во пул, заедничко вложување или меѓународна деловна единица.

Член 9
ПОВРЗАНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА

(1) Кога

а) претпријатие на државата договорничка учествува непосредно или посредно во управувањето, контролата или капиталот на претпријатието на другата држава договорничка, или

б) исти лица учествуваат непосредно или посредно во управувањето, контролата или капиталот на претпријатието на државата договорничка и на претпријатието на другата држава договорничка,

и ако и во двата случаи, помеѓу тие две претпријатија во нивните трговски или финансиски односи се создадени или наметнати услови различни од условите кои би биле создадени помеѓу самостојни претпријатија, добивката која би настанала за едно од претпријатијата, кога не би постоеле тие услови, или поради тие услови не настанала,

може да биде вклучена во добивката на тоа претпријатие и соодветно оданочена.

(2) Кога државата договорничка ја вклучува во добивката на претпријатието од таа држава, и ја оданочува соодветно, добивката за која претпријатието од другата држава договорничка било оданочено во таа држава, а вклучената добивка од првоспоменатата држава ќе се смета дека е добивката која би била остварена од претпријатието од првоспоменатата држава ако условите создадени помеѓу двете претпријатија се како помеѓу самостојни претпријатија, тогаш таа друга држава ќе направи соодветно прилагодување на износот на данокот утврден на таа добивка. При одредувањето на ваквото прилагодување, ќе се води сметка и за другите одредби од овој договор и доколку е потребно надлежните органи на државите договорнички ќе се консултираат една со друга.

Член 10
ДИВИДЕНДИ

(1) Дивидендите кои ги исплатува друштво кое е резидент на државата договорничка на резидентот на другата држава договорничка се оданочуваат во таа друга држава.

(2) Меѓутоа, таквите дивиденди можат да се оданочат и во државата договорничка чиј резидент е друштвото кое ги исплатува дивидендите во согласност со законите на таа држава, но ако стварниот корисник на тие дивиденди е резидент на другата држава договорничка, обложениот данок не може да надмине повеќе од 5 проценти од бруто износот на дивидендите.

Овој став не влијае на оданочувањето на добивката на друштвото од која дивидендите се исплатуваат.

(3) Изразот "дивиденди", употребен во овој член го означува доходот од акции или други права на учество во добивката кои не се побарувања на долгови, како и друг доход кој по однос на оданочувањето има ист третман како и доходот од акциите според законите на државата чиј резидент е друштвото кое врши исплата.

(4) Одредбите од ставовите 1 и 2 нема да се применуваат ако стварниот корисник на дивидендите, резидент на државата договорничка, врши дејност во другата држава договорничка чиј резидент е друштвото кое ги исплатува дивидендите преку постојана деловна единица која се наоѓа во таа држава, а правото по однос на кое дивидендите се платени е стварно поврзано со таквата постојана деловна единица. Во тој случај соодветно ќе се применуваат одредбите на член 7.

(5) Кога друштвото кое е резидент на државата договорничка остварува добивка или доход од другата држава договорничка, другата држава не може да воведе данок на дивидендите кои ги исплатува друштвото, освен ако тие дивиденди се исплатени на резидентот на другата држава или ако правото врз основа на кое се исплаќаат дивидендите е стварно поврзано со постојана деловна единица која се наоѓа во таа друга држава, ниту нераспределената добивка на друштвото да ја оданочува со данок на нераспределените добивки на друштвото, дури и ако дивидендите се исплатени или нераспределената добивка потполно или делумно се состои од добивката или доходот кои настанале во таа друга држава.

Член 11
КАМАТА

(1) Каматата која настанува во државата договорничка а стварниот корисник е резидент од другата држава договорничка се оданочува во таа друга држава.

(2) Меѓутоа, оваа камата може исто така да биде оданочена и во државата договорничка во која настанува, во согласност со законите на таа држава, но ако стварниот корисник на каматата е резидент на другата држава договорничка, така обложениот данок не може да надмине 10 проценти од вкупниот износ на каматата.

(3) Изразот "камата" употребен во овој член означува доход од побарувања на секаков вид долг, независно од тоа дали се обезбедени со хипотека и дали на основа на нив се стекнува право на учество во добивката на должникот, и посебно на хартии од вредност на владата и доход од обврзници или други видови на обврзници, вклучувајќи ги и премиите и наградите на тие хартии од вредност или обврзници. Казнените камати платени за задоцнети плаќања не се сметаат за камати за потребите на овој член. Изразот "камата" не означува било кој дел од доходот кој се смета за дивиденда според одредбите од став 3 на член 10.

(4) Одредбите на ставовите 1 и 2 нема да се применуваат ако стварниот корисник на каматата кој е резидент на државата договорничка, го врши своето работење во другата држава договорничка во која настанала каматата, преку постојана деловна единица која се наоѓа во таа држава, а побарувањето на долгот на кое се плаќа камата е стварно поврзано со таа постојана деловна единица. Во тој случај се применуваат одредбите на член 7.

(5) Ќе се смета дека каматата настанала во државата договорничка кога исплатувачот е резидент на таа држава. Меѓутоа, кога лицето кое плаќа камата, без оглед на тоа дали е резидент на државата договорничка или не, има во таа држава договорничка постојана деловна единица во врска со која се јавува побарувањето на кое се плаќа камата, а таквата

камата се исплаќа на товар на постојаната деловна единица, ќе се смета дека таквата камата настанува во државата договорничка во која постојаната деловна единица се наоѓа.

(6) Кога износот на каматата поради посебните односи помеѓу исплатувачот на каматата и стварниот корисник или помеѓу нив и трето лице, имајќи го во вид побарувањето на долгот за кој таа се плаќа, го надминува износот кој би бил договорен помеѓу исплатувачот и стварниот корисник, при непостоење на такви односи, одредбите од овој член ќе се применуваат само на последно споменатиот износ. Во таков случај, вишокот на платениот износ ќе се оданочи согласно со законите на секоја држава договорничка, при што ќе се земат во предвид и другите одредби од овој договор.

Член 12
ПРИХОДИ ОД АВТОРСКИ ПРАВА

(1) Приходите од авторски права кои настануваат во државата договорничка а стварниот корисник е резидент на другата држава договорничка се оданочуваат во таа друга држава.

(2) Меѓутоа, овие приходи од авторски права можат да се оданочат и во државата договорничка во која се остариле во согласност со законите на таа држава, но ако стварниот корисник на авторските права е резидент на другата држава договорничка, така обложениот данок не може да надмине 10 проценти од бруто износот на приходите од авторски права.

(3) Изразот "приходи од авторски права" употребен во овој член, означува плаќање на било кој вид примање за користење, или право на користење, било кое право на авторско право за книжевно, уметничко или научно дело, вклучувајќи ги кинематографските филмови и филмовите или лентите за телевизија и радио или друг вид на визуелна и звучна репродукција, патент, заштитен знак, дизајн или модел, план, тајна формула или постапка, софтвер, или за користење на, или право на користење на индустриска, комерцијална или научна опрема, или за информација во врска со индустриски, комерцијални или научни искуства.

(4) Одредбите од ставовите 1 и 2 нема да се применуваат ако стварниот корисник на приходите од авторски права кој е резидент на државата договорничка, го врши работењето во другата држава договорничка во која приходите од авторски права се остварени, преку постојана деловна единица која се наоѓа таму, а правото или имотот врз основа на кои се плаќаат приходите од авторски права се стварно поврзани со таа постојана деловна единица. Во тој случај ќе се применуваат одредбите на член 7.

(5) Се смета дека приходите од авторски права се остварени во државата договорничка кога исплатувачот е резидент на таа држава.

Меѓутоа, кога лицето кое ги плаќа приходите од авторски права, без оглед дали е резидент на државата договорничка или не, има во државата договорничка постојана деловна единица во врска со која се појавува обврска за плаќање на приходи од авторски права, а тие авторски права паѓаат на товар на таа постојана деловна единица, се смета дека тие приходи од авторски права се создадени во државата договорничка во која постојаната деловна единица се наоѓа.

(6) Кога, поради посебниот однос помеѓу исплатувачот и стварниот корисник, или помеѓу нив двајцата и трето лице, платениот износ по основа на приходи од авторски права, земајќи го предвид користењето, правото или информацијата за кои тој се плаќа, го надминува износот кој би бил договорен помеѓу исплатувачот и стварниот корисник доколку таков однос не би постоел, одредбите од овој член ќе се применуваат само на последно споменатиот износ. Во тој случај вишокот на платениот износ ќе се оданочува согласно законите на секоја држава договорничка, земајќи ги предвид и другите одредби од овој договор.

Член 13
КАПИТАЛНИ ДОБИВКИ

(1) Добивката која ќе ја оствари резидент на држава договорничка од отуѓување на недвижен имот наведен во членот 6 , а кој се наоѓа во другата држава договорничка се оданочува во таа друга држава.

(2) Добивките остварени од резидент на државата договорничка од отуѓување на акции или други корпоративни права на компанијата чија вредност се состои директно или индиректно главно од недвижниот имот кој се наоѓа во другата држава договорничка, може да се оданочат во таа друга држава.

(3) Добивката од отуѓување на подвижен имот кој сочинува дел од имотот за работење на постојаната деловна единица која претпријатието од државата договорничка ја има во другата држава договорничка, вклучувајќи ја и добивката од отуѓување на таа постојана деловна единица (сама или заедно со целото претпријатие), може да се оданочуваат во таа друга држава.

(4) Добивката остварена од продажба на бродови, воздухоплови, железнички и друмски возила кои се користат во меѓународниот сообраќај, чамци вклучени во внатрешниот воден транспорт или од подвижен имот кој е во врска со работењето на тие бродови, воздухоплови, чамци, железнички и друмски возила, ќе се оданочуваат само во државата договорничка во која се наоѓа седиштето на стварната управа на претпријатието.

(5) Приходите од отуѓување на друг имот освен наведениот во ставовите од 1, 2, 3 и 4 ќе се оданочуваат само во државата договорничка во која лицето кое отуѓува имот е резидент.

Член 14
ЛИЧНИ ПРИМАЊА ОД РАБОТЕН ОДНОС

(1) Во зависност од одредбите на членовите 15, 17 и 18, платите, надниците и другите слични примања кои произлегуваат од работен однос, остварени од резидент на државата договорничка ќе се оданочуваат само во таа држава, освен во случаи кога вработувањето се извршува во другата држава договорничка. Ако вработувањето е извршено така, таквите примања кои се остваруваат таму, ќе се оданочуваат во таа друга држава.

(2) По исклучок од одредбите од став 1, примањата кои резидентот на едната држава договорничка ги остварува од работен однос во другата држава договорничка ќе се оданочуваат само во првоспоменатата држава, доколку:

а) примателот престојува во другата држава договорничка во период или периоди кои вкупно не надминуваат 183 дена во период од дванаесет месеци, кој период започнува или завршува во односната фискална година, и

б) примањето е платено од страна, или во име на работодавачот кој не е резидент на другата држава, и

в) примањата не паѓаат на товар на постојаната деловна единица која работодавачот ја има во другата држава.

(3) По исклучок на претходните одредби од овој член, примањата остварени по основ на вработување на брод, чамец, воздухоплов, железничко или друмско возило вклучено во меѓународен сообраќај, или на чамец вклучен во внатрешен воден транспорт, можат да се оданочат во државата договорничка во која се наоѓа седиштето на стварната управа на претпријатието.

Член 15
НАДОМЕСТОЦИ НА ДИРЕКТОРИ

Надоместоците и другите слични примања кои ги остварува резидент на државата договорничка во својство на член на одбор на директори или било кој друг сличен орган на друштво кое е резидент на другата држава договорничка, ќе се оданочува во таа друга држава.

Член 16
УМЕТНИЦИ И СПОРТИСТИ

(1) По исклучок на одредбите од членовите 7 и 14, доходот остварен од резидент на државата договорничка преку лично вршење на дејност како изведувач како што е театарски, филмски, радио или телевизиски уметник, или музичар, или спортист во другата држава договорничка ќе се оданочи во таа друга држава.

(2) Кога доходот од лично извршени активности на изведувачот или спортистот не му припаѓа лично на изведувачот или спортистот туку на друго лице, тој доход, по исклучок на одредбите од член 7 и 14, ќе се оданочува во државата договорничка во која активностите на изведувачот или спортистот се извршени.

Член 17
ПЕНЗИИ

Согласно со ставот 2 од членот 18, пензиите и другите слични примања платени на резидент на државата договорничка, по основ на минат работен однос, ќе се оданочуваат само во таа држава.

Член 18
ДРЖАВНА СЛУЖБА

(1) а) Платите, надоместоците и другите слични примања, поинакви од пензиите кои ги исплаќа државата договорничка или политичка поединица или нејзината локална власт на физичко лице по основа на услуги направени на државата договорничка или политичка поединица или на нејзината локална власт ќе се оданочуваат само во таа држава.

б) Меѓутоа, таквите плати, надоместоци и другите слични примања ќе се оданочуваат само во другата држава договорничка доколку услугите се извршени во таа држава, а физичкото лице е резидент на таа држава кој:

(i) е државјанин на таа држава; или
(ii) не станал резидент на таа држава само поради вршење на тие услуги.

(2) а) Пензијата која ја плаќа државата договорничка, или се плаќа од фондовите создадени од неа, или од политичка поединица или од нејзината локална власт на физичко лице за услуги направени на таа држава договорничка или на политичка поединица или на нејзината локална власт, ќе се оданочува само во таа држава.

б) Меѓутоа, таквата пензија ќе се оданочува само во другата држава договорничка ако физичкото лице е резидент или државјанин на таа држава.

(3) Одредбите на членовите 14, 15, 16 и 17 ќе се применуваат на платите, надоместоците и другите слични примања, и на пензиите, по однос на услуги направени во врска со вршење на дејност од страна на државата договорничка или политичка поединица или нејзина локалната власт.

Член 19
СТУДЕНТИ

Студент или лице на стручна обука, кој непосредно пред посетата на државата договорничка бил или е резидент на другата држава договорничка и кој престојува во првоспоменатата држава само поради своето образование или обука, не плаќа данок во таа држава на средствата кои ги добива за издржување, образование или обука ако тие средства се од извори надвор од таа држава.

Член 20
ДРУГИ ПРИХОДИ

(1) Деловите од доходот на резидент на државата договорничка, без оглед каде се остварени, кои не се опфатени со претходните одредби од овој договор, ќе се оданочат само во таа држава.

(2) Меѓутоа, приходот во вид на добивка од игри на среќа или лотарии, остварен во другата држава договорничка ќе се оданочи во таа друга држава.

(3) Одредбите од ставот 1 не се применуваат на доходот, освен на доходот од недвижен имот дефиниран во ставот 2 од членот 6, ако примателот на тој доход кој е резидент на државата договорничка врши дејност во другата држава договорничка преку постојана деловна единица која се наоѓа во таа држава договорничка, а правото или имотот врз основа на кои се исплаќа доходот се ефективно поврзани со постојаната деловна единица. Во тој случај се применуваат одредбите на член 7.

Член 21
КАПИТАЛ

(1) Капиталот кој се состои од недвижен имот од членот 6 кој го поседува резидент на државата договорничка а се наоѓа во другата држава договорничка, може да се оданочи во таа друга држава.

(2) Капиталот кој се состои од подвижен имот кој претставува дел од имотот кој е наменет за работење на постојаната деловна единица која претпријатието на државата договорничка ја има во другата држава договорничка, може да се оданочи во таа друга држава.

(3) Капиталот кој се состои од бродови, воздухоплови, чамци, железнички и друмски возила кои се користат во меѓународниот сообраќај, и од подвижен имот кој служи за користење на тие бродови, воздухоплови, чамци, железнички и друмски возила, ќе се оданочи само во државата договорничка во која се наоѓа седиштето на стварната управа на претпријатието.

(4) Сите останати делови од капиталот на резидент на државата договорничка, ќе бидат оданочени само во таа држава.

Член 22
ОДБЕГНУВАЊЕ НА ДВОЈНОТО ОДАНОЧУВАЊЕ

(1) Кога резидент на една држава договорничка остварува доход или поседува капитал кој, согласно одредбите од договорот, може да се оданочи во другата држава договорничка, првоспоменатата држава треба да одобри:

а) како одбиток на данокот на доход на тој резидент, износ еднаков на износот на данокот на доход платен во таа друга држава;

б) како одбиток на данокот на капитал на резидентот, износ еднаков на данокот на капитал кој е платен во таа друга држава.

Тој одбиток и во двата случаи не може да биде поголем од делот на данокот на доход или данокот на капитал кој е пресметан пред извршеното одбивање, кој одговара, зависно од случајот, на доходот или капиталот кој може да се оданочи во таа друга држава.

(2) Кога во согласност со било која одредба од договорот, доходот кој е остварен или капиталот кој го поседува резидентот на државата договорничка е изземен од оданочување во таа држава, таа држава може, во пресметувањето на износот на данокот на преостанатиот доход или капитал на тој резидент, да го земе предвид изземениот доход или капитал.

Член 23
ЕДНАКОВ ТРЕТМАН

(1) Државјаните на државата договорничка не подлежат на оданочување или друга обврска во врска со оданочувањето во другата држава договорничка кое е поинакво или потешко од оданочувањето и обврските во врска со оданочувањето на кое државјаните на другата

држава, под исти услови, посебно по однос на резидентство, подлежат или можат да подлежат. Оваа одредба, по исклучок на одредбите на член 1 исто така ќе се применува на лицата кои не се резиденти на едната или на двете од државите договорнички.

(2) Оданочувањето на постојаната деловна единица која претпријатието на државата договорничка ја има во другата држава договорничка не може да биде понеповолно во таа друга држава од оданочувањето на претпријатието на таа друга држава која врши иста дејност. Оваа одредба не може да се толкува како задолжителна за државата договорничка за да им одобри на резидентите од другата држава договорничка било какви лични олеснувања, ослободувања или намалувања за даночни цели по основ на граѓански статус или семејни обврски кои таа ги одобрува на своите резиденти.

(3) Каматата, приходите од авторски права и другите исплати платени од претпријатие на државата договорничка на резидентот на другата држава договорничка, заради одредување на добивката што ќе се оданочи на тоа претпријатие, се одбиваат под истите услови како да се исплатени на резидент на првоспоменатата држава, освен во случаите наведени во став 1 на член 9, став 6 на член 11, или став 6 на член 12. Слично, долговите на претпријатие на државата договорничка кон резидент на другата држава договорничка, заради одредување на капиталот што ќе се оданочи на тоа претпријатие, се одбиваат под истите услови како да биле договорени за резидент на првоспоменатата држава.

(4) Претпријатието на државата договорничка, чиј капитал потполно или делумно е поседуван или контролиран, директно или индиректно, од страна на еден или повеќе резиденти на другата држава договорничка, нема да се оданочи со данок или да подлежи на друга обврска во врска со данок во првоспоменатата држава кое е поинакво или потешко од оданочувањето на обврските во врска со оданочувањето на кое други слични претпријатија од првоспоменатата држава се или може да бидат подложени.

(5) Одредбите на овој член, покрај одредбите од член 2, ќе се применуваат и на даноците од било каков вид и опис.

Член 24
ПОСТАПКА ЗА ЗАЕМНО ДОГОВАРАЊЕ

(1) Кога едно лице смета дека активностите на едната или двете држави договорнички доведуваат или ќе доведат до тоа тој да не биде оданочен во согласност со одредбите на овој договор, тој може, без оглед на правните лекови предвидени со внатрешното законодавство на тие држави, да го изложи својот случај пред надлежниот орган на државата договорничка чиј резидент е, или доколку неговиот случај спаѓа под ставот

1 на член 23, односно на државата договорничка чиј државјанин е. Случајот мора да биде изложен во рок од три години од денот на првото известување за активноста која доведува до оданочување кое не е во согласност со одредбите на овој договор.

(2) Надлежниот орган, доколку смета дека жалбата е оправдана и ако не е во можност сам да дојде до задоволително решение, ќе настојува случајот да го реши со заедничко договарање со надлежниот орган на другата држава договорничка, заради одбегнување на оданочувањето кое не е во согласност со овој договор. Договорот кој што ќе се постигне ќе се спроведува без оглед на временските ограничувања во внатрешните закони на државите договорнички.

(3) Надлежните органи од државите договорнички ќе се залагаат да ги решат по пат на заеднички договор сите потешкотии или нејаснотии кои произлегуваат во однос на толкувањето или примената на овој договор. Тие можат заеднички да се консултираат за одбегнување на двојното оданочување во случаите кои не се предвидени со овој договор.

(4) Надлежните органи на државите договорнички можат непосредно да комуницираат, како и преку заедничка комисија составена од самите нив или нивни претставници, заради постигнување на договор во смисла на претходните ставови.

Член 25
РАЗМЕНА НА ИНФОРМАЦИИ

(1) Надлежните органи на државите договорнички ќе разменуваат информации потребни за примената на одредбите на овој договор или внатрешните закони на државите договорнички кои се однесуваат на даноците од било каков вид и опис наметнати во име на државите договорнички, или нивните политички поединици или на нивните локални власти, се додека оданочувањето не е во спротивност со договорот. Размената на информации не е ограничена со членовите 1 и 2 од овој договор. Секоја информација добиена од државата договорничка ќе се смета како тајна исто како и информациите добиени според внатрешните закони на таа држава, и можат да бидат откриени само на лицата или органите (вклучувајќи ги судовите и органите на управата), кои се надлежни за облог и наплата на даноците, присилната наплата или за прогон, во врска со решавање на жалба по однос на даноците на кои се повикува во првата реченица. Овие лица или органи ќе ги користат информациите само за тие намени. Тие можат да ги откријат информациите во јавна судска постапка или во судските одлуки.

(2) Одредбите од ставот 1 не можат во никој случај да се толкуваат како воспоставување на обврски на државата договорничка да:

а) презема управни мерки кои не се во согласност со законите и управната пракса на таа или на другата држава договорничка;

б) дава информации кои не можат да се добијат врз основа на закон или во вообичаена управна практика на таа или на другата држава договорничка;

в) дава информации кои би откриле некоја трговска, деловна, индустриска, комерцијална или професионална тајна, или трговска постапка, или информација, чие откривање би било во спротивност со државната политика (јавниот поредок).

Член 26
ДИПЛОМАТСКИ И КОНЗУЛАРНИ ПРЕТСТАВНИЦИ

Одредбите од овој договор нема да влијаат на фискалните привилегии на дипломатските или конзуларните претставници предвидени со општите правила на меѓународното право или со одредбите од посебните договори.

Член 27
ВЛЕГУВАЊЕ ВО СИЛА

(1) Овој договор ќе биде предмет на одобрување во согласност со процедурите кои се бараат од државите договорнички со цел воведување во сила на договорот, и истиот ќе влезе во сила шеестиот ден кој следува по датумот на прием на последното известување на државата договорничка со кое се потврдува дека сите формалности потребни за влегување во сила на овој договор се исполнети. Одредбите од овој договор ќе се применуваат:

а) по однос на даноците што се задржуваат на изворот, на доходот платен или задолжен на или после првиот ден од јануари во календарската година што следува по годината во која договорот влегува во сила;

б) по однос на другите даноци на доход и даноци на капитал, на доходот или капиталот во било која даночна година почнувајќи на или после првиот ден од јануари во календарската година, што следува по годината во која договорот влегува во сила.

(2) Договорот помеѓу Социјалистичка Федеративна Република Југославија и Чехословачката Социјалистичка Република за одбегнување на двојното оданочување по однос на даноците на доход и капитал потпишан во Прага на 2 ноември 1981 година ќе престане да биде во сила и да се применува во односите помеѓу Република Македонија и Словачката Република со денот на влегување во сила на овој договор.

Член 28
ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕ

Овој договор останува во сила се додека не го откаже една од државите договорнички. Секоја од државите договорнички може да го откаже овој договор по дипломатски пат, со доставување на писмено известување за престанување на неговото важење најмалку шест месеци пред крајот на календарската година по истекот на пет години од денот на влегувањето во сила на договорот. Во таков случај, овој договор престанува да се применува:

а) по однос на даноците што се задржуваат на изворот, доходот платен или задолжен после првиот ден од јануари во календарската година што следува по годината во која писменото известување е дадено;

б) по однос на другите даноци на доход и даноци на капитал, на доходот или капиталот во било која даночна година почнувајќи на или после после првиот ден од јануари во календарската година што следува по годината во која писменото известување е дадено.

КАКО ПОТВРДА ЗА ОВА потписниците, полноважно за тоа овластени, го потпишаа овој договор.

СОСТАВЕН во Братислава, на 5ти октомври 2009 година, во два оригинални примероци на македонски, словачки и англиски јазик, сите текстови подеднакво веродостојни. Во случај на несогласување по однос на толкувањето, англискиот текст ќе биде меродавен.

ЗА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ЗА
СЛОВАЧКАТА РЕПУБЛИКА

Zmluva
medzi
Macedónskou republikou
a
Slovenskou republikou
o zamedzení dvojitého zdanenia a zabránení daňovému úniku
v odbore daní z príjmov a z majetku

Macedónska republika a Slovenská republika želajúc si uzavrieť zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia a zabránení daňovému úniku v odbore daní z príjmov a z majetku,

dohodli sa takto:

Článok 1
Osoby, na ktoré sa zmluva vzťahuje

Táto zmluva sa vzťahuje na osoby, ktoré sú rezidentmi jedného zmluvného štátu alebo oboch zmluvných štátov.

Článok 2
Dane, na ktoré sa zmluva vzťahuje

(1) Táto zmluva sa vzťahuje na dane z príjmov a z majetku, ukladané v mene niektorého zmluvného štátu alebo jeho nižších správnych útvarov alebo miestnych orgánov bez ohľadu na spôsob ich vyberania.

(2) Za dane z príjmov a z majetku sa považujú všetky dane vyberané z celkových príjmov, z celkového majetku alebo z časti príjmov alebo majetku vrátane daní zo zisku zo scudzenia hnuteľného alebo nehnuteľného majetku, daní z celkovej čiastky miezd alebo platov vyplácaných podnikmi, ako aj daní z prírastku majetku.

(3) Súčasné dane, na ktoré sa táto zmluva vzťahuje, sú najmä:

a) v Macedónsku

(i) daň z príjmov fyzických osôb,

(ii) daň zo zisku,

(iii) daň z majetku,

(ďalej len „macedónska daň").

b) na Slovensku

(i) daň z príjmov fyzických osôb,

(ii) daň z príjmov právnických osôb,

(iii) daň z nehnuteľností,

(ďalej len „slovenská daň")

(4) Táto zmluva sa vzťahuje aj na všetky dane rovnakého alebo v podstate podobného druhu, ktoré sa budú ukladať po dátume podpisu tejto zmluvy popri súčasných daniach alebo namiesto nich. Príslušné orgány zmluvných štátov si vzájomne oznámia všetky podstatné zmeny, ktoré nastali v ich daňových právnych predpisoch.

Článok 3
Všeobecné definície

(1) Na účely tejto zmluvy, ak súvislosť nevyžaduje odlišný výklad

a) pojem „Macedónsko" označuje územie Macedónskej republiky, nad ktorým vykonáva Macedónska republika svoje suverénne práva podľa macedónskeho právneho poriadku a v súlade s medzinárodným právom,

b) pojem „Slovensko" označuje Slovenskú republiku a použitý v geografickom zmysle označuje jej územie, na ktorom Slovenská republika vykonáva svoje suverénne práva a jurisdikciu v súlade s pravidlami medzinárodného práva,

c) pojmy „jeden zmluvný štát" a „druhý zmluvný štát" označujú podľa súvislostí Macedónsko alebo Slovensko,

d) pojem „osoba" zahŕňa fyzickú osobu, spoločnosť a všetky iné združenia osôb,

e) pojem „spoločnosť" označuje každú právnickú osobu alebo každého nositeľa práv a povinností považovaného na účely zdanenia za právnickú osobu,

f) pojem „podnik" sa týka vykonávania akejkoľvek podnikateľskej činnosti,

g) pojmy „podnik jedného zmluvného štátu" a „podnik druhého zmluvného štátu" podľa okolností označujú podnik prevádzkovaný rezidentom jedného zmluvného štátu alebo podnik prevádzkovaný rezidentom druhého zmluvného štátu,

h) pojem „podnikanie" zahŕňa aj vykonávanie profesijných služieb a ostatných činností nezávislého charakteru,

i) pojem „medzinárodná doprava" označuje každú dopravu loďou, lietadlom, člnmi, železničným alebo cestným vozidlom vykonávanú podnikom, ktorého miesto skutočného vedenia sa nachádza v zmluvnom štáte okrem prípadov, keď sa taká doprava vykonáva len medzi miestami v druhom zmluvnom štáte,

j) pojem „štátny príslušník" označuje

(i) každú fyzickú osobu, ktorá má štátne občianstvo zmluvného štátu,

(ii) každú právnickú osobu, osobnú obchodnú spoločnosť (partnership) alebo združenie zriadené podľa právnych predpisov platných v niektorom zmluvnom štáte,

k) pojem „príslušný orgán" označuje

(i) v Macedónsku: ministerstvo financií alebo jeho splnomocneného zástupcu.

(ii) na Slovensku: ministerstvo financií alebo jeho splnomocneného zástupcu;

(2) Vždy, keď ide o uplatňovanie tejto zmluvy niektorým zmluvným štátom, každý pojem nedefinovaný v zmluve, ak si to súvislosť nevyžaduje inak, má taký význam, aký má v danom čase podľa právnych predpisov toho štátu na účely daní, na ktoré sa vzťahuje táto zmluva, pričom akýkoľvek význam podľa príslušných daňových predpisov toho štátu bude prevažovať nad významom, ktorý má daný pojem podľa iných právnych predpisov toho štátu.

Článok 4
Rezident

(1) Na účely tejto zmluvy pojem „rezident zmluvného štátu" označuje každú osobu, ktorá podľa právnych predpisov toho štátu podlieha v tom štáte zdaneniu z dôvodu svojho bydliska, trvalého pobytu, miesta registrácie, miesta vedenia alebo iného podobného kritéria a zahŕňa aj ten štát a každý jeho nižší správny útvar alebo miestny orgán. Tento pojem však nezahŕňa osobu, ktorá v tom štáte podlieha zdaneniu iba z dôvodu príjmov zo zdrojov v tom štáte alebo majetku nachádzajúceho sa v tom štáte.

(2) Ak je fyzická osoba podľa ustanovení odseku 1 rezidentom oboch zmluvných štátov, určí sa jej postavenie takto

a) táto osoba sa považuje za rezidenta len toho štátu, v ktorom má stály byt; ak má stály byt v oboch štátoch, považuje sa za rezidenta len toho štátu, ku ktorému má užšie osobné a hospodárske vzťahy (stredisko životných záujmov),

b) ak nemožno určiť, v ktorom štáte má táto osoba stredisko svojich životných záujmov, alebo ak nemá stály byt v žiadnom štáte, považuje sa za rezidenta len toho štátu, v ktorom sa obvykle zdržiava,

c) ak sa táto osoba obvykle zdržiava v oboch štátoch alebo sa ani v jednom z nich nezdržiava, považuje sa za rezidenta len toho štátu, ktorého je štátnym príslušníkom,

d) ak je táto osoba štátnym príslušníkom oboch štátov alebo žiadneho z nich, príslušné orgány zmluvných štátov sa vynasnažia túto otázku vyriešiť vzájomnou dohodou.

(3) Ak podľa ustanovení odseku 1 osoba iná ako fyzická osoba je rezidentom oboch zmluvných štátov, považuje sa za rezidenta len toho štátu, v ktorom sa nachádza miesto jej skutočného vedenia.

Článok 5
Stála prevádzkareň

(1) Na účely tejto zmluvy pojem "stála prevádzkareň" označuje trvalé miesto na podnikanie, ktorého prostredníctvom podnik vykonáva úplne alebo čiastočne svoju činnosť.

(2) Pojem "stála prevádzkareň" zahŕňa najmä

a) miesto vedenia,

b) pobočku,

c) kanceláriu,

d) továreň,

e) dielňu,

f) baňu, nálezisko ropy alebo plynu, lom alebo iné miesto ťažby prírodných zdrojov.

(3) Pojem "stála prevádzkareň" zahŕňa aj

a) stavenisko, alebo stavebný alebo inštalačný projekt, ale len vtedy, ak trvá dlhšie ako dvanásť mesiacov,

b) poskytovanie služieb vrátane poradenských a manažérskych služieb, podnikom prostredníctvom zamestnancov alebo iných pracovníkov zamestnaných podnikom na takéto účely, ale len pokiaľ činnosti takéhoto charakteru trvajú (ak ide o ten istý projekt alebo projekt s ním spojený) v krajine počas jedného alebo viacerých období presahujúcich v úhrne 183 dní v akomkoľvek dvanásťmesačnom období.

(4) Bez ohľadu na predchádzajúce ustanovenia tohto článku pojem "stála prevádzkareň" nezahŕňa

a) použitie zariadenia iba na účely uskladnenia, vystavenia alebo dodania tovaru patriaceho podniku,

b) udržiavanie zásob tovaru patriaceho podniku iba na účely uskladnenia, vystavenia alebo dodania,

c) udržiavanie zásob tovaru patriaceho podniku iba na účely spracovania iným podnikom,

d) udržiavanie trvalého miesta na podnikanie iba na účely nákupu tovaru alebo zhromažďovania informácií pre podnik,

e) udržiavanie trvalého miesta na podnikanie iba na účely poskytovania iných činností pre podnik, ktoré majú prípravný alebo pomocný charakter,

f) udržiavanie trvalého miesta na podnikanie iba na účely

vykonávania akejkoľvek kombinácie činností uvedených v písmenách a) až e), ak celková činnosť trvalého zariadenia na podnikanie vyplývajúca z tejto kombinácie má prípravný alebo pomocný charakter.

(5) Ak bez ohľadu na ustanovenia odsekov 1 a 2 osoba - iná ako nezávislý zástupca v zmysle odseku 6 - koná v zmluvnom štáte v mene podniku a má a obvykle uplatňuje právomoc uzatvárať zmluvy v mene podniku, tak tento podnik má stálu prevádzkareň v tomto štáte vo vzťahu k všetkým činnostiam, ktoré táto osoba vykonáva pre podnik, pokiaľ činnosti tejto osoby nie sú obmedzené na činnosti uvedené v odseku 4, ktoré by nezakladali existenciu stálej prevádzkarne podľa ustanovení tohto odseku, keby sa vykonávali prostredníctvom trvalého zariadenia na podnikanie.

(6) Nepredpokladá sa, že podnik má stálu prevádzkareň v zmluvnom štáte len preto, že v tomto štáte vykonáva svoju činnosť prostredníctvom makléra, generálneho komisionára alebo akéhokoľvek iného nezávislého zástupcu, ak tieto osoby konajú v rámci svojej riadnej činnosti.

(7) Skutočnosť, že spoločnosť, ktorá je rezidentom jedného zmluvného štátu, ovláda spoločnosť alebo je ovládaná spoločnosťou, ktorá je rezidentom druhého zmluvného štátu alebo ktorá vykonáva svoju činnosť v tom druhom štáte (či prostredníctvom stálej prevádzkarne alebo inak), nevytvára sama osebe z ktorejkoľvek takejto spoločnosti stálu prevádzkareň druhej spoločnosti.

Článok 6
Príjmy z nehnuteľného majetku

(1) Príjmy, ktoré poberá rezident jedného zmluvného štátu z nehnuteľného majetku (vrátane príjmov z poľnohospodárstva alebo lesníctva) nachádzajúceho sa v druhom zmluvnom štáte, môžu sa zdaniť v tom druhom štáte.

(2) Pojem "nehnuteľný majetok" má taký význam, aký má podľa právnych predpisov zmluvného štátu, v ktorom sa ten majetok nachádza. V každom prípade tento pojem zahŕňa príslušenstvo nehnuteľného majetku, živý a mŕtvy inventár používaný v poľnohospodárstve a lesníctve, práva vzťahujúce sa na

pozemky podľa ustanovení občianskeho práva, právo užívania nehnuteľného majetku a práva na premenlivé alebo pevné platby za ťažbu alebo za povolenie na ťažbu nerastných ložísk, prameňov a iných prírodných zdrojov; lode, člny, lietadlá, železničné alebo cestné dopravné prostriedky sa nepovažujú za nehnuteľný majetok.

(3) Ustanovenia odseku 1 sa uplatnia na príjmy z priameho užívania, z nájmu alebo z každého iného spôsobu užívania nehnuteľného majetku.

(4) Ustanovenia odsekov 1 a 3 sa vzťahujú aj na príjmy z nehnuteľného majetku podniku.

Článok 7
Zisky podniku

(1) Zisky podniku jedného zmluvného štátu podliehajú zdaneniu len v tom štáte, ak podnik nevykonáva svoju činnosť v druhom zmluvnom štáte prostredníctvom stálej prevádzkarne, ktorá sa tam nachádza. Ak podnik vykonáva svoju činnosť takým spôsobom, môžu sa zisky podniku zdaniť v tom druhom štáte, ale iba v takom rozsahu, v akom ich možno pripočítať tej stálej prevádzkarni.

(2) Ak podnik jedného zmluvného štátu vykonáva svoju činnosť v druhom zmluvnom štáte prostredníctvom stálej prevádzkarne, ktorá sa tam nachádza, tej stálej prevádzkarni sa s výnimkou ustanovení odseku 3 v každom zmluvnom štáte pripočítavajú zisky, ktoré by mohla dosiahnuť, keby ako samostatný podnik vykonávala rovnaké alebo podobné činnosti za rovnakých alebo podobných podmienok, a keby bola úplne nezávislá od podniku, ktorého je stálou prevádzkarňou.

(3) Pri stanovení ziskov stálej prevádzkarne sa povoľuje odpočítať náklady vynaložené na činnosť tejto stálej prevádzkarne vrátane výdavkov na vedenie a všeobecných administratívnych výdavkov takto vynaložených bez ohľadu na to, či vznikli v tom štáte, v ktorom sa nachádza stála prevádzkareň.

(4) Ak je v niektorom zmluvnom štáte obvyklé stanoviť zisky, ktoré sa majú pripočítať stálej prevádzkarni na základe rozdelenia celkových ziskov podniku jeho rôznym častiam, ustanovenia odseku 2 nevylučujú, aby ten zmluvný štát

stanovil zisky, ktoré sa majú zdaniť obvyklým rozdelením; použitý spôsob rozdelenia zisku však musí byť taký, aby bol výsledok v súlade so zásadami stanovenými v tomto článku.

(5) Stálej prevádzkarni sa nepripočítavajú žiadne zisky na základe skutočnosti, že iba nakupovala tovar pre podnik.

(6) Zisky, ktoré sa majú pripočítať stálej prevádzkarni, sa na účely predchádzajúcich odsekov určia každý rok rovnakým spôsobom, ak neexistujú dostatočné dôvody na iný postup.

(7) Ak zisky zahŕňajú časti príjmov osobitne uvedených v iných článkoch tejto zmluvy, ustanovenia tých článkov nebudú dotknuté ustanoveniami tohto článku.

Článok 8
Medzinárodná doprava

(1) Zisky z prevádzkovania lodí, lietadiel, člnov, železničných alebo cestných vozidiel v medzinárodnej doprave podliehajú zdaneniu len v zmluvnom štáte, v ktorom sa nachádza miesto skutočného vedenia podniku.

(2) Ak miesto skutočného vedenia podniku, ktorý sa zaoberá vodnou dopravou, je na palube lode alebo člna, tak sa považuje za umiestnené v tom zmluvnom štáte, v ktorom sa nachádza domovský prístav tejto lode alebo člna, alebo ak domovský prístav nie je, nachádza sa v tom zmluvnom štáte, ktorého rezidentom je prevádzkovateľ lode.

(3) Ustanovenia odseku 1 sa uplatnia aj na zisky z účasti na poole, spoločnej prevádzke alebo na medzinárodnej prevádzkovej organizácii.

Článok 9
Prepojené podniky

(1) Ak

a) sa podnik jedného zmluvného štátu zúčastňuje priamo alebo nepriamo na riadení, kontrole alebo na majetku podniku druhého zmluvného štátu, alebo

b) sa tie isté osoby priamo alebo nepriamo zúčastňujú na riadení, kontrole alebo na majetku podniku jedného zmluvného štátu i podniku druhého zmluvného štátu

a ak sú v týchto prípadoch oba podniky vo svojich obchodných alebo finančných vzťahoch viazané podmienkami, na ktorých sa dohodli alebo im boli uložené a ktoré sa líšia od podmienok, na ktorých by sa dohodli nezávislé podniky, potom môžu byť akékoľvek zisky, ktoré by nebyť týchto podmienok jeden z nich dosiahol, ale vzhľadom na tieto podmienky ich nedosiahol, zahrnuté do ziskov toho podniku a následne zdanené.

(2) Ak jeden zmluvný štát zahrnie do ziskov podniku toho štátu a následne zdaní zisky, z ktorých bol podnik druhého zmluvného štátu zdanený v tomto druhom štáte a zisky takto zahrnuté sú zisky, ktoré by bol dosiahol podnik skôr uvedeného štátu, ak by podmienky dohodnuté medzi týmito dvoma podnikmi boli také, aké by sa dohodli medzi nezávislými podnikmi, potom tento druhý štát primerane upraví sumu dane uloženej z týchto ziskov v tomto štáte. Pri stanovení tejto úpravy sa bude postupovať s náležitým ohľadom na iné ustanovenia tejto zmluvy a príslušné orgány zmluvných štátov môžu v prípade potreby vzájomne konzultovať.

Článok 10
Dividendy

(1) Dividendy vyplácané spoločnosťou, ktorá je rezidentom jedného zmluvného štátu, rezidentovi druhého zmluvného štátu, môžu sa zdaniť v tom druhom štáte.

(2) Tieto dividendy sa však môžu zdaniť aj v zmluvnom štáte, ktorého je spoločnosť vyplácajúca dividendy rezidentom, a to podľa právnych predpisov

toho štátu, ak je však skutočný vlastník dividend rezidentom druhého zmluvného štátu, daň takto stanovená nepresiahne 5 % hrubej sumy dividend. Tento odsek neovplyvní zdanenie ziskov spoločnosti, z ktorých sa vyplácajú dividendy.

(3) Pojem "dividendy" použitý v tomto článku označuje príjmy z akcií alebo iných práv, ktoré nie sú pohľadávkami, z podielov na zisku, ako aj iné príjmy, ktoré sa zdaňujú rovnakým spôsobom ako príjmy z akcií podľa právnych predpisov toho štátu, ktorého rezidentom je spoločnosť rozdeľujúca zisk.

(4) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa neuplatnia, ak skutočný vlastník dividend, ktorý je rezidentom jedného zmluvného štátu, vykonáva v druhom zmluvnom štáte, ktorého rezidentom je spoločnosť vyplácajúca dividendy, podnikateľskú činnosť prostredníctvom stálej prevádzkarne, ktorá sa tam nachádza a ak vlastníctvo, s ktorým v súvislosti sa dividendy vyplácajú, sa skutočne viaže na túto stálu prevádzkareň. V tom prípade sa uplatnia ustanovenia článku 7.

(5) Ak spoločnosť, ktorá je rezidentom zmluvného štátu, poberá zisky alebo príjem z druhého zmluvného štátu, ten druhý štát nemôže zdaniť dividendy vyplácané spoločnosťou s výnimkou, ak sa tieto dividendy vyplácajú rezidentovi toho druhého štátu alebo ak vlastníctvo, v súvislosti s ktorým sa dividendy vyplácajú, sa skutočne viaže na stálu prevádzkareň nachádzajúcu sa v druhom štáte, ani zdaniť nerozdelené zisky spoločnosti daňou z nerozdelených ziskov spoločnosti, aj keď vyplácané dividendy alebo nerozdelené zisky pozostávajú úplne alebo čiastočne zo ziskov alebo z príjmov majúcich zdroj v tom druhom štáte.

Článok 11
Úroky

(1) Úroky majúce zdroj v jednom zmluvnom štáte a ktorých skutočným vlastníkom je rezident druhého zmluvného štátu, môžu sa zdaniť v tom druhom štáte.

(2) Tieto úroky sa však môžu zdaniť aj v tom zmluvnom štáte, v ktorom majú zdroj, a to podľa právnych predpisov toho štátu, ak je však skutočný vlastník úrokov rezidentom druhého zmluvného štátu, daň takto stanovená nepresiahne 10 % hrubej sumy úrokov.

(3) Pojem „úroky" použitý v tomto článku označuje príjmy z pohľadávok akéhokoľvek druhu, zabezpečených alebo nezabezpečených záložným právom na nehnuteľnosť, bez ohľadu na to, či majú právo účasti na ziskoch dlžníka a najmä príjmy z vládnych cenných papierov a príjmy z obligácií alebo z dlhopisov vrátane prémií a výhier spojených s týmito cennými papiermi, obligáciami alebo dlhopismi. Penále ukladané za oneskorenú platbu sa nepovažuje za úroky na účely tohto článku. Pojem „úroky" nezahŕňa žiadne príjmy, ktoré sa považujú za dividendy podľa ustanovení odseku 3 článku 10.

(4) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa neuplatnia, ak skutočný vlastník úrokov, ktorý je rezidentom jedného zmluvného štátu, vykonáva v druhom zmluvnom štáte, v ktorom majú úroky zdroj, podnikateľskú činnosť prostredníctvom stálej prevádzkarne, ktorá sa tam nachádza, a ak pohľadávka, za ktorú sa úroky platia, sa skutočne viaže na túto stálu prevádzkareň. V takom prípade sa uplatnia ustanovenia článku 7.

(5) Predpokladá sa, že úroky majú zdroj v zmluvnom štáte, ak platiteľ je rezidentom toho štátu. Ak však osoba platiaca úroky, bez ohľadu na to, či je rezidentom niektorého zmluvného štátu, má v zmluvnom štáte stálu prevádzkareň, v súvislosti s ktorou vznikol dlh, za ktorý sa úroky platia a tieto úroky idú na ťarchu tejto stálej prevádzkarne, potom sa predpokladá, že úroky majú zdroj v tom štáte, v ktorom sa nachádza stála prevádzkareň.

(6) Ak v dôsledku osobitných vzťahov existujúcich medzi platiteľom a skutočným vlastníkom úrokov, alebo medzi nimi a treťou osobou, suma úrokov vzťahujúca sa na pohľadávku, za ktorú sa úroky platia, presahuje sumu, ktorú by bol dohodol platiteľ so skutočným vlastníkom, keby takéto vzťahy neexistovali, uplatnia sa ustanovenia tohto článku len na túto naposledy uvedenú sumu. Časť platieb presahujúca túto sumu sa v tom prípade zdaní podľa právnych predpisov každého zmluvného štátu s prihliadnutím na ostatné ustanovenia tejto zmluvy.

Článok 12
Licenčné poplatky

(1) Licenčné poplatky majúce zdroj v jednom zmluvnom štáte a ktorých skutočným vlastníkom je rezident druhého zmluvného štátu, môžu sa zdaniť v tom druhom štáte.

(2) Tieto licenčné poplatky sa však môžu zdaniť aj v tom zmluvnom štáte, v ktorom majú zdroj, a to podľa právnych predpisov toho štátu, ak je však skutočný vlastník licenčných poplatkov rezidentom druhého zmluvného štátu, daň takto stanovená nepresiahne 10 % hrubej sumy licenčných poplatkov.

(3) Pojem „licenčné poplatky" použitý v tomto článku označuje platby akéhokoľvek druhu získané ako odplata za použitie alebo za právo na použitie akéhokoľvek autorského práva k literárnemu, umeleckému alebo vedeckému dielu, vrátane kinematografických filmov a filmov alebo nahrávok pre rozhlasové alebo televízne vysielanie a iné prostriedky na reprodukciu obrazu alebo zvuku, akéhokoľvek patentu, ochrannej známky, návrhu alebo modelu, plánu, tajného vzorca alebo postupu, softvéru alebo za použitie alebo za právo na použitie priemyselného, obchodného alebo vedeckého zariadenia alebo za informácie, ktoré sa vzťahujú na priemyselné, obchodné alebo vedecké skúsenosti.

(4) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa neuplatnia, ak skutočný vlastník licenčných poplatkov, ktorý je rezidentom jedného zmluvného štátu, vykonáva v druhom zmluvnom štáte, v ktorom majú licenčné poplatky zdroj, podnikateľskú činnosť prostredníctvom stálej prevádzkarne, ktorá sa tam nachádza, a ak právo alebo majetok, za ktorý sa platia licenčné poplatky, sa skutočne viažu na túto stálu prevádzkareň. V takom prípade sa uplatnia ustanovenia článku 7.

(5) Predpokladá sa, že licenčné poplatky majú zdroj v zmluvnom štáte, ak platiteľ je rezidentom toho štátu. Ak však osoba platiaca licenčné poplatky, bez ohľadu na to, či je rezidentom niektorého zmluvného štátu, má v zmluvnom štáte stálu prevádzkareň, v súvislosti s ktorou vznikla povinnosť platiť licenčné poplatky a tieto licenčné poplatky idú na ťarchu tej stálej prevádzkarne, potom sa predpokladá, že licenčné poplatky majú zdroj v tom štáte, v ktorom sa nachádza jej stála prevádzkareň.

(6) Ak v dôsledku osobitných vzťahov existujúcich medzi platiteľom a skutočným vlastníkom licenčných poplatkov alebo medzi nimi a treťou osobou, suma licenčných poplatkov vzťahujúca sa na použitie, na právo alebo na informácie, za ktoré sa platia licenčné poplatky, presahuje sumu, ktorú by bol dohodol platiteľ so skutočným vlastníkom, keby také vzťahy neexistovali, uplatnia sa ustanovenia tohto článku len na túto naposledy uvedenú sumu. Časť platieb presahujúca túto sumu sa v tom prípade zdaní podľa právnych predpisov každého zmluvného štátu s prihliadnutím na ostatné ustanovenia tejto zmluvy.

Článok 13
Zisky zo scudzenia majetku

(1) Zisky, ktoré poberá rezident jedného zmluvného štátu zo scudzenia nehnuteľného majetku uvedeného v článku 6 a umiestneného v druhom zmluvnom štáte, môžu sa zdaniť v tom druhom štáte.

(2) Zisky, ktoré poberá rezident jedného zmluvného štátu zo scudzenia akcií alebo iných obchodných práv na spoločnosť, ktorej majetok sa skladá – priamo alebo nepriamo – hlavne z nehnuteľného majetku nachádzajúceho sa v druhom štáte, môžu sa zdaniť v tom druhom štáte.

(3) Zisky zo scudzenia hnuteľného majetku, ktorý je časťou prevádzkového majetku stálej prevádzkarne, ktorú má podnik jedného zmluvného štátu v druhom zmluvnom štáte vrátane ziskov dosiahnutých zo scudzenia stálej prevádzkarne (samej alebo spolu s celým podnikom), môžu sa zdaniť v tom druhom štáte.

(4) Zisky zo scudzenia lodí, lietadiel, železničných alebo cestných vozidiel prevádzkovaných v medzinárodnej doprave, člnov používaných vo vnútrozemskej vodnej preprave, alebo hnuteľného majetku, ktorý slúži prevádzke týchto lodí, lietadiel, člnov, železničných alebo cestných vozidiel, podliehajú zdaneniu len v tom zmluvnom štáte, v ktorom sa nachádza miesto skutočného vedenia podniku.

(5) Zisky zo scudzenia majetku, iného ako sa uvádza v odsekoch 1, 2, 3 a 4, podliehajú zdaneniu len v tom zmluvnom štáte, ktorého je scudziteľ rezidentom.

Článok 14
Príjmy zo závislej činnosti

(1) Platy, mzdy a iné podobné odmeny, ktoré rezident jedného zmluvného štátu poberá z dôvodu zamestnania, podliehajú zdaneniu s výnimkou ustanovení článkov 15, 17 a 18 len v tom štáte, pokiaľ sa zamestnanie nevykonáva v druhom zmluvnom štáte. Ak sa tam zamestnanie vykonáva, môžu sa odmeny zaň prijaté zdaniť v tom druhom štáte.

(2) Odmeny, ktoré rezident jedného zmluvného štátu poberá z dôvodu zamestnania vykonávaného v druhom zmluvnom štáte, podliehajú zdaneniu, bez ohľadu na ustanovenia odseku 1, len v skôr uvedenom štáte, ak

a) sa príjemca zdržiava v druhom štáte počas jedného obdobia alebo viacerých období, ktoré nepresiahnu v úhrne 183 dní v akomkoľvek dvanásťmesačnom období začínajúcom alebo končiacom sa v príslušnom zdaňovacom období a

b) odmeny vypláca zamestnávateľ alebo sa vyplácajú v mene zamestnávateľa, ktorý nie je rezidentom druhého štátu a

c) odmeny nejdú na ťarchu stálej prevádzkarne, ktorú má zamestnávateľ v tom druhom štáte.

(3) Bez ohľadu na predchádzajúce ustanovenia tohto článku, odmeny poberané z dôvodu zamestnania vykonávaného na palube lode, člnu, lietadla alebo železničného alebo cestného vozidla prevádzkovaného v medzinárodnej doprave, alebo na palube člna používaného vo vnútrozemskej vodnej preprave, môžu sa zdaniť v tom zmluvnom štáte, v ktorom sa nachádza miesto skutočného vedenia podniku.

Článok 15
Tantiémy

Tantiémy a iné podobné platby, ktoré rezident jedného zmluvného štátu poberá ako člen štatutárneho orgánu spoločnosti alebo akéhokoľvek iného podobného orgánu spoločnosti, ktorá je rezidentom druhého zmluvného štátu, môžu sa zdaniť v tom druhom štáte.

Článok 16
Umelci a športovci

(1) Príjmy, ktoré poberá rezident jedného zmluvného štátu ako umelec, a to ako divadelný, filmový, rozhlasový alebo televízny umelec, alebo ako hudobník, alebo ako športovec z osobne vykonávaných činností v druhom zmluvnom štáte, môžu sa bez ohľadu na ustanovenia článkov 7 a 14 zdaniť v tom druhom štáte.

(2) Ak príjmy z činností osobne vykonávaných umelcom alebo športovcom neplynú tomuto umelcovi alebo športovcovi priamo jemu samému ale inej osobe, tieto príjmy sa môžu zdaniť bez ohľadu na ustanovenia článkov 7 a 14 v tom zmluvnom štáte, v ktorom umelec alebo športovec vykonáva svoju činnosť.

Článok 17
Dôchodky

S výhradou ustanovení článku 18 odsek 2 dôchodky a iné podobné odmeny vyplácané z dôvodu predchádzajúceho zamestnania rezidentovi niektorého zmluvného štátu podliehajú zdaneniu len v tom štáte.

Článok 18
Štátna služba

(1) a) Platy, mzdy a iné podobné odmeny, iné ako dôchodky vyplácané jedným zmluvným štátom alebo jeho nižším správnym útvarom alebo miestnym orgánom tohto štátu fyzickej osobe za služby poskytované tomuto štátu alebo jeho nižšiemu správnemu útvaru alebo miestnemu orgánu, podliehajú zdaneniu len v tomto štáte.

b) Také platy, mzdy a iné podobné odmeny však podliehajú zdaneniu len v druhom zmluvnom štáte, ak sú služby poskytované v tom štáte a fyzická osoba, ktorá je rezidentom toho štátu

(i) je štátnym príslušníkom toho štátu, alebo

(ii) sa rezidentom toho štátu nestala len z dôvodu poskytovania takých služieb.

(2) a) Akýkoľvek dôchodok vyplácaný priamo alebo z prostriedkov, ktoré vytvoril jeden zmluvný štát alebo jeho nižší správny útvar alebo miestny orgán toho štátu, fyzickej osobe za služby poskytované tomu štátu alebo jeho nižšiemu správnemu útvaru alebo miestnemu orgánu, podlieha zdaneniu len v tom štáte.

b) Taký dôchodok však podlieha zdaneniu len v druhom zmluvnom štáte, ak tá fyzická osoba je rezidentom a štátnym príslušníkom toho štátu.

(3) Ustanovenia článkov 14, 15, 16 a 17 sa uplatnia na platy, mzdy a iné podobné odmeny a na dôchodky za služby poskytované v súvislosti s podnikateľskou činnosťou, vykonávanou niektorým zmluvným štátom alebo jeho nižším správnym útvarom alebo miestnym orgánom toho štátu.

Článok 19
Študenti

Platby, ktoré študent alebo žiak učilišťa, ktorý je alebo bezprostredne pred svojím príchodom do jedného zmluvného štátu, bol rezidentom druhého zmluvného štátu a ktorý sa zdržiava v skôr uvedenom štáte iba s cieľom štúdia alebo výcviku, dostáva na účely svojho pobytu, štúdia alebo výcviku, nezdania sa v tom štáte za predpokladu, že platby majú zdroj mimo toho štátu.

Článok 20
Iné príjmy

(1) Príjmy rezidenta jedného zmluvného štátu bez ohľadu na to, kde je ich zdroj, ktoré sa neuvádzajú v predchádzajúcich článkoch tejto zmluvy, podliehajú zdaneniu iba v tom štáte.

(2) Príjmy formou výhier zo stávkovania alebo lotérií majúce zdroj v druhom zmluvnom štáte sa tiež môžu zdaniť v tom druhom zmluvnom štáte.

(3) Ustanovenia odseku 1 sa nepoužijú na príjmy, ak skutočný vlastník takýchto príjmov, ktorý je rezidentom jedného zmluvného štátu, podniká v druhom zmluvnom štáte prostredníctvom stálej prevádzkarne, ktorá sa tam nachádza a ak právo alebo majetok, za ktoré sa príjmy platia, sú skutočne spojené s takou stálou prevádzkarňou, s výnimkou príjmov z nehnuteľného majetku definovaného v článku 6 odseku 2. V tom prípade sa uplatnia ustanovenia článku 7.

Článok 21
Majetok

(1) Nehnuteľný majetok uvedený v článku 6, ktorý vlastní rezident jedného zmluvného štátu a ktorý sa nachádza v druhom zmluvnom štáte, môže sa zdaniť v tom druhom štáte.

(2) Hnuteľný majetok, ktorý je časťou prevádzkového majetku stálej prevádzkarne, ktorú má podnik jedného zmluvného štátu v druhom zmluvnom štáte, môže sa zdaniť v tom druhom štáte.

(3) Lode, lietadlá, člny, železničné alebo cestné vozidlá prevádzkované v medzinárodnej doprave a hnuteľný majetok slúžiaci prevádzkovaniu takých lodí, lietadiel, člnov, železničných alebo cestných vozidiel podlieha zdaneniu len v tom zmluvnom štáte, v ktorom sa nachádza miesto skutočného vedenia toho podniku.

(4) Všetky ostatné časti majetku rezidenta zmluvného štátu podliehajú zdaneniu len v tom štáte.

Článok 22
Vylúčenie dvojitého zdanenia

(1) Ak rezident jedného zmluvného štátu poberá príjmy alebo vlastní majetok, ktorý sa môže podľa ustanovení tejto zmluvy zdaniť v druhom zmluvnom štáte, skôr uvedený štát povolí

a) znížiť daň z príjmov toho rezidenta o sumu rovnajúcu sa dani z príjmov zaplatenej v tom druhom štáte,

b) znížiť daň z majetku toho rezidenta o sumu rovnajúcu sa dani z majetku zaplatenej v tom druhom štáte.

Takéto zníženie však v žiadnom prípade nepresiahne tú časť dane z príjmov alebo dane z majetku vypočítanej pred jej znížením, ktorá

pomerne pripadá podľa okolností na príjmy alebo majetok, ktoré sa môžu zdaniť v tom druhom štáte.

(2) Ak v súlade s akýmkoľvek ustanovením tejto zmluvy, príjmy, ktoré poberá alebo majetok, ktorý vlastní rezident jedného zmluvného štátu je vyňatý zo zdanenia v tom štáte, ten štát napriek tomu môže pri vypočítaní sumy dane z ostatných príjmov alebo majetku takého rezidenta vziať do úvahy vyňaté príjmy alebo majetok.

Článok 23
Zásada rovnakého zaobchádzania

(1) Štátni príslušníci jedného zmluvného štátu nepodliehajú v druhom zmluvnom štáte zdaneniu ani povinnostiam s ním spojenými, ktoré sú iné alebo ťaživejšie ako zdanenie a s ním spojené povinnosti, ktorým podliehajú alebo môžu podliehať štátni príslušníci tohto druhého štátu, ktorí sú v rovnakej situácii najmä vo vzťahu k rezidencii. Toto ustanovenie sa bez ohľadu na ustanovenia článku 1 bude uplatňovať aj na osoby, ktoré nie sú rezidentmi jedného alebo oboch zmluvných štátov.

(2) Zdanenie stálej prevádzkarne, ktorú má podnik jedného zmluvného štátu v druhom zmluvnom štáte, nebude v tom druhom štáte nepriaznivejšie ako zdanenie podnikov toho druhého štátu vykonávajúcich rovnaké činnosti. Toto ustanovenie sa nebude vykladať ako záväzok jedného zmluvného štátu, aby priznal rezidentom druhého zmluvného štátu akékoľvek osobné úľavy, zľavy a zníženia daní z dôvodu osobného stavu alebo rodinných záväzkov, ktoré priznáva svojim vlastným rezidentom.

(3) Okrem prípadov, keď sa uplatnia ustanovenia článku 9 odseku 1, článku 11 odseku 6 alebo článku 12 odseku 6, úroky, licenčné poplatky a iné výdavky platené podnikom jedného zmluvného štátu rezidentovi druhého zmluvného štátu, sú na účely stanovenia zdaniteľných ziskov toho podniku odpočítateľné za rovnakých podmienok, ako keby boli platené rezidentovi skôr uvedeného štátu. Podobne akékoľvek dlhy podniku jedného zmluvného štátu voči rezidentovi druhého zmluvného štátu budú na účely stanovenia zdaniteľného majetku podniku odpočítateľné za rovnakých podmienok, ako keby boli platené rezidentovi skôr uvedeného štátu.

(4) Podniky jedného zmluvného štátu, ktorých majetok úplne alebo čiastočne priamo alebo nepriamo vlastní alebo ovláda jeden rezident alebo viac rezidentov druhého zmluvného štátu, nepodliehajú v skôr uvedenom štáte zdaneniu ani povinnostiam s ním spojenými, ktoré sú iné či ťaživejšie ako zdanenie a s ním spojené povinnosti, ktorým podliehajú alebo môžu podliehať iné podobné podniky skôr uvedeného štátu.

(5) Ustanovenia tohto článku sa bez ohľadu na ustanovenia článku 2 uplatnia na dane každého druhu a charakteru.

Článok 24
Riešenie prípadov dohodou

(1) Ak sa osoba domnieva, že opatrenia jedného alebo oboch zmluvných štátov vedú alebo budú viesť v jej prípade k zdaneniu, ktoré nie je v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy, môže nezávisle od opravných prostriedkov, ktoré poskytujú vnútroštátne právne predpisy týchto štátov, predložiť svoj prípad príslušnému orgánu zmluvného štátu, ktorého je rezidentom, alebo ak sa na prípad vzťahuje článok 23 odsek 1 príslušnému orgánu zmluvného štátu, ktorého je štátnym príslušníkom. Prípad musí byť predložený do troch rokov od prvého oznámenia o opatrení smerujúcom k zdaneniu, ktoré nie je v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy.

(2) Ak príslušný orgán považuje námietku za oprávnenú a ak sám nie je schopný nájsť uspokojivé riešenie, bude sa usilovať, aby prípad vyriešil vzájomnou dohodou s príslušným orgánom druhého zmluvného štátu tak, aby sa vylúčilo zdanenie, ktoré nie je v súlade s touto zmluvou. Dosiahnutá dohoda sa uplatní bez ohľadu na časové lehoty vnútroštátnych právnych predpisov zmluvných štátov.

(3) Príslušné orgány zmluvných štátov sa vynasnažia vyriešiť vzájomnou dohodou akékoľvek ťažkosti alebo pochybnosti, ktoré môžu vzniknúť pri výklade alebo vykonávaní tejto zmluvy. Môžu sa tiež vzájomne poradiť o vylúčení dvojitého zdanenia v prípadoch, ktoré neupravuje táto zmluva.

(4) Príslušné orgány zmluvných štátov môžu vzájomne komunikovať priamo,

ako aj prostredníctvom spoločnej komisie, zloženej z príslušných orgánov alebo z ich zástupcov, s cieľom dosiahnuť dohodu v zmysle predchádzajúcich odsekov.

Článok 25
Výmena informácií

(1) Príslušné orgány zmluvných štátov si vymieňajú informácie potrebné na vykonávanie ustanovení tejto zmluvy alebo vnútroštátnych právnych predpisov zmluvných štátov vzťahujúcich sa na dane každého druhu a typu, ktoré sú ukladané v mene zmluvných štátov alebo ich nižších správnych útvarov alebo miestnych orgánov, ak zdanenie, ktoré upravujú, nie je v rozpore s touto zmluvou. Výmena informácií nie je obmedzená článkami 1 a 2. Všetky informácie, ktoré zmluvný štát dostal, uchovávajú sa v tajnosti rovnakým spôsobom ako informácie získané podľa vnútroštátnych právnych predpisov tohto štátu a oznámia sa len osobám alebo orgánom (vrátane súdov a správnych orgánov), ktoré sa zaoberajú vymeriavaním alebo vyberaním daní, vymáhaním alebo trestným stíhaním súvisiacim s daňami alebo rozhodovaním o opravných prostriedkoch týkajúcich sa daní uvedených v prvej vete. Tieto osoby alebo orgány použijú takéto informácie len na uvedené účely. Tieto informácie môžu oznámiť pri verejných súdnych konaniach alebo v súdnych rozhodnutiach.

(2) Ustanovenia odseku 1 sa v žiadnom prípade nemôžu vykladať tak, že niektorému zmluvnému štátu ukladajú povinnosť

a) vykonať správne opatrenia, ktoré by porušovali právne predpisy a správnu prax toho alebo druhého zmluvného štátu,

b) poskytnúť informácie, ktoré by nebolo možné získať na základe právnych predpisov alebo v riadnom správnom konaní toho alebo druhého zmluvného štátu,

c) poskytnúť informácie, ktoré by odhalili akékoľvek obchodné, hospodárske, priemyselné, komerčné alebo profesijné tajomstvo alebo obchodný postup, alebo informácie, ktorých poskytnutie by bolo v rozpore s verejným poriadkom.

Článok 26
Členovia diplomatických misií a konzulárnych úradov

Ustanovenia tejto zmluvy sa nedotýkajú daňových výsad, ktoré prislúchajú členom diplomatických misií alebo konzulárnych úradov podľa všeobecných pravidiel medzinárodného práva alebo na základe ustanovení osobitných dohôd.

Článok 27
Nadobudnutie platnosti

(1) Táto zmluva podlieha schváleniu podľa postupov, ktoré oba zmluvné štáty vyžadujú z hľadiska nadobudnutia platnosti tejto zmluvy a platnosť nadobudne šesťdesiatym dňom od dátumu prijatia neskoršieho oznámenia zmluvného štátu o splnení všetkých formálnych náležitostí potrebných pre nadobudnutie platnosti tejto zmluvy. Ustanovenia zmluvy sa budú vykonávať

a) v prípade daní vyberaných zrážkou pri zdroji, na príjmy poukázané, vyplatené alebo pripísané počnúc 1. januárom alebo v nasledujúcich dňoch kalendárneho roka nasledujúceho po roku, v ktorom táto zmluva nadobudla platnosť,

b) v prípade ostatných daní z príjmov a daní z majetku, na príjmy alebo majetok v každom daňovom roku počnúc 1. januárom alebo v nasledujúcich dňoch kalendárneho roka nasledujúceho po roku, v ktorom zmluva nadobudla platnosť.

(2) Zmluva medzi Socialistickou federatívnou republikou Juhosláviou a Československou socialistickou republikou o zamedzení dvojakého zdanenia v odbore daní z príjmu a z majetku podpísaná 2. novembra 1981 v Prahe sa prestane uplatňovať a vykonávať vo vzťahu medzi Macedónskou republikou a Slovenskou republikou odo dňa, v ktorom sa začne vykonávať táto zmluva.

Článok 28
Ukončenie platnosti

Táto zmluva zostane v platnosti, pokým ju niektorý zmluvný štát nevypovie. Každý zmluvný štát môže zmluvu písomne vypovedať diplomatickou cestou najneskôr šesť mesiacov pred koncom každého kalendárneho roka nasledujúceho po uplynutí piatich rokov od dátumu nadobudnutia platnosti tejto zmluvy. V tom prípade sa táto zmluvu prestane vykonávať

a) v prípade daní vyberaných zrážkou pri zdroji, na príjmy poukázané, vyplatené alebo pripísané počnúc 1. januárom alebo v nasledujúcich dňoch kalendárneho roka nasledujúceho po roku, v ktorom bolo dané oznámenie o výpovedi,

b) v prípade ostatných daní z príjmov a daní z majetku, na príjmy alebo majetok v každom daňovom roku počnúc 1. januárom alebo v nasledujúcich dňoch kalendárneho roka nasledujúceho po roku, v ktorom bolo dané oznámenie o výpovedi.

Na dôkaz toho podpísaní, riadne na to splnomocnení, podpísali túto zmluvu.

Dané v Bratislave dňa 5. októbra 2009 v dvoch pôvodných vyhotoveniach, každé v macedónskom, slovenskom a anglickom jazyku. V prípade rozdielnosti výkladu je rozhodujúce znenie v anglickom jazyku.

Za Macedónsku republiku

Za Slovenskú republiku

AGREEMENT
BETWEEN THE REPUBLIC OF MACEDONIA
AND
THE SLOVAK REPUBLIC
FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION AND THE PREVENTION OF FISCAL EVASION WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME AND ON CAPITAL

The Republic of Macedonia and the Slovak Republic, desiring to conclude an Agreement for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion with respect to taxes on income and on capital,

Have agreed as follows:

Article 1
PERSONS COVERED

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the Contracting States.

Article 2
TAXES COVERED

(1) This Agreement shall apply to taxes on income and on capital imposed on behalf of a Contracting State or of its political subdivisions or local authorities, irrespective of the manner in which they are levied.

(2) There shall be regarded as taxes on income and on capital all taxes imposed on total income, on total capital, or on elements of income or of capital, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable property, taxes on the total amounts of wages or salaries paid by enterprises, as well as taxes on capital appreciation.

(3) The existing taxes to which the Agreement shall apply are in particular:

a) in Macedonia:

(i) the personal income tax;
(ii) the profit tax;
(iii) the property tax;

(hereinafter referred to as "Macedonian tax").

b) in Slovakia:

(i) the tax on income of individuals;
(ii) the tax on income of legal persons;
(iii) the tax on immovable property;

(hereinafter referred to as "Slovak tax");

(4) The Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes that are imposed after the date of signature of the Agreement in addition to, or in place of, the existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of any significant changes that have been made in their taxation laws.

Article 3
GENERAL DEFINITIONS

(1) For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:

a) the term "Macedonia", means the territory of the Republic of Macedonia over which, under Macedonian legislation and in accordance with international law, the sovereign rights of the Republic of Macedonia are exercised;

b) the term "Slovakia", means the Slovak Republic and, used in a geographical sense, means its territory, within which the Slovak Republic exercises its sovereign rights and jurisdiction, in accordance with the rules of international law;

c) the terms "a Contracting State" and "the other Contracting State" mean Macedonia or Slovakia as the context requires;

d) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons;

e) the term "company" means any body corporate or any entity that is treated as a body corporate for tax purposes;

f) the term "enterprise" applies to the carrying on of any business;

g) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;

h) the term "business" includes the performance of professional services and of other activities of an independent character;

i) the term "international traffic" means any transport by a ship, aircraft, boats, railway or road vehicle operated by an enterprise that has its place of effective management in a Contracting State, except when such transport is made solely between places in the other Contracting State;

j) the term "national" means:

(i) any individual possessing the nationality of a Contracting State;

(ii) any legal person, partnership or association deriving its status as such from the laws in force in a Contracting State;

k) the term "competent authority" means:

(i) in Macedonia: the Ministry of Finance or its authorised representative;

(ii) in Slovakia: the Ministry of Finance or its authorised representative.

(2) As regards the application of the Agreement at any time by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning that it has at that time under the law of that State for the purposes of the taxes to which the Agreement applies, any meaning under the applicable tax laws of that State prevailing over a meaning given to the term under other laws of that State.

Article 4
RESIDENT

(1) For the purposes of this Agreement, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, place of incorporation, place of management or any other criterion of a similar nature, and also includes that State and any political subdivision or local authority thereof. This term, however, does not include any person who is liable to tax in that State in respect only of income from sources in that State or capital situated therein.

(2) Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:

a) he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident only of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);

b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has an habitual abode;

c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident only of the State of which he is a national;

d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall endeavour to settle the question by mutual agreement.

(3) Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then it shall be deemed to be a resident only of the State in which its place of effective management is situated.

Article 5
PERMANENT ESTABLISHMENT

(1) For the purposes of this Agreement, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.

(2) The term "permanent establishment" includes especially:

a) a place of management;
b) a branch;
c) an office;
d) a factory;
e) a workshop, and
f) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction of natural resources.

(3) The term "permanent establishment" likewise encompasses:

a) A building site or construction or installation project only if it lasts more than twelve months;

b) The furnishing of services, including consultancy and managerial services, by an enterprise through employees or other personnel engaged by the enterprise for such purpose, but only where activities of that nature continue (for the same or a connected project) within the country for a period or periods aggregating more than 183 days within any twelve-month period.

(4) Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:

a) the use of facilities solely for the purpose of storage, display or delivery of goods or merchandise belonging to the enterprise;

b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage, display or delivery;

c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;

d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information, for the enterprise;

e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character;

f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in subparagraphs (a) to (e), provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.

(5) Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person other than an agent of an independent status to whom paragraph 6 applies is acting on behalf of an enterprise and has, and habitually exercises, in a Contracting State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in that State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph.

(6) An enterprise shall not be deemed to have a permanent establishment in a Contracting State merely because it carries on business in that State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business.

(7) The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6
INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

(1) Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

(2) The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources; ships, boats, aircraft, railway or road vehicles shall not be regarded as immovable property.

(3) The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the

direct use, letting, or use in any other form of immovable property.

(4) The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise.

Article 7
BUSINESS PROFITS

(1) The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to that permanent establishment.

(2) Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.

(3) In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses which are incurred for the purposes of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere.

(4) Insofar as it has been customary in a Contracting State to determine the profits to be attributed to a permanent establishment on the basis of an apportionment of the total profits of the enterprise to its various parts, nothing in paragraph 2 shall preclude that Contracting State from determining the profits to be taxed by such an apportionment as may be customary; the method of apportionment adopted shall, however, be such that the result shall be in accordance with the principles contained in this Article.

(5) No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.

(6) For the purposes of the preceding paragraphs, the profits to be

attributed to the permanent establishment shall be determined by the same method year by year unless there is good and sufficient reason to the contrary.

(7) Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8
INTERNATIONAL TRAFFIC

(1) Profits from the operation of ships, aircraft, boats, railway or road vehicles in international traffic shall be taxable only in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated.

(2) If the place of effective management of a shipping enterprise is aboard a ship or a boat, then it shall be deemed to be situated in the Contracting State in which the home harbour of the ship or boat is situated, or, if there is no such home harbour, in the Contracting State of which the operator of the ship or boat is a resident.

(3) The provisions of paragraph 1 shall also apply to profits from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

Article 9
ASSOCIATED ENTERPRISES

(1) Where

a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or

b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State,

and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

(2) Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State - and taxes accordingly - profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are profits which would have accrued to the enterprise of the first-mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of this Agreement and the competent authorities of the Contracting States shall if necessary consult each other.

Article 10
DIVIDENDS

(1) Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

(2) However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 5 per cent of the gross amount of the dividends. This paragraph shall not affect the taxation of the company in respect of the profits out of which the dividends are paid.

(3) The term "dividends" as used in this Article means income from shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as other income which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident.

(4) The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

(5) Where a company which is a resident of a Contracting State derives profits or income from the other Contracting State, that other State may not impose any tax on the dividends paid by the company, except insofar as such dividends are paid to a resident of that other State or insofar as the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with a permanent establishment situated in that other State, nor subject the company's undistributed profits to a tax on the company's undistributed profits, even if the dividends paid or the undistributed profits consist wholly or partly of profits or income arising in such other State.

Article 11
INTEREST

(1) Interest arising in a Contracting State and beneficially owned by a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

(2) However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the interest is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the interest.

(3) The term "interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures, including premiums and prizes attaching to such securities, bonds or debentures. Penalty charges for late payment shall not be regarded as interest for the purpose of this Article. The term interest shall not include any item of income which is considered as a dividend under the provisions of paragraph 3 of Article 10.

(4) The provisions of paragraph 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

(5) Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such

permanent establishment, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment is situated.

(6) Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12
ROYALTIES

(1) Royalties arising in a Contracting State and beneficially owned by a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

(2) However, such royalties may also by taxed in the Contracting State in which they arise, and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the royalties is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the royalties.

(3) The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work including cinematograph films and films or tapes used for radio or television broadcasting and other means of image or sound reproduction, any patent, trademark, design or model, plan, secret formula or process, software, or for the use of, or the right to use, industrial, commercial, or scientific equipment or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.

(4) The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

(5) Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment in connection with which the

liability to pay the royalties was incurred, and such royalties are borne by such permanent establishment, then such royalties shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment is situated.

(6) Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13
CAPITAL GAINS

(1) Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

(2) Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of shares or other corporate rights of a company whose assets consist principally, directly or indirectly of immovable property situated in the other State may be taxed in such other State.

(3) Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise), may be taxed in that other State.

(4) Gains from the alienation of ships, aircraft, railway or road vehicles operated in international traffic, boats engaged in inland waterways transport or movable property pertaining to the operation of such ships, aircraft, boats, railway or road vehicles, shall be taxable only in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated.

(5) Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraphs 1, 2, 3 and 4, shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident.

Article 14

INCOME FROM EMPLOYMENT

(1) Subject to the provisions of Articles 15, 17 and 18 salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.

(2) Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if:

a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any twelve month period commencing or ending in the fiscal year concerned, and

b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State, and

c) the remuneration is not borne by a permanent establishment which the employer has in the other State.

(3) Notwithstanding the preceding provisions of this Article, remuneration derived in respect of an employment exercised aboard a ship, boat, aircraft, railway or road vehicles operated in international traffic, or aboard a boat engaged in inland waterways transport, may be taxed in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated.

Article 15
DIRECTORS' FEES

Directors' fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors or any other similar organ of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

Article 16
ARTISTES AND SPORTSMEN

(1) Notwithstanding the provisions of Articles 7 and 14, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsman, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other Contracting State.

(2) Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsman in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportsman himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7 and 14, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsman are exercised.

Article 17
PENSIONS

Subject to the provisions of paragraph 2 of Article 18, pensions and other similar remuneration paid to a resident of a Contracting State in consideration of past employment shall be taxable only in that State.

Article 18
GOVERNMENT SERVICE

(1) a) Salaries, wages and other similar remuneration, other than a pension, paid by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or political subdivision or a local authority shall be taxable only in that State.

b) However, such salaries, wages and other similar remuneration shall be taxable only in the other Contracting State if the services are rendered in that State and the individual is a resident of that State who:

(i) is a national of that State; or
(ii) did not become a resident of that State solely for the purpose of rendering the services.

(2) a) Any pension paid by, or out of funds created by, a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or political subdivision or a local authority shall be taxable only in that State.

b) However, such pension shall be taxable only in the other Contracting State if the individual is a resident of, and a national of, that State.

(3) The provisions of Articles 14, 15, 16, and 17 shall apply to salaries, wages and other similar remuneration, and to pensions, in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof.

Article 19
STUDENTS

Payments which a student or business apprentice who is or was immediately before visiting a Contracting State a resident of the other Contracting State and who is present in the first-mentioned State solely for the purpose of his education or training receives for the purpose of his maintenance, education or training shall not be taxed in that State, provided that such payments arise from sources outside that State.

Article 20
OTHER INCOME

(1) Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement shall be taxable only in that State.

(2) However, income in the form of the winnings from gaming or lotteries, arising in the other Contracting State, may also be taxed in that other State.

(3) The provisions of paragraph 1 shall not apply to income, other than income from immovable property as defined in paragraph 2 of Article 6, if the recipient of such income, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein and the right or property in respect of which the income is paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

Article 21
CAPITAL

(1) Capital represented by immovable property referred to in Article 6, owned by a resident of a Contracting State and situated in the other Contracting State, may be taxed in that other State.

(2) Capital represented by movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State may be taxed in that other State.

(3) Capital represented by ships, aircraft, boats, railway or road vehicles operated in international traffic, and by movable property pertaining to the operation of such ships, aircraft, boats, railway or road vehicles, shall be taxable only in the Contracting State in which the place of effective management of the enterprise is situated.

(4) All other elements of capital of a resident of a Contracting State shall be taxable only in that State.

Article 22
ELIMINATION OF DOUBLE TAXATON

(1) Where a resident of a Contracting State derives income or owns capital which, in accordance with the provisions of this Agreement may be taxed in the other Contracting State, the first-mentioned State shall allow:

a) as a deduction from the tax on the income of that resident, an amount equal to the income tax paid in that other State;

b) as a deduction from the tax on the capital of that resident, an amount equal to the capital tax paid in that other State.

Such deduction in either case shall not, however, exceed that part of the income tax or capital tax, as computed before the deduction is given, which is attributable, as the case may be, to the income or the capital which may be taxed in that other State.

(2) Where in accordance with any provision of the Agreement income derived or capital owned by a resident of a Contracting State is exempt from tax in that State, such State may nevertheless, in calculating the amount of tax on the remaining income or capital of such resident, take into account the exempted income or capital.

Article 23

NON-DISCRIMINATION

(1) Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected. This provision shall, notwithstanding the provisions of Article 1, also apply to persons who are not residents of one or both of the Contracting States.

(2) The taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities. This provision shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.

(3) Except where the provisions of paragraph 1 of Article 9, paragraph 6 of Article 11, or paragraph 6 of Article 12, apply, interest, royalties and other disbursements paid by an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable profits of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been paid to a resident of the first-mentioned State. Similarly, any debts of an enterprise of a Contracting State to a resident of the other Contracting State shall, for the purpose of determining the taxable capital of such enterprise, be deductible under the same conditions as if they had been contracted to a resident of the first-mentioned State.

(4) Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.

(5) The provisions of this Article shall, notwithstanding the provisions of Article 2, apply to taxes of every kind and description.

Article 24
MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

(1) Where a person considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 23, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within three years from the first notification of the action resulting in taxation not in accordance with the provisions of the Agreement.

(2) The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Agreement. Any agreement reached shall be implemented notwithstanding any time limits in the domestic law of the Contracting States.

(3) The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Agreement.

(4) The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly, including through a joint commission consisting of themselves or their representatives, for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs.

Article 25
EXCHANGE OF INFORMATION

(1) The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is necessary for carrying out the provisions of this Agreement or of the domestic laws concerning taxes of every kind and description imposed on behalf of the Contracting States, or of their political subdivisions or local authorities, insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Agreement. The exchange of information is not restricted by Articles 1 and 2. Any information received by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or

authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the

assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to the taxes referred to in the first sentence. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.

(2) In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:

a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;

b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;

c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).

Article 26
MEMBERS OF DIPLOMATIC MISSIONS AND CONSULAR POSTS

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of members of diplomatic missions or consular posts under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 27
ENTRY INTO FORCE

(1) This Agreement shall be subject to approval in accordance with procedures required by both Contracting States for bringing this Agreement into force, and it shall enter into force on the 60th day following the date of the receipt of the later notification by the Contracting State confirming that all formalities required for bringing this Agreement into force have been fulfilled. The provisions of this Agreement shall have effect:

a) in respect of taxes withheld at source, to income paid or credited on or after first day of January in the calendar year next following the year in which the Agreement enters into force;

b) in respect of other taxes on income and taxes on capital, to income or capital in any tax year beginning on or after first day of January in the calendar year next following the year in which the Agreement enters into force.

(2) The Convention between the Socialist Federal Republic of Yugoslavia and the Czechoslovak Socialist Republic for the avoidance of double taxation with respect to taxes on income and on capital signed at Prague on 2. November 1981 shall cease to be in force and in effect in relation between the Republic of Macedonia and the Slovak Republic on the date of the entry into effect of this Agreement

Article 28
TERMINATION

This Agreement shall remain in force until terminated by a Contracting State. Either Contracting State may terminate the Agreement, through diplomatic channels, by giving written notice of termination at least six months before the end of any calendar year following after the period of five years from the date on which the Agreement enters into force. In such event, the Agreement shall cease to have effect:

a) in respect of taxes withheld at source, to income paid or credited on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which the notice of termination is given;

b) in respect of other taxes on income and taxes on capital, to income or capital in any tax year beginning on or after the first day of January in the calendar year next following the year in which the notice of termination is given.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly authorised thereto, have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Bratislava this 5th day of October 2009, each in the Macedonian, Slovak and English languages, all texts being equally authentic. In the case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Republic of Macedonia **For the Slovak Republic**

Член 3

Министерството за финансии се определува како надлежен орган на државната управа што ќе се грижи за извршување на Договорот меѓу Република Македонија и Словачката Република за одбегнување на двојното оданочување и за заштита од фискална евазија по однос на даноците на доход и на капитал.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J

PËR RATIFIKIMIN E MARRËVESHJES NDËRMJET REPUBLIKËS SË MAQEDONISË DHE REPUBLIKËS SË SLLOVAKISË PËR EVITIMIN E TATIMIMIT TË DYFISHTË DHE PËR MBROJTJEN NGA EVAZIONI FISKAL, LIDHUR ME TATIMET MBI TË ARDHURAT DHE MBI KAPITALIN

Neni 1

Ratifikohet Marrëveshja ndërmjet Republikës së Maqedonisë dhe Republikës së Sllovakisë për evitimin e tatimimit të dyfishtë dhe për mbrojtjen nga evazioni fiskal, lidhur me tatimet mbi të ardhurat dhe mbi kapitalin, e lidhur në Bratisllavë më 5 tetor 2009

Neni 2

Marrëveshja në origjinal, në gjuhën maqedonase, sllovake dhe angleze, është si vijon:

Neni 3

Ministria e Financave përcaktohet si organ kompetent i administratës shtetërore, që do të kujdeset për zbatimin e Marrëveshjes ndërmjet Republikës së Maqedonisë dhe Republikës së Sllovakisë, për evitimin e tatimimit të dyfishtë dhe për mbrojtjen nga evazioni fiskal, lidhur me tatimet mbi të ardhurat dhe mbi kapitalin.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

4.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА АВСТРАЛИЈА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ

Се прогласува Законот за ратификација на Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Австралија за социјално осигурување,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 4 февруари 2010 година.

Бр. 07-593/1
4 февруари 2010 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА АВСТРАЛИЈА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ

Член 1

Се ратификува Договорот меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Австралија за социјално осигурување потпишан во Канбера на 26 октомври 2009 година.

Член 2

Договорот во оригинал на македонски и на англиски јазик, гласи:

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Претседател

Канбера, 26 октомври 2009

Екселенцијо,

Имам чест да го потврдам приемот на Вашето писмо од 26 октомври 2009 година, кое се однесува на Договорот за социјално осигурување помеѓу Владата на Република Македонија и Владата на Австралија, заедно со приложените текстови на споменатиот договор.

Со ова потврдувам, како што е предложено од Вашата Влада, дека Вашето писмо и ова писмо како потврда, заедно ќе го заменат потпишувањето од нашите Влади како страни на договорот, при што ваквото потпишување ќе биде подложено, на ист начин како и договорот, на сите процедури кои можат да бидат неопходни за да се обезбеди нивната валидност.

Со ова потврдувам дека оваа размена на писма се смета за еквивалент на потпишување на договорот.

Меѓутоа, изјавувам дека Република Македонија не ја прифаќа деноминацијата употребена за мојата земја во текстот на договорот, имајќи предвид дека уставното име на мојата земја е Република Македонија.

Молам, Ваша Екселенцијо, примете ги изразите на моето највисоко почитување.

НИКОЛА ГРУЕВСКИ
Претседател на Владата
на Република Македонија

Н.Е. Кевин Мајкл Рад
Премиер на Австралија

Канбера

ДОГОВОР МЕЃУ

ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

И

ВЛАДАТА НА АВСТРАЛИЈА

ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ

ДОГОВОР МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА АВСТРАЛИЈА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ

Владата на Република Македонија и Владата на Австралија, во понатамошниот текст „ договорните страни “,

Со желба да ги зацврстат постојните пријателски односи меѓу двете држави,

и

Посакувајќи да ги уредат меѓусебните односи меѓу двете држави за давањата и опфатеноста со социјалното осигурување,

Се договорија да го склучат следниот Договор:

ДЕЛ I

ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1
Дефиниции

1. Во овој Договор, освен ако во содржината е утврдено поинаку:

(1) **„давање"** значи секое парично давање, пензија или додаток што се плаќа според законодавството на договорната страна и ги вклучува сите исплатливи дополнителни износи, зголемување или додатоци на износот, но, за Австралија, не вклучува ниедно давање, исплата или право на исплата според законските прописи за гарантирани пензиски влогови ("superannuation guarantee");

(2) **„Надлежен орган"**, значи :

во однос на Република Македонија, Министерство за труд и социјална политика; и

во однос на Австралија, Секретарот на Секторот на Австралиската Влада одговорен за законодавството наведено во ставот 1 од член 2 точка 1.1 од Договорот, со исклучок на Дел II како и другите делови од Договорот кои се однесуваат на тој Дел, каде што се мисли на Началник за одаочување или овластен претставник на Началникот;

(3) „**Надлежна институција**" значи:

во однос на Република Македонија, Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија; и

во однос на Австралија, институцијата или агенцијата која има задача да го спроведува соодветното законодавство;

(4) „**периоди на осигурување**" значи, во однос на Република Македонија, периодите за кои се платени придонеси и периодите кои се признаваат како такви;

(5) „**законодавство**" значи:

во однос на Република Македонија, законодавството наведено во ставот 1 од член 2 точка 1.2 од овој Договор; и

во однос на Австралија законите утврдени во ставот 1 од член 2 точка 1.1, освен во Делот II од Договорот, како и другите делови од Договорот што се однесуваат на тој Дел, каде што се мисли на законите утврдени во ставот 1 од член 2 точка 1.2 ;

(6) „**период на живеење во Австралија во текот на работниот век**" значи периодот што се дефинира како таков според законодавството на Австралија, но не го вклучува периодот што се зема предвид во согласност со членот 11 како период во кој лицето било жител на Австралија.

2. Освен ако не е предвидено поинаку, сите изрази кои не се дефинирани во овој Договор ќе го имаат значењето утврдено според законодавството кое се применува.

Член 2
Законодавство

1. Во согласност со став 2 и став 3 на овој член, овој Договор се применува на следните закони, како што се изменети на датумот на потпишување на овој Договор, како и на законите кои подоцна ќе ги изменат, утврдат, дополнат или заменат истите:

   1.1 во врска со Австралија:

      1.1.1 на законите и правните прописи кои го сочинуваат Законот за социјално осигурување, до оној степен до кој законот предвидува и се однесува на старосната пензија;

      1.1.2 Законот за гарантирани пензиски влогови (кој при потпишувањето на овој Договор е содржан во *Законот за гарантирани пензиски влогови (Спроведување), од 1992 година, Законот за наплата на невложени гарантирани пензиски влогови од 1992 година и Прописите за гарантирани пензиски влогови (Спроведување);*

   1.2 во врска со Република Македонија, *Законот за пензиското и инвалидското осигурување што опфаќа:*

      1.2.1 старосна пензија,

      1.2.2 инвалидска пензија,

      1.2.3 семејна пензија (за вдовица, вдовец, деца и други членови на семејството кои го остваруваат правото) и други давања од пензиското и инвалидското осигурување на Република Македонија.

2. Освен ако не е поинаку предвидено со овој Договор, законодавството наведено во овој член нема да ги вклучува договорите за социјално осигурување склучени од која било договорна страна со трета држава.

3. Овој Договор ќе се однесува на понатамошното законодавство кое го проширува постоечкото законодавство на која било од договорните страни за нови категории корисници, само доколку надлежните се договорат за тоа во писмена форма.

Член 3
Лица на кои се применува овој Договор

Овој Договор ќе се применува на сите лица кои се или биле жители на Австралија, или на кои се применува или применувало законодавството на Република Македонија и онаму каде што е возможно, на други лица чии права произлегуваат од горенаведеното лице.

Член 4
Еднаков третман

Освен ако поинаку не е предвидено со овој Договор, сите лица на кои се однесува Договорот ќе се третираат еднакво од договорните страни во однос на правата и обврските за исполнувањето на условите и исплата на давањата кои произлегуваат директно од законодавството на договорните страни или според одредбите на овој Договор.

ДЕЛ II

ОДРЕДБИ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОТО КОЕ СЕ ПРИМЕНУВА

Член 5
Цел на овој Дел

Целта на овој Дел е да обезбеди работодавачите и работниците кои подлежат на законодавството на Република Македонија или Австралија да немаат двојна обврска според законодавството на Република Македонија и Австралија по однос на истата работа што ја изведува работникот и паричниот надомест што го добива за таа работа.

Член 6
Примена на овој Дел

Овој Дел се применува само во случај ако работникот и/или работодавачот, надвор од овој Дел, се предмет на законодавството на двете договорни страни, во врска со работата што ја врши работникот и паричниот надомест што го добива за таа работа.

Член 7
Дипломатски и конзуларни односи

Овој договор нема да влијае врз одредбите од Виенската Конвенција за дипломатските односи од 18 април 1961 година или Виенската Конвенција за конзуларните односи од 24 април 1963 година.

Член 8
Избегнување на двојна опфатност

1. Освен ако не е поинаку предвидено со овој Дел, ако работникот работи на територијата на едната договорна страна, работникот и работодавачот во однос на работата и исплатата на паричниот надомест исплатен за истата ќе бидат предмет само на законодавството на таа договорна страна.

2. Ако работникот:

   2.1 е опфатен со законодавството на едната договорна страна („првата договорна страна"); и

   2.2 бил испратен, без разлика дали пред или по почетокот на важење на овој Договор, од Владата на првата договорна страна, да работи на територијата на друга договорна страна ("втората договорна страна"); и

   2.3 работи на територијата на втората договорна страна како вработен од Владата на првата договорна страна; и

   2.4 не е во постојан работен однос на територијата на втората договорна страна;

   работникот и неговиот работодавач ќе бидат предмет само на законодавството на првата договорна страна, во однос на работата и паричниот надомест што се плаќа за истата. За целите на овој став, „Влада", во однос на Австралија, се однесува на Влада на Држава или Територија или локална управа во Австралија.

3. Ако работникот:

   3.1 е опфатен со законодавството на едната договорна страна ("првата договорна страна"); и

3.2 бил испратен, без разлика дали пред или по почетокот на важење на овој Договор, од работодавач кој е предмет на законодавството на првата договорна страна, да работи на територијата на другата договорна страна ("втората договорна страна"); и

3.3 работи на територијата на втората договорна страна, вработен кај работодавач или поврзан субјект на тој работодавач; и

3.4 не поминал период од 4 години од времето кога работникот бил испратен да работи на територијата на втората договорна страна; и

3.5 не е во постојан работен однос на територијата на втората договорна страна;

работникот и неговиот работодавач ќе бидат предмет само на законодавството на првата договорна страна, во однос на работата и надоместот што се плаќа за истата.

4. За целите на точка 3.3 на овој член субјектот е субјект што е поврзан со работодавачот, ако субјектот и работодавачот се членови на иста група која целосно или мнозински е во сопственост.

5. Ако работникот работи кај работодавач на брод или авион во меѓународен транспорт, работникот и работодавачот, во однос на работата и надоместот за истата, ќе бидат предмет само на законодавството на договорната страна каде што работникот е жител.

Член 9
Договори за исклучок

1. Надлежните органи на двете договорни страни може за целите на овој Дел, да се договорат:

1.1 да се продолжи периодот од 4 години, утврден во точка 3.4 од членот 8 од овој Договор за кој било работник; или

1.2 дека работникот кој работи на територијата на одредена договорна страна или кој работи на брод или авион во меѓународен транспорт, според законодавството на одредена договорна страна да е предмет само на законодавството на таа договорна страна.

2. Сите договори што се склучуваат според став 1 на овој член може да се однесуваат на:

2.1 категорија на работници; и/или

2.2 одредена работа или одредени видови на работа (вклучително работа што не се вршела во времето кога бил склучен Договорот).

ДЕЛ III

ОДРЕДБИ ЗА АВСТРАЛИСКИ ДАВАЊА

Член 10
Живеалиште или престој во Република Македонија

Во случај кога лицето би исполнувало услови за добивање на австралиско давање според законодавството на Австралија или според овој Договор, освен тоа што не е жител на Австралија и не престојува во Австралија на датумот кога е поднесено барањето за давање, меѓутоа:

(1) лицето е жител на Република Македонија или жител на Австралија; и

(2) се наоѓа на територијата на Република Македонија или во Австралија,

тоа лице, се додека тој или таа бил/а жител на Австралија во одреден период, во однос на поднесувањето на барањето, ќе се смета за жител на Австралија и дека престојува во Австралија на датумот на поднесувањето.

Член 11
Комбинирање на периоди за исполнување на услови за добивање на австралиски давања

1. Ако лицето на кое се применува овој Договор поднело барање за давање од Австралија, според овој Договор, и акумулирало:

1.1 период како жител на Австралија, кој е помал од периодот што е потребен тоа лице да ги исполни условите за остварување право на давање, според законодавството на Австралија; и

1.2 период на живеење во Австралија во текот на работен век кој е еднаков или поголем од периодот наведен во став 4 на овој член за тоа лице; и

1.3 период на осигурување според законодавството на Република Македонија;

тогаш, при одлучување по барањето за тоа давање од Австралија, тој период на осигурување според законодавството на Република Македонија ќе се смета за период во кој тоа лице било жител на Австралија, само за целите на исполнување на минималниот период потребен за остварување право на тоа давање утврдено со законодавството на Австралија.

2. За примена на став 1 од овој член, во случај кога лицето:

2.1 е жител на Австралија во континуиран период кој е помал од минималниот континуиран период што е потребен според законодавството на Австралија тоа лице да оствари право на давање; и

2.2 акумулирало два или повеќе одделни периоди на осигурување што се еднакви или го надминуваат вкупниот минимален период наведен во точка 2.1 на овој член;

вкупните периоди на осигурување ќе се сметаат како еден континуиран период на осигурување.

3. За целите на овој член, онаму каде што периодот кога лицето што е жител на Австралија се поклопува со периодот на осигурување според законодавството на Република Македонија, периодот на поклопување ќе се земе предвид само еднаш од страна на Австралија како период како жител на Австралија.

4. Минималниот период на жителство во Австралија во текот на работниот век што ќе се земе предвид за целите од ставот 1 на овој член ќе биде следниот:

4.1 за австралиско давање кое се исплатува на лице што не е жител на Австралија, минималниот период што е потребен ќе биде 12 месеци, од кои најмалку шест месеци мора да бидат континуиран период; и

4.2 за австралиско давање кое се исплатува на лице што е жител на Австралија, нема минимален период.

5. За примена на овој член, период на осигурување според законодавството на Република Македонија ќе се смета како период на жителство на Австралија, само ако периодот на осигурување е потврден од надлежната институција на Република Македонија.

Член 12
Пресметување на австралиски давања

1. Според став 2, 3 и 4 на овој член, кога австралиското давање се исплатува според овој Договор или на друг начин за лице што е надвор од Австралија, износот на давањето се одредува според законодавството на Австралија, но врз основа на тоа што во таков случај стапката на дополнителниот износ за деца е нула.

2. Според став 3 и 4 на овој член, кога австралиското давање се исплатува на лице што се наоѓа надвор од Австралија само врз основа на овој Договор, а лицето престанало да биде жител на Австралија на датумот на влегување во сила на овој Договор, стапката на тоа давање се определува според следното:

2.1 се пресметува приходот на лицето, според законодавството на Австралија, вклучувајќи било какви давања што се исплатуваат според законодавството на Република Македонија, на кои лицето или партнерот на лицето имаат право да ги добиваат, ако тоа важи;

2.2 се применува максималната стапка на исплата на австралиското давање, утврдено со калкулаторот за пресметување на соодветни стапки на исплата според законодавството на Австралија, користејќи го износот пресметан според точка 2.1 на овој член како личен приход на лицето; и

2.3 се пропорционализира, ако тоа важи за лицето, износот на давањето пресметано според точка 2.2 на овој член со множење на тој износ со периодот на престој на тоа лице како жител во Австралија во текот на работниот век (до максимално 528 месеци) врз именител од 528 месеци (44 години).

3. Во случај кога стапката на австралиското давање се определува според став 2 на овој член и лицето повторно станало жител на Австралија, стапката на давањето ќе продолжи да се определува според став 2 на овој член и став 6 на овој член, каде што тоа важи, ако лицето подоцна ја напушти Австралија во рок од две години од датумот кога лицето повторно станало жител на Австралија.

4. Онаму каде што лицето привремено доаѓа во Австралија, ставот 1 и 2 на овој член ќе продолжат да се применуваат во период од 26 недели од датумот на неговото пристигнување во Австралија.

5. Според став 6 на овој член, каде што австралиските давања се исплатуваат на лице кое се наоѓа во Австралија, само врз основа на овој Договор, стапката на давањето се определува според следното:

   5.1 се пресметува приходот на лицето, според законодавството на Австралија, но не вклучувајќи ги во тоа пресметување било кои давања што се исплатуваат според законодавството на Република Македонија, на кои лицето или партнерот на лицето имаат право да го добиваат ако важи; и

   5.2 се одзема износот од давањето на кое лицето има право да го прима според законодавството на Република Македонија од максималната стапка на австралиското давање; и

   5.3 остатокот од давањето според точката 5.2 на овој член, се користи како основа при пресметувањето на соодветната стапка на исплата кое е утврдено со законодавството на Австралија, користејќи го износот пресметан според точката 5.1 како приход на лицето.

6. Ако лицето привремено ја напушти Австралија, ставот 5 на овој член ќе продолжи да се применува во период од 26 недели од датумот кога лицето ќе ја напушта Австралија.

7. Ако еден или двата партнери имаат право на давање или давања според законодавството на Република Македонија, за примена на овој член и според законите на Австралија, секој од нив ќе се смета дека добива половина од износот на тоа давање или од вкупниот износ на тие две давања, во зависност од случајот.

ДЕЛ IV

ОДРЕДБИ ЗА ДАВАЊА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Член 13
Пресметување на периоди за давања во Република Македонија

1. Ако лицето не ги исполнува условите за стекнување право на давање врз основа на периодите на осигурување според законодавството на Република Македонија, правото на пензија се определува врз основа на собирање на периодите на осигурување и периодите на престој во Австралија како жител во текот на работниот век, освен ако тие периоди не се поклопуваат.

2. Ако лицето ги исполнува условите за стекнување право на пензија без собирање на периодите навршени според законодавството на двете договорни страни, надлежната институција на Република Македонија ќе признае право на пензија според нејзиното законодавство.

3. Правото на пензија не се признава врз основа на периоди пократки од 12 месеци во Република Македонија, освен ако правото на тоа давање постои само врз основа на тие периоди.

4. Ако и покрај примената на став 1 на овој член, лицето не ги исполнува условите за право на давање, надлежната институција на Република Македонија ќе ги земе предвид и периодите на осигурување, или престој кои македонскиот државјанин ги навршил во трета држава со која Република Македонија склучила договор за социјално осигурување во кој се предвидени одредби за собирање на периоди на осигурување.

Член 14
Определување на давања за Република Македонија

1. Ако лицето ги исполнува условите за право на давање според законодавството на Република Македонија исклучиво со примена на член 13 став 2 од овој Договор, надлежната институција на Република Македонија го определува износот на давањето според законодавството на Република Македонија.

2. Ако според законодавството на Република Македонија правото на давање се остварува исклучиво со примена на член 13 став 1 од овој Договор, надлежната институција на Република Македонија ќе го определи давањето на следниот начин:

2.1 ќе го определи теоретскиот износ на давањето кое би припаѓало како да сите периоди (периоди на осигурување и периодите на престој во Австралија како жител во текот на работниот век) биле навршени според законодавството на Република Македонија;

2.2 врз основа на теоретскиот износ ќе го утврди вистинскиот износ на давањето пропорционално на вкупно собраните периоди на осигурување;

2.3 ако вкупно собраните периоди го надминуваат максималниот период според законодавството на Република Македонија, ќе се земе во предвид само тој максимален период.

ДЕЛ V

ЗАЕДНИЧКИ ОДРЕДБИ ЗА ДАВАЊАТА

Член 15
Исплата на давања во странство

1. Давањата на една од договорните страни, кои се исплаќаат според овој Договор или според законодавството на било која од договорните страни, се исплаќаат на лица кои се жители или престојуваат на територијата на било која од договорните страни.

2. Надлежните институции на секоја од договорните страни ги исплаќаат давањата според овој Договор директно на лицата кои го имаат остварено правото и кои живеат на територијата на другата договорна страна во официјалната валута на таа држава, или во друга конвертибилна валута.

3. Во однос на Австралија, секој дополнителен износ, зголемување или додаток што се исплатува дополнително на давањето според овој Договор, се исплатува на лице надвор од Австралија, само за периодот наведен во *Законот за социјална осигурување од 1991 година*. Упатувањето на *Законот за социјална осигурување од 1991 година* ги вклучува било кој закони што подоцна го изменуваат, дополнуваат или го заменуваат тој закон.

4. Во однос на Република Македонија, одредбите на овој член не се однесуваат на правото на најнискиот износ на пензија.

Член 16
Лекарски прегледи

1. Надлежната институција на договорната страна го применува своето законодавство заради оценување на работната способност или способноста за самостоен живот или работа кога тоа е потребно заради решавање на правото на давање или продолжување на исплатата на давањето.

2. Заради пружање на помош при оценувањето на работната способност од став 1 на овој член надлежната институција на договорната страна каде што лицето е жител, на барање на надлежната институција на другата договорна страна, ќе ги достави на таа договорна страна, бесплатно, сите расположливи соодветни медицински извештаи и документација со која располага.

ДЕЛ VI

РАЗНИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ОДРЕДБИ

Член 17
Поднесување на документи

1. Барањето, известувањето или жалбата во врска со давање, без разлика дали се исплатува врз основа на овој Договор или на друг начин, може да бидат поднесени на територијата на која било договорна страна, во согласност со Административната Спогодба склучена врз основа на член 21 од овој Договор.

2. Датумот на кој се поднесува барањето, известувањето или жалбата наведени во став 1 на овој член во надлежната институција на едната договорна страни ќе се смета за датум на поднесување на тој документ кај надлежната институција на другата договорна страна. Надлежната институција кај која се поднесува барањето, известувањето или жалбата, без одлагање ќе се достави до надлежната институција на другата договорна страна.

3. Барањето за давање од едната договорна страна ќе се смета како барање за соодветно давање од другата договорна страна, се додека барателот нагласи во барањето дека постои, или постоела врска со системот на социјално осигурување на другата договорна страна и под услов таа друга договорна страна да го прими барањето во рок од 12 месеци од поднесувањето на оригиналното барање.

4. Жалба согласно став 1 на овој член се смета жалба, поднесена до управен орган формиран според соодветното законодавство или за административни цели на соодветното законодавство.

Член 18
Исплата на давања

1. Ако едната договорна страна наложи правни или административни ограничувања за пренос на средства надвор од сопствената територија, таа договорна страна ќе спроведе мерки, колку што е можно побрзо, за гарантирање на правата на исплата и испраќање на давањата што се исплатуваат во согласност со законодавството на таа договорна страна или во согласност со овој Договор. Мерките ќе се спроведуваат ретроактивно за времето кога биле воведени ограничувањата.

2. Давањата што ги исплаќа едната договорна страна во согласност со овој Договор ќе се исплаќаат од таа договорна страна без одбивање на државни административни такси или трошоци.

3. Секое изземање, што ќе се дозволи на територијата на едната договорна страна од административна такса, нотарски или регистарски трошоци во врска со потврдите и документите што се потребни да се поднесат до надлежните органи и надлежните институции на истата територија, исто така, ќе се применува за потврдите и документите кои за примена на овој Договор, треба да се поднесат до другата договорна страна. Документите и потврдите што се потребни да се достават за целите на овој Договор ќе бидат ослободени од заверка од дипломатските и конзуларните органи.

Член 19
Враќање на преплата

1. Доколку:

1.1 износот на заостанатите давања се исплатени или наплатливи

од едната договорна страна (првата договорна страна);и

1.2 за целиот или за дел од тој период, другата договорна страна (втората договорна страна) исплаќала на тоа лице давање; и

1.3 износот на давањето кое го исплатила втората договорна страна би бил намален ако давањето што го исплатила првата договорна страна се исплаќало периодично за време на тој изминат период; тогаш

1.4 износот што немало да го исплатува втората договорна страна ќе биде долг на тоа лице кон другата договорна страна.

2. Ако надлежната институција на првата договорна страна се уште не ги платила износите од давањето како што е утврдено во точка 1.1 на овој член на тоа лице, тогаш првата договорна страна, на барање на втората договорна страна, ќе исплати долговен износ дефиниран во точка 1.4 на овој член на втората договорна страна и на лицето ќе го исплати остатокот.

3. Каде што има упатување на став 1 и 2 на овој член за давање, во однос на Австралија, тоа се однесува на пензија, паричен надомест или додаток што се исплатува според одредбите што се основа на Законот за социјално осигурување на Австралија, кој во одредени периоди се изменува и дополнува, а во однос на Република Македонија, на пензија, која се исплаќа според *Законот за пензиското и инвалидското осигурување.*

Член 20
Размена на информации и меѓусебна помош

1. Надлежните органи и надлежните институции одговорни за примена на овој Договор, до оној степен до кој овозможуваат нивните национални законодавства:

1.1 меѓусебно ќе комуницираат во врска со информации што се потребни за спроведување на овој Договор или во врска со Законот за социјално осигурување на Австралија или законодавството на Република Македонија;

1.2 ќе обезбедат меѓусебна помош, вклучувајќи и размена на потребни информации во однос на определување или исплата на било какви давања според овој Договор, како тоа да вклучува примена на нивното законодавство;

1.3 во најкраток можен рок меѓусебно ќе ги разменуваат сите информации во врска со мерките што ги преземаат за спроведување на овој Договор или во врска со промените во нивните законодавства, ако тие промени влијаат на спроведувањето на овој Договор; и

1.4 на меѓусебно барање, ќе обезбедат меѓусебна помош во врска со спроведувањето на договорите за социјално осигурување кои ќе ги склучи која било договорна страна со трета држава, до онаа мерка и во околности кои се наведени во Административната Спогодба во согласност со членот 21 од овој Договор.

2. Помошта наведена во став 1 на овој член се обезбедува бесплатно, освен ако не е поинаку предвидено со Административната Спогодба од членот 21 на овој Договор.

3. Ако поинаку не е уредено со националните закони на една од договорните страни, сите информации во врска со лицето што се пренесуваат во согласност со овој Договор од едната до другата договорна страна ќе бидат доверливи и ќе се користат единствено за целите на спроведување на овој Договор и законодавството на кое се однесува овој Договор.

4. Во никој случај одредбите од став 1 на овој член нема да се сметаат како наметната обврска на договорната страна за:

4.1 спроведување административни мерки кои не се во согласност со законите или административната пракса на која било договорна страна; или

4.2 обезбедување информации кои вообичаено не се пристапни според законите или вообичаената административна пракса на која било од договорните страни.

5. При примената на овој Договор, надлежниот орган и надлежната институција на едната договорна страна може да комуницира со другата договорна страна на кој било од службените јазици на договорните страни.

6. Надлежниот орган или надлежната институција не може да одбие барање, жалба или друг документ само поради фактот што истите се напишани на јазикот на другата договорна страна.

Член 21
Административна Спогодба

1. Надлежните органи на договорните страните ќе склучат Административна Спогодба за спроведување на овој Договор.

2. Органите за врска ќе бидат назначени во Административната Спогодба.

Член 22
Решавање на споровите

1. Надлежните органи на договорните страни ќе се обидат да ги разрешат сите потешкотии што ќе произлезат од толкувањето или примената на овој Договор според духот на истиот и неговите основни начела.

2. Договорните страни навремено ќе се консултираат, на барање на која било од страните, во врска со прашањата кои не биле разрешени од надлежните органи, во согласност со став 1 на овој член.

Член 23
Ревизија на Договорот

Во случај кога една од договорните страни ќе побара од другата одржување средба за ревизија на овој Договор, договорните страни ќе се состанат за таа цел во најкраток можен рок по доставување на тоа барање и ако договорните страни не се договорат поинаку, состанокот ќе се одржи на територијата на страната кон која е упатено тоа барање.

ДЕЛ VII

ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 24
Преодни одредби

1. Со овој Договор не може да се воспостави право на давање за период пред датумот на влегување во сила на истиот.

2. При определување право на давање според овој Договор, исто така, се земаат предвид и периодите што лицето ги поминало како жител на Австралија, периодите на живеење во Австралија во текот на работниот век и периодите на осигурување според законодавството на Република Македонија навршени пред датумот на влегување во сила на овој Договор.

3. Одредбите од член 8 став 2 и 3 од овој Договор се применуваат од датумот на влегување во сила на овој Договор, дури и ако лицето било испратено од неговиот работодавач пред тој датум. За ова цел, периодот привремено преместување на работа се смета дека започнал од датумот на влегување во сила на овој Договор.

Член 25
Влегување во сила, измени и прекинување

1. Овој Договор влегува во сила на првиот ден од вториот месец кој следи по месецот во кој договорните страни по дипломатски пат ќе ги разменат известувањата за тоа дека се исполнети сите уставно-правни услови неопходни за влегување во сила на овој Договор.

2. Овој Договор се склучува на неопределено време и може да биде изменет со писмена согласност помеѓу двете договорни страни.

3. Секоја договорна страна може да го прекине овој Договор по пат на писмено известување доставено до другата договорна страна по дипломатски пат. Во случај на прекинување, овој Договор ќе продолжи да се применува до истекот на 12 месеци од денот на приемот на таквото известување од другата договорна страна.

4. Во случај на прекинување, овој Договор продолжува да важи во однос на сите лица кои:

4.1 со датумот на прекинувањето на Договорот, примаат давања; или

4.2 пред тој датум поднеле барање за остварување на права и би остариле право на давања според овој Договор; или

4.3 веднаш пред датумот на прекинување се предмет само на законодавството на една од договорните страни, во согласност со членовите 8 или 9 од Делот II од овој Договор, доколку работникот продолжи да ги исполнува условите од тој член.

ЗА ПОТВРДА НА ОВА долупотпишаните, службено овластени од страна на своите Влади, го потпишаа овој Договор.

ПОДГОТВЕН во Канбера на 26-ти октомври 2009 година, во два оригинални примероци, на македонски и на англиски јазик при што двата текста се еднакво веродостојни.

ЗА ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ЗА ВЛАДАТА НА АВСТРАЛИЈА

AGREEMENT BETWEEN

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA

AND

THE GOVERNMENT OF AUSTRALIA

ON SOCIAL SECURITY

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA AND THE GOVERNMENT OF AUSTRALIA ON SOCIAL SECURITY

The Government of the Republic of Macedonia and the Government of Australia, hereinafter "the Contracting Parties",

Wishing to strengthen the existing friendly relations between the two countries,

and

Being desirous of regulating the relationship between their two countries with respect to social security benefits and coverage,

Have agreed to conclude the following Agreement:

PART I

GENERAL PROVISIONS

Article 1

Definitions

1. In this Agreement, unless the context otherwise requires:

(1) "**benefit**" means a benefit, pension or allowance that is payable under the legislation of a Contracting Party and includes any additional amount, increase or supplement that is payable but, for Australia, does not include any benefit, payment or entitlement under the law concerning the superannuation guarantee;

(2) "**Competent Authority**" means:

in relation to the Republic of Macedonia, the Ministry of Labour and Social Policy; and

in relation to Australia, the Secretary of the Australian Government Department responsible for the legislation specified in Article 2.1.1.1, except in Part II of the Agreement, and other Parts of the Agreement as they affect that Part, where it means the Commissioner of Taxation or an authorised representative of the Commissioner;

(3) "**Competent Institution**" means:

in relation to the Republic of Macedonia, the Pension and Disability Insurance Fund; and

in relation to Australia, the institution or agency which has the task of implementing the applicable legislation;

(4) "**insurance periods**" means, in relation to the Republic of Macedonia, periods for which contributions are paid and periods related to such contributions;

(5) "**legislation**" means:

in relation to the Republic of Macedonia, the legislation specified in Article 2.1.2; and

in relation to Australia, the laws specified in Article 2.1.1.1, except in Part II of the Agreement, and other Parts of the Agreement as they affect that Part, where it means the laws specified in Article 2.1.1.2;

(6) "**period of Australian working life residence**" means a period defined as such in the legislation of Australia but does not include any period deemed pursuant to Article 11 to be a period in which that person was an Australian resident.

2. Unless the context otherwise requires, any term not defined in this Agreement shall have the meaning assigned to it in the applicable legislation.

Article 2
Legislation

1. Subject to paragraph 2 and 3 of this Article, this Agreement shall apply to the following laws, as amended at the date of signature of this Agreement, and to any laws that subsequently amend, consolidate, supplement or replace them:

1.1 in relation to Australia:

1.1.1 the Acts forming the social security law in so far as the law provides for, applies to or affects the age pension;

1.1.2 the law concerning the superannuation guarantee (which at the time of signature of this Agreement is contained in the *Superannuation Guarantee (Administration) Act 1992*, the *Superannuation Guarantee Charge Act 1992* and the *Superannuation Guarantee (Administration) Regulations)*;

1.2 in relation to the Republic of Macedonia, the *Law on Pension and Disability Insurance* regarding:

1.2.1 old age pension;

1.2.2 disability pension;

1.2.3 survivor pension (widows, widowers, children and other members of the family who have rights to benefits) and other pension and disability insurance benefits of the Republic of Macedonia.

2. Unless otherwise provided in this Agreement, the legislation referred to in this Article shall not include treaties on social security entered into by either Contracting Party with a third State.

3. This Agreement shall apply to future legislation which extends the existing legislation of either Contracting Party to new categories of beneficiaries only if the Competent Authorities so agree in writing.

Article 3
Personal Scope

This Agreement shall apply to any person who is or has been an Australian resident, or is or has been subject to the legislation of the Republic of Macedonia and, where applicable, to other persons in regard to the rights they derive from a person described above.

Article 4
Equality of Treatment

Unless otherwise provided in this Agreement, all persons to whom this Agreement applies shall be treated equally by a Contracting Party in regard to rights and obligations regarding eligibility for and payment of benefits which arise whether directly under the legislation of that Contracting Party or by virtue of this Agreement.

PART II

PROVISIONS CONCERNING THE APPLICABLE LEGISLATION

Article 5
Purpose of this Part

The purpose of this Part is to ensure that employers and employees who are subject to the legislation of the Republic of Macedonia or Australia do not have a double liability under the legislation of the Republic of Macedonia and Australia, in respect of the same work of an employee and the remuneration paid for the work.

Article 6
Application of this Part

This Part only applies if an employee and/or their employer would, apart from this Part, be subject to the legislation of both Contracting Parties in respect of work of the employee and remuneration paid for the work.

Article 7
Diplomatic and Consular Relations

This Agreement shall not affect the provisions of the Vienna Convention on Diplomatic Relations of 18 April 1961, or the Vienna Convention on Consular Relations of 24 April 1963.

Article 8
Avoidance of Double Coverage

1. Unless otherwise provided in this Part, if an employee works in the territory of one Contracting Party, the employee and their employer shall in respect of the work and the remuneration paid for the work be subject only to the legislation of that Contracting Party.

2. If an employee:

   2.1 is covered by the legislation of one Contracting Party ('the first Contracting Party'); and

   2.2 was sent, whether before, on or after the commencement of this

Agreement, by the Government of the first Contracting Party to work in the territory of the other Contracting Party ('the second Contracting Party'); and

2.3 is working in the territory of the second Contracting Party in the employment of the Government of the first Contracting Party; and

2.4 is not working permanently in the territory of the second Contracting Party;

the employee and their employer shall be subject only to the legislation of the first Contracting Party in respect of the work and the remuneration paid for the work. For the purposes of this paragraph, "Government" includes, in relation to Australia, a State or Territory Government or local authority of Australia.

3. If an employee:

3.1 is covered by the legislation of one Contracting Party ('the first Contracting Party'); and

3.2 was sent, whether before, on or after the commencement of this Agreement, by an employer who is subject to the legislation of the first Contracting Party to work in the territory of the other Contracting Party ('the second Contracting Party'); and

3.3 is working in the territory of the second Contracting Party in the employment of the employer or a related entity of that employer; and

3.4 a period of 4 years from the time the employee was sent to work in the territory of the second Contracting Party has not elapsed; and

3.5 the employee is not working permanently in the territory of the second Contracting Party;

the employee and their employer shall be subject only to the legislation of the first Contracting Party in respect of the work and the remuneration paid for the work.

4. For the purposes of subparagraph 3.3 of this Article an entity is a related entity of an employer if the entity and the employer are members of the same wholly or majority owned group.

5. If an employee is working in the employment of an employer on a ship or aircraft in international traffic, the employee and their employer shall in respect of the work and the remuneration paid for the work be subject only to the legislation of the Contracting Party of which the employee is a resident.

Article 9
Exception agreements

1. The Competent Authorities of the Contracting Parties may for the purposes of this Part agree:

   1.1 to extend the period of 4 years referred to in subparagraph 3.4 of Article 8 for any employee; or

   1.2 that an employee working in the territory of a particular Contracting Party or working on a ship or aircraft in international traffic under the legislation of a particular Contracting Party is subject only to the legislation of that Contracting Party.

2. Any agreement made under paragraph 1 of this Article may apply to:

   2.1 a class of employees; and/or

   2.2 particular work or particular types of work (including work that has not occurred at the time the agreement is made).

PART III

PROVISIONS RELATING TO AUSTRALIAN BENEFITS

Article 10
Residence or Presence in the Republic of Macedonia

Where a person would be qualified under the legislation of Australia or by virtue of this Agreement for an Australian benefit except for not being an Australian resident and in Australia on the date on which the claim for that benefit is lodged, but:

(1) is a resident of the Republic of Macedonia or an Australian resident; and

(2) is in the territory of the Republic of Macedonia or Australia,

that person, so long as he or she has been an Australian resident at some time, shall be deemed, for the purpose of lodging that claim, to be an Australian resident and in Australia on that date.

Article 11
Combining qualifying periods for Australian benefits

1. Where a person to whom this Agreement applies has claimed an Australian benefit under this Agreement and has accumulated:

   1.1 a period as an Australian resident that is less than the period required to qualify that person, on that ground, under the legislation of Australia for that benefit; and

   1.2 a period of Australian working life residence equal to or greater than the period specified in paragraph 4 of this Article for that person; and

   1.3 an insurance period under the legislation of the Republic of Macedonia;

   then, for the purposes of a claim for that Australian benefit, that insurance period under the legislation of the Republic of Macedonia shall be deemed to be a period in which that person was an Australian resident, only for the purposes of meeting any minimum qualifying periods for that benefit set out in the legislation of Australia.

2. For the purposes of paragraph 1 of this Article, where a person:

   2.1 has been an Australian resident for a continuous period which is less than the minimum continuous period required by the legislation of Australia for entitlement of that person to a benefit; and

   2.2 has accumulated two or more separate insurance periods that equal or exceed in total the minimum period referred to in subparagraph 2.1 of this Article;

   the total of the insurance periods shall be deemed to be one continuous insurance period.

3. For the purposes of this Article, where a period by a person as an Australian resident and an insurance period under the legislation of the Republic of Macedonia coincide, the period of coincidence shall be taken into account once only by Australia as a period as an Australian resident.

4. The minimum period of Australian working life residence to be taken into account for the purposes of paragraph 1 of this Article shall be:

   4.1 for the purposes of an Australian benefit that is payable to a person who is not an Australian resident, the minimum period required shall be 12 months, of which at least six months must be continuous; and

   4.2 for the purposes of an Australian benefit that is payable to an Australian resident, no minimum period.

5. For the purpose of this Article, an insurance period under the legislation of the Republic of Macedonia shall be deemed as a period as an Australian resident only if that insurance period is certified by the Competent Institution of the Republic of Macedonia.

Article 12
Calculation of Australian Benefits

1. Subject to paragraphs 2, 3 and 4 of this Article, where an Australian benefit is payable whether by virtue of this Agreement or otherwise to a person outside Australia, the amount of the benefit shall be determined according to the legislation of Australia but on the basis that the additional child amount rate is nil.

2. Subject to paragraphs 3 and 4 of this Article, where an Australian benefit is payable to a person outside Australia only by virtue of this Agreement, and the person had ceased to be an Australian resident on the date of entry into force of this Agreement, the rate of that benefit shall be determined by:

   2.1 calculating that person's income according to the legislation of Australia, including any benefit payable under the legislation of the Republic of Macedonia which that person or the partner of that person is entitled to receive, if applicable;

   2.2 applying to the maximum rate of Australian benefit the relevant rate calculator set out in the legislation of Australia, using as the person's income the amount calculated under subparagraph 2.1 of this Article; and

2.3 proportionalising, if applicable, the amount of benefit calculated under subparagraph 2.2 of this Article by multiplying that amount by the person's period of Australian working life residence (up to a maximum of 528 months) over a denominator of 528 months (44 years).

3. Where the rate of an Australian benefit is determined according to paragraph 2 of this Article and the person again becomes an Australian resident, the rate of benefit shall continue to be determined according to paragraph 2 of this Article, subject to paragraph 6 of this Article where applicable, if the person subsequently leaves Australia within two years of the date the person again became an Australian resident.

4. Where a person comes temporarily to Australia, paragraphs 1 and 2 of this Article shall continue to apply for 26 weeks from the date of their arrival in Australia.

5. Subject to paragraph 6 of this Article, where an Australian benefit is payable only by virtue of this Agreement to a person who is in Australia, the rate of that benefit shall be determined by:

5.1 calculating that person's income according to the legislation of Australia but disregarding in that calculation any benefit under the legislation of the Republic of Macedonia which that person or the partner of that person is entitled to receive if applicable; and

5.2 deducting the amount of the benefit under the legislation of the Republic of Macedonia which that person is entitled to receive from the maximum rate of that Australian benefit; and

5.3 applying to the remaining benefit obtained under subparagraph 5.2 of this Article the relevant rate calculation set out in the legislation of Australia, using as the person's income the amount calculated under subparagraph 5.1.

6. Where a person departs temporarily from Australia, paragraph 5 of this Article shall continue to apply for 26 weeks from the date of their departure from Australia.

7. Where a member of a couple is, or both that person and his or her partner are, entitled to a benefit or benefits under the legislation of the Republic of Macedonia each of them shall be deemed, for the purposes of this Article and of the legislation of Australia, to be in receipt of one half of either the amount of that benefit or the total of both of those benefits, as the case may be.

PART IV

PROVISIONS RELATING TO BENEFITS OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA

Article 13
Calculation of periods for benefits of the Republic of Macedonia

1. If a person does not meet the benefit requirements due to the insurance periods provided according to the legislation of the Republic of Macedonia, the entitlement to pensions shall be determined by adding insurance periods and periods of Australian working life residence, unless such periods overlap.

2. If a person meets the pension requirements without adding periods according to the legislation of both Contracting Parties, the Competent Institution of the Republic of Macedonia shall recognise the entitlement to a pension according to their legislation.

3. Entitlements to pension shall not be recognised on the basis of periods shorter than 12 months in the Republic of Macedonia, unless entitlement to such benefits exists solely on the basis of the given periods.

4. If after applying paragraph 1 of this Article, a person is not entitled to a benefit, the Competent Institution of the Republic of Macedonia shall also take into account periods of insurance or residence completed by its citizens in a third country that has concluded an agreement on social security with the Republic of Macedonia, which includes provision to combine insurance periods.

Article 14
Determination of Benefits for the Republic of Macedonia

1. For a person who meets the requirements for benefits under the legislation of the Republic of Macedonia solely under the provisions of paragraph 2 of Article 13, the Competent Institution of the Republic of Macedonia in charge shall define the benefit amount under the legislation of the Republic of Macedonia.

2. If according to the legislation of the Republic of Macedonia the entitlement to benefits arises solely under the provisions of paragraph 1 of Article 13, the Competent Institution of the Republic of Macedonia shall provide such benefits as follows:

2.1 a theoretical amount of the benefit shall be established, to which the person would be entitled as if the total accumulated periods (insurance periods and periods of Australian working life residence) were fulfilled under the legislation of the Republic of Macedonia;

2.2 on the basis of this theoretical amount, the actual amount shall be established according to the periods of insurance as a proportion of the total accumulated periods;

2.3 if the total accumulated periods exceed the maximum period provided under the legislation of the Republic of Macedonia, only that maximum period shall be taken into account.

PART V

COMMON PROVISIONS FOR BENEFITS

Article 15
Payment of Benefits Abroad

1. Benefits of one Contracting Party, when payable by virtue of this Agreement, or under the legislation of either Contracting Party, shall be payable to persons who are residents of, or in, the territory of either Contracting Party.

2. The Competent Institutions of each Contracting Party shall pay benefits by virtue of this Agreement directly to entitled persons residing in the territory of the other Contracting Party in the official currency of that country, or in another convertible currency.

3. In relation to Australia, any additional amount, increase or supplement that is payable in addition to a benefit under this Agreement, shall be payable to a person outside Australia only for the period specified in the *Social Security Act 1991*. The reference to the *Social Security Act 1991* includes any laws that subsequently amend, supplement or replace that Act.

4. In relation to the Republic of Macedonia, the provisions of this Article shall not apply to the guaranteed minimum pension.

Article 16
Medical Examinations

1. The Competent Institution of a Contracting Party will apply its own legislation to determine capacity for work, or capacity for independent life and work, when this is required to determine a right to benefit or for extending the payment of the benefit.

2. To assist the determination of working capacity according to paragraph 1 of this Article the Competent Institution of the Contracting Party where the person is resident will, on the request of the Competent Institution of the other Contracting Party, send to that Contracting Party, without charge, all relevant medical reports and documentation that are available.

PART VI

MISCELLANEOUS AND ADMINISTRATIVE PROVISIONS

Article 17
Lodgement of Documents

1. A claim, notice or appeal concerning a benefit, whether payable by virtue of this Agreement or otherwise, may be lodged in the territory of either Contracting Party in accordance with the Administrative Arrangement made pursuant to Article 21 of this Agreement.

2. The date on which a claim, notice or appeal referred to in paragraph 1 of this Article is lodged with the Competent Institution of one Contracting Party shall be considered as the date of lodgement of that document with the Competent Institution of the other Contracting Party. The Competent Institution with which a claim, notice or appeal is lodged shall refer it without delay to the Competent Institution of the other Contracting Party.

3. A claim for a benefit from one Contracting Party shall be considered as a claim for the corresponding benefit from the other Contracting Party so long as the claimant has indicated in that claim that there is, or there was, an affiliation with the social security system of that other Contracting Party and provided that other Contracting Party receives this request within 12 months of the lodgement of the original claim.

4. The reference in paragraph 1 of this Article to an appeal is a reference to an appeal that may be made to an administrative body established by, or administratively for the purposes of, the respective legislation.

Article 18
Payment of Benefits

1. If a Contracting Party imposes legal or administrative restrictions on the transfer of currency outside of its territory, that Contracting Party shall implement measures as soon as practicable to guarantee the rights to payment and delivery of benefits payable under the legislation of that Contracting Party or by virtue of this Agreement. The measures shall operate retrospectively to the time when the restrictions were imposed.

2. A benefit payable by a Contracting Party by virtue of this Agreement shall be paid by that Contracting Party without deduction for government administrative fees and charges.

3. Any exemption granted in the territory of one of the Contracting Parties from stamp duty, notarial or registration fees in respect of certificates and documents required to be submitted to the Competent Authorities and Competent Institutions in the same territory, shall also apply to certificates and documents which, for the purposes of this Agreement, need to be submitted to the other Contracting Party. Documents and certificates required to be produced for the purpose of this Agreement shall be exempt from authentication by diplomatic and consular authorities.

Article 19
Recovery of overpayments

1. Where:

   1.1 arrears of a benefit are paid or payable by a Contracting Party (the first Contracting Party); and

   1.2 for all or part of that period, the other Contracting Party (the second Contracting Party) has paid a benefit to that person; and

   1.3 the amount of benefit paid by the second Contracting Party would have been reduced had the benefit payable by the first Contracting Party been paid periodically during that past period; then

   1.4 the amount that would not have been paid by the second Contracting Party shall be a debt due by that person to the other Contracting Party.

2. Where the Competent Institution of the first Contracting Party has not yet paid the arrears described in subparagraph 1.1 to the person, that Contracting Party shall, at the request of the second Contracting Party, pay the amount of the debt described in subparagraph 1.4 to the second Contracting Party and shall pay the remainder to the person.

3. A reference in paragraphs 1 and 2 of this Article to a benefit, in relation to Australia, means a pension, benefit or allowance that is payable under the Acts forming the social security law of Australia as amended from time to time, and in relation to the Republic of Macedonia a pension that is payable according to the *Law on Pension and Disability Insurance*.

Article 20
Exchange of Information and Mutual Assistance

1. The Competent Authorities and Competent Institutions responsible for the application of this Agreement shall, to the extent permitted by their national laws:

   1.1 communicate to each other any information necessary for the application of this Agreement or the social security law of Australia or the legislation of the Republic of Macedonia;

   1.2 provide assistance to each other, including the communication of any necessary information, with regard to the determination or payment of any benefit under this Agreement as if the matter involved the application of their own legislation;

   1.3 communicate to each other, as soon as possible, all information about the measures taken by them for the application of this Agreement or about changes in their respective legislation in so far as these changes affect the application of this Agreement; and

   1.4 at the request of one to the other, assist each other in relation to the implementation of agreements on social security entered into by either Contracting Party with third States, to the extent and in the circumstances specified in the Administrative Arrangement pursuant to Article 21.

2. The assistance referred to in paragraph 1 of this Article shall be provided free of charge, unless otherwise provided for in the Administrative Arrangement pursuant to Article 21.

3. Unless otherwise provided under the national laws of a Contracting Party, any information about a person which is transmitted in accordance with this Agreement by one Contracting Party to the other Contracting Party is confidential and shall be used only for the purposes of implementing this Agreement and the legislation to which this Agreement applies.

4. In no case shall the provisions of paragraph 1 of this Article be construed so as to impose on a Contracting Party the obligation to:

   4.1 carry out administrative measures at variance with the laws or the administrative practice of either Contracting Party; or

   4.2 supply information which is not ordinarily obtainable under the laws or in the usual administrative practice of either Contracting Party.

5. In the application of this Agreement, the Competent Authority and the Competent Institution of a Contracting Party may communicate with the other in any of the official languages of the Contracting Parties.

6. A claim, appeal or other document may not be rejected by a Competent Authority or Competent Institution solely because it is in the language of the other Contracting Party.

Article 21
Administrative Arrangement

1. The Competent Authorities of the Contracting Parties shall conclude an Administrative Arrangement for the implementation of this Agreement.

2. The liaison bodies shall be nominated in the Administrative Arrangement.

Article 22
Resolution of Disputes

1. The Competent Authorities of the Contracting Parties shall seek to resolve any difficulties which arise in interpreting or applying this Agreement according to its spirit and fundamental principles.

2. The Contracting Parties shall consult promptly at the request of either Contracting Party concerning matters which have not been resolved by the Competent Authorities in accordance with paragraph 1 of this Article.

Article 23
Review of Agreement

Where a Contracting Party requests the other to meet to review this Agreement, the Contracting Parties shall meet for that purpose as soon as possible after that request was made and, unless the Contracting Parties otherwise agree, their meeting shall be held in the territory of the Contracting Party to which that request was made.

PART VII

TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS

Article 24
Transitional Provisions

1. This Agreement shall not establish any right to a benefit for any period before the date of entry into force of this Agreement.

2. In determining entitlement to a benefit under this Agreement, periods as an Australian resident, periods of Australian working life residence and insurance periods under the legislation of the Republic of Macedonia completed before the date of entry into force of this Agreement shall also be taken into consideration.

3. Paragraphs 2 and 3 of Article 8 apply from the date of entry into force of this Agreement, even if the person was sent by his or her employer before that date. For this purpose, the period of secondment is taken to start on the date of entry into force of this Agreement.

Article 25
Entry into Force, Modification and Termination

1. This Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the month in which notes are exchanged by the Contracting Parties through the diplomatic channel notifying each other that all internal constitutional and legislative conditions that are necessary for the entry into force of this Agreement have been fulfilled.

2. This Agreement shall be concluded for an indefinite period and can be modified by agreement in writing between the Contracting Parties.

3. Either Contracting Party can terminate this Agreement by written notice submitted to the other Contracting Party through the diplomatic channel. In the case of termination, this Agreement shall remain in force until the expiration of 12 months from the date of receipt of the notification by the other Contracting Party.

4. In the event of termination, this Agreement shall continue to have effect in relation to all persons who:

   4.1 at the date on which termination takes effect, are in receipt of benefits; or

   4.2 prior to that date have lodged claims for, and would be entitled to receive, benefits by virtue of this Agreement; or

   4.3 immediately before the date of termination are subject to the legislation of only one Contracting Party by virtue of Articles 8 or 9 of Part II of this Agreement, provided the employee continues to satisfy the criteria of that Article.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE at Canberra on this 26th day of October 2009 in two originals, in Macedonian and English Languages each text being equally authoritative.

FOR THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA	FOR THE GOVERNMENT OF AUSTRALIA

Член 3

Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Македонија се определува како надлежен орган што ќе се грижи за извршување на овој договор.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

L I G J
PËR RATIFIKIMIN E MARRËVESHJES NDËRMJET QEVERISË SË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË DHE QEVERISË SË AUSTRALISË PËR SIGURIM SOCIAL

Neni 1

Ratifikohet Marrëveshja ndërmjet Qeverisë së Republikës së Maqedonisë dhe Qeverisë së Australisë për sigurim social, e nënshkruar në Kanberë, më 26 tetor 2009.

Neni 2

Marrëveshja në origjinal, në gjuhën maqedonase dhe angleze, është si vijon:

Neni 3

Fondi për Sigurim Pensional dhe Invalidor i Maqedonisë, përcaktohet si organ kompetent që do të kujdeset për zbatimin e kësaj marrëveshjeje.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

5.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА СИНГАПУРСКИОТ ДОГОВОР ЗА ПРАВОТО НА ТРГОВСКА МАРКА

Се прогласува Законот за ратификација на Сингапурскиот договор за правото на трговска марка, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 4 февруари 2010 година.

Бр. 07- 594/1
4 февруари 2010 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА СИНГАПУРСКИОТ ДОГОВОР ЗА ПРАВОТО НА ТРГОВСКА МАРКА

Член 1

Се ратификува Сингапурскиот договор за правото на трговска марка, усвоен на дипломатската конференција на Светската организација за интелектуална сопственост одржана во Сингапур во периодот од 13 до 28 март 2006 година.

Член 2

Сингапурскиот договор за правото на трговска марка во оригинал на англиски јазик и во превод на македонски јазик, гласи:

Singapore Treaty on the Law of Trademarks

Article 1
Abbreviated Expressions

For the purposes of this Treaty, unless expressly stated otherwise:

(i) "Office" means the agency entrusted by a Contracting Party with the registration of marks;

(ii) "registration" means the registration of a mark by an Office;

(iii) "application" means an application for registration;

(iv) "communication" means any application, or any request, declaration, correspondence or other information relating to an application or a registration, which is filed with the Office;

(v) references to a "person" shall be construed as references to both a natural person and a legal entity;

(vi) "holder" means the person whom the register of marks shows as the holder of the registration;

(vii) "register of marks" means the collection of data maintained by an Office, which includes the contents of all registrations and all data recorded in respect of all registrations, irrespective of the medium in which such data are stored;

(viii) "procedure before the Office" means any procedure in proceedings before the Office with respect to an application or a registration;

(ix) "Paris Convention" means the Paris Convention for the Protection of Industrial Property, signed at Paris on March 20, 1883, as revised and amended;

(x) "Nice Classification" means the classification established by the Nice Agreement Concerning the International Classification of Goods and Services for the Purposes of the Registration of Marks, signed at Nice on June 15, 1957, as revised and amended;

(xi) "license" means a license for the use of a mark under the law of a Contracting Party;

(xii) "licensee" means the person to whom a license has been granted;

(xiii) "Contracting Party" means any State or intergovernmental organization party to this Treaty;

(xiv) "Diplomatic Conference" means the convocation of Contracting Parties for the purpose of revising or amending the Treaty;

(xv) "Assembly" means the Assembly referred to in Article 23;

(xvi) references to an "instrument of ratification" shall be construed as including references to instruments of acceptance and approval;

(xvii) "Organization" means the World Intellectual Property Organization;

(xviii) "International Bureau" means the International Bureau of the Organization;

(xix) "Director General" means the Director General of the Organization;

(xx) "Regulations" means the Regulations under this Treaty that are referred to in Article 22;

(xxi) references to an "Article" or to a "paragraph", "subparagraph" or "item" of an Article shall be construed as including references to the corresponding rule(s) under the Regulations;

(xxii) "TLT 1994" means the Trademark Law Treaty done at Geneva on October 27, 1994.

Article 2
Marks to Which the Treaty Applies

(1) [*Nature of Marks*] Any Contracting Party shall apply this Treaty to marks consisting of signs that can be registered as marks under its law.

(2) [*Kinds of Marks*]

(a) This Treaty shall apply to marks relating to goods (trademarks) or services (service marks) or both goods and services.

(b) This Treaty shall not apply to collective marks, certification marks and guarantee marks.

Article 3
Application

(1) [*Indications or Elements Contained in or Accompanying an Application; Fee*]

(a) Any Contracting Party may require that an application contain some or all of the following indications or elements:

(i) a request for registration;

(ii) the name and address of the applicant;

(iii) the name of a State of which the applicant is a national if he/she is the national of any State, the name of a State in which the applicant has his/her domicile, if any, and the name of a State in which the applicant has a real and effective industrial or commercial establishment, if any;

(iv) where the applicant is a legal entity, the legal nature of that legal entity and the State, and, where applicable, the territorial unit within that State, under the law of which the said legal entity has been organized;

(v) where the applicant has a representative, the name and address of that representative;

(vi) where an address for service is required under Article 4(2)(b), such address;

(vii) where the applicant wishes to take advantage of the priority of an earlier application, a declaration claiming the priority of that earlier application, together with indications and evidence in support of the declaration of priority that may be required pursuant to Article 4 of the Paris Convention;

(viii) where the applicant wishes to take advantage of any protection resulting from the display of goods and/or services in an exhibition, a declaration to that effect, together with indications in support of that declaration, as required by the law of the Contracting Party;

(ix) at least one representation of the mark, as prescribed in the Regulations;

(x) where applicable, a statement, as prescribed in the Regulations, indicating the type of mark as well as any specific requirements applicable to that type of mark;

(xi) where applicable, a statement, as prescribed in the Regulations, indicating that the applicant wishes that the mark be registered and published in the standard characters used by the Office;

(xii) where applicable, a statement, as prescribed in the Regulations, indicating that the applicant wishes to claim color as a distinctive feature of the mark;

(xiii) a transliteration of the mark or of certain parts of the mark;

(xiv) a translation of the mark or of certain parts of the mark;

(xv) the names of the goods and/or services for which the registration is sought, grouped according to the classes of the Nice Classification, each group preceded by the number of the class of that Classification to which that group of

goods or services belongs and presented in the order of the classes of the said Classification;

(xvi) a declaration of intention to use the mark, as required by the law of the Contracting Party.

(b) The applicant may file, instead of or in addition to the declaration of intention to use the mark referred to in subparagraph (a)(xvi), a declaration of actual use of the mark and evidence to that effect, as required by the law of the Contracting Party.

(c) Any Contracting Party may require that, in respect of the application, fees be paid to the Office.

(2) [*Single Application for Goods and/or Services in Several Classes*] One and the same application may relate to several goods and/or services, irrespective of whether they belong to one class or to several classes of the Nice Classification.

(3) [*Actual Use*] Any Contracting Party may require that, where a declaration of intention to use has been filed under paragraph (1)(a)(xvi), the applicant furnish to the Office within a time limit fixed in its law, subject to the minimum time limit prescribed in the Regulations, evidence of the actual use of the mark, as required by the said law.

(4) [*Prohibition of Other Requirements*] No Contracting Party may demand that requirements other than those referred to in paragraphs (1) and (3) and in Article 8 be complied with in respect of the application. In particular, the following may not be required in respect of the application throughout its pendency:

(i) the furnishing of any certificate of, or extract from, a register of commerce;

(ii) an indication of the applicant's carrying on of an industrial or commercial activity, as well as the furnishing of evidence to that effect;

(iii) an indication of the applicant's carrying on of an activity corresponding to the goods and/or services listed in the application, as well as the furnishing of evidence to that effect;

(iv) the furnishing of evidence to the effect that the mark has been registered in the register of marks of another Contracting Party or of a State party to the Paris Convention which is not a Contracting Party, except where the applicant claims the application of Article 6*quinquies* of the Paris Convention.

(5) [*Evidence*] Any Contracting Party may require that evidence be furnished to the Office in the course of the examination of the application where the Office may reasonably doubt the veracity of any indication or element contained in the application.

Article 4
Representation; Address for Service

(1) [*Representatives Admitted to Practice*]

(a) Any Contracting Party may require that a representative appointed for the purposes of any procedure before the Office

(i) have the right, under the applicable law, to practice before the Office in respect of applications and registrations and, where applicable, be admitted to practice before the Office;

(ii) provide, as its address, an address on a territory prescribed by the Contracting Party.

(b) An act, with respect to any procedure before the Office, by or in relation to a representative who complies with the requirements applied by the Contracting Party under subparagraph (a), shall have the effect of an act by or in relation to the applicant, holder or other interested person who appointed that representative.

(2) [*Mandatory Representation; Address for Service*]

(a) Any Contracting Party may require that, for the purposes of any procedure before the Office, an applicant, holder or other interested person who has neither a domicile nor a real and effective industrial or commercial establishment on its territory be represented by a representative.

(b) Any Contracting Party may, to the extent that it does not require representation in accordance with subparagraph (a), require that, for the purposes of any procedure before the Office, an applicant, holder or other interested person who has neither a domicile nor a real and effective industrial or commercial establishment on its territory have an address for service on that territory.

(3) [*Power of Attorney*]

(a) Whenever a Contracting Party allows or requires an applicant, a holder or any other interested person to be represented by a representative before the Office, it may require that the representative be appointed in a separate communication (hereinafter referred to as "power of attorney") indicating the name of the applicant, the holder or the other person, as the case may be.

(b) The power of attorney may relate to one or more applications and/or registrations identified in the power of attorney or, subject to any exception indicated by the appointing person, to all existing and future applications and/or registrations of that person.

(c) The power of attorney may limit the powers of the representative to certain acts. Any Contracting Party may require that any power of attorney under which the representative has the right to withdraw an application or to surrender a registration contain an express indication to that effect.

(d) Where a communication is submitted to the Office by a person who refers to itself in the communication as a representative but where the Office is, at the time of the receipt of the communication, not in possession of the required power of attorney, the Contracting Party may require that the power of attorney be submitted to the Office within the time limit fixed by the Contracting Party, subject to the minimum time limit prescribed in the Regulations. Any Contracting Party may provide that, where the power of attorney has not been submitted to the Office within the time limit fixed by the Contracting Party, the communication by the said person shall have no effect.

(4) [*Reference to Power of Attorney*] Any Contracting Party may require that any communication made to the Office by a representative for the purposes

of a procedure before the Office contain a reference to the power of attorney on the basis of which the representative acts.

(5) [*Prohibition of Other Requirements*] No Contracting Party may demand that requirements other than those referred to in paragraphs (3) and (4) and in Article 8 be complied with in respect of the matters dealt with in those paragraphs.

(6) [*Evidence*] Any Contracting Party may require that evidence be furnished to the Office where the Office may reasonably doubt the veracity of any indication contained in any communication referred to in paragraphs (3) and (4).

Article 5
Filing Date

(1) [*Permitted Requirements*]

(a) Subject to subparagraph (b) and paragraph (2), a Contracting Party shall accord as the filing date of an application the date on which the Office received the following indications and elements in the language required under Article 8(2):

(i) an express or implicit indication that the registration of a mark is sought;

(ii) indications allowing the identity of the applicant to be established;

(iii) indications allowing the applicant or its representative, if any, to be contacted by the Office;

(iv) a sufficiently clear representation of the mark whose registration is sought;

(v) the list of the goods and/or services for which the registration is sought;

(vi) where Article 3(1)(a)(xvi) or (b) applies, the declaration referred to in Article 3(1)(a)(xvi) or the declaration and evidence referred to in Article 3(1)(b), respectively, as required by the law of the Contracting Party.

(b) Any Contracting Party may accord as the filing date of the application the date on which the Office received only some, rather than all, of the indications and elements referred to in subparagraph (a) or received them in a language other than the language required under Article 8(2).

(2) [*Permitted Additional Requirement*]

(a) A Contracting Party may provide that no filing date shall be accorded until the required fees are paid.

(b) A Contracting Party may apply the requirement referred to in subparagraph (a) only if it applied such requirement at the time of becoming party to this Treaty.

(3) [*Corrections and Time Limits*] The modalities of, and time limits for, corrections under paragraphs (1) and (2) shall be fixed in the Regulations.

(4) [*Prohibition of Other Requirements*] No Contracting Party may demand that requirements other than those referred to in paragraphs (1) and (2) be complied with in respect of the filing date.

Article 6
Single Registration for Goods and/or Services in Several Classes

Where goods and/or services belonging to several classes of the Nice Classification have been included in one and the same application, such an application shall result in one and the same registration.

Article 7
Division of Application and Registration

(1) [*Division of Application*]

(a) Any application listing several goods and/or services (hereinafter referred to as "initial application") may,

(i) at least until the decision by the Office on the registration of the mark,

(ii) during any opposition proceedings against the decision of the Office to register the mark,

(iii) during any appeal proceedings against the decision on the registration of the mark,

be divided by the applicant or at its request into two or more applications (hereinafter referred to as "divisional applications") by distributing among the latter the goods and/or services listed in the initial application. The divisional applications shall preserve the filing date of the initial application and the benefit of the right of priority, if any.

(b) Any Contracting Party shall, subject to subparagraph (a), be free to establish requirements for the division of an application, including the payment of fees.

(2) [*Division of Registration*] Paragraph (1) shall apply, *mutatis mutandis*, with respect to a division of a registration. Such a division shall be permitted

(i) during any proceedings in which the validity of the registration is challenged before the Office by a third party,

(ii) during any appeal proceedings against a decision taken by the Office during the former proceedings,

provided that a Contracting Party may exclude the possibility of the division of registrations if its law allows third parties to oppose the registration of a mark before the mark is registered.

Article 8
Communications

(1) [*Means of Transmittal and Form of Communications*] Any Contracting Party may choose the means of transmittal of communications and whether it accepts communications on paper, communications in electronic form or any other form of communication.

(2) [*Language of Communications*]

(a) Any Contracting Party may require that any communication be in a language admitted by the Office. Where the Office admits more than one language, the applicant, holder or other interested person may be required to comply with any other language requirement applicable with respect to the Office, provided that no indication or element of the communication may be required to be in more than one language.

(b) No Contracting Party may require the attestation, notarization, authentication, legalization or any other certification of any translation of a communication other than as provided under this Treaty.

(c) Where a Contracting Party does not require a communication to be in a language admitted by its Office, the Office may require that a translation of that communication by an official translator or a representative, into a language admitted by the Office, be supplied within a reasonable time limit.

(3) [*Signature of Communications on Paper*]

(a) Any Contracting Party may require that a communication on paper be signed by the applicant, holder or other interested person. Where a Contracting Party requires a communication on paper to be signed, that Contracting Party shall accept any signature that complies with the requirements prescribed in the Regulations.

(b) No Contracting Party may require the attestation, notarization, authentication, legalization or other certification of any signature except, where the law of the Contracting Party so provides, if the signature concerns the surrender of a registration.

(c) Notwithstanding subparagraph (b), a Contracting Party may require that evidence be filed with the Office where the Office may reasonably doubt the authenticity of any signature of a communication on paper.

(4) [*Communications Filed in Electronic Form or by Electronic Means of Transmittal*] Where a Contracting Party permits the filing of communications in electronic form or by electronic means of transmittal, it may require that any such communications comply with the requirements prescribed in the Regulations.

(5) [*Presentation of a Communication*] Any Contracting Party shall accept the presentation of a communication the content of which corresponds to the relevant Model International Form, if any, provided for in the Regulations.

(6) [*Prohibition of Other Requirements*] No Contracting Party may demand that, in respect of paragraphs (1) to (5), requirements other than those referred to in this Article be complied with.

(7) [*Means of Communication with Representative*] Nothing in this Article regulates the means of communication between an applicant, holder or other interested person and its representative.

Article 9
Classification of Goods and/or Services

(1) [*Indications of Goods and/or Services*] Each registration and any publication effected by an Office which concerns an application or registration and which indicates goods and/or services shall indicate the goods and/or

services by their names, grouped according to the classes of the Nice Classification, and each group shall be preceded by the number of the class of that Classification to which that group of goods or services belongs and shall be presented in the order of the classes of the said Classification.

(2) [*Goods or Services in the Same Class or in Different Classes*]

(a) Goods or services may not be considered as being similar to each other on the ground that, in any registration or publication by the Office, they appear in the same class of the Nice Classification.

(b) Goods or services may not be considered as being dissimilar from each other on the ground that, in any registration or publication by the Office, they appear in different classes of the Nice Classification.

Article 10
Changes in Names or Addresses

(1) [*Changes in the Name or Address of the Holder*]

(a) Where there is no change in the person of the holder but there is a change in its name and/or address, each Contracting Party shall accept that a request for the recordal of the change by the Office in its register of marks be made by the holder in a communication indicating the registration number of the registration concerned and the change to be recorded.

(b) Any Contracting Party may require that the request indicate

(i) the name and address of the holder;

(ii) where the holder has a representative, the name and address of that representative;

(iii) where the holder has an address for service, such address.

(c) Any Contracting Party may require that, in respect of the request, a fee be paid to the Office.

(d) A single request shall be sufficient even where the change relates to more than one registration, provided that the registration numbers of all registrations concerned are indicated in the request.

(2) [*Change in the Name or Address of the Applicant*] Paragraph (1) shall apply, *mutatis mutandis*, where the change concerns an application or applications, or both an application or applications and a registration or registrations, provided that, where the application number of any application concerned has not yet been issued or is not known to the applicant or its representative, the request otherwise identifies that application as prescribed in the Regulations.

(3) [*Change in the Name or Address of the Representative or in the Address for Service*] Paragraph (1) shall apply, *mutatis mutandis*, to any change in the name or address of the representative, if any, and to any change relating to the address for service, if any.

(4) [*Prohibition of Other Requirements*] No Contracting Party may demand that requirements other than those referred to in paragraphs (1) to (3) and in Article 8 be complied with in respect of the request referred to in this Article. In

particular, the furnishing of any certificate concerning the change may not be required.

(5) [*Evidence*] Any Contracting Party may require that evidence be furnished to the Office where the Office may reasonably doubt the veracity of any indication contained in the request.

Article 11
Change in Ownership

(1) [*Change in the Ownership of a Registration*]

(a) Where there is a change in the person of the holder, each Contracting Party shall accept that a request for the recordal of the change by the Office in its register of marks be made by the holder or by the person who acquired the ownership (hereinafter referred to as "new owner") in a communication indicating the registration number of the registration concerned and the change to be recorded.

(b) Where the change in ownership results from a contract, any Contracting Party may require that the request indicate that fact and be accompanied, at the option of the requesting party, by one of the following:

(i) a copy of the contract, which copy may be required to be certified, by a notary public or any other competent public authority, as being in conformity with the original contract;

(ii) an extract of the contract showing the change in ownership, which extract may be required to be certified, by a notary public or any other competent public authority, as being a true extract of the contract;

(iii) an uncertified certificate of transfer drawn up in the form and with the content as prescribed in the Regulations and signed by both the holder and the new owner;

(iv) an uncertified transfer document drawn up in the form and with the content as prescribed in the Regulations and signed by both the holder and the new owner.

(c) Where the change in ownership results from a merger, any Contracting Party may require that the request indicate that fact and be accompanied by a copy of a document, which document originates from the competent authority and evidences the merger, such as a copy of an extract from a register of commerce, and that that copy be certified by the authority which issued the document or by a notary public or any other competent public authority, as being in conformity with the original document.

(d) Where there is a change in the person of one or more but not all of several co-holders and such change in ownership results from a contract or a merger, any Contracting Party may require that any co-holder in respect of which there is no change in ownership give its express consent to the change in ownership in a document signed by it.

(e) Where the change in ownership does not result from a contract or a merger but from another ground, for example, from operation of law or a court decision, any Contracting Party may require that the request indicate that fact

and be accompanied by a copy of a document evidencing the change and that that copy be certified as being in conformity with the original document by the authority which issued the document or by a notary public or any other competent public authority.

(f) Any Contracting Party may require that the request indicate

(i) the name and address of the holder;

(ii) the name and address of the new owner;

(iii) the name of a State of which the new owner is a national if he/she is the national of any State, the name of a State in which the new owner has his/her domicile, if any, and the name of a State in which the new owner has a real and effective industrial or commercial establishment, if any;

(iv) where the new owner is a legal entity, the legal nature of that legal entity and the State, and, where applicable, the territorial unit within that State, under the law of which the said legal entity has been organized;

(v) where the holder has a representative, the name and address of that representative;

(vi) where the holder has an address for service, such address;

(vii) where the new owner has a representative, the name and address of that representative;

(viii) where the new owner is required to have an address for service under Article 4(2)(b), such address.

(g) Any Contracting Party may require that, in respect of the request, a fee be paid to the Office.

(h) A single request shall be sufficient even where the change relates to more than one registration, provided that the holder and the new owner are the same for each registration and that the registration numbers of all registrations concerned are indicated in the request.

(i) Where the change of ownership does not affect all the goods and/or services listed in the holder's registration, and the applicable law allows the recording of such change, the Office shall create a separate registration referring to the goods and/or services in respect of which the ownership has changed.

(2) [*Change in the Ownership of an Application*] Paragraph (1) shall apply, *mutatis mutandis*, where the change in ownership concerns an application or applications, or both an application or applications and a registration or registrations, provided that, where the application number of any application concerned has not yet been issued or is not known to the applicant or its representative, the request otherwise identifies that application as prescribed in the Regulations.

(3) [*Prohibition of Other Requirements*] No Contracting Party may demand that requirements other than those referred to in paragraphs (1) and (2) and in Article 8 be complied with in respect of the request referred to in this Article. In particular, the following may not be required:

(i) subject to paragraph (1)(c), the furnishing of any certificate of, or extract from, a register of commerce;

(ii) an indication of the new owner's carrying on of an industrial or commercial activity, as well as the furnishing of evidence to that effect;

(iii) an indication of the new owner's carrying on of an activity corresponding to the goods and/or services affected by the change in ownership, as well as the furnishing of evidence to either effect;

(iv) an indication that the holder transferred, entirely or in part, its business or the relevant goodwill to the new owner, as well as the furnishing of evidence to either effect.

(4) [*Evidence*] Any Contracting Party may require that evidence, or further evidence where paragraph (1)(c) or (e) applies, be furnished to the Office where that Office may reasonably doubt the veracity of any indication contained in the request or in any document referred to in the present Article.

Article 12
Correction of a Mistake

(1) [*Correction of a Mistake in Respect of a Registration*]

(a) Each Contracting Party shall accept that the request for the correction of a mistake which was made in the application or other request communicated to the Office and which mistake is reflected in its register of marks and/or any publication by the Office be made by the holder in a communication indicating the registration number of the registration concerned, the mistake to be corrected and the correction to be entered.

(b) Any Contracting Party may require that the request indicate

(i) the name and address of the holder;

(ii) where the holder has a representative, the name and address of that representative;

(iii) where the holder has an address for service, such address.

(c) Any Contracting Party may require that, in respect of the request, a fee be paid to the Office.

(d) A single request shall be sufficient even where the correction relates to more than one registration of the same person, provided that the mistake and the requested correction are the same for each registration and that the registration numbers of all registrations concerned are indicated in the request.

(2) [*Correction of a Mistake in Respect of an Application*] Paragraph (1) shall apply, *mutatis mutandis*, where the mistake concerns an application or applications, or both an application or applications and a registration or registrations, provided that, where the application number of any application concerned has not yet been issued or is not known to the applicant or its representative, the request otherwise identifies that application as prescribed in the Regulations.

(3) [*Prohibition of Other Requirements*] No Contracting Party may demand that requirements other than those referred to in paragraphs (1) and (2) and in Article 8 be complied with in respect of the request referred to in this Article.

(4) [*Evidence*] Any Contracting Party may require that evidence be furnished to the Office where the Office may reasonably doubt that the alleged mistake is in fact a mistake.

(5) [*Mistakes Made by the Office*] The Office of a Contracting Party shall correct its own mistakes, *ex officio* or upon request, for no fee.

(6) [*Uncorrectable Mistakes*] No Contracting Party shall be obliged to apply paragraphs (1), (2) and (5) to any mistake which cannot be corrected under its law.

Article 13
Duration and Renewal of Registration

(1) [*Indications or Elements Contained in or Accompanying a Request for Renewal; Fee*]

(a) Any Contracting Party may require that the renewal of a registration be subject to the filing of a request and that such request contain some or all of the following indications:

(i) an indication that renewal is sought;

(ii) the name and address of the holder;

(iii) the registration number of the registration concerned;

(iv) at the option of the Contracting Party, the filing date of the application which resulted in the registration concerned or the registration date of the registration concerned;

(v) where the holder has a representative, the name and address of that representative;

(vi) where the holder has an address for service, such address;

(vii) where the Contracting Party allows the renewal of a registration to be made for some only of the goods and/or services which are recorded in the register of marks and such a renewal is requested, the names of the recorded goods and/or services for which the renewal is requested or the names of the recorded goods and/or services for which the renewal is not requested, grouped according to the classes of the Nice Classification, each group preceded by the number of the class of that Classification to which that group of goods or services belongs and presented in the order of the classes of the said Classification;

(viii) where a Contracting Party allows a request for renewal to be filed by a person other than the holder or its representative and the request is filed by such a person, the name and address of that person.

(b) Any Contracting Party may require that, in respect of the request for renewal, a fee be paid to the Office. Once the fee has been paid in respect of the initial period of the registration or of any renewal period, no further payment may be required for the maintenance of the registration in respect of that period. Fees associated with the furnishing of a declaration and/or evidence of use shall not be regarded, for the purposes of this subparagraph, as payments required for the maintenance of the registration and shall not be affected by this subparagraph.

(c) Any Contracting Party may require that the request for renewal be presented, and the corresponding fee referred to in subparagraph (b) be paid, to the Office within the period fixed by the law of the Contracting Party, subject to the minimum periods prescribed in the Regulations.

(2) [*Prohibition of Other Requirements*] No Contracting Party may demand that requirements other than those referred to in paragraph (1) and in Article 8 be complied with in respect of the request for renewal. In particular, the following may not be required:

(i) any representation or other identification of the mark;

(ii) the furnishing of evidence to the effect that the mark has been registered, or that its registration has been renewed, in any other register of marks;

(iii) the furnishing of a declaration and/or evidence concerning use of the mark.

(3) [*Evidence*] Any Contracting Party may require that evidence be furnished to the Office in the course of the examination of the request for renewal where the Office may reasonably doubt the veracity of any indication or element contained in the request for renewal.

(4) [*Prohibition of Substantive Examination*] No Office of a Contracting Party may, for the purposes of effecting the renewal, examine the registration as to substance.

(5) [*Duration*] The duration of the initial period of the registration, and the duration of each renewal period, shall be 10 years.

Article 14
Relief Measures in Case of Failure to Comply with Time Limits

(1) [*Relief Measure Before the Expiry of a Time Limit*] A Contracting Party may provide for the extension of a time limit for an action in a procedure before the Office in respect of an application or a registration, if a request to that effect is filed with the Office prior to the expiry of the time limit.

(2) [*Relief Measures After the Expiry of a Time Limit*] Where an applicant, holder or other interested person has failed to comply with a time limit ("the time limit concerned") for an action in a procedure before the Office of a Contracting Party in respect of an application or a registration, the Contracting Party shall provide for one or more of the following relief measures, in accordance with the requirements prescribed in the Regulations, if a request to that effect is filed with the Office:

(i) extension of the time limit concerned for the period prescribed in the Regulations;

(ii) continued processing with respect to the application or registration;

(iii) reinstatement of the rights of the applicant, holder or other interested person with respect to the application or registration if the Office finds that the failure to comply with the time limit concerned occurred in spite of due care required by the circumstances having been taken or, at the option of the Contracting Party, that the failure was unintentional.

(3) [*Exceptions*] No Contracting Party shall be required to provide for any of the relief measures referred to in paragraph (2) with respect to the exceptions prescribed in the Regulations.

(4) [*Fee*] Any Contracting Party may require that a fee be paid in respect of any of the relief measures referred to in paragraphs (1) and (2).

(5) [*Prohibition of Other Requirements*] No Contracting Party may demand that requirements other than those referred to in this Article and in Article 8 be complied with in respect of any of the relief measures referred to in paragraph (2).

Article 15
Obligation to Comply with the Paris Convention

Any Contracting Party shall comply with the provisions of the Paris Convention which concern marks.

Article 16
Service Marks

Any Contracting Party shall register service marks and apply to such marks the provisions of the Paris Convention which concern trademarks.

Article 17
Request for Recordal of a License

(1) [*Requirements Concerning the Request for Recordal*] Where the law of a Contracting Party provides for the recordal of a license with its Office, that Contracting Party may require that the request for recordal

(i) be filed in accordance with the requirements prescribed in the Regulations, and

(ii) be accompanied by the supporting documents prescribed in the Regulations.

(2) [*Fee*] Any Contracting Party may require that, in respect of the recordal of a license, a fee be paid to the Office.

(3) [*Single Request Relating to Several Registrations*] A single request shall be sufficient even where the license relates to more than one registration, provided that the registration numbers of all registrations concerned are indicated in the request, the holder and the licensee are the same for all registrations, and the request indicates the scope of the license in accordance with the Regulations with respect to all registrations.

(4) [*Prohibition of Other Requirements*]

(a) No Contracting Party may demand that requirements other than those referred to in paragraphs (1) to (3) and in Article 8 be complied with in respect of the recordal of a license with its Office. In particular, the following may not be required:

(i) the furnishing of the registration certificate of the mark which is the subject of the license;

(ii) the furnishing of the license contract or a translation of it;

(iii) an indication of the financial terms of the license contract.

(b) Subparagraph (a) is without prejudice to any obligations existing under the law of a Contracting Party concerning the disclosure of information for purposes other than the recording of the license in the register of marks.

(5) [*Evidence*] Any Contracting Party may require that evidence be furnished to the Office where the Office may reasonably doubt the veracity of any indication contained in the request or in any document referred to in the Regulations.

(6) [*Requests Relating to Applications*] Paragraphs (1) to (5) shall apply, *mutatis mutandis,* to requests for recordal of a license for an application, where the law of a Contracting Party provides for such recordal.

Article 18
Request for Amendment or Cancellation of the Recordal of a License

(1) [*Requirements Concerning the Request*] Where the law of a Contracting Party provides for the recordal of a license with its Office, that Contracting Party may require that the request for amendment or cancellation of the recordal of a license

(i) be filed in accordance with the requirements prescribed in the Regulations, and

(ii) be accompanied by the supporting documents prescribed in the Regulations.

(2) [*Other Requirements*] Article 17(2) to (6) shall apply, *mutatis mutandis,* to requests for amendment or cancellation of the recordal of a license.

Article 19
Effects of the Non-Recordal of a License

(1) [*Validity of the Registration and Protection of the Mark*] The non-recordal of a license with the Office or with any other authority of the Contracting Party shall not affect the validity of the registration of the mark which is the subject of the license or the protection of that mark.

(2) [*Certain Rights of the Licensee*] A Contracting Party may not require the recordal of a license as a condition for any right that the licensee may have under the law of that Contracting Party to join infringement proceedings initiated by the holder or to obtain, by way of such proceedings, damages resulting from an infringement of the mark which is the subject of the license.

(3) [*Use of a Mark Where License Is Not Recorded*] A Contracting Party may not require the recordal of a license as a condition for the use of a mark by a licensee to be deemed to constitute use by the holder in proceedings relating to the acquisition, maintenance and enforcement of marks.

Article 20
Indication of the License

Where the law of a Contracting Party requires an indication that the mark is used under a license, full or partial non-compliance with that requirement shall not affect the validity of the registration of the mark which is the subject of the license or the protection of that mark, and shall not affect the application of Article 19(3).

Article 21
Observations in Case of Intended Refusal

An application under Article 3 or a request under Articles 7, 10 to 14, 17 and 18 may not be refused totally or in part by an Office without giving the applicant or the requesting party, as the case may be, an opportunity to make observations on the intended refusal within a reasonable time limit. In respect of Article 14, no Office shall be required to give an opportunity to make observations where the person requesting the relief measure has already had an opportunity to present an observation on the facts on which the decision is to be based.

Article 22
Regulations

(1) [*Content*]

(a) The Regulations annexed to this Treaty provide rules concerning

(i) matters which this Treaty expressly provides to be "prescribed in the Regulations";

(ii) any details useful in the implementation of the provisions of this Treaty;

(iii) any administrative requirements, matters or procedures.

(b) The Regulations also contain Model International Forms.

(2) [*Amending the Regulations*] Subject to paragraph (3), any amendment of the Regulations shall require three-fourths of the votes cast.

(3) [*Requirement of Unanimity*]

(a) The Regulations may specify provisions of the Regulations which may be amended only by unanimity.

(b) Any amendment of the Regulations resulting in the addition of provisions to, or the deletion of provisions from, the provisions specified in the Regulations pursuant to subparagraph (a) shall require unanimity.

(c) In determining whether unanimity is attained, only votes actually cast shall be taken into consideration. Abstentions shall not be considered as votes.

(4) [*Conflict Between the Treaty and the Regulations*] In the case of conflict between the provisions of this Treaty and those of the Regulations, the former shall prevail.

Article 23
Assembly

(1) [*Composition*]

(a) The Contracting Parties shall have an Assembly.

(b) Each Contracting Party shall be represented in the Assembly by one delegate, who may be assisted by alternate delegates, advisors and experts. Each delegate may represent only one Contracting Party.

(2) [*Tasks*] The Assembly shall

(i) deal with matters concerning the development of this Treaty;

(ii) amend the Regulations, including the Model International Forms;

(iii) determine the conditions for the date of application of each amendment referred to in item (ii);

(iv) perform such other functions as are appropriate to implementing the provisions of this Treaty.

(3) [*Quorum*]

(a) One-half of the members of the Assembly which are States shall constitute a quorum.

(b) Notwithstanding subparagraph (a), if, in any session, the number of the members of the Assembly which are States and are represented is less than one-half but equal to or more than one-third of the members of the Assembly which are States, the Assembly may make decisions but, with the exception of decisions concerning its own procedure, all such decisions shall take effect only if the conditions set forth hereinafter are fulfilled. The International Bureau shall communicate the said decisions to the members of the Assembly which are States and were not represented and shall invite them to express in writing their vote or abstention within a period of three months from the date of the communication. If, at the expiration of this period, the number of such members having thus expressed their vote or abstention attains the number of the members which was lacking for attaining the quorum in the session itself, such decisions shall take effect, provided that at the same time the required majority still obtains.

(4) [*Taking Decisions in the Assembly*]

(a) The Assembly shall endeavor to take its decisions by consensus.

(b) Where a decision cannot be arrived at by consensus, the matter at issue shall be decided by voting. In such a case,

(i) each Contracting Party that is a State shall have one vote and shall vote only in its own name; and

(ii) any Contracting Party that is an intergovernmental organization may participate in the vote, in place of its Member States, with a number of votes equal to the number of its Member States which are party to this Treaty. No such intergovernmental organization shall participate in the vote if any one of its Member States exercises its right to vote and vice versa. In addition, no such intergovernmental organization shall participate in the vote if any one of its Member States party to this Treaty is a Member State of another such

intergovernmental organization and that other intergovernmental organization participates in that vote.

(5) [*Majorities*]

(a) Subject to Articles 22(2) and (3), the decisions of the Assembly shall require two-thirds of the votes cast.

(b) In determining whether the required majority is attained, only votes actually cast shall be taken into consideration. Abstentions shall not be considered as votes.

(6) [*Sessions*] The Assembly shall meet upon convocation by the Director General and, in the absence of exceptional circumstances, during the same period and at the same place as the General Assembly of the Organization.

(7) [*Rules of Procedure*] The Assembly shall establish its own rules of procedure, including rules for the convocation of extraordinary sessions.

Article 24
International Bureau

(1) [*Administrative Tasks*]

(a) The International Bureau shall perform the administrative tasks concerning this Treaty.

(b) In particular, the International Bureau shall prepare the meetings and provide the secretariat of the Assembly and of such committees of experts and working groups as may be established by the Assembly.

(2) [*Meetings Other than Sessions of the Assembly*] The Director General shall convene any committee and working group established by the Assembly.

(3) [*Role of the International Bureau in the Assembly and Other Meetings*]

(a) The Director General and persons designated by the Director General shall participate, without the right to vote, in all meetings of the Assembly, the committees and working groups established by the Assembly.

(b) The Director General or a staff member designated by the Director General shall be *ex officio* secretary of the Assembly, and of the committees and working groups referred to in subparagraph (a).

(4) [*Conferences*]

(a) The International Bureau shall, in accordance with the directions of the Assembly, make the preparations for any revision conferences.

(b) The International Bureau may consult with Member States of the Organization, intergovernmental organizations and international and national non-governmental organizations concerning the said preparations.

(c) The Director General and persons designated by the Director General shall take part, without the right to vote, in the discussions at revision conferences.

(5) [*Other Tasks*] The International Bureau shall carry out any other tasks assigned to it in relation to this Treaty.

Article 25
Revision or Amendment

This Treaty may only be revised or amended by a diplomatic conference. The convocation of any diplomatic conference shall be decided by the Assembly.

Article 26
Becoming Party to the Treaty

(1) [*Eligibility*] The following entities may sign and, subject to paragraphs (2) and (3) and Article 28(1) and (3), become party to this Treaty:

(i) any State member of the Organization in respect of which marks may be registered with its own Office;

(ii) any intergovernmental organization which maintains an Office in which marks may be registered with effect in the territory in which the constituting treaty of the intergovernmental organization applies, in all its Member States or in those of its Member States which are designated for such purpose in the relevant application, provided that all the Member States of the intergovernmental organization are members of the Organization;

(iii) any State member of the Organization in respect of which marks may be registered only through the Office of another specified State that is a member of the Organization;

(iv) any State member of the Organization in respect of which marks may be registered only through the Office maintained by an intergovernmental organization of which that State is a member;

(v) any State member of the Organization in respect of which marks may be registered only through an Office common to a group of States members of the Organization.

(2) [*Ratification or Accession*] Any entity referred to in paragraph (1) may deposit

(i) an instrument of ratification, if it has signed this Treaty,

(ii) an instrument of accession, if it has not signed this Treaty.

(3) [*Effective Date of Deposit*] The effective date of the deposit of an instrument of ratification or accession shall be,

(i) in the case of a State referred to in paragraph (1)(i), the date on which the instrument of that State is deposited;

(ii) in the case of an intergovernmental organization, the date on which the instrument of that intergovernmental organization is deposited;

(iii) in the case of a State referred to in paragraph (1)(iii), the date on which the following condition is fulfilled: the instrument of that State has been deposited and the instrument of the other, specified State has been deposited;

(iv) in the case of a State referred to in paragraph (1)(iv), the date applicable under item (ii), above;

(v) in the case of a State member of a group of States referred to in paragraph (1)(v), the date on which the instruments of all the States members of the group have been deposited.

Article 27
Application of the TLT 1994 and This Treaty

(1) [*Relations Between Contracting Parties to Both This Treaty and the TLT 1994*] This Treaty alone shall be applicable as regards the mutual relations of Contracting Parties to both this Treaty and the TLT 1994.

(2) [*Relations Between Contracting Parties to This Treaty and Contracting Parties to the TLT 1994 That Are Not Party to This Treaty*] Any Contracting Party to both this Treaty and the TLT 1994 shall continue to apply the TLT 1994 in its relations with Contracting Parties to the TLT 1994 that are not party to this Treaty.

Article 28
Entry into Force;
Effective Date of Ratifications and Accessions

(1) [*Instruments to Be Taken into Consideration*] For the purposes of this Article, only instruments of ratification or accession that are deposited by entities referred to in Article 26(1) and that have an effective date according to Article 26(3) shall be taken into consideration.

(2) [*Entry into Force of the Treaty*] This Treaty shall enter into force three months after ten States or intergovernmental organizations referred to in Article 26(1)(ii) have deposited their instruments of ratification or accession.

(3) [*Entry into Force of Ratifications and Accessions Subsequent to the Entry into Force of the Treaty*] Any entity not covered by paragraph (2) shall become bound by this Treaty three months after the date on which it has deposited its instrument of ratification or accession.

Article 29
Reservations

(1) [*Special Kinds of Marks*] Any State or intergovernmental organization may declare through a reservation that, notwithstanding Article 2(1) and (2)(a), any of the provisions of Articles 3(1), 5, 7, 8(5), 11 and 13 shall not apply to associated marks, defensive marks or derivative marks. Such reservation shall specify those of the aforementioned provisions to which the reservation relates.

(2) [*Multiple-class Registration*] Any State or intergovernmental organization, whose legislation at the date of adoption of this Treaty provides for a multiple-class registration for goods and for a multiple-class registration for services may, when acceding to this Treaty, declare through a reservation that the provisions of Article 6 shall not apply.

(3) [*Substantive Examination on the Occasion of Renewal*] Any State or intergovernmental organization may declare through a reservation that, notwithstanding Article 13(4), the Office may, on the occasion of the first renewal of a registration covering services, examine such registration as to substance, provided that such examination shall be limited to the elimination of multiple registrations based on applications filed during a period of six months following the entry into force of the law of such State or organization that introduced, before the entry into force of this Treaty, the possibility of registering service marks.

(4) [*Certain Rights of the Licensee*] Any State or intergovernmental organization may declare through a reservation that, notwithstanding Article 19(2), it requires the recordal of a license as a condition for any right that the licensee may have under the law of that State or intergovernmental organization to join infringement proceedings initiated by the holder or to obtain, by way of such proceedings, damages resulting from an infringement of the mark which is the subject of the license.

(5) [*Modalities*] Any reservation under paragraphs (1), (2), (3) or (4) shall be made in a declaration accompanying the instrument of ratification of, or accession to, this Treaty of the State or intergovernmental organization making the reservation.

(6) [*Withdrawal*] Any reservation under paragraphs (1), (2), (3) or (4) may be withdrawn at any time.

(7) [*Prohibition of Other Reservations*] No reservation to this Treaty other than the reservations allowed under paragraphs (1), (2), (3) and (4) shall be permitted.

Article 30
Denunciation of the Treaty

(1) [*Notification*] Any Contracting Party may denounce this Treaty by notification addressed to the Director General.

(2) [*Effective Date*] Denunciation shall take effect one year from the date on which the Director General has received the notification. It shall not affect the application of this Treaty to any application pending or any mark registered in respect of the denouncing Contracting Party at the time of the expiration of the said one-year period, provided that the denouncing Contracting Party may, after the expiration of the said one-year period, discontinue applying this Treaty to any registration as from the date on which that registration is due for renewal.

Article 31
Languages of the Treaty; Signature

(1) [*Original Texts; Official Texts*]

(a) This Treaty shall be signed in a single original in the English, Arabic, Chinese, French, Russian and Spanish languages, all texts being equally authentic.

(b) An official text in a language not referred to in subparagraph (a) that is an official language of a Contracting Party shall be established by the Director General after consultation with the said Contracting Party and any other interested Contracting Party.

(2) [*Time Limit for Signature*] This Treaty shall remain open for signature at the headquarters of the Organization for one year after its adoption.

Article 32
Depositary

The Director General shall be the depositary of this Treaty.

Regulations under the Singapore Treaty on the Law of Trademarks

Rule 1
Abbreviated Expressions

(1) [*Abbreviated Expressions Defined in the Regulations*] For the purposes of these Regulations, unless expressly stated otherwise:
(i) "Treaty" means the Singapore Treaty on the Law of Trademarks;
(ii) "Article" refers to the specified Article of the Treaty;
(iii) "exclusive license" means a license which is only granted to one licensee and which excludes the holder from using the mark and from granting licenses to any other person;
(iv) "sole license" means a license which is only granted to one licensee and which excludes the holder from granting licenses to any other person but does not exclude the holder from using the mark;
(v) "non-exclusive license" means a license which does not exclude the holder from using the mark or from granting licenses to any other person.
(2) [*Abbreviated Expressions Defined in the Treaty*] The abbreviated expressions defined in Article 1 for the purposes of the Treaty shall have the same meaning for the purposes of these Regulations.

Rule 2
Manner of Indicating Names and Addresses

(1) [*Names*]
(a) Where the name of a person is to be indicated, any Contracting Party may require,
(i) where the person is a natural person, that the name to be indicated be the family or principal name and the given or secondary name or names of that person or that the name to be indicated be, at that person's option, the name or names customarily used by the said person;
(ii) where the person is a legal entity, that the name to be indicated be the full official designation of the legal entity.
(b) Where the name of a representative which is a firm or partnership is to be indicated, any Contracting Party shall accept as indication of the name the indication that the firm or partnership customarily uses.
(2) [*Addresses*]
(a) Where the address of a person is to be indicated, any Contracting Party may require that the address be indicated in such a way as to satisfy the customary requirements for prompt postal delivery at the indicated address and, in any case, consist of all the relevant administrative units up to, and including, the house or building number, if any.

(b) Where a communication to the Office of a Contracting Party is in the name of two or more persons with different addresses, that Contracting Party may require that such communication indicate a single address as the address for correspondence.
(c) The indication of an address may contain a telephone number, a telefacsimile number and an e-mail address and, for the purposes of correspondence, an address different from the address indicated under subparagraph (a).
(d) Subparagraphs (a) and (c) shall apply, *mutatis mutandis*, to addresses for service.
(3) [*Other Means of Identification*] Any Contracting Party may require that a communication to the Office indicate the number or other means of identification, if any, with which the applicant, holder, representative or interested person is registered with its Office. No Contracting Party may refuse a communication on grounds of failure to comply with any such requirement, except for applications filed in electronic form.
(4) [*Script to Be Used*] Any Contracting Party may require that any indication referred to in paragraphs (1) to (3) be in the script used by the Office.

Rule 3
Details Concerning the Application

(1) [*Standard Characters*] Where the Office of a Contracting Party uses characters (letters and numbers) that it considers as being standard, and where the application contains a statement to the effect that the applicant wishes that the mark be registered and published in the standard characters used by the Office, the Office shall register and publish that mark in such standard characters.
(2) [*Mark Claiming Color*] Where the application contains a statement to the effect that the applicant wishes to claim color as a distinctive feature of the mark, the Office may require that the application indicate the name or code of the color or colors claimed and an indication, in respect of each color, of the principal parts of the mark which are in that color.
(3) [*Number of Reproductions*]
(a) Where the application does not contain a statement to the effect that the applicant wishes to claim color as a distinctive feature of the mark, a Contracting Party may not require more than
(i) five reproductions of the mark in black and white where the application may not, under the law of that Contracting Party, or does not contain a statement to the effect that the applicant wishes the mark to be registered and published in the standard characters used by the Office of the said Contracting Party;
(ii) one reproduction of the mark in black and white where the application contains a statement to the effect that the applicant wishes the mark to be registered and published in the standard characters used by the Office of that Contracting Party.

(b) Where the application contains a statement to the effect that the applicant wishes to claim color as a distinctive feature of the mark, a Contracting Party may not require more than five reproductions of the mark in black and white and five reproductions of the mark in color.

(4) [*Three-Dimensional Mark*]

(a) Where the application contains a statement to the effect that the mark is a three-dimensional mark, the reproduction of the mark shall consist of a two-dimensional graphic or photographic reproduction.

(b) The reproduction furnished under subparagraph (a) may, at the option of the applicant, consist of one single view of the mark or of several different views of the mark.

(c) Where the Office considers that the reproduction of the mark furnished by the applicant under subparagraph (a) does not sufficiently show the particulars of the three-dimensional mark, it may invite the applicant to furnish, within a reasonable time limit fixed in the invitation, up to six different views of the mark and/or a description by words of that mark.

(d) Where the Office considers that the different views and/or the description of the mark referred to in subparagraph (c) still do not sufficiently show the particulars of the three-dimensional mark, it may invite the applicant to furnish, within a reasonable time limit fixed in the invitation, a specimen of the mark.

(e) Paragraph (3)(a)(i) and (b) shall apply *mutatis mutandis*.

(5) [*Hologram Mark, Motion Mark, Color Mark, Position Mark*] Where the application contains a statement to the effect that the mark is a hologram mark, a motion mark, a color mark or a position mark, a Contracting Party may require one or more reproductions of the mark and details concerning the mark, as prescribed by the law of that Contracting Party.

(6) [*Mark Consisting of a Non-Visible Sign*] Where the application contains a statement to the effect that the mark consists of a non-visible sign, a Contracting Party may require one or more representations of the mark, an indication of the type of mark and details concerning the mark, as prescribed by the law of that Contracting Party.

(7) [*Transliteration of the Mark*] For the purposes of Article 3(1)(a)(xiii), where the mark consists of or contains matter in script other than the script used by the Office or numbers expressed in numerals other than numerals used by the Office, a transliteration of such matter in the script and numerals used by the Office may be required.

(8) [*Translation of the Mark*] For the purposes of Article 3(1)(a)(xiv), where the mark consists of or contains a word or words in a language other than the language, or one of the languages, admitted by the Office, a translation of that word or those words into that language or one of those languages may be required.

(9) [*Time Limit for Furnishing Evidence of Actual Use of the Mark*] The time limit referred to in Article 3(3) shall not be shorter than six months counted from the date of allowance of the application by the Office of the Contracting Party where that application was filed. The applicant or holder shall have the right to an

extension of that time limit, subject to the conditions provided for by the law of that Contracting Party, by periods of at least six months each, up to a total extension of at least two years and a half.

Rule 4
Details Concerning Representation and Address for Service

(1) [*Address Where a Representative Is Appointed*] Where a representative is appointed, a Contracting Party shall consider the address of that representative to be the address for service.
(2) [*Address Where No Representative Is Appointed*] Where no representative is appointed and an applicant, holder or other interested person has provided as its address an address on the territory of the Contracting Party, that Contracting Party shall consider that address to be the address for service.
(3) [*Time Limit*] The time limit referred to in Article 4(3)(d) shall be counted from the date of receipt of the communication referred to in that Article by the Office of the Contracting Party concerned and shall not be less than one month where the address of the person on whose behalf the communication is made is on the territory of that Contracting Party and not less than two months where such an address is outside the territory of that Contracting Party.

Rule 5
Details Concerning the Filing Date

(1) [*Procedure in Case of Non-Compliance with Requirements*] If the application does not, at the time of its receipt by the Office, comply with any of the applicable requirements of Article 5(1)(a) or (2)(a), the Office shall promptly invite the applicant to comply with such requirements within a time limit indicated in the invitation, which time limit shall be at least one month from the date of the invitation where the applicant's address is on the territory of the Contracting Party concerned and at least two months where the applicant's address is outside the territory of the Contracting Party concerned. Compliance with the invitation may be subject to the payment of a special fee. Even if the Office fails to send the said invitation, the said requirements remain unaffected.
(2) [*Filing Date in Case of Correction*] If, within the time limit indicated in the invitation, the applicant complies with the invitation referred to in paragraph (1) and pays any required special fee, the filing date shall be the date on which all the required indications and elements referred to in Article 5(1)(a) have been received by the Office and, where applicable, the required fees referred to in Article 5(2)(a) have been paid to the Office. Otherwise, the application shall be treated as if it had not been filed.

Rule 6
Details Concerning Communications

(1) [*Indications Accompanying Signature of Communications on Paper*] Any Contracting Party may require that the signature of the natural person who signs be accompanied by
(i) an indication in letters of the family or principal name and the given or secondary name or names of that person or, at the option of that person, of the name or names customarily used by the said person;
(ii) an indication of the capacity in which that person signed, where such capacity is not obvious from reading the communication.
(2) [*Date of Signing*] Any Contracting Party may require that a signature be accompanied by an indication of the date on which the signing was effected. Where that indication is required but is not supplied, the date on which the signing is deemed to have been effected shall be the date on which the communication bearing the signature was received by the Office or, if the Contracting Party so allows, a date earlier than the latter date.
(3) [*Signature of Communications on Paper*] Where a communication to the Office of a Contracting Party is on paper and a signature is required, that Contracting Party
(i) shall, subject to item (iii), accept a handwritten signature;
(ii) may permit, instead of a handwritten signature, the use of other forms of signature, such as a printed or stamped signature, or the use of a seal or of a bar-coded label;
(iii) may, where the natural person who signs the communication is a national of the Contracting Party and such person's address is on its territory, or where the legal entity on behalf of which the communication is signed is organized under its law and has either a domicile or a real and effective industrial or commercial establishment on its territory, require that a seal be used instead of a handwritten signature.
(4) [*Signature of Communications on Paper Filed by Electronic Means of Transmittal*] A Contracting Party that provides for communications on paper to be filed by electronic means of transmittal shall consider any such communication signed if a graphic representation of a signature accepted by that Contracting Party under paragraph (3) appears on the communication as received.
(5) [*Original of a Communication on Paper Filed by Electronic Means of Transmittal*] A Contracting Party that provides for communications on paper to be filed by electronic means of transmittal may require that the original of any such communication be filed
(i) with the Office accompanied by a letter identifying that earlier transmission and
(ii) within a time limit which shall be at least one month from the date on which the Office received the communication by electronic means of transmittal.
(6) [*Authentication of Communications in Electronic Form*] A Contracting Party that permits the filing of communications in electronic form may require that any

such communication be authenticated through a system of electronic authentication as prescribed by that Contracting Party.
(7) [*Date of Receipt*] Each Contracting Party shall be free to determine the circumstances in which the receipt of a document or the payment of a fee shall be deemed to constitute receipt by or payment to the Office in cases in which the document was actually received by or payment was actually made to
(i) a branch or sub-office of the Office,
(ii) a national Office on behalf of the Office of the Contracting Party, where the Contracting Party is an intergovernmental organization referred to in Article 26(1)(ii),
(iii) an official postal service,
(iv) a delivery service, or an agency, specified by the Contracting Party,
(v) an address other than the nominated addresses of the Office.
(8) [*Electronic Filing*] Subject to paragraph (7), where a Contracting Party provides for the filing of a communication in electronic form or by electronic means of transmittal and the communication is so filed, the date on which the Office of that Contracting Party receives the communication in such form or by such means shall constitute the date of receipt of the communication.

Rule 7
Manner of Identification of an Application Without Its Application Number

(1) [*Manner of Identification*] Where it is required that an application be identified by its application number but where such a number has not yet been issued or is not known to the applicant or its representative, that application shall be considered identified if the following is supplied:
(i) the provisional application number, if any, given by the Office, or
(ii) a copy of the application, or
(iii) a representation of the mark, accompanied by an indication of the date on which, to the best knowledge of the applicant or the representative, the application was received by the Office and an identification number given to the application by the applicant or the representative.
(2) [*Prohibition of Other Requirements*] No Contracting Party may demand that requirements other than those referred to in paragraph (1) be complied with in order for an application to be identified where its application number has not yet been issued or is not known to the applicant or its representative.

Rule 8
Details Concerning Duration and Renewal

For the purposes of Article 13(1)(c), the period during which the request for renewal may be presented and the renewal fee may be paid shall start at least six months before the date on which the renewal is due and shall end at the earliest six months after that date.

If the request for renewal is presented and/or the renewal fees are paid after the date on which the renewal is due, any Contracting Party may subject the acceptance of the request for renewal to the payment of a surcharge.

Rule 9
Relief Measures in Case of Failure to Comply with Time Limits

(1) [*Requirements Concerning Extension of Time Limits Under Article 14(2)(i)*] A Contracting Party that provides for the extension of a time limit under Article 14(2)(i) shall extend the time limit for a reasonable period of time from the date of filing the request for extension and may require that the request
(i) contain an identification of the requesting party, the relevant application or registration number and the time limit concerned, and
(ii) be filed within a time limit which shall not be less than two months from the date of expiry of the time limit concerned.
(2) [*Requirements Concerning Continued Processing Under Article 14(2)(ii)*] A Contracting Party may require that the request for continued processing under Article 14(2)(ii)
(i) contain an identification of the requesting party, the relevant application or registration number and the time limit concerned, and
(ii) be filed within a time limit which shall not be less than two months from the date of expiry of the time limit concerned. The omitted act shall be completed within the same period or, where the Contracting Party so provides, together with the request.
(3) [*Requirements Concerning Reinstatement of Rights Under Article 14(2)(iii)*]
(a) A Contracting Party may require that the request for reinstatement of rights under Article 14(2)(iii)
(i) contain an identification of the requesting party, the relevant application or registration number and the time limit concerned, and
(ii) set out the facts and evidence in support of the reasons for the failure to comply with the time limit concerned.
(b) The request for reinstatement of rights shall be filed with the Office within a reasonable time limit, the duration of which shall be determined by the Contracting Party from the date of the removal of the cause of failure to comply with the time limit concerned. The omitted act shall be completed within the same period or, where the Contracting Party so provides, together with the request.
(c) A Contracting Party may provide for a maximum time limit for complying with the requirements under subparagraphs (a) and (b) of not less than six months from the date of expiry of the time limit concerned.
(4) [*Exceptions Under Article 14(3)*] The exceptions referred to in Article 14(3) are the cases of failure to comply with a time limit
(i) for which a relief measure has already been granted under Article 14(2),
(ii) for filing a request for a relief measure under Article 14,
(iii) for payment of a renewal fee,
(iv) for an action before a board of appeal or other review body constituted in the framework of the Office,

(v) for an action in *inter partes* proceedings,
(vi) for filing the declaration referred to in Article 3(1)(a)(vii) or the declaration referred to in Article 3(1)(a)(viii),
(vii) for filing a declaration which, under the law of the Contracting Party, may establish a new filing date for a pending application, and
(viii) for the correction or addition of a priority claim.

Rule 10
Requirements Concerning the Request for Recordal of a License or for Amendment or Cancellation of the Recordal of a License

(1) [*Content of Request*]
(a) A Contracting Party may require that the request for recordal of a license under Article 17(1) contain some or all of the following indications or elements:
(i) the name and address of the holder;
(ii) where the holder has a representative, the name and address of that representative;
(iii) where the holder has an address for service, such address;
(iv) the name and address of the licensee;
(v) where the licensee has a representative, the name and address of that representative;
(vi) where the licensee has an address for service, such address;
(vii) the name of a State of which the licensee is a national if he/she is a national of any State, the name of a State in which the licensee has his/her domicile, if any, and the name of a State in which the licensee has a real and effective industrial or commercial establishment, if any;
(viii) where the holder or the licensee is a legal entity, the legal nature of that legal entity and the State, and, where applicable, the territorial unit within that State, under the law of which the said legal entity has been organized;
(ix) the registration number of the mark which is the subject of the license;
(x) the names of the goods and/or services for which the license is granted, grouped according to the classes of the Nice Classification, each group preceded by the number of the class of that Classification to which that group of goods or services belongs and presented in the order of the classes of the said Classification;
(xi) whether the license is an exclusive license, a non-exclusive license or a sole license;
(xii) where applicable, that the license concerns only a part of the territory covered by the registration, together with an explicit indication of that part of the territory;
(xiii) the duration of the license.
(b) A Contracting Party may require that the request for amendment or cancellation of the recordal of a license under Article 18(1) contain some or all of the following indications or elements:
(i) the indications specified in items (i) to (ix) of subparagraph (a);

(ii) where the amendment or cancellation concerns any of the indications or elements specified under subparagraph (a), the nature and scope of the amendment or cancellation to be recorded.

(2) [*Supporting Documents for Recordal of a License*]

(a) A Contracting Party may require that the request for recordal of a license be accompanied, at the option of the requesting party, by one of the following:

(i) an extract of the license contract indicating the parties and the rights being licensed, certified by a notary public or any other competent public authority as being a true extract of the contract; or

(ii) an uncertified statement of license, the content of which corresponds to the statement of license Form provided for in the Regulations, and signed by both the holder and the licensee.

(b) Any Contracting Party may require that any co-holder who is not a party to the license contract give its express consent to the license in a document signed by it.

(3) [*Supporting Documents for Amendment of Recordal of a License*]

(a) A Contracting Party may require that the request for amendment of the recordal of a license be accompanied, at the option of the requesting party, by one of the following:

(i) documents substantiating the requested amendment of the recordal of the license; or

(ii) an uncertified statement of amendment of license, the content of which corresponds to the statement of amendment of license Form provided for in these Regulations, and signed by both the holder and the licensee.

(b) Any Contracting Party may require that any co-holder who is not a party to the license contract give its express consent to the amendment of the license in a document signed by it.

(4) [*Supporting Documents for Cancellation of Recordal of a License*] A Contracting Party may require that the request for cancellation of the recordal of a license be accompanied, at the option of the requesting party, by one of the following:

(i) documents substantiating the requested cancellation of the recordal of the license; or

(ii) an uncertified statement of cancellation of license, the content of which corresponds to the statement of cancellation of license Form provided for in these Regulations, and signed by both the holder and the licensee.

СИНГАПУРСКИ ДОГОВОР ЗА ПРАВОТО НА ТРГОВСКА МАРКА

Член 1
Скратени изрази

Во овој договор, освен ако не е предвидено поинаку:

(i) „Завод“ значи тело на договорната страна кое е надлежно за регистрирање на трговските марки;

(ii) „регистрација“ значи регистрација на трговските марке од страна на заводот;

(iii) „пријава“ значи пријава за регистрација;

(iv) „поднесок“ значи која било пријава или кое било барање, изјава, допис или друга информација во врска со пријавата или регистрацијата, која се поднесува во заводот;

(v) „повикување на лице“ се толкува како повикување на физичко и правно лице;

(vi) „носител“ значи лице кое во регистарот на трговски марки е регистрирано како носител на регистрацијата;

(vii) „регистар на трговски марки“ значи збирка на податоци што ги води заводот, која ги вклучува содржините на сите регистрации и сите податоци впишани во врска со регистрациите, без оглед на формата во која овие податоци се чуваат;

(viii) „постапка пред заводот“ значи која било постапка пред заводот во врска со пријавата или регистрацијата;

(ix) „Париска конвенција“ значи Париска конвенција за заштита на индустриската сопственост, потпишана во Париз на 20-ти март 1883 година, ревидирана и изменета;

(x) „Ничанска класификација“ значи класифијација востановена со Ничанскиот договор за меѓународна класификација на производите и услугите за регистрирање трговски марки, потпишана во Ница на 15-ти јуни 1957 година, ревидирана и изменета;

(xi) „лиценца“ значи лиценца за користење трговска марка во согласност со законот на договорната страна;

(xii) „стекнувач на лиценца“ значи лице на кое му е доделена лиценца;

(xiii) „Договорна страна“ значи која било држава или меѓувладина организација која е страна на овој договор;

(xiv) „Дипломатска конференција“ значи состанување на договорните страни заради ревидирање или измена на Договорот;

(xv) „Собрание“ значи Собрание според членот 23;

(xvi) повикувањата на „инструмент на ратификација“ се толкуваат како повикување на инструментите за прифаќање и одобрување;

(xvii) „Организација“ значи Светска организација за интелектуална сопственост;

(xviii) „Меѓународно биро“ значи Меѓународното биро на Организацијата;

(xix) „Генерален директор“ значи генерален директор на Организацијата;

(xx) „Правилник“ значи Правилникот од членот 22 од овој договор;

(xxi) повикувањето на „член“ или „став“, „потстав“ и „точка“ од членот се толкува како повикување на соодветните правила од Правилникот;

(xxii) „ТЛТ 1994“ значи Договор за право на трговска марка склучен во Женева на 27-ми октомври 1994 година.

Член 2
Трговски марки на кои Договорот се применува

(1) [*Природата на трговските марки*] Секоја договорна страна го применува овој договор на трговските марки што се состојат од знаци, кои може да се регистрираат како трговски марки според нејзиниот закон.

(2) [*Видови трговски марки*]

(а) Овој договор се применува на трговски марки кои се однесуваат на производи (стоковни марки) или услуги (услужни марки) или истовремено на производи и услуги.

(б) Овој договор не се применува за колективни марки, сертификатни и гарантни марки.

Член 3
Пријава

(1) [*Податоци или елементи што се содржат во пријавата или се приложени со неа; такси*]

(а) Секоја договорна страна може да бара пријавата да содржи некои или сите следни податоци или елементи:

(i) барање за регистрација;

(ii) име и адреса на подносителот;

(iii) име на државата чиј државјанин е подносителот, ако е државјанин на некоја држава, името на државата во која подносителот

има престојувалиште, ако постои такво, и име на државата во која подносителот има стварно и ефективно индустриско или трговско седиште, ако постои такво;

(iv) кога подносителот е правно лице, правниот статус на тоа правно лице и државата, и кога е можно, територијалната единица во таа држава според чиј закон е организирано правното лице;

(v) кога подносителот има застапник, името и адресата на застапникот;

(vi) кога се бара адресата за услуга според членот 4 став (2)(б), таквата адреса;

(vii) кога подносителот сака да го искористи правото на првенство на претходна пријава, изјава во која се бара право на првенство од таа претходна пријава, заедно со наводите и доказите во прилог на изјавата за првенство, кои може да се бараат во согласност со членот 4 од Париската конвенција;

(viii) кога подносителот сака да искористи некоја заштита којашто произлегува од изложувањето на производите и/или услугите на изложба, изјава за таа цел, заедно со доказ како поткрепа на таа изјава, како што предвидува законот на договорната страна;

(ix) најмалку еден изглед на знакот, како што е пропишано со Правилникот;

(x) кога е можно, назначување, како што е пропишано со Правилникот, во кое ќе се посочи видот на трговската марка, како и сите други услови што се применуваат на тој вид трговски марки;

(xi) кога е можно, назначување, како што е пропишано со Правилникот, во кое се посочува дека подносителот сака трговската марка да биде регистрирана и објавена со користење на стандардните знаци од страна на заводот;

(xii) кога е можно, назначување, како што е пропишано со Правилникот, во кое се посочува дека подносителот сака да побара боја како дистинктивен елемент на трговската марка;

(xiii) транслитерација на трговската марка или на одредени делови од трговската марка;

(xiv) превод на трговската марка или одредени делови на трговската марка;

(xv) имињата на производите и/или услугите за кои се бара регистрација, групирани според класите на Ничанската класификација, со тоа што пред секоја група стои бројот на класата од таа класификација на која групата производи или услуги ќе припаѓа, претставени според распоредот на класите на споменатата класификација;

(xvi) изјава за намерата за користење на трговската марка, како што е предвидено со законот на договорната страна.

(б) Подносителот може, наместо или покрај изјава за намерата за користење на трговската марка од потставот (а)(xvi), да поднесе изјава за вистинското користење на трговската марка и доказ за тоа, како што е предвидено со законот на договорната страна.

(в) Секоја договорна страна може да побара плаќање такси на заводот во врска со пријавата.

(2) [*Една пријава за производите и/или услугите во неколку класи*] Една иста пријава може да се однесува на неколку производи и/или услуги, без оглед на тоа дали припаѓаат на една класа или на неколку класи од Ничанската класификација.

(3) [Вистинско *користење*] Кога е поднесена изјава за намерата за користење според ставот (1)(а)(xvi), секоја договорна страна може да бара од подносителот на пријавата, во рокот предвиден со законот на таа договорна страна, во согласност со минималниот временски рок пропишан со Правилникот, да достави до заводот доказ за вистинското користење на трговската марка, како што е предвидено со тој закон.

(4) [*Забрана на други услови*] Ниту една договорна страна, во врска со пријавата не може да бара да се исполнат други услови освен оние предвидени во ставовите (1) и (3) и во членот 8. Особено, во врска со пријавата во текот на постапката, не може да се бара следново:

(i) да се достави каква било потврда или извод од трговскиот регистар;

(ii) назначување дека подносителот врши индустриска или трговска дејност, како и да достави доказ за тоа;

(iii) назначување дека подносителот врши дејност која соодветствува со производите и/или услугите наведени во пријавата како и да достави доказ за тоа;

(iv) да достави доказ дека трговската марка е регистрирана во регистарот на трговски марки на друга договорна страна или на држава членка на Парискатa конвенција, која не е договорна страна, освен кога подносителот поднесува пријава за членот 6*quinquies* од Парискатa конвенција.

(5) [*Докази*] Секоја договорна страна во текот на испитувањето на пријавата може да бара да се достават докази до заводот, кога заводот има основано сомневање за вистинитоста на некој навод или елемент содржан во пријавата.

Член 4
Застапување; Адреса за услуга

(1) [*Застапници овластени за застапување*]

(а) Секоја договорна страна, може да бара застапникот кој е назначен за целите на која било постапка пред заводот,:

(i) да има право, во согласност со законот што се применува, да презема дејствија пред заводот во врска со пријавите и регистрациите и, кога е применливо, да му биде допуштено да застапува пред заводот;

(ii) да ја наведе, како своја адреса, адресата на територијата пропишана од договорната страна.

(б) Дејствието, во врска со која било постапка пред заводот, преземена од и во врска со застапникот, кој ги исполнува условите предвидени од Договорната страна според потставот (а), нема да има

влијание на кое било дејствие преземено од или во врска со подносителот, носителот или друго заинтересирано лице кое го назначило тој застапник.

(2) [*Задолжително застапување; Адреса за услугата*]

(а) Договорната страна може да бара, за целите на која било постапка пред заводот, кога подносителот, носителот или друго заинтересирано лице нема ниту престојувалиште, ниту стварно и ефективно индустриско или трговско седиште на нејзината територија, да биде застапувано од застапник.

(б) Секоја договорна страна може, освен ако не се однесува на застапување според потставот (а), да бара, за целите на која било постапка пред заводот, кога подносителот, носителот или кое било друго заинтересирано лице, нема ниту престојувалиште, ниту стварно и ефективно индустриско или трговско седиште на нејзина територија, да има адреса за услуга на таа територија.

(3) [*Полномошно*]

(а) Кога договорната страна дозволува или бара подносителот, носителот или кое било друго заинтересирано лице да биде застапувано пред заводот, таа може да бара да биде назначен застапник со посебен поднесок (во понатамошниот текст: „полномошно“) во кој ќе биде наведено името на подносителот, носителот или друго лице, во зависност од случајот.

(б) Полномошното може да се однесува на една или повеќе пријави и/или регистрации назначени во полномошното или, освен исклучоците наведени од давателот на полномошното, на сите постојни и идни пријави и/или регистрации на тоа лице.

(в) Полномошното може да ги ограничува овластувањата на застапникот на определени дејствија. Договорната страна може да бара полномошното, според кое застапникот има право на повлекување на пријавата или откажување на регистрацијата, да содржи јасно назначување за тоа.

(г) Кога поднесокот е поднесен до заводот од лице кое себеси во поднесокот се нарекува застапник, но заводот во времето на примање на поднесокот не го има потребното полномошно, договорната страна може да бара полномошното да се достави до заводот во рок определен од договорната страна, во согласност со минималниот временски рок пропишан со Правилникот. Секоја договорна страна може да предвиди дека, кога полномошното не било поднесено до заводот во рокот утврден од договорната страна, поднесокот на тоа лице нема да има дејство.

(4) [*Повикување на полномошно*] Договорната страна може да бара секој поднесок до заводот од страна на застапник за целите на постапката пред заводот да содржи повикување на полномошно врз основа на кое дејствува застапникот.

(5) [*Забрана на други услови*] Договорна страна не може да бара да бидат исполнети поинакви услови од оние опфатени со ставовите (3) и (4) и членот 8, во поглед на прашањата од овие ставови.

(6) [*Доказ*] Договорната страна може да бара да се достави доказ до заводот, кога Заводот има основано сомневање во вистинитоста на некој навод содржан во поднесокот од ставовите (3) и (4).

Член 5
Датум на поднесување

(1) [*Дозволени услови*]

(а) Во согласност со потставот (б) и ставот (2), договорната страна ќе го впише како датум на поднесување на пријавата датумот на кој заводот ги добил, на јазикот што се бара според членот 8 став (2), следниве наводи и елементи:

(i) јасен или разбирлив навод дека се бара регистрација на трговска марка;

(ii) наводи кои овозможуваат утврдување на идентитетот на подносителот;

(iii) наводи кои овозможуваат подносителот или неговиот застапник, ако има таков, да биде контактиран од страна на заводот;

(iv) доволно јасна репродукција на знакот за кој се бара регистрација;

(v) список на производи и/или услуги за кои се бара регистрација;

(vi) кога се применува членот 3 став (1)(а)(xvi) или (б), изјава од членот 3 став (1)(а)(xvi) или изјава и доказ од членот 3 став (1)(б), како што е предвидено со законот на договорната страна.

(б) Договорната страна може да го утврди како датум на поднесување на пријавата датумот на кој заводот добил само дел, но не и сите наводи и елементи од потставот (а), или ги добил на јазик кој не е јазикот предвиден со членот 8 став (2).

(2) [*Дозволени дополнителни услови*]

(а) Договорната страна може да предвиди дека нема да го утврди датумот на поднесување додека не се платат пропишаните такси.

(б) Договорната страна може да го применува условот од потставот

(а) само ако таквиот го применувала во времето кога станала страна на овој договор.

(3) [*Исправки и рокови*] Начините и роковите за исправки според ставовите (1) и (2) се утврдени со Правилникот.

(4) [*Забрана на други услови*] Договорната страна, во врска со датумот на поднесување, не може да бара да бидат исполнети поинакви услови освен оние предвидени во ставовите (1) и (2).

Член 6
Единствена регистрација на производи и/или услуги во неколку класи

Кога производите и/или услугите што припаѓаат на неколку класи од Ничанската класификација се содржани во една иста пријава, таквата пријава резултира со една иста регистрација.

Член 7
Поделба на пријава и регистација

(1) [*Поделба на пријава*]

(а) Секоја пријава во која се наведени повеќе производи и/или услуги (во понатамошниот текст „претходна пријава“) може:

(i) додека заводот не донесе решение за регистрација на трговската марка,

(ii) за време на постапката по приговор против решението за регистрација на трговската марка,

(iii) за време на постапката по жалба против решението за регистрација на трговската марка,

да биде поделена од страна на подносителот или на негово барање на две или повеќе пријави (во понатамошниот текст: „разделени пријави“) со поделба на производите и/или услугите содржани во претходната пријава помеѓу разделените пријави. Разделените пријави го задржуваат датумот на поднесување на претходната пријава и правото на првенство, ако има такво.

(б) Секоја договорна страна, во согласност со потставот (а) може да постави услови за поделба на пријавата, вклучително и плаќање на таксите.

(2) [*Поделба на регистрација*] Ставот (1) се применува, *mutatis mutandis* во поглед на поделбата на регистрацијата. Ваква поделба се дозволува:

(i) за време на која било постапка во која важноста на регистрацијата се оспорува пред заводот од трето лице,

(ii) за време на која било постапка по жалба против одлуката што ја донел заводот за време на претходната постапка,

при што, договорната страна да може да ја исклучи можноста за поделба на регистрациите, ако нејзиниот закон дозволува трети страни да поднесат приговор на регистрацијата на трговската марка пред марката да биде регистрирана.

Член 8
Поднесок

(1) [*Средства за пренос и форма на поднесокот*] Секоја договорна страна може да ги избере средствата на пренос на поднесокот и дали прифаќа поднесок на хартија, поднесок во електронска форма или некој друг облик на поднесокот.

(2) [*Јазик на поднесокот*]

(а) Договорната страна може да бара секој поднесок да биде на јазикот дозволен од страна на заводот. Кога заводот дозволува поднесокот да биде поднесен на повеќе од еден јазик, заводот може да бара од подносителот, носителот или друго заинтересирано лице поднесокот да биде поднесен и на друг јазик кој го признава заводот, под услов да не се бара наводите или елементите на поднесокот да бидат поднесени на повеќе од еден јазик.

(б) Договорната страна не може да бара изјава, нотаризација, проверка, легализација или друга потврда на кој било превод на поднесок, освен како што е предвидено со овој договор.

(в) Кога договорната страна не бара поднесокот да биде на јазикот дозволен од нејзиниот завод, заводот може да бара преводот на тој поднесок направен од страна на официјален преведувач или застапник, на јазик дозволен од заводот, да биде поднесен во разумен временски рок.

(3) [*Потпис на поднесокот на хартија*]

(а) Договорната страна може да бара поднесокот на хартија да биде потпишан од страна на подносителот, носителот или друго заинтересирано лице. Кога договорната страна бара поднесокот на хартија да биде потпишан тогаш договорната страна го прифаќа секој потпис кој ги исполнува условите пропишани во Правилникот.

(б) Ниту една договорна страна не може да бара изјава, нотаризација, проверка, легализација или друга потврда на кој било потпис, освен ако потписот се однесува на откажување од регистрацијата и кога законот на договорната страна го предвидува тоа.

(в) Без оглед на потставот (б), договорната страна може да бара да биде доставен доказ до заводот, кога заводот има основано сомневање во автентичноста на кој било потпис на поднесок на хартија.

(4) [Поднесок во електронска форма или со електронски средства на пренос] Кога договорната страна дозволува поднесување на поднесок во електронска форма или со електронски средства на пренос, може да бара секој ваков поднесок да биде во согласност со условите пропишани во Правилникот.

(5) [*Предавање на поднесокот*] Секоја договорна страна прифаќа предавање поднесок чија содржина одговара на соодветниот модел на меѓународен образец, ако е таков предвиден со Правилникот.

(6) [*Забрана на други услови*] Ниту една договорна страна не може да бара да се исполнат условите во поглед на ставовите од (1) до (5), освен оние од овој член.

(7) [*Средства за комуникација со застапник*] Овој член не ги регулира средствата за комуникација помеѓу подносителот, носителот или друго заинтерсирано лице и неговиот застапник.

Член 9
Класификација на производи и/или услуги

(1) [*Наведување на производи и/или услуги*] Во секоја регистрација и во секоја објава извршена од заводот, кои се однесуваат на пријавата или регистрацијата и во кои се наведуваат производите и/или услугите - производите и/или услугите се наведуваат според нивното име, групирани според класите на Ничанската класифијација, при што пред секоја група стои бројот на класата од Ничанската класифијација на која групата производи и услуги припаѓа и тоа според редоследот на класите во споменатата класификација.

(2) [*Производи и услуги во истата класа или во различни класи*]

(а) Производите и услугите во која било регистрација или објава на заводот не можат да се сметаат за слични меѓу себе врз основа на тоа што спаѓаат во иста класа на Ничанската класификација.

(б) Производите и услугите во која било регистрација или објава на Заводот не може да се сметаат за различни меѓу себе врз основа на тоа што спаѓаат во различни класи на Ничанската класификација.

Член 10
Промени во имињата или адресите

(1) [*Промени во името или адресата на носителот*]

(а) Кога нема промена на носителот, но има промена во неговото име и/или адреса, договорната страна ќе го прифати барањето за впишување на промената во регистарот на трговски марки на заводот од страна на носителот со поднесок во кој ќе биде наведен регистарскиот број на регистрацијата и промената што треба да се внесе.

(б) Договорната страна може да бара во барањето да се наведе

(i) името и адресата на носителот;

(ii) кога носителот има застапник, името и адресата на застапникот;

(iii) кога носителот има адреса за услуги, таа адреса.

(в) Договорната страна може да бара, во врска со барањето, да се платат такси на заводот.

(г) Едно барање ќе биде доволно дури и кога промената се однесува на повеќе од една регистрација, под услов регистарските броеви на сите регистрации на кои се однесуваат да бидат наведени во барањето.

(2) [*Промена во името или адресата на подносителот*] Ставот (1) се применува *mutatis mutandis* кога промената се однесува на пријава или пријави, или на пријава или пријави и регистрација или регистрации, под услов, кога бројот на пријавата на која било пријава сé уште да не е издаден или не му е познат на подносителот или на неговиот застапник, барањето на друг начин да ја идентификува пријавата како што е пропишано со Правилникот.

(3) [*Промена во името или адресата на застапникот или адресата за услуга*] Ставот (1) се применува, *mutatis mutandis* на која било промена во името или адресата на застапникот, ако има таква, и на која било промена поврзана со адресата за услуга, ако има таква.

(4) [*Забрана на други услови*] Договорната страна не може да бара условите, освен оние од ставовите од (1) до (3) и од членот 8, да бидат исполнети во поглед на барањето од овој член. Посебно не може да се бара поднесување на каков било сертификат во врска со промената.

(5) [*Доказ*] Договорната страна може да бара да биде поднесен доказ до заводот кога заводот има основано сомневање во вистинитоста на кој било навод од барањето.

Член 11
Промена на носителот

(1) [*Промена на носителот на регистрацијата*]

(а) Кога има промена на носителот, договорната страна ќе го прифати барањето за впишување на промената во регистарот на трговски марки кој го води заводот, од страна на носителот или лицето

кое станало нов носител (во понатамошниот текст „нов носител"), со поднесок во кој се наведува регистарскиот број на регистрацијата и промената што треба да се впише.

(б) Кога промената на носителот произлегува од договор, договорната страна може да бара во барањето да биде наведен тој факт, и по избор на страната што бара, да се приложи едно од следниве:

(i) копија од договорот, за која може да се бара да биде заверена од нотар или друго надлежно тело дека одговара на оригиналниот договор;

(ii) извадок од договорот кој ја покажува промената на носителот, за кој може да се бара да биде заверен од нотар или друго надлежно тело дека е вистински извадок од договорот;

(iii) непотврден сертификат за преносот изготвен во облик и со содржина како што е пропишано со Правилникот и потпишан од носителот и новиот носител;

(iv) непотврден документ за пренос изготвен во облик и со содржина како што е пропишано со Правилникот и потпишано од носителот и новиот носител.

(в) Кога промената на носителот произлегува од спојување, договорната страна може да бара во барањето да биде наведен тој факт и да биде приложена копија од документ кој е издаден од надлежно тело и докази за спојувањето, како што е копија од трговскиот регистар и од страна на телото кое го издало документот или од страна на нотар или друго надлежно тело да биде потврдено дека копијата одговара на оригиналниот документ.

(г) Кога има промена на лицето на еден или на повеќе, но не и на сите соносители, и таквата промена на носителот резултира со договор или спојување, договорната страна може да бара кој било соносител за кого има промена да ја даде својата јасна согласност за промената во документ потпишан од него.

(д) Кога промената на носителот не резултура со договор или спојување туку од друга основа, на пример, од примена на закон или судска одлука, договорната страна може да бара во барањето да биде наведен тој факт и да биде придружен со копија од документ, кој ја евидентира промената, и таа копија да биде потврдено дека одговара на оригиналниот документ од страна на телото кое го издало документот или од нотар или друго надлежно тело.

(ѓ) Секоја договорна страна може да бара во барањето да биде наведено

(i) името и адресата на носителот;

(ii) името и адресата на новиот носител;

(iii) името на државата чиј државјанин е новиот носител, ако е државјанин на која било држава, името на државата во која новиот носител има живеалиште, ако има таква, и името на државата во која новиот носител има стварно и ефективно индустриско или трговско седиште, ако има такво;

(iv) кога новиот носител е правно лице, правната природа на тоа лице и државата и, кога е можно, територијалната единица во таа држава, според чиј закон е организирано тоа правно лице;

(v) кога носителот има застапник, името и адресата на застапникот;

(vi) кога носителот има адреса за услуга, таа адреса;

(vii) кога новиот носител има застапник, името и адресата на застапникот;

(viii) кога од новиот носител се бара да има адреса за услуга според членот 4 став (2)(б), таа адреса.

(е) Договорната страна може да бара, за барањето да му се плаќаат такси на заводот.

(ж) Едно барање ќе биде доволно кога и промената се однесува на повеќе од една регистрација, под услов носителот и новиот носител да се исти за секоја регистрација и регистарските броеви на сите регистрации да се наведени во барањето.

(з) Кога промената на носителот не се однесува на сите производи и/или услуги наведени во регистрацијата на носителот и законот што се применува дозволува впишување на ваквата промена, заводот прави одделна регистрација која се однесува на производите и/или услугите за кои е извршена промената.

(2) [*Промена на подносителот на пријавата*] Ставот (1) се применува *mutatis mutandis* кога промената се однесува на една или повеќе пријави или на една или повеќе пријави и една или повеќе регистрации, под услов, кога бројот на која било пријава сé уште не е издаден или не му е познат на подносителот или неговиот застапник, во барањето на друг начин да се идентификува пријавата како што е пропишано со Правилникот.

(3) [*Забрана на други услови*] Договорната страна не може да бара да се исполнат поинакви услови во врска со барањето, освен оние од ставот (1) и (2) на овој член и од членот 8. Особено не може да го бара следново:

(i) во согласност со ставот (1)(в), поднесување на каква било потврда или извадок од трговскиот регистар;

(ii) навод за вршење индустриска или трговска дејност на новиот носител, како и поднесување доказ за тоа;

(iii) навод за вршење дејност од страна на новиот носител, во согласност со производите и/или услугите опфатени со промената на носителот како и поднесување доказ за тоа;

(iv) навод дека носителот му го предава целосно или делумно својот бизнис или соодветното бизнис реноме на новиот носител како и обезбедување доказ за тоа.

(4) [*Доказ*] Договорната страна може да бара да се поднесе доказ или дополнителен доказ до заводот кога се применува ставот (1)(в) или (д), ако заводот основано се сомнева во вистинитоста на кој било навод што се содржи во барањето или во кој било документ во врска со овој член.

Член 12
Исправка на грешка

(1) [*Исправка на грешка во поглед на регистрацијата*]

(а) Договорната страна ќе прифати барање за исправка на грешка која била направена во пријавата или во друго барање доставено до заводот и која е содржана во нејзиниот регистар на трговски марки и/или во каква било објава од страна на заводот - барањето е содржано во поднесок на носителот во кое е наведен бројот на регистрацијата, грешката што треба да се исправи и исправката што треба да се внесе.

(б) Договорната страна може да бара во барањето да биде наведено:

(i) името и адресата на носителот;

(ii) кога носителот има застапник, името и адресата на тој застапник;

(iii) кога носителот има адреса за услуга, таа адреса.

(в) Договорната страна може да бара, во врска со барањето, да му бидат платени такси на заводот.

(г) Едно барање е доволно дури и кога исправката се однесува на повеќе од една регистрација на истото лице, под услов таа грешка и бараната исправка да се исти за секоја регистрација и регистарските броеви на сите регистрации да се наведени во барањето.

(2) [*Исправка на грешка во поглед на пријавата*] Ставот (1) се применува *mutatis mutandis* кога грешката се однесува на една или повеќе пријави или на една или повеќе пријави и една или повеќе регистрации, под услов, кога бројот на која било пријава сé уште не е издаден или не му е познат на подносителот или неговиот застапник, во барањето на друг начин да се идентификува пријавата како што е пропишано со Правилникот.

(3) [*Забрана на други услови*] Договорната страна не може да бара да бидат исполнети други услови освен оние од ставовите (1) и (2) и од членот 8, во врска со барањето од овој член.

(4) [*Доказ*] Договорната страна може да бара да биде доставен доказ до заводот кога заводот основано се сомнева дека наводната грешка навистина е грешка.

(5) [*Грешки на Заводот*] Заводот на договорната страна ги поправа сопствените грешки по службена должност или на барање, без паричен надоместок.

(6) [*Непоправливи грешки*] Договорната страна нема да биде обврзана да ги применува ставовите (1), (2) и (5) за која било грешка која не може да се исправи според нејзиниот закон.

Член 13
Важење и обновување на регистрацијата

(1) [*Наводи или елементи кои се содржат или се приложени со барањето за обновување; такси*]

(а) Договорната страна може да бара обновувањето на регистрацијата да биде предмет на поднесување барање и таквото барање да содржи некои или сите од следниве наводи:

(i) навод дека се бара обновување;

(ii) име и адреса на носителот;

(iii) регистарски број на регистрацијата на која се однесува;

(iv) по избор на договорната страна, датумот на поднесување на пријавата која резултирала со соодветна регистрација или датумот на регистрација на соодветната регистрација;

(v) кога носителот има застапник, името и адресата на застапникот;

(vi) кога носителот има адреса за услуга, таа адреса;

(vii) кога договорната страна дозволува обновувањето на регистрацијата да биде само за некои од производите и/или услугите впишани во регистарот на трговски марки и се бара вакво обновување, имињата на впишаните производи и/или услуги за кои се бара обновување или имињата на впишаните производи и/или услуги за кои не се бара обновување, групирани според Ничанската класификација, при што, пред секоја група претходи бројот на класата од таа класифицијација на која групата производи или услуги припаѓа и тоа според редоследот на класите на споменатата класификација;

(viii) кога договорната страна дозволува да се поднесе барање за обновување од лице кое не е носител или неговиот застапник и барањето е поднесено од тоа лице, името и адресата на лицето.

(б) Договорната страна може да бара, во врска со барањето за обновување, на заводот да му бидат платени такси. Откако ќе се платат такси во поглед на првичниот период на регистрацијата или кој било друг период на обновување, не може да се бара дополнително плаќање за одржување на регистрацијата во однос на тој период. Трошоците поврзани со поднесувањето изјава и/или доказ за употреба нема да се сметаат, за целите на овој потстав, за плаќања потребни за одржување на регистрацијата и овој потстав нема да има влијание на нив.

(в) Договорната страна може да бара до заводот да се поднесе барање за обновување и да се плати соодветна такса според потставот (б), во рокот определен со законот на договорната страна, во согласност со минималните рокови пропишани во Правилникот.

(2) [*Забрана на други услови*] Ниту една договорна страна не може да бара да бидат исполнети други услови во поглед на барањето за обновување, освен оние од ставот (1) и од членот 8. Особено, не може да се бара следново:

(i) каква било репродукција или друга идентификација на трговската марка;

(ii) поднесување доказ во однос на тоа дека трговската марка е регистрирана или дека нејзината регистрација е обновена во некој друг регистар на трговски марки;

(iii) поднесување изјава и/или доказ за користење на трговската марка.

(3) [*Доказ*] Договорната страна може да бара поднесување доказ до заводот во текот на испитувањето на барањето за обновување, кога заводот основано се сомнева во вистинитоста на кој било навод или елемент што се содржи во барањето за обновување.

(4) [*Забрана на суштинско испитување*] Ниту еден завод на договорна страна не може заради обновување да ја испитува регистрацијата суштински.

(5) [*Важење*] Важењето на првичниот период на регистрација и важењето на секој наредeн период на обновување, е 10 години.

Член 14
Олеснителни мерки во случај на незапазување на роковите

(1) [*Олеснителна мерка пред истекот на рокот*] Договорната страна може да превиди продолжување на рокот за преземање дејствија во постапката пред заводот во врска со пријавата или регистрацијата, ако за тоа е поднесено барање до заводот, пред истекот на рокот.

(2) [*Олеснителни мерки по истекот на рокот*] Кога подносителот, носителот или друго заинтересирано лице не го запазило рокот („соодветниот рок“) за преземање дејствија во постапката пред заводот на договорната страна во врска со пријавата или регистрацијата, договорната страна ќе предвиди една или повеќе од следниве олеснителни мерки, во согласност со условите пропишани во Правилникот, ако барање за тоа е поднесено до заводот:

(i) продолжување на соодветниот рок за период пропишан во Правилникот;

(ii) континуиран тек на постапката во однос на пријавата или регистрацијата;

(iii) повторно воспоставување на правата на подносителот, носителот или друго заинтересирано лице во однос на пријавата или регистрацијата, ако заводот утврди дека незапазувањето на рокот се случило и покрај должното внимание што го барале околностите или дека пропустот бил ненамерен, по избор на договорната страна.

(3) [*Исклучоци*] Од ниту една договорна страна не може да се бара да предвиди олеснителни мерки од ставот (1) во врска со исклучоците пропишани со Правилникот.

(4) [*Такси*] Договорната страна може да бара плаќање такси во врска со олеснителните мерки според ставовите (1) и (2).

(5) [*Забрана на други услови*] Договорната страна не може да бара исполнување на други услови, освен оние од овој член и членот 8, во поглед на какви било олеснителни мерки од ставот (2).

Член 15
Обврска за придржување до Парискатa конвенција

Договорната страна мора да се придржува кон одредбите на Парискатa конвенција кои се однесуваат на трговските марки.

Член 16
Услужни марки

Договорната страна ќе ги регистрира услужните марки и на таквите марки ќе ги применува одредбите од Парискатa конвенција кои се однесуваат на трговските марки.

Член 17
Барање за впишување лиценца

(1) [*Услови во врска со барањето за впишување*] Кога законот на договорната страна предвидува впишување лиценца во нејзиниот завод, таа договорна страна може да бара барањето за впишување:

(i) да биде поднесено во согласност со условите предвидени во Правилникот, и

(ii) да биде придружено со дополнителни документи пропишани со Правилникот.

(2) [*Такси*] Секоја договорна страна може да бара, во врска со впишувањето на лиценцата, да бидат платени таксите на заводот.

(3) [*Едно барање поврзано со неколку регистрации*] Едно барање ќе биде доволно дури и кога лиценцата се однесува на повеќе од една регистрација, под услов во барањето да бидат наведени регистарските броеви на сите регистрации, носителот и лиценцопримачот да се исти за сите регистрации, и во барањето да биде наведен обемот на лиценцата, во согласност со Правилникот, во врска со сите регистрации.

(4) [*Забрана на други услови*]

(а) Договорната страна не може да бара да бидат исполнети други услови, освен оние од ставовите (1) и (3) и од членот 8, во врска со впишувањето на лиценцата во заводот. Особено не може да бара:

(i) поднесување потврда за регистрација на трговската марка која е предмет на лиценцата;

(ii) поднесување договор за лиценца или превод на истиот;

(iii) навод за финансиските услови на договорот за лиценца.

(б) Потставот (а) е без штетни последици за која било обврска која постои во согласност со законот на договорната страна, во врска со откривање информации за цели кои не се запишување на лиценцата во регистарот на трговски марки.

(5) [*Доказ*] Договорната страна може да бара да биде поднесен доказ до заводот, кога заводот основано се сомнева во вистинитоста на кој било навод што се содржи во барањето или друг документ наведен во Правилникот.

(6) [*Барања поврзани со пријавите*] Ставовите од (1) до (5) се применуваат *mutatis mutandis* на барања за впишување лиценца за пријава, кога законот на договорната страна предвидува такво впишување.

Член 18
Барање за измена или поништување на впишувањето лиценца

(1) [*Услови во врска со барањето*] Кога законот на договорната страна предвидува впишување лиценца во нејзиниот завод, таа договорна страна може да бара, барањето за измена или поништување на впишувањето лиценца:

(i) да биде поднесено во согласност со условите предвидени во Правилникот, и

(ii) да биде придружено со дополнителни документи предвидени во Правилникот.

(2) [*Други услови*] Членот 17 став од (2) до (6) ќе се применува *mutatis mutandis* на барањата за измена или поништување на впишувањето лиценца.

Член 19

Последици од невпишувањето лиценца

(1) [*Важност на регистрацијата и заштитата на трговската марка*] Невпишувањето лиценца во заводот или во друга овластена институција на договорната страна нема да има негативни последици за важноста на регистрацијата на трговската марка која е предмет на лиценцата или за заштитата на таа марка.

(2) [*Одредени права на лиценцопримачот*] Договорната страна не може да бара впишувањето на лиценцата да биде услов за кое било право што во согласност со законот на договорната страна може да го има лиценцопримачот за да се приклучи кон постапката за повреда на правата која ја започнал носителот или да добие преку таквата постапка надомест на штета поради повреда на правото на трговската марка која е предмет на таа лиценца.

(3) [*Користење на трговска марка кога не е впишана лиценцата*] Договорната страна не може да бара впишувањето на лиценцата да претставува услов користењето на трговската марка од страна на лиценцопримачот да се смета дека претставува користење од страна на носителот во постапките за признавање, одржување и спроведување на трговските марки.

Член 20

Назначување на лиценца

Кога законот на договорната страна бара назначување дека трговската марка се користи врз основа на лиценца, целосното или делумното неисполнување на тој услов нема да има влијание на важноста на регистрацијата на трговската марка која е предмет на лиценцата или на заштитата на таа трговска марка и нема да има влијание примената на членот 19 (3).

Член 21

Забелешки во случај на планирано одбивање

Пријавата во согласност со членот 3 или барањето од членовите 7, од 10 до 14, 17 и 18 не може да се одбие во целост или делумно од страна на заводот без да му се даде можност на подносителот или на барателот, во зависност од случајот, да даде забелешка на планираното одбивање во разумен временски рок. Во врска со членот 14, од заводот не може да се бара да даде можност за забелешка кога лицето што бара олеснителни мерки веќе имало можност да поднесе забелешка за фактите на кои се заснова одлуката.

Член 22

Правилник

(1) [*Содржина*]

(а) Правилникот во прилог на овој договор содржи правила во врска со:

(i) прашањата за кои овој договор јасно предвидува дека „се пропишани во Правилникот";

(ii) деталите кои се корисни во спроведувањето на одредбите на овој договор; и

(iii) административните барања, прашања или постапки.

(б) Правилникот, исто така, содржи модели на меѓународните обрасци.

(2) [*Измена на Правилникот*] Предмет на ставот (3), секоја измена на Правилникот бара одобрување со три четвртини од гласовите.

(3) [*Услов на едногласност*]

(а) Со Правилникот може да се специфицираат одредбите на Правилникот кои може да се изменат само со едногласност.

(б) Секоја измена на Правилникот која резултира со дополнување на одредбите или бришење на одредбите утврдени во Правилникот, во согласност со потставот (а), бараат едногласност.

(в) Во утврдувањето дали е постигната едногласноста, само гласовите кои се дадени ќе бидат земени во предвид. Апстиненциите нема да се сметаат за гласови.

(4) [*Неусогласеност помеѓу Договорот и Правилникот*] Во случај на неусогласеност помеѓу одредбите на овој договор и оние на Правилникот, се применуваат одредбите од Договорот.

Член 23
Собрание

(1) [*Состав*]

(а) Договорните страни имаат Собрание.

(б) Секоја договорна страна е претставена во Собранието со еден делегат, кому може да му помагаат заменици-делегати, советници и експерти. Секој делегат може да претставува само една договорна страна.

(2) [*Задачи*] Собранието

(i) се занимава со прашањата кои се однесуваат на развојот на овој договор;

(ii) го менува Правилникот, вклучително и моделите на Меѓународните обрасци;

(iii) ги определува условите за датумот на пријавата за секој амандман од точката (ii); и

(iv) извршува други вакви функции, за спроведување на одредбите на овој договор.

(3) [*Кворум*]

(а) Една половина од членовите на Собранието, кои се држави, го сочинуваат кворумот.

(б) Без оглед на потставот (а), ако на некоја седница бројот на членките на државите кои се претставени на Собранието е помал од една половина, но е еднаков или поголем од една третина од државите членки на Собранието, Собранието може да носи одлуки, но, со исклучок на одлуките кои се однесуваат на неговата сопствена процедура, сите вакви одлуки влегуваат во сила само ако се исполнети условите што се утврдени во понатамошниот текст. Меѓународното биро

ги доставува споменатите одлуки до државите членки на Собранието кои не се присутни и ги повикува во писмена форма да го дадат својот глас или да се воздржат од гласање во рок од три месеци од датумот на доставување. Ако, по истекот на овој период, бројот на членовите кои на ваков начин го дале својот глас или се изјасниле како воздржани, го достигне бројот на членовите кој недостасувал за да се постигне кворум за самата седница, ваквите одлуки влегуваат во сила под услов истовремено да се постигне потребното мнозинство.

(4) *Донесување одлуки во Собранието*]

(а) Собранието по правило донесува одлуки со консензус.

(б) Кога одлуката не може да се донесе со консензус, прашањето за кое станува збор се решава со гласање. Во тој случај,

(i) секоја договорна страна која е држава има еден глас и гласа само во свое име; и

(ii) секоја договорна страна које е меѓувладина организација може да учествува во гласањето на местото на нејзините држави-членки со број на гласови еднакво на бројот на нејзините држави-членки, кои се страни на овој договор. Ниту една таква меѓувладина организација не може да учествува во гласањето ако некоја од нејзините држави-членки го користи своето право на глас и обратно. Покрај ова, ниту една ваква меѓувладина организација не може да учествува во гласањето ако една од нејзините држави-членки, страна на овој договор, е држава-членка на друга ваква меѓувладина организација и таа друга меѓувладина организација учествува во тоа гласање.

(5) [*Мнозинства*]

(а) Според членот 22 ставови (2) и (3), одлуките на Собранието се донесуваат со двотретинско мнозинство.

(б) При утврдувањето дали е постигнато потребното мнозинство, само гласовите што се дадени се земаат во предвид. Воздржаните не се сметаат за гласови.

(6) [*Седници*] Собранието се состанува на повик на генералниот директор и, во отсуство на вонредни околности, во текот на истиот период и на истото место како и Генералното собрание на Организацијата.

(7) [*Правила на постапката*] Собранието воспоставува свои сопствени правила на постапката, вклучително и правила за свикување вонредни седници.

Член 24
Меѓународно биро

(1) [*Административни задачи*]

(а) Меѓународното биро ги врши административните задачи во врска со овој договор.

(б) Особено, Меѓународното биро ги подготвува состаноците и обезбедува секретаријат на Собранието, како и такви комитети на експерти и работни групи какви што ќе одреди Собранието.

(2) [*Состаноци кои не се седници на собранието*] Генералниот директор ги свикува комитетот и работната групи формирана од Собранието.

(3) [*Улогата на Меѓународното биро во Собранието и другите состаноци*]

(а) Генералниот директор и лицата именувани од генералниот директор ќе учествуваат без право на глас на сите состаноци на Собранието, комитетите и работните групи формирани од Собранието.

(б) Генералниот директор или член на персоналот назначен од генералниот директор е по службена должност секретар на Собранието и на комитетите и работните групи од потставот (а).

(4) [*Конференции*]

(а) Меѓународното биро, во согласност со насоките на Собранието, ги подготвува ревизиските конференции.

(б) Меѓународното биро може да се консултира во врска со споменатите подготовки со државите-членки на Организацијата, меѓувладини организации и меѓународни и национални невладини организации.

(в) Генералниот директор и лицата именувани од генералниот директор учествуваат без право на глас во дискусиите на ревизиските конференции.

(5) [*Други задачи*] Меѓународното биро врши и други задачи што му се доделени во врска со овој договор.

Член 25
Измена или дополнување

Овој договор може да се измени или дополни на дипломатска конференција. Одлуката за свикување дипломатска конференција ја донесува Собранието.

Член 26
Станување страна на Договорот

(1) [*Исполнување на условите*] Следниве субјекти може да го потпишат и во согласност со ставовите (2) и (3) и членот 28 ставови (1) и (3) да станат страни на овој договор:

(i) Секоја држава-членка на Организацијата во која може да се регистрираат трговски марки во нејзиниот завод;

(ii) Секоја меѓувладина организација која има завод во кој може да се регистрираат трговски марки со важност на територијата на која се применува конститутивниот договор на меѓувладината организација, во сите нејзини држави-членки или во оние држави-членки кои се назначени за ваква цел во соодветната пријава, под услов сите држави-членки на меѓувладината организација да се членки на Организацијата;

(iii) Секоја држава-членка на Организацијата во која може да се регистрираат трговски марки само преку заводот на друга назначена држава која е членка на Организацијата;

(iv) Секоја држава-членка на Организацијата во која може да се регистрираат трговски марки само преку заводот кој го води меѓувладината организација на која таа држава е членка;

(v) Секоја држава-членка на Организацијата во која може да се регистрираат трговски марки само преку заводот кој е заеднички за група држави-членки на Организацијата.

(2) [*Ратификација или пристапување*] Секој субјект од ставот (1) може да депонира

(i) инструмент за ратификацијата, ако го потпишал овој договор, и

(ii) инструмент за пристапувањето, ако не го потпишал овој договор.

(3) [*Датум на стапување на сила на депонирањето*] Датум на стапување на сила на депонирањето на инструментот на ратификацијата или пристапувањето е:

(i) датумот на кој инструментот на таа држава е депониран, во случај на држава од ставот (1)(i),

(ii) датумот на кој инструментот на меѓувладината организација е депониран, во случај на меѓувладина организација,

(iii) датумот на кој следниот услов е исполнет: инструментот на таа држава е депониран и инструментот на друга, одредена држава е депониран, во случај на држава од ставот (1)(iii),

(iv) датумот кој се применува од горенаведената точка (ii), во случај на држава од ставот (1)(iv), и

(v) датумот на кој инструментите на сите држави-членки на групата се депонирани, во случај на држава-членка на група држави од ставот (1)(v).

Член 27

Примена на ТЛТ од 1994 и овој договор

(1) [*Односи помеѓу договорните страни на овој договор и ТЛТ 1994*] Овој договор ќе се применува на взаемните односи на договорните страни на овој договор и на ТЛТ 1994.

(2) [*Односи помеѓу договорните страни на овој договор и договорните страни на ТЛТ 1994 кои не се страна на овој договор*] Секоја договорна страна на овој договор и на ТЛТ 1994 ќе продолжи да го применува ТЛТ 1994 во своите односи со договорните страни на ТЛТ 1994 кои не се дел од овој договор.

Член 28

Влегување во сила;

Датум на влегување во сила на ратификациите и пристапувањата

(1) [*Инструменти кои се земаат предвид*] За целите на овој член се земаат во предвид само инструментите за ратификацијата или пристапувањето кои се депонирани од страна на субјектите од членот 26 став (1) и кои имаат датум на влегување во сила според членот 26 став (3).

(2) [*Влегување на сила на Договорот*] Овој договор влегува во сила три месеци откако десет држави или меѓувладини организации од членот 26 став (1)(ii) ги депонирале своите инструменти за ратификација или пристапување.

(3) [*Влегување во сила на ратификациите или пристапувањата по влегување во сила на Договорот*] Секој субјект кој не е опфатен со ставот (2) станува обврзан со овој договор три месеци по датумот на кој го депонирал својот инструмент на ратификација или пристапување.

Член 29
Резерви

(1) [*Специјални видови трговски марки*] Секоја држава или меѓувладина организација може да прогласи преку резерви дека, наспроти членот 2(1) и (2)(а), секоја од одредбите на членовите 3(1), 5, 7, 8(5), 11 и 13 нема да се применува на асоцијативните марки, дефанзивнитемарки, или на дериватните марки. Вакви резерви ќе се специфицираат во оние претходно споменатите одредби на кои резервите се однесуваат.

(2) [*Регистрација во повеќе класи*] Секоја држава или меѓувладина организација чија легислатива на датумот на усвојување на овој договор предвидува регистрација во повеќе класи на производите и регистрација во повеќе класи за услугите, може, кога влегува на сила овој договор, да прогласи дека одредбите од членот 6 нема да важат.

(3) [*Суштинско испитување во случај на обновување*] Секоја држава или меѓувладина организација може да изјави резерва дека наспроти членот 13(4), заводот може, при првото обновување на регистрацијата што ги покрива услугите, да ја испита суштински ваквата регистрација, под услов ваквото испитување да биде ограничено на елиминирање на повеќекратните регистрации врз основа на пријавите поднесени за време на периодот од шест месеци по датумот на стапување на сила на законот на државата или организацијата која ја вовела, пред влегувањето во сила на овој договор, можноста за регистрирање услужни трговски марки.

(4) [*Одредени права на лиценцопримачот*] Секоја држава или меѓувладина организација може да изјави резерва дека наспроти членот 19(2), бара впишување на лиценцата како услов за секое право кое лиценцопримачот може да го има според законот на таа држава или меѓувладина организација за приклучување кон постапката за повреда на правото поведена од носителот или во таква постапка да добие надомест на штета како резултат на повредата на правото на трговската марка која е предмет на лиценцата.

(5) [*Начини*] Секоја резерва од ставовите (1), (2), (3) или (4) се поднесува во изјава која се приложува со документот за ратификација или документот за пристапување на овој договор на државата или меѓувладината организација која ја изјавува резервата.

(6) [*Повлекување*] Која било резерва од овој договор, од ставовите (1), (2), (3) и (4), може да се повлече во кое било време.

(7) [*Забрана на други резерви*] Не е дозволена ниту една друга резерва на овој договор, освен резервите дозволени со ставовите (1), (2), (3) и (4).

Член 30
Откажување на Договорот

(1) [*Известување*] Секоја договорна страна може да се откаже од Договорот со известување упатено до генералниот директор.
(2) [*Датум на влегување во сила*] Откажувањето влегува во сила една година од датумот на кој генералниот директор го добил известувањето. Тоа нема да влијае на примената на овој договор на која било пријава во процесот на обработка или на која било трговска марка која за договорната страна е регистрирана во времето на истекување на споменатиот едногодишен период, при што договорната страна што откажува може, по истекот на споменатиот едногодишен период, да ја прекине примената на овој договор на која било регистрација од датумот на кој таа регистрација треба да се обнови.

Член 31
Јазици на Договорот; Потпис

(1) [*Оригинални текстови; официјални текстови*]
(а) Овој договор се потпишува во еден оригинал на англиски, арапски, кинески, француски, руски и шпански јазик, при што сите текстови се подеднакво автентични.
(б) Официјалниот текст на јазик кој не е опфатен со потставот (а), а е официјален јазик на договорната страна, го одредува генералниот директор по консултација со спомената договорна страна и секоја друга заинтересирана договорна страна.
(2) [*Рок за потпишување*] Овој договор ќе остане отворен за потпишување во седиштето на Организацијата една година по неговото усвојување.

Член 32
Депозитор

Генералниот директор е депозитор на овој договор.

Правилник според Сингапурскиот договор за право на трговска марка

Правило 1
Скратени изрази

(1) [*Скратени изрази дефинирани во Правилникот*] За целите на овој правилник, освен ако не е предвидено поинаку:
(i) „Договор" значи Сингапурски договор за правото на трговски марки;
(ii) „Член" се однесува на одреден член од Договорот;
(iii) „исклучива лиценца" значи лиценца која му се дава само на еден стекнувач на лиценца и која го исклучува правото на носителот да ја користи трговската марка и да доделува лиценци на друго лице;
(iv) „соло лиценца" значи лиценца која му се дава само на еден стекнувач на лиценца и која го исклучува правото на носителот да доделува лиценци на друго лице, но не ги исклучува правото на носителот да ја користи трговската марка;
(v) „неисклучиваа лиценца" значи лиценца која не го исклучува правото на носителот да ја користи трговската марка или да доделува лиценци на друго лице.
(2) [*Скратени изрази дефинирани во овој договор*] Скратените изрази дефинирани во членот 1 за целите на Договорот имаат исто значење и за целите на овој правилник.

Правило 2
Начин на наведување на имињата и адресите

(1) [*Имиња*]
(а) Кога треба да се наведе името на лицето, секоја договорна страна може да бара:
(i) кога лицето е физичко лице, името што се наведува да биде презиме и име или имиња на тоа лице или името што се наведува, по избор на лицето, да биде името или имињата што вообичаено ги користи споменатото лице;
(ii) кога лицето е правно лице, името што се наведува да биде целосен официјален назив на тоа правно лице.
(б) Кога треба да се наведе името на застапникот кој е фирма или корпорација, секоја договорна страна го прифаќа како навод на името, називот што таа фирма или корпорација најчесто го користи.
(2) [*Адреси*]
(а) Кога треба да се наведе адресата на лицето, секоја договорна страна може да бара таа адреса да биде наведена на таков начин што ќе ги задоволи вообичаените услови за брза поштенска достава на наведената адреса, во секој случај, да ги содржи сите релевантни административни единици и да го вклучува бројот на куќата или зградата, ако има таков.
(б) Кога дописот до Заводот на договорната страна е во име на две или повеќе лица со различни адреси, таа договорна страна може да бара ваквиот допис да содржи една адреса како адреса за кореспонденција.

(в) Наводот на адресата може да содржи телефонски број, број на телефаксимил и и-мејл адреса и, за целите на дописот, адреса која се разликува од адресата наведена според потставот (а).
(г) Потставовите (а) и (в) се применуваат *mutatis mutandis* на адресата за услуга.
(3) [*Други начини на идентификација*] Секоја договорна страна може да бара со допис до заводот да биде наведен бројот или другите начини на идентификација, ако ги има, со кои подносителот, носителот, застапникот или друго заинтересирано лице е регистрирано во заводот. Ниту една договорна страна не смее да одбие комуникација врз основа на неисполнување на некој ваков услов, освен за пријавите поднесени во електронска форма.
(4) [*Писмо што се користи*] Секоја договорна страна може да бара кој било навод од ставовите (1) до (3) да биде со писмо што го користи заводот.

Правило 3
Детали во врска со пријавата

(1) [*Стандардни знаци*] Кога заводот на договорна страна користи знаци (букви и бројки) кои ги смета за стандардни и кога пријавата содржи изјава за тоа дека подносителот сака таа трговска марка да биде регистрирана и објавена со стандардни знаци што ги користи заводот, заводот ќе ја регистрира и објави таа трговска марка со такви стандардни знаци.
(2) [*Трговска марка со која се бара боја*] Кога пријавата содржи изјава дека подносителот сака да бара боја како дистинктивна карактеристика на трговската марка, заводот може да бара во пријавата да биде наведено името или кодот на таа боја или боите што се бараат и навод, за секоја боја, на главните делови на трговската марка кои се во таа боја.
(3) [*Број на репродукции*]
(а) Кога пријавата не содржи изјава за тоа дека подносителот бара бојата да биде дистинктивна карактеристика на таа трговска марка, договорната страна не може да бара:
(i) повеќе од пет црно-бели репродукции кога пријавата не може, според законот на таа договорна страна, или не содржи изјава за тоа дека подносителот сака трговската марка да биде регистрирана и објавена со стандардните знаци што ги користи заводот на споменатата договорна страна;
(ii) една црно-бела репродукција на трговската марка, кога пријавата содржи изјава дека подносителот сака трговската марка да биде регистрирана и објавена со стандардните знаци што ги користи Заводот на таа договорна страна.
(б) Кога пријавата содржи изјава за тоа дека подносителот сака да бара боја како дистинктивна карактеристика на трговската марка, договорната страна не може да бара повеќе од пет црно-бели репродукции на таа трговска марка и пет репродукции на трговската марка во боја.

(4) [*Тродомензионална трговска марка*]
(а) Кога пријавата содржи изјава за тоа дека трговската марка е тродимензионална трговска марка, репродукцијата на трговската марка ќе содржи дводимензионална графичка или фотографска репродукција.
(б) Репродукцијата од подставот (а) може, по избор на подносителот, да се состои од една перспектива на трговската марка или неколку различни перспективи на трговската марка.
(в) Кога заводот смета дека репродукцијата на трговската марка доставена од подносителот според потставот (а) недоволно ги покажува карактеристиките на тродимензионалната трговска марка, тој може да го покани подносителот да достави, во разумен временски рок одреден во поканата, најмногу шест перспективи на трговската марка и/или опис со зборови на таа трговска марка.
(г) Кога заводот смета дека различните перспективи и/или описот на трговската марка од потставот (в) недоволно ги покажуваат карактеристиките на тродимензионалната трговска марка, тој може да го покани подносителот да поднесе, во разумен временски рок одреден во поканата, примерок на трговската марка.
(д) Ставот (3)(а)(i) и (б) се применува *mutatis mutandis*.
(5) [*Холограмска трговска марка, движечка трговска марка, трговска марка во боја, позициска трговска марка*] Кога пријавата содржи изјава за тоа дека трговската марка е холограмска трговска марка, движечка трговска марка, трговска марка во боја или позициска трговска марка, договорната страна може да бара една или повеќе репродукции на трговската марка и детали во врска со трговската марка, како што е пропишано со законот на таа договорна страна.
(6) [*Трговска марка која се состои од невидлив знак*] Кога пријавата содржи изјава за тоа дека трговската марка се состои од невидлив знак, договорната страна може да бара една или повеќе прикази на трговската марка, навод за видот на трговската марка и деталите за трговската марка, како што е пропишано со законот на таа договорна страна.
(7) [*Транслитерација на трговска марка*] За целите на членот 3 став (1)(а)(xiii), кога трговската марка се состои или содржи букви кои не се букви што ги користи заводот или бројки кои не се бројки што ги користи Заводот, може да се бара транслитерација на буквите и бројките што ги користи заводот.
(8) [*Превод на трговска марка*] За целите на членот 3 став (1)(а)(xiv), кога трговската марка се состои или содржи збор или зборови на јазик кој не е јазикот, или еден од јазиците, што ги прифатил заводот, може да се бара превод на тој збор или тие зборови на тој или тие јазици.
(9) [*Рокови за поднесување доказ за користењето на трговската марка*] Рокот од членот 3 став (3) не смее да биде покус од шест месеци сметано од датумот кога е дозволена пријавата од страна на заводот на договорната страна каде што е поднесена пријавата. Подносителот или носителот има право на продолжување на рокот, во согласност со условите предвидени со законот на договорната страна, за периоди од најмалку од по шест месеци, до најмногу две и пол години.

Правило 4
Детали во врска со застапувањето или адресата на услуга

(1) [*Адреса кога е назначен застапник*] Кога е назначен застапник, договорната страна ја смета адресата на тој застапник за адреса за услуга.
(2) [*Адреса кога не е назначен застапник*] Кога не е назначен застапник, а подносителот, носителот или друго заинтересирано лице ја дало како своја адреса адресата на територијата на договорната страна, таа договорна страна ќе ја смета таа адреса за адреса за услуга.
(3) [*Рок*] Рокот од членот 4 став (3)(г) се смета од датумот на прием на дописот од тој член од страна на заводот на договорната страна и не смее да биде пократок од еден месец кога адресата на лицето во чие име се прави дописот е на територијата на договорната страна и не смее да биде пократок од два месеци кога таквата адреса е надвор од територијата на таа договорна страна.

Правило 5
Детали во врска со датумот на поднесување

(1) [*Постапка во случај на неисполнување на условите*] Ако пријавата, во времето на нејзиниот прием од страна на Заводот, не ги исполнува условите од членот 5 став (1) или став (2)(а), Заводот веднаш го поканува подносителот да ги исполни тие услови во рокот наведен во поканата, а тоа е најмалку еден месец од датумот на поканата кога адресата на подносителот е на територијата на договорната страна и најмалку два месеци кога адресата на подносителот е надвор од територијата на договорната страна. Постапувањето по поканата може да подлежи на плаќање специјални трошоци. Дури и ако заводот не ја испрати споменатата покана, условите остануваат непроменети.
(2) [*Датум на поднесување во случај на измена*] Ако во рокот наведен во поканата подносителот не постапи по поканата од ставот (1) и не го плати потребниот трошок, датумот на поднесување ќе биде датумот на кој сите потребни наводи и елементи од членот 5 (1)(а) се примени од заводот и, кога е можно, потребните трошоци од членот 5(2)(а) му се платени на заводот. Во спротивно, се смета дека пријавата не е поднесена.

Правило 6
Детали во врска со дописот

(1) [*Наводи што го придружуваат потписот на дописот на хартија*] Секоја договорна страна може да побара потписот на физичкото лице кое се потпишува да биде придружен со:
(i) навод со букви на презимето и името или имињата на тоа лице, или по избор на тоа лице, името или имињата што тоа лице најчесто ги користи;
(ii) навод за тоа во кое својство се потпишува лицето, кога својството не е очигледно од дописот.

(2) [*Датум на потпишување*] Секоја договорна страна може да бара потписот да биде придружен со навод за датумот на кој потпишувањето стапува на сила. Кога наводот се бара, но не е поднесен, датумот на кој потпишувањето се смета дека е извршено ќе биде датумот на кој дописот со потписот бил примен од страна на заводот или, ако договорната страна дозволи, датум пред тој подоцнежен датум.
(3) [*Потпис на дописи на хартија*] Кога дописот до заводот на договорната страна е на хартија и се бара потпис, договорната страна:
(i) прифаќа, предмет на точката (iii), своерачен потпис;
(ii) може да дозволи, наместо своерачен потпис, користење други форми на потпис, како што се испечатен потпис или потпис со печат, или користење на потпис или лого;
(iii) кога физичкото лице кое го потпишува дописот е државјанин на договорната страна и адресата на тоа лице е на негова територија или кога правното лице во името на кое е потпишан дописот е организирано според нејзините закони и има или престојувалиште или стварно и ефективно индустриско или трговско седиште на нејзината територија, може да бара да се користи печат наместо своерачен потпис.
(4) [*Потпис на дописи на хартија поднесени преку електронски средства за пренос*] Договорната страна која предвидува дописот на хартија да биде поднесен преку електронски средства за пренос, го смета секој ваков допис потпишан ако графичката репродукција на потписот прифатена од таа договорна страна, според ставот (3), се појавува на дописот како што е примен.
(5) [*Оригинал на допис на хартија поднесен преку електронски средства на пренос*] Договорната страна која предвидува дописот на хартија да биде поднесен преку електронски средства за пренос, може да бара да биде поднесен оригиналот на таквиот допис:
(i) до заводот заедно со писмо во кое ќе биде идентификуван тој претходен пренос и
(ii) во рок кој нема да биде пократок од еден месец од датумот на кој заводот го добил дописот преку електронско средство за пренос.
(6) [*Потврдување на автентичноста на допис во електронска форма*] Договорната страна која дозволува поднесување допис во електронска форма може да бара автентичноста на таквиот допис да биде потврдена преку систем на електронско потврдување на автентичноста како што е пропишано од таа договорна страна.
(7) [*Датум на прием*] Секоја договорна страна има право да ги одреди околностите во кои приемот на документ или плаќањето на трошок ќе се смета дека претставува прием од страна на заводот или плаќање на заводот, во случаи во кои документот е примен или е платен трошокот на:
(i) филијала или канцеларија на заводот,
(ii) национален завод во име на заводот на договорната страна, кога договорната страна е меѓувладина организација од членот 26 став (1)(ii),
(iii) официјална пошта,
(iv) служба за достава или агенција, назначена од договорната страна, и
(v) адреса која не е меѓу назначените адреси на заводот.

(8) [*Електронско поднесување*] Предмет на ставот (7), кога договорната страна пропишува поднесување допис во електронски форма или преку електронски средства за пренос и дописот е поднесен, датумот на кој заводот на таа договорна страна го добива дописот во таква форма или преку такви средства, претставува датум на прием на дописот.

Правило 7
Начин на идентификација на пријавата без број на пријава

(1) [*Начин на идентификација*] Кога се бара пријавата да се идентификува по бројот на пријавата, но таквиот број не е сé уште издаден или не му е познат на подносителот или неговиот застапник, таа пријава ќе се смета за идентификувана ако се поднесе следново:
(i) привремен број на пријавата, ако има таков, што го дава заводот, или
(ii) копија на пријава, или
(iii) репродукција на трговска марка, заедно со навод за датумот на кој, според сознанието на подносителот или застапникот, пријавата била примена од страна на заводот и идентификационен број даден на пријавата од страна на подносителот или застапникот.
(2) [*Забрана на други услови*] Ниту една договорна страна не може да бара да бидат исполнети други услови, освен оние од ставот (1), со цел да се идентификува пријавата кога нејзиниот број на пријава сé уште не е издаден или не му е познат на подносителот или неговиот застапник.

Правило 8
Детали во врска со важењето и обновувањето

За целите на членот 13 став (1)(в), периодот во текот на кој барањето за обновување може да биде поднесено и може да се плати трошок за обновување, започнува најмалку шест месеци пред датумот на кој е предвидено обновувањето и завршува најмалку шест месеци по тој датум. Ако се поднесе барање за обновување и/или се платени трошоци за обновување по датумот кога е предидено обновувањето, секоја договорна страна може да направи прифаќањето на барањето за обновување да подлежи на плаќање доплата.

Правило 9
Олеснителни мерки во случај на незапазување на рокови

(1) [*Услови во врска со продолжувањето на роковите од членот14 став (2)(i)*] Договорната страна која предвидува продолжување на рокот од членот 14 став (2)(i), го продолжува рокот за разумен временски период од датумот на поднесување на барањето за продолжување и може да бара барањето:
(i) да содржи информации за страната што бара, соодветниот број на пријава или регистрација и соодветниот рок, и
(ii) да биде поднесено во рок кој нема да биде пократок од два месеци до датумот на истекување на рокот.

(2) [*Услови во врска со континуиран тек на постапката од членот 14 став (2)(ii)*] Договорната страна може да бара барањето за континуиран тек на постапката од членот 14 став (2)(ii):
(i) да содржи идентификација на страната што бара, соодветниот број на пријава или регистрација и соодветниот рок, и
(ii) да биде поднесено во рок кој нема да биде подолг од два месеци од датумот на истекување на соодветниот рок. Пропуштеното дејствие се извршува во истиот рок или, ако предвиди договорната страна, заедно со барањето.
(3) [*Услови во врска со повторното воспоставување на правата според членот 14 став (2)(iii)*]
(а) Договорната страна може да бара барањето за повторно воспоставување на правата од членот 14 став (2)(iii):
(i) да содржи идентификација на страната што бара, соодветниот број на пријава или регистрација и соодветниот рок, и
(ii) да ги утврди фактите и доказите за поткрепа на причините за пропуштање на роковите.
(б) Барањето за повторно воспоставување на правата се поднесува до заводот во разумен рок, чие траење го одредува договорната страна од датумот на отстранување на причината за пропуштање на рокот. Пропуштеното дејствие се извршува во истиот рок или, ако предвиди договорната страна, заедно со барањето.
(в) Договорната страна може да предвиди максимален временски рок за исполнување на условите според потставовите (а) и (б), не подолг од шест месеци од датумот на истекување на рокот.
(4) [*Исклучоци од членот 14 став (3)*] Исклучоците од членот 14 став (3) се случаите на незапазување на роковите:
(i) за кои е веќе определена олеснителна мерка според членот 14 став (2),
(ii) за поднесување барање за олеснителна мерка според членот 14,
(iii) за плаќање трошоци за обнова,
(iv) за дејствие пред советот за жалби или друго ревизиско тело во рамките на Заводот,
(v) за дејствие во *inter partes* постапките,
(vi) за поднесување изјава од членот 3 став (1)(а)(vii) или изјава од членот 3 став (1)(а)(viii),
(vii) за поднесување изјава со која, според законот на договорната страна, може да се одреди нов датум на поднесување за пријавата, и
(viii) за измена или дополнување на барањето за право на првенство.

Правило 10
Услови во врска со барањето за впишување лиценца или за измена или откажување на впишувањето лиценца

(1) [*Содржина на барањето*]
(а) Договорната страна може да бара барањето за впишување лиценца според членот 17 став (1) да содржи некои од следниве наводи или елементи:
(i) името и адресата на носителот;
(ii) кога носителот има застапник, името и адресата на тој застапник;

(iii) кога носителот има адреса за услуга, таа адреса;
(iv) името и адресата на лиценцопримачот;
(v) кога лиценцопримачот има застапник, името и адресата на тој застапник;
(vi) кога лиценцопримачот има адреса за услуга, таа адреса;
(vii) името на државата чиј државјанин е лиценцопримачот ако е државјанин на која било држава, името на државата во која лиценцопримачот има живеалиште, ако постои такво, и името на државата во која лиценцопримачот има стварно и ефективно индустриско или трговско седиште, ако има такво;
(viii) кога носителот или лиценцопримачот е правно лице, правната природа на тоа правно лице и државата и, кога е можно, територијалната единица во рамките на таа држава, според законот по кој тоа правно лице е организирано;
(ix) регистарски број на трговската марка која е предмет на лиценцата;
(x) имињата на производите и/или услугите за кои се доделува лиценцата, групирани според класите на Ничанската класификација, при што пред секоја група стои бројот на класата во таа класификација на која групата производи или услуги припаѓа и е претставена според редоследот на класите во споменатата класификација;
(xi) кога лиценцата е исклучива лиценца, неисклучива лиценца или соло лиценца;
(xii) кога е можно, лиценцата да се однесува само на дел од територијата;
(xiii) траење на лиценцата.
(б) Договорната страна може да бара барањето за измени или откажување на впишувањето на лиценцата според членот 18 став (1) да ги содржи некои или сите од следниве наводи или елементи:
(i) наводи од точките (i) до (ix) на потставот (а);
(ii) кога измената или откажувањето се однесува на кои било наводи или елементи од потставот (а), природата и опфатот на измената или откажувањето ќе биде впишана.
(2) [*Придружни елементи за впишување на лиценцата*]
(а) Договорната страна може да бара барањето за впишување лиценца да биде придружено, по избор на договорната страна, со:
(i) извадок од договор за лиценца во кој се наведени страните и правата што се лиценцираат, потврден од нотар или друго надлежно јавно тело дека е вистински извадок од договор; или
(ii) непотврдена изјава за лиценца, чија содржина одговара на изјавата од образецот за лиценца, како што е предвидено со Правилникот, и потпишана од сопственикот и корисникот на лиценцата.
(б) Секоја договорна страна може да бара кој било сосопственик кој не е страна на договорот за лиценца да даде јасна согласност за лиценцата во документ потпишан од него.
(3) [*Придружни документи за измена на впишувањето на лицденца*]
(а) Договорната страна може да бара барањето за измена на впишувањето на лиценца да биде придружено, по избор на страната што бара, со:
(i) документи што ја потврдуваат потребната измена на впишувањето на лиценцата; или

(ii) непотврдена изјава за измената на лиценцата, чија содржина одговара на изјавата за откажување на образецот за лиценца, како што е предвидено со Правилникот, и потпишана од лиценцодавачот и лиценцопримачот.

(б) Секоја договорна страна може да бара кој било сосопственик кој е страна на договорот за лиценца да ја даде својата јасна согласност за измената на лиценцата во документ потпишан од него.

(4) [*Придружни елементи за откажување на впишувањето на лиценцата*] Договорната страна може да бара барањето за откажување на впишувањето на лиценца да биде придружено, по избор на страната што бара, со:

(i) документи што го потврдуваат потребното откажување на впишувањето на лиценца; или

(ii) непотврдена изјава за откажување на лиценца, чија содржина одговара на изјавата за откажување на образецот за лиценца, како што е предвидено со Правилникот, и потпишана од лиценцодавачот и лиценцопримачот.

Член 3

Државниот завод за индустриска сопственост се определува како надлежен орган на државната управа што ќе се грижи за извршување на овој закон.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

_____

L I G J
PËR RATIFIKIMIN E MARRËVESHJES SË SINGAPORIT PËR TË DREJTËN E MARKËS TREGTARE

Neni 1

Ratifikohet Marrëveshja e Singaporit për të drejtën e markës tregtare, e miratuar në konferencën diplomatike të Organizatës Botërore për Pronësi Intelektuale, e mbajtur në Singapor në periudhën prej 13 deri më 28 mars 2006.

Neni 2

Marrëveshja e Singaporit për të drejtën e markës tregtare në origjinal në gjuhën angleze dhe në përkthim në gjuhën maqedonase, është si vijon:

Neni 3

Enti Shtetëror për Pronësi Industriale përcaktohet si organ kompetent i administratës shtetërore, i cili do kujdeset për zbatimin e këtij ligji.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

_____

6.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ВИЕНСКИОТ ДОГОВОР ЗА МЕЃУНАРОДНА КЛАСИФИКАЦИЈА НА ФИГУРАТИВНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ НА ТРГОВСКИТЕ МАРКИ

Се прогласува Законот за ратификација на Виенскиот договор за меѓународна класификација на фигуративните елементи на трговските марки,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 4 февруари 2010 година.

Бр. 07- 595/1
4 февруари 2010 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ВИЕНСКИОТ ДОГОВОР ЗА МЕЃУНАРОДНА КЛАСИФИКАЦИЈА НА ФИГУРАТИВНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ НА ТРГОВСКИТЕ МАРКИ

Член 1

Се ратификува Виенскиот договор за меѓународна класификација на фигуративните елементи на трговските марки усвоен во Виена на 12 јуни 1973 година, изменет и дополнет на 1 октомври 1985 година.

Член 2

Договорот во оригинал на англиски јазик со превод на македонски јазик, гласи:

Vienna Agreement Establishing an International Classification of the Figurative Elements of Marks

Done at Vienna on June 12, 1973
as amended on October 1, 1985

The Contracting Parties,

Having regard to Article 19 of the Paris Convention for the Protection of Industrial Property, of March 20, 1883, as revised at Brussels on December 14, 1900, at Washington on June 2, 1911, at The Hague on November 6, 1925, at London on June 2, 1934, at Lisbon on October 31, 1958, and at Stockholm on July 14, 1967,

Have agreed as follows:

Article 1
Establishment of a Special Union; Adoption of an International Classification

The countries to which this Agreement applies constitute a Special Union and adopt a common classification for the figurative elements of marks (hereinafter designated as "the Classification of Figurative Elements").

Article 2
Definition and Deposit of the Classification of Figurative Elements

(1) The Classification of Figurative Elements comprises a list of categories, divisions and sections in which the figurative elements of marks are classified, together with, as the case may be, explanatory notes.

(2) The Classification of Figurative Elements is contained in one authentic copy, in the English and French languages, signed by the Director General of the World Intellectual Property Organization (hereinafter designated respectively as "the Director General" and "the Organization") and deposited with him at the time that this Agreement is opened for signature.

(3) The amendments and additions referred to in Article 5(3)(i) shall also be contained in one authentic copy, in the English and French languages, signed by the Director General and deposited with him.

Article 3
Languages of the Classification of Figurative Elements

(1) The Classification of Figurative Elements shall be established in the English and French languages, both texts being equally authentic.

(2) The International Bureau of the Organization (hereinafter designated as "the International Bureau") shall establish, in consultation with the interested Governments, official texts of the Classification of Figurative Elements in the languages which the Assembly referred to in Article 7 may designate in accordance with paragraph (2)*(a)*(vi) of that Article.

Article 4
Use of the Classification of Figurative Elements

(1) Subject to the requirements prescribed by this Agreement, the scope of the Classification of Figurative Elements shall be that attributed to it by each country of the Special Union. In particular, the Classification of Figurative Elements shall not bind the countries of the Special Union in respect of the extent of the protection afforded to the mark.

(2) The competent Offices of the countries of the Special Union shall have the right to use the Classification of Figurative Elements either as a principal or as a subsidiary system.

(3) The competent Offices of the countries of the Special Union shall include in the official documents and publications relating to registrations and renewals of marks the numbers of the categories, divisions and sections in which the figurative elements of those marks are to be placed.

(4) The said numbers shall be preceded by the words "Classification of Figurative Elements" or an abbreviation thereof to be determined by the Committee of Experts referred to in Article 5.

(5) Any country may, at the time of its signature or of the deposit of its instrument of ratification or accession, declare that it does not undertake to include the numbers of all or some of the sections in official documents and publications relating to registrations and renewals of marks.

(6) If any country of the Special Union entrusts the registration of marks to an intergovernmental authority, it shall take all possible measures to ensure that that authority uses the Classification of Figurative Elements in accordance with this Article.

Article 5
Committee of Experts

(1) A Committee of Experts shall be set up in which each country of the Special Union shall be represented.

(2) *(a)* The Director General may, and, if requested by the Committee of Experts, shall, invite countries not members of the Special Union which are members of the Organization or party to the Paris Convention for the Protection of Industrial Property to be represented by observers at meetings of the Committee of Experts.

(b) The Director General shall invite intergovernmental organizations specialized in the field of marks, of which at least one of the member countries is party to this Agreement, to be represented by observers at meetings of the Committee of Experts.

(c) The Director General may, and, if requested by the Committee of Experts, shall, invite representatives of other intergovernmental and international non-governmental organizations to participate in discussions of interest to them.

(3) The Committee of Experts shall:

(i) make amendments and additions to the Classification of Figurative Elements;

(ii) address recommendations to the countries of the Special Union for the purpose of facilitating the use of the Classification of Figurative Elements and promoting its uniform application;

(iii) take all the other measures which, without entailing financial implications for the budget of the Special Union or for the Organization, contribute towards facilitating the application of the Classification of Figurative Elements by developing countries;

(iv) have the right to establish subcommittees and working groups.

(4) The Committee of Experts shall adopt its own rules of procedure. The latter shall provide for the possibility of participation in meetings of the subcommittees and working groups of the Committee of Experts by those intergovernmental organizations referred to in paragraph (2)*(b)* which can make a substantial contribution to the development of the Classification of Figurative Elements.

(5) Proposals for amendments or additions to the Classification of Figurative Elements may be made by the competent Office of any country of the Special Union, the International Bureau, any intergovernmental organization represented in the Committee of Experts pursuant to paragraph (2)*(b)* and any country or organization specially invited by the Committee of Experts to submit such proposals. The proposals shall be communicated to the International Bureau, which shall submit

them to the members of the Committee of Experts and to the observers not later than two months before the session of the Committee of Experts at which the said proposals are to be considered.

(6) *(a)* Each country member of the Committee of Experts shall have one vote.

(b) The decisions of the Committee of Experts shall require a simple majority of the countries represented and voting.

(c) Any decision which is regarded by one-fifth of the countries represented and voting as giving rise to a modification of the basic structure of the Classification of Figurative Elements or as entailing a substantial amount of reclassification shall require a majority of three-fourths of the countries represented and voting.

(d) Abstentions shall not be considered as votes.

Article 6
Notification, Entry Into Force and Publication of Amendments and Additions and of Other Decisions

(1) Every decision of the Committee of Experts concerning the adoption of amendments and additions to the Classification of Figurative Elements, and the recommendations of the Committee of Experts, shall be notified by the International Bureau to the competent Offices of the countries of the Special Union. The amendments and additions shall enter into force six months after the date of dispatch of the notifications.

(2) The International Bureau shall incorporate in the Classification of Figurative Elements amendments and additions which have entered into force. Announcements of the amendments and additions shall be published in such periodicals as may be designated by the Assembly referred to in Article 7.

Article 7
Assembly of the Special Union

(1) *(a)* The Special Union shall have an Assembly consisting of the countries of the Special Union.

(b) The Government of each country of the Special Union shall be represented by one delegate, who may be assisted by alternate delegates, advisors and experts.

(c) Any intergovernmental organization referred to in Article 5(2)*(b)* may be represented by an observer in the meetings of the Assembly, and, if the Assembly so decides, in those of such committees or working groups as may have been established by the Assembly.

(d) The expenses of each delegation shall be borne by the Government which has appointed it.

(2) *(a)* Subject to the provisions of Article 5, the Assembly shall:

(i) deal with all matters concerning the maintenance and development of the Special Union and the implementation of this Agreement;

(ii) give directions to the International Bureau concerning the preparation for revision conferences;

(iii) review and approve the reports and activities of the Director General concerning the Special Union, and give him all necessary instructions concerning matters within the competence of the Special Union;

(iv) determine the program and adopt the biennial budget of the Special Union, and approve its final accounts;

(v) adopt the financial regulations of the Special Union;

(vi) decide on the establishment of official texts of the Classification of Figurative Elements in languages other than English and French;

(vii) establish such committees and working groups as it deems appropriate to achieve the objectives of the Special Union;

(viii) determine, subject to paragraph (1)*(c)*, which countries not members of the Special Union and which intergovernmental and international non-governmental organizations shall be admitted as observers to its meetings, and to those of any committee or working group established by it;

(ix) take any other appropriate action designed to further the objectives of the Special Union;

(x) perform such other functions as are appropriate under this Agreement.

(b) With respect to matters which are of interest also to other Unions administered by the Organization, the Assembly shall make its decision after having heard the advice of the Coordination Committee of the Organization.

(3) *(a)* Each country member of the Assembly shall have one vote.

(b) One-half of the countries members of the Assembly shall constitute a quorum.

(c) In the absence of the quorum, the Assembly may make decisions but, with the exception of decisions concerning its own procedure, all such decisions shall take effect only if the conditions set forth hereinafter are fulfilled. The International Bureau shall communicate the said decisions to the countries members of the Assembly which were not represented and shall invite them to express in writing their vote or abstention within a period of three months from the date of the communication. If, at the expiration of this period, the number of countries having thus expressed their vote or abstention attains the number of countries which was lacking for attaining the quorum in the session itself, such decisions shall take effect provided that at the same time the required majority still obtains.

(d) Subject to the provisions of Article 11(2), the decisions of the Assembly shall require two-thirds of the votes cast.

(e) Abstentions shall not be considered as votes.

(f) A delegate may represent, and vote in the name of, one country only.

(4) *(a)* The Assembly shall meet once in every second calendar year in ordinary session upon convocation by the Director General and, in the absence of exceptional circumstances, during the same period and at the same place as the General Assembly of the Organization.

(b) The Assembly shall meet in extraordinary session upon convocation by the Director General, at the request of one-fourth of the countries members of the Assembly.

(c) The agenda of each session shall be prepared by the Director General.

(5) The Assembly shall adopt its own rules of procedure.

Article 8
International Bureau

(1) *(a)* Administrative tasks concerning the Special Union shall be performed by the International Bureau.

(b) In particular, the International Bureau shall prepare the meetings and provide the secretariat of the Assembly, the Committee of Experts and such other committees or working groups as may have been established by the Assembly or the Committee of Experts.

(c) The Director General shall be the chief executive of the Special Union and shall represent the Special Union.

(2) The Director General and any staff member designated by him shall participate, without the right of vote, in all meetings of the Assembly, the Committee of Experts and such other committees or working groups as may have been established by the Assembly or the Committee of Experts. The Director General or a staff member designated by him shall be ex officio secretary of those bodies.

(3) *(a)* The International Bureau shall, in accordance with the directions of the Assembly, make the preparations for revision conferences.

(b) The International Bureau may consult with intergovernmental and international non-governmental organizations concerning preparations for revision conferences.

(c) The Director General and persons designated by him shall take part, without the right to vote, in the discussions at revision conferences.

(4) The International Bureau shall carry out any other tasks assigned to it.

Article 9
Finances

(1) *(a)* The Special Union shall have a budget.

(b) The budget of the Special Union shall include the income and expenses proper to the Special Union, its contribution to the budget of expenses common to the Unions administered by the Organization and, where applicable, the sum made available to the budget of the Conference of the Organization.

(c) Expenses not attributable exclusively to the Special Union but also to one or more other Unions administered by the Organization shall be considered as expenses common to the Unions. The share of the Special Union in such common expenses shall be in proportion to the interest the Special Union has in them.

(2) The budget of the Special Union shall be established with due regard to the requirements of coordination with the budgets of the other Unions administered by the Organization.

(3) The budget of the Special Union shall be financed from the following sources:

(i) contributions of the countries of the Special Union;

(ii) fees and charges due for services rendered by the International Bureau in relation to the Special Union;

(iii) sale of, or royalties on, the publications of the International Bureau concerning the Special Union;

(iv) gifts, bequests and subventions;

(v) rents, interests and other miscellaneous income.

(4) *(a)* For the purpose of establishing its contribution referred to in paragraph (3)(i), each country of the Special Union shall belong to the same class as it belongs to in the Paris Union for the Protection of Industrial Property, and shall pay its annual contribution on the basis of the same number of units as is fixed for that class in that Union.

(b) The annual contribution of each country of the Special Union shall be an amount in the same proportion to the total sum to be contributed to the budget of the Special Union by all countries as the number of its units is to the total of the units of all contributing countries.

(c) Contributions shall become due on the first of January of each year.

(d) A country which is in arrears in the payment of its contributions may not exercise its right to vote in any organ of the Special Union if the amount of its arrears equals or exceeds the amount of the contributions due from it for the preceding two full years. However, any organ of the Special Union may allow such a country to continue to exercise its right to vote in that organ if, and as long as, it is satisfied that the delay in payment is due to exceptional and unavoidable circumstances.

(e) If the budget is not adopted before the beginning of a new financial period, it shall be at the same level as the budget of the previous year, as provided in the financial regulations.

(5) The amount of the fees and charges due for services rendered by the International Bureau in relation to the Special Union shall be established, and shall be reported to the Assembly, by the Director General.

(6) *(a)* The Special Union shall have a working capital fund which shall be constituted by a single payment made by each country of the Special Union. If the fund becomes insufficient, the Assembly shall decide to increase it.

(b) The amount of the initial payment of each country to the said fund or of its participation in the increase thereof shall be a proportion of the contribution of that country for the year in which the fund is established or the decision to increase it is made.

(c) The proportion and the terms of payment shall be fixed by the Assembly on the proposal of the Director General and after it has heard the advice of the Coordination Committee of the Organization.

(7) *(a)* In the headquarters agreement concluded with the country on the territory of which the Organization has its headquarters, it shall be provided that, whenever the working capital fund is insufficient, such country shall grant advances. The amount of those advances and the conditions on which they are granted shall be the subject of separate agreements, in each case, between such country and the Organization.

(b) The country referred to in subparagraph *(a)* and the Organization shall each have the right to denounce the obligation to grant advances, by written notification. Denunciation shall take effect three years after the end of the year in which it was notified.

(8) The auditing of the accounts shall be effected by one or more of the countries of the Special Union or by external auditors, as provided in the financial regulations. They shall be designated, with their agreement, by the Assembly.

Article 10
Revision of the Agreement

(1) This Agreement may be revised from time to time by a special conference of the countries of the Special Union.

(2) The convocation of any revision conference shall be decided by the Assembly.

(3) Articles 7, 8, 9 and 11 may be amended either by a revision conference of according to the provisions of Article 11.

Article 11
Amendment of Certain Provisions of the Agreement

(1) Proposals for the amendment of Articles 7, 8, 9 and of the present Article may be initiated by any country of the Special Union or by the Director General. Such proposals shall be communicated by the Director General to the countries of the Special Union at least six months in advance of their consideration by the Assembly.

(2) Amendments to the Articles referred to in paragraph (1) shall be adopted by the Assembly. Adoption shall require three-fourth of the votes cast, provided that any amendment to Article 7 and to the present paragraph shall require four-fifth of the votes cast.

(3) *(a)* Any amendment to the Articles referred to in paragraph (1) shall enter into force one month after written notifications of acceptance, effected in accordance with their respective constitutional process, have been received by the Director General from three-fourth of the countries members of the Special Union at the time the amendment was adopted.

(b) Any amendment to the said Articles thus accepted shall bind all the countries which are members of the Special Union at the time the amendment enters into force, provided that any amendment increasing the financial obligations of countries of the Special Union shall bind only those countries which have notified their acceptance of such amendment.

(c) Any amendment accepted in accordance with the provisions of subparagraph *(a)* shall bind all countries which become members of the Special Union after the date on which the amendment entered into force in accordance with the provisions of subparagraph *(a)*.

Article 12
Becoming Party to the Agreement

(1) Any country party to the Paris Convention for the Protection of Industrial Property may become party to this Agreement by:

(i) signature followed by the deposit of an instrument of ratification, or

(ii) deposit of an instrument of accession.

(2) Instrument of ratification or accession shall be deposited with the Director General.

(3) The provisions of Article 24 of the Stockholm Act of the Paris Convention for the Protection of Industrial Property shall apply to this Agreement.

(4) Paragraph (3) shall in no way be understood as implying the recognition or tacit acceptance by a country of the Special Union of the factual situation concerning a territory to which this Agreement is made applicable by another country by virtue of the said paragraph.

Article 13
Entry Into Force of the Agreement

(1) With respect to the first five countries which have deposited their instruments of ratification or accession, this Agreement shall enter into force three months after the fifth instrument of ratification or accession has been deposited.

(2) With respect to any country other than those for which this Agreement has entered into force in accordance with paragraph (1), it shall enter into force three months after the date on which its ratification or accession was notified by the Director General, unless a subsequent date has been indicated in the instrument of ratification or accession. In the latter case, this Agreement shall enter into force with respect to that country on the date thus indicated.

(3) Ratification or accession shall automatically entail acceptance of all the clauses and admission to all the advantages of this Agreement.

Article 14
Duration of the Agreement

This Agreement shall have the same duration as the Paris Convention for the Protection of Industrial Property.

Article 15
Denunciation

(1) Any country of the Special Union may denounce this Agreement by notification addressed to the Director General.

(2) Denunciation shall take effect one year after the day on which the Director General has received the notification.

(3) The right of denunciation provided by this Article shall not be exercised by any country before the expiration of five years from the date upon which it becomes a member of the Special Union.

Article 16
Disputes

(1) Any dispute between two or more countries of the Special Union concerning the interpretation or application of this Agreement, not settled by negotiation, may, by any one of the countries concerned, be brought before the International Court of Justice by application in conformity with the Statute of the Court, unless the countries concerned agree on some other method of settlement. The country bringing the dispute before the Court shall inform the International Bureau; the International Bureau shall bring the matter to the attention of the other countries of the Special Union.

(2) Each country may, at the time it signs this Agreement or deposits its instrument of ratification or accession, declare that it does not consider itself bound by the provisions of paragraph (1). With regard to any dispute between any country having made such a declaration and any other country of the Special Union, the provisions of paragraph (1) shall not apply.

(3) Any country having made a declaration in accordance with the provisions of paragraph (2) may, at any time, withdraw its declaration by notification addressed to the Director General.

Article 17
Signature, Languages, Depositary Functions, Notifications

(1) *(a)* This Agreement shall be signed in a single original in the English and French languages, both texts being equally authentic.

(b) This Agreement shall remain open for signature at Vienna until December 31, 1973.

(c) The original of this Agreement, when no longer open for signature, shall be deposited with the Director General.

(2) Official texts shall be established by the Director General, after consultation with the interested Governments, in such other languages as the Assembly may designate.

(3) *(a)* The Director General shall transmit two copies, certified by him, of the signed text of this Agreement to the Governments of the countries that have signed it and, on request, to the Government of any other country.

(b) The Director General shall transmit two copies, certified by him, of any amendment to this Agreement to the Governments of all countries of the Special Union and, on request, to the Government of any other country.

(c) The Director General shall, on request, furnish the Government of any country that has signed this Agreement, or that accedes to it, with two copies of the Classification of Figurative Elements, certified by him, in the English or French language.

(4) The Director General shall register this Agreement with the Secretariat of the United Nations.

(5) The Director General shall notify the Governments of all countries party to the Paris Convention for the Protection of Industrial Property of:

(i) signatures under paragraph (1);

(ii) deposits of instruments of ratification or accession under Article 12(2);

(iii) the date of entry into force of this Agreement under Article 13(1);

(iv) declarations made under Article 4(5);

(v) declarations and notifications made in accordance with Article 12(3);

(vi) declarations made under Article 16(2);

(vii) withdrawals of any declarations, notified under Article 16(3);

(viii) acceptances of amendments to this Agreement under Article 11(3);

(ix) the dates on which such amendments enter into force;

(x) denunciations received under Article 15.

Виенски договор за меѓународна класификација на фигуративните елементи на трговските марки

Составен во Виена на 12 јуни 1973 како што е изменет и дополнет на 1 октомври 1985

Договорните страни,

Имајќи го во предвид членот 19 од Париската конвенција за заштита на индустриската сопственост од 20-ти март 1883 година, ревидирана во Брисел на 14-ти декември 1900 година, во Вашинтон на 2-ри јуни 1911 година во Хаг на 6-ти ноември 1925 година, во Лондон на 2-ри јуни 1934 година, во Лисабон на 31-ви октомври 1958 година и во Стокхлом на 14-ти јули 1967 година,

Се согласија за следново:

Член 1
Воспоставување посебна унија; Прифаќање на Меѓународната класификација

Земјите во кои се применува овој договор ја формираат посебната унија и прифаќаат заедничка класификација за фигуративните елементи на трговските марки (во понатамошниот текст: "Класификација на фигуративните елементи").

Член 2
Дефиниција и депонирање на Класификацијата на фигуративните елементи

(1) Класификацијата на фигуративните елементи се состои од список на категории, класи и поткласи во кои се класифицираат фигуративните елементи на трговските марки, заедно со објаснување, доколку е тоа потребно.
(2) Класификацијата на фигуративните елементи е подготвена во еден оригинал на англиски и француски јазик, потпишан од и депониран кај генералниот директор на Светската организација за интелектуална сопственост (во понатамошниот текст "Генерален директор" и "Организација") во моментот кога овој договор бил отворен за потпишување.

(3) Измените и дополнувањата од членот 5 став (3) (i) исто така ќе бидат подготвени во еден оригинал на англиски и француски јазик, потпишани од и депонирани кај генералниот директор.

Член 3
Јазици на Класификацијата на фигуративните елементи

(1) Класификацијата на фигуративните елементи е подготвена на англиски и француски јазик при што двата текста се подеднакво автентични.

(2) Меѓународното биро на Организацијата (во понатамошниот текст: "Меѓународното биро") во консултации со заинтересираните влади ќе востанови официјален текст на Класификацијата на фигуративните елементи на јазиците коишто може да ги назначи Собранието од членот 7 во согласност со ставот (2) (а) (vi) од тој член.

Член 4
Употреба на Класификацијата на фигуративните елементи

(1) Во согласност со условите предвидени со овој договор, обемот на класификацијата на фигуративните елементи е оној кој ќе го одреди секоја земја на посебната унија. Поточно, Класификацијата на фигуративните елементи не ги обврзува земјите на посебната унија во поглед на обемот на заштитата на трговската марка.
(2) Надлежните заводи во земјите на посебната унија имаат право да ја користат Класификацијата на фигуративните елементи како главен или помошен систем.
(3) Надлежните заводи на земјите на посебната унија во службените документи и објавите кои се однесуваат на регистрирањето на трговските марки и нивното продолжување, ќе ги внесат броевите на категориите, класите и поткласите во кои треба да се распределат фигуративните елементи на таа трговска марка.
(4) Пред тие броеви мораат да стојат зборовите: "Класификација на фигуративните елементи" или кратенката која ја определува Комитетот на експерти од членот 5.
(5) Секоја земја во времето на потпишувањето или депонирањето на инструментот за ратификација или за пристапување може да изјави дека не се обврзува да ги вклучи броевите на сите или на некои класи во службените документи и објави што се однесуваат на регистрација на трговските марки и нивните продолжувања.
(6) Доколку некоја земја од посебната унија ја довери регистрацијата на трговската марка на некое меѓувладино тело, тоа ќе ги преземе сите мерки да обезбеди тоа тело да ја користи Класификацијата на фигуративните елементи во согласност со овој член.

Член 5
Комитет на експерти

(1) Ќе се основа Комитет на експерти во кој ќе биде застапена секоја земја од Посебната унија.
(2)(а) Генералниот директор може, и ако тоа го побара Комитетот на експерти, да ги повика и земјите кои не се членки на Посебната унија, а се членки на Организацијата или на Париската конвенција за заштита на индустриската сопственост, како набљудувачи да учествуваат на состаноците на Комитетот на експерти.
б) Генералниот директор ќе ги покани меѓувладините организации специјализирани на полето на трговските марки, од кои барем една од земјите членки е страна во Договорот, да учествуваат како набљудувачи на состанокот на Комитетот на експерти.

в) Генералниот директор може, и ако тоа го побара Комитетот на експерти, да ги повика и меѓувладините и меѓународните невладини организации да учествуваат во дискусиите од нивен интерес.

(3) Комитетот на експерти ќе:
(i) врши измени и дополнувања на Класификациијата на фигуративните елементи;

(ii) упатува до земјите на Посебната унија препораки заради олеснување на употребата на Класификацијата на фигуративните елементи и промовирање на воедначена примена;

(iii) ги презема сите други мерки кои без финансиски импликации на буџетот на Посебната унија или на Организацијата, ќе придонесат за олеснување на примената на Класификацијата на фигуративните елементи во земјите во развој;

(iv) има право да основа поткомитет и работни групи.

(4) Комитетот на експерти донесува свој правилник. Правилникот предвидува можност за учество на меѓувладини организации на кои се однесува ставот (2)(б) на состаноците на поткомитетите и работните групи на Комитетот на експерти, кои можат значително да придонесат во развојот на Класификацијата на фигуративните елементи.

(5) Предлози за измени или дополнување на Класификацијата на фигуративните елементи може да даде надлежниот завод на секоја земја од Посебната унија, Меѓународното биро, секоја меѓувладина организација застапена во Комитетот за експерти во согласност со ставот 2(б) и секоја земја или организација одделно поканета од Комитетот на експерти да поднесе такви предлози. Предлозите поднесени до Меѓународното биро се доставуваат

до членовите на Комитетот на експерти и до набљудувачите, не подоцна од 2 месеца пред седницата на Комитетот на експерти на која тие предлози ќе бидат разгледани.

(б)(а) Секоја земја членка на Комитетот на експерти има еден глас.

(б) Комитетот на експерти донесува одлука со просто мнозинство на гласови на земјите кои се застапени и гласаат.

(в) Секоја одлука која според мислењето на една петтина на застапените земји кои гласаат бара измени во основната структура на Класификацијата на фигуративните елементи или суштинска рекласификација, се донесува со тричетвртинско мнозинство на гласови на земјите кои се застапени и кои гласаат.

(г) воздржаноста не се смета за гласање.

Член 6
Известување,влегување во сила и објавување на измените и дополнувањата и другите одлуки

(1) За секоја одлука на Комитетот на експерти во врска со прифаќањето на измените и дополнувањата на Класификацијата за фигуративни елементи како и препораките на Комитетот на експерти, Меѓународното биро ќе ги извести надлежните заводи во земјите на Посебната унија. Измените и дополнувањата ќе влезат во сила 6 месеци од денот кога е испратено известувањето.
(2) По влегувањето во сила на измените и дополнувањата, Меѓународното биро ќе ги внесе во Класификацијата на фигуративни елементи. Измените и дополнувањата се објавуваат во публикациите кои ќе ги определи Собранието од членот 7.

Член 7
Собрание на Посебната унија

(1)(а) Посебната унија има Собрание кое го сочинуваат земјите на Посебната унија.

(б) Владата на секоја земја од Посебната унија ќе биде претставена со еден делегат на кој можат да му помагаат делегати - советници и експерти.

(в) Секоја меѓувладина организација од членот 5 став (2)(б) на состаноците на Собранието може да биде застапувана од набљудувач, и доколку Собранието

така одлучи, во оние комитети и работни групи кои може да ги основа Собранието.

(г) Трошоците за секој делегат се на товар на владата која го назначила.

(2)(а) Во согласност со одредбите од членот 5, Собранието ќе:

(i) се занимава со сите работи поврзани со одржувањето и развојот на Посебната унија и применувањето на овој договор;

(ii) дава насоки до Меѓународното биро во врска со подготовките на конференциите за ревизија;

(iii) ги преиспитува и потврдува извештаите и активностите на генералниот директор во врска со Посебната унија и ќе му ги дава сите неопходни инструкции во врска со работењето во рамките на надлежностите на Посебната унија;

(iv) ја одредува програмата и усвојува двогодишен буџет на Посебната унија и ја одобрува нејзината завршна пресметка;

(v) го усвојува Правилникот за финансиско работење на Посебната унија;

(vi) одлучува за донесување официјални текстови на Класификацијата на фигуративни елементи на јазик различен од англиски и француски;

(vii) воспоставува такви комитети и работни групи кои оценува дека се соодветни за остварувањето на целите на Посебната унија;

(viii) определува, во согласност со ставот (1) (в), на кои од земјите што не се членки на Посебната унија и на кои меѓувладини и меѓународни невладини организации ќе им биде дозволено да бидат набљудувачи на нивните состаноци и на други комитети или работни групи што таа ги основала;

(ix) презема други соодветни активности заради остварување на целите на Посебната унија;

(x) ги извршува сите други должности во согласност со овој договор.

(б) Во врска со прашањата кои се од интерес на другите унии со кои раководи Организацијата, Собранието ќе донесе одлука откако ќе се консултира со Координативното тело на Организацијата.

(3)(а) Секоја земја - членка има еден глас.

(б) Една половина од земјите членки на Собранието сочинуваат кворум.

(в) Во отсуство на кворум, Собранието може да донесе одлука, со исклучок на одлуките кои се однесуваат на неговата работа. Сите овие одлуки произведуваат ефект само ако се исполнети условите наведени во понатамошниот текст. Меѓународното биро ги доставува дадените одлуки до земјите членки на Собранието, кои не биле присутни и ги повикува писмено да се изјаснат во врска со нивното гласање или воздржаност, во рок од три месеци од денот на испраќањето. Доколку во овој рок поголем број од земјите се изјаснат за своето гласање или воздржување и со тоа се постигне бројот на земјите којшто недостасувал за постигнување кворум на самата седница, таквите одлуки произведуваат ефект, под услов истовремено да е постигнато потребното мнозинство.

(г) Во согласност со одредбите од членот 11 став (2) Собранието донесува одлука со двотретинско мнозинство на дадените гласови.

(д) Воздржувањата не се сметаат за гласови.

(ѓ) Еден делегат може да застапува и гласа во име само на една земја.

(4)(а) Собранието ќе се состане по еднаш секоја втора календарска година на редовна седница која ја свикува генералниот директор, и тоа, со исклучок на вонредни услови, во исто време и исто место како и Генералното собрание на Организацијата.

(б) Собранието ќе се состане на вонредна седница по свикување од генералниот директор, по барање на една четвртина од земјите членки на Собранието.

(в) Дневниот ред за секоја седница го подготвува генералниот директор.

(5) Собранието го донесува својот правилник за работење.

Член 8
Меѓународно биро

(1)(а) Административните работи на Посебната унија ги извршува Меѓународното биро.

(б) Поточно, Меѓународното биро подготвува состаноци и обезбедува сектретаријат на Собранието, Комитет на експерти и други тела или работни групи кои може да ги формира Собранието или Комитетот на експерти.

(в) Генералниот директор е претседател на Посебната унија и ја претставува Посебната унија.

(2) Генералниот директор и кој било друг службеник назначен од него ќе учествува без право на глас на сите состаноци на Собранието, Комитетот на експерти и други тела или работни групи кои може да ги формира Собранието или Комитетот на експерти. Генералниот директор или кој било друг службеник кого тој ќе го назначи е секретар на тие тела по службена должност.

(3)(а) Меѓународното биро, во согласност со насоките на Собранието, ги извршува подготовките за ревизиските конференции.

(б) Меѓународното биро во врска со подготовката за ревизиските конференции може да се консултира со меѓувладините и меѓународните невладини организации.

(в) Генералниот директор и лицата назначени од него ќе земаат учество во дискусиите на ревизиските конференции, без право на глас.

(4) Меѓународното биро ќе ги извршува сите останати работи кои му се доверени.

Член 9
Финансии

(1)(а) Посебната унија има буџет.

(б) Буџетот на Посебната унија ги содржи сопствените приходи и расходи на Посебната унија, нејзиното учество во буџетот на заедничките расходи на Унијата со кои управува Организацијата, а по потреба и износот кој е на располагање на буџетот на Конференцијата на Организацијата.

(в) Расходите кои не можат да се препишат исклучиво на Посебната унија, туку на една или повеќе други унии со кои управува Организацијата, ќе се сметаат за заеднички расходи на униите. Учеството на Посебната унија во тие заеднички расходи е сразмерен на нејзиниот интерес кон нив.

(2) Буџетот на Посебната унија ќе се утврдува така што ќе се земат во предвид потребите за усогласеност со буџетот на другите унии управувани од Организацијата.

(3) Буџетот на Посебната унија ќе биде финансиран од следните извори:

(i) придонеси од земјите членки на Посебната унија;

(ii) трошоците и наплатите за услуги кои ги дава Меѓународното биро во врска со Посебната унија;

(iii) средства остварени со продажба или хонорари за публикации на Меѓународното биро кои се однесуваат на Посебната унија;

(iv) подароци, оставнини и субвенции;

(v) наемнини, камати и други разновидни приходи.

(4)(а) За да се утврди нејзиното учество во согласно со ставот (3) (i), секоја земја од Посебната унија треба да припаѓа на иста класа на којашто припаѓа во Париската унија за заштита на индустриската сопственост и ќе го плати својот годишен придонес врз основа на истиот број единици кој е утврден за таа класа во таа унија.

(б) Годишниот придонес на секоја земја од Посебната унија е износот кој во однос на вкупниот износ на придонеси на сите земји во буџетот на Посебната унија е идентичен како односот на бројот на нејзините единици во однос на вкупниот број единици на сите земји кои плаќаат придонес.

(в) Придонесите стасуваат за наплата на 1 јануари секоја година.

(г) Земјата која доцни со плаќање на своите придонеси не може да го оствари своето право на глас во ниедно тело на Посебната унија, доколку достасаниот износ е еднаков или поголем од износот на придонесот кој е должна да го плати за двете претходни години. Меѓутоа, секое тело на Посебната унија може на таа земја да и дозволи да продолжи да го остварува своето право на глас во тоа тело доколку и се додека е исполнет условот дека до доцнење во плаќањето е дојдено заради вонредни и неизбежни околности.

(д) Доколку буџетот не е усвоен пред почетокот на новиот финансиски период, останува на ниво на буџетот од претходната година, како што е предвидено со финансискиот правилник.

(5) Износот на трошоците и наплатите кои се плаќаат за услуги кои ги дава Меѓународното биро на Посебната унија ги утврдува генералниот директор и за тоа го известува Собранието.

(6)(а) Посебната унија има фонд на обртен капитал кој е составен од поединечни уплати од секоја држава на Посебната унија. Доколку тој фонд стане недоволен, Собранието донесува одлука за негово зголемување.

(б) Износот на првата уплата во споменатиот фонд или учеството во неговото зголемување ќе биде во сооднос со придонесот на земјата за годината во која фондот е основан или во која е донесена одлука за негово зголемување.

(в) Соодносот и условите на плаќањето ги утврдува Собранието на предлог на генералниот директор по претходно советување со Координативниот комитет на Организацијата.

(7)(а) Договорот склучен во седиштето на земјата на чија територија има седиште Организацијата предвидува, кога фондот на обртниот капитал е недоволен, таа земја да дава аванси. Височината на тие аванси и условите врз основа на кои се одобрени се предмет за секој случај на одделни договори помеѓу таа земја и Организацијата.

(б) Земјата наведена во точката (а) како и Организацијата имаат право да ја откажат обврската за давање аванс, со писмено известување. Откажувањето произведува ефект три години од крајот на годината во која е дадено известувањето.

(8) Ревизијата на сметките ја извршуваат една или повеќе земји на Посебната унија или надворешен ревизор, како што е предвидено во Правилникот за финансиското работење. Тие, со нивна согласност, се назначени од Собранието.

Член 10
Ревизија на договорот

(1) Овој договор може периодично да се ревидира, на посебна конференција на земјите на Посебната унија.

(2) За свикување на секоја ревизиска конференција одлучува Собранието.

(3) Членовите 7, 8, 9 и 11 можат да се изменат и дополнат или на ревизиска конференција или во согласност со одредбите во членот 11.

Член 11
Измени и дополнувања на определени одредби на договорот

(1) Предлог за изменување и дополнување на членовите 7, 8, 9 и овој член може да даде секоја земја на Посебната унија или генералниот директор. Ваквите предлози, генералниот директор ќе ги достави до земјите на Посебната унија, барем 6 месеци пред нивното разгледување на собрание.

(2) Измените и дополнувањата на членовите од ставот (1) ги усвојува Собранието. За усвојување се потребни три-четвртини од дадените гласови, при што за секоја измена и дополнување на членот 7 како и на овој став потребни се четири-петини од дадените гласови.

(3)(а) Секоја измена и дополнување кон споменатите членови наведени во ставот (1) ќе влезе во сила по истекот на еден месец од денот кога генералниот директор ќе ги прими писмените известувања за прифаќање на измените и дополнувањата од три четвртини земји членки на Посебната унија, составени во согласност на нивните соодветни уставни постапки.

(б) Секоја измена и дополнување така прифатена во наведените членови ги обврзува сите земји кои се членки на Посебната унија во моментот на нивното влегување во сила, при што секоја измена и дополнување која ги зголемува финансиските обврски на земјите на Посебната унија ги обврзува само оние земји кои се изјасниле дека ги прифаќаат таквите измени и дополнувања.

(в) Секоја измена и дополнување прифатена во согласност со одредбите од потставот (а) ги обврзува сите земји кои станале членки на Посебната унија по датумот на кој измените и дополнувањата влегле во сила, во согласност со одредбите во потставот (а).

Член 12
Стануване страна на Договорот

(1) Секоја земја членка на Парискатa конвенција може да стане страна на овој договор со:

(i) потпишување, по што следи депонирање на инструмент за ратификација, или
(ii) депонирање инструмент за пристапување.

(2) Инструментот за ратификација или за пристапување се депонира кај генералниот директор.

(3) Одредбите од членот 24 на Стокхломскиот акт на Парискатa конвенција за заштита на индустриската сопственост се применуваат на овој договор.

(4) Ставот (3) во никој случај не треба да се сфати дека една земја на Посебната унија признава или премолчено ја прифаќа фактичката состојба во врска со територијата на друга земја која го применува овој договор, врз основа на наведениот став.

Член 13
Влегување во сила на Договорот

(1) Во однос на првите пет земји кои депонирале свои инструменти за ратификација или пристапување, овој договор влегува во сила три месеци од депонирањето на петтиот инструмент за ратификација или пристапување.

(2) Во однос на секоја земја, со исклучок на оние во кои Договорот влегол во сила во согласност со ставот (1), овој договор влегува во сила три месеци од датумот на кој генералниот директор испратил известување за ратификација или пристапување на таа земја, со исклучок ако во инструментот за ратификација или пристапување е назначен подоцнежен датум. Во тој случај, овој договор во однос на таа земја влегува во сила на датумот кој е назначен.

(3) Ратификувањето или пристапувањето подразбира прифаќање на сите клаузули и стекнување на сите предности од овој договор.

Член 14
Траење на Договорот

Овој договор има исто траење како и Париската конвенција за заштита на индустриската сопственост.

Член 15
Откажување

(1) Секоја земја на Посебната унија може да се откаже од овој договор со известување упатено до генералниот директор.

(2) Откажувањето влегува во сила една година од денот кога генералниот директор го примил известувањето.

(3) Правото на откажување предвидено со овој член не може да се применува од ниедна земја пред истекот на пет години од датумот од кој таа станала членка на Посебната унија.

Член 16
Спорови

(1) Секој спор помеѓу две или повеќе земји на Посебната унија, кој се однесува на толкувањето или примената на овој договор, а кој не е решен со преговори, може од страна на која било засегната земја да се изнесе пред Меѓународен суд на правда во согласност со сатутот на судот да го решава тој спор, со исклучок ако земјите на кои тој се однесува се договорат за други методи. Земјата која излегува пред суд треба за тоа да го извести Меѓународното биро, а Меѓународното биро за тоа ќе ги информира другите земји на Посебната унија.

(2) Секоја земја може во моментот на потпишување на овој договор или депонирањето на инструмет за ратификација, или за пристапување, да изјави дека не се смета обврзана со одредбите од ставот (1) од овој член. Одредбите од ставот (1) не се применуваат на спорови помеѓу која било земја која дала таква изјава и која било земја од Посебната унија.

(3) Секоја земја која дала изјава во согласност со одредбите од ставот (2) може во секој момент да ја повлече својата изјава со известување упатено до генералниот директор.

Член 17
Потпис, јазици, функции на депонирање, известувања

(1) (а) Овој договор се потпишува во еден оригинал на англиски и француски јазик при што и двата текста се подеднакво веродостојни.

(б) Овој договор останува отворен за потпишување до 31 декември 1973 година во Виена.

(в) Оригиналот на овој договор, по истекот на рокот во кој е отворен за потпишување се поднесува кај генералниот директор.

(2) Службените текстови на други јазици кои може да ги определи Собранието, ги утврдува генералниот директор по извршеното советување со заинтересираните влади.

(3)(а) Генералниот директор заверува и доставува два примерока од потпишаниот текст на овој договор до владите на земјите кои го потпишале и по барање на влада на која било земја.

(б) Генералниот директор ги заверува и доставува двата примерока од секоја измена на овој договор до владите на сите земји на Посебната унија и по барање на владата на која било земја.

(в) Генералниот директор по барање доставува до владата на секоја земја која го потпишала овој договор или која му пристапила, два заверени примерока од Класификацијата на фигуративни елементи на англиски или на француски јазик.

(4) Генералниот директор го регистрира овој договор во Секретаријатот на Обединетите нации.

(5) Генералниот директор ги известува владите на сите земји, страни на Париската конвенција за заштита на индустриската сопственост, за:

(i) потписите, во согласност со ставот (1);

(ii) депонирањето исправи за ратификација или пристапување, во согласност со членот 12 став (2);

(iii) датумот на стапувањето во сила на овој договор, во согласност со членот 13 став (1);

(iv) дадените изјавите, во согласност со членот 4 став (5);

(v) изјавите во врска со известувањето, дадени во согласност со член 12 став (3);

(vi) дадените изјавите, во согласност со членот 16 став (2);

(vii) повлекувањето на какви било изјави дадени во согласност со членот 16 став (3);

(viii) прифаќањето на измените и дополнувањата на овој договор, во согласност со членот 11 став (3);

(ix) датумите на кои измените и дополнувањата влегуваат во сила;

(x) примени откажувања, во согласност со членот 15.

Член 3

Државниот завод за индустриска сопственост се определува како надлежен орган на државната управа што ќе се грижи за извршување на овој закон.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

_____

L I G J
PËR RATIFIKIMIN E MARRËVESHJES SË VJENËS PËR KLASIFIKIM NDËRKOMBËTAR TË ELEMENTEVE FIGURATIVE TË MARKAVE TREGTARE

Neni 1

Ratifikohet Marrëveshja e Vjenës për klasifikim ndërkombëtar të elementeve figurative të markave tregtare, e miratuar në Vjenë më 12 qershor 1973, e ndryshuar dhe e plotësuar më 1 tetor 1985.

Neni 2

Marrëveshja në origjinal në gjuhën angleze me përkthim në gjuhën maqedonase, është si vijon:

Neni 3

Enti Shtetëror për Pronësi Industriale përcaktohet si organ kompetent i administratës shtetërore, që do të kujdeset për zbatimin e këtij ligji.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

_____

7.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА КОНВЕНЦИЈАТА ЗА ПРЕКУГРАНИЧНИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ИНДУСТРИСКИ НЕСРЕЌИ

Се прогласува Законот за ратификација на Конвенцијата за прекуграничните последици од индустриски несреќи,

што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 4 февруари 2010 година.

Бр. 07- 596/1
4 февруари 2010 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Ѓорге Иванов, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.

З А К О Н
ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА КОНВЕНЦИЈАТА ЗА ПРЕКУГРАНИЧНИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ИНДУСТРИСКИ НЕСРЕЌИ

Член 1

Се ратификува Конвенцијата за прекуграничните последици од индустриски несреќи усвоена во Хелсинки на 17 март 1992 година, којашто е во сила од 19 април 2000 година.

Член 2

Конвенцијата во оригинал на англиски јазик со превод на македонски јазик, гласи:

CONVENTION ON THE TRANSBOUNDARY EFFECTS OF INDUSTRIAL ACCIDENTS

PREAMBLE

The Parties to this Convention,

Mindful of the special importance, in the interest of present and future generations, of protecting human beings and the environment against the effects of industrial accidents,

Recognizing the importance and urgency of preventing serious adverse effects of industrial accidents on human beings and the environment, and of promoting all measures that stimulate the rational, economic and efficient use of preventive, preparedness and response measures to enable environmentally sound and sustainable economic development,

Taking into account the fact that the effects of industrial accidents may make themselves felt across borders, and require cooperation among States,

Affirming the need to promote active international cooperation among the States concerned before, during and after an accident, to enhance appropriate policies and to reinforce and coordinate action at all appropriate levels for promoting the prevention of, preparedness for and response to the transboundary effects of industrial accidents,

Noting the importance and usefulness of bilateral and multilateral arrangements for the prevention of, preparedness for and response to the effects of industrial accidents,

Conscious of the role played in this respect by the United Nations Economic Commission for Europe (ECE) and recalling, inter alia, the ECE Code of Conduct on Accidental Pollution of Transboundary Inland Waters and the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context,

Having regard to the relevant provisions of the Final Act of the Conference on Security and Cooperation in Europe (CSCE), the Concluding Document of the Vienna Meeting of Representatives of the Participating States of the CSCE, and the outcome of the Sofia Meeting on the Protection of the Environment of the CSCE, as well as to pertinent activities and mechanisms in the United Nations Environment Programme (UNEP), in particular the APELL programme, in the International Labour Organisation (ILO), in particular the Code of Practice on the Prevention of Major Industrial Accidents, and in other relevant international organizations,

Considering the pertinent provisions of the Declaration of the United Nations Conference on the Human Environment, and in particular principle 21, according to which States have, in accordance with the Charter of the United Nations and the principles of international law, the sovereign right to exploit their own resources pursuant to their own environmental policies, and the responsibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction,

Taking account of the polluter-pays principle as a general principle of international environmental law,

Underlining the principles of international law and custom, in particular the principles of good-neighbourliness, reciprocity, non-discrimination and good faith,

Have agreed as follows:

Article 1

DEFINITIONS

For the purposes of this Convention,

(a) "Industrial accident" means an event resulting from an uncontrolled development in the course of any activity involving hazardous substances either:

(i) In an installation, for example during manufacture, use, storage, handling, or disposal; or

(ii) During transportation in so far as it is covered by paragraph 2(d) of Article 2;

(b) "Hazardous activity" means any activity in which one or more hazardous substances are present or may be present in quantities at or in excess of the threshold quantities listed in Annex I hereto, and which is capable of causing transboundary effects;

(c) "Effects" means any direct or indirect, immediate or delayed adverse consequences caused by an industrial accident on, inter alia:

(i) Human beings, flora and fauna;
(ii) Soil, water, air and landscape;
(iii) The interaction between the factors in (i) and (ii);
(iv) Material assets and cultural heritage, including historical monuments;

(d) "Transboundary effects" means serious effects within the jurisdiction of a Party as a result of an industrial accident occurring within the jurisdiction of another Party;

(e) "Operator" means any natural or legal person, including public authorities, in charge of an activity, e.g. supervising, planning to carry out or carrying out an activity;

(f) "Party" means, unless the text otherwise indicates, a Contracting Party to this Convention;

(g) "Party of origin" means any Party or Parties under whose jurisdiction an industrial accident occurs or is capable of occurring;

(h) "Affected Party" means any Party or Parties affected or capable of being affected by transboundary effects of an industrial accident;

(i) "Parties concerned" means any Party of origin and any affected Party;

(j) "The public" means one or more natural or legal persons.

Article 2

SCOPE

1. This Convention shall apply to the prevention of, preparedness for and response to industrial accidents capable of causing transboundary effects, including the effects of such accidents caused by natural disasters, and to international cooperation concerning mutual assistance, research and development, exchange of information and exchange of technology in the area of prevention of, preparedness for and response to industrial accidents.

2. This Convention shall not apply to:

(a) Nuclear accidents or radiological emergencies;

(b) Accidents at military installations;

(c) Dam failures, with the exception of the effects of industrial accidents caused by such failures;

(d) Land-based transport accidents with the exception of:

(i) Emergency response to such accidents;
(ii) Transportation on the site of the hazardous activity;

(e) Accidental release of genetically modified organisms;

(f) Accidents caused by activities in the marine environment, including seabed exploration or exploitation;

(g) Spills of oil or other harmful substances at sea.

Article 3

GENERAL PROVISIONS

1. The Parties shall, taking into account efforts already made at national and international levels, take appropriate measures and cooperate within the framework of this Convention, to protect human beings and the environment against industrial accidents by preventing such accidents as far as possible, by reducing their frequency and severity and by mitigating their effects. To this end, preventive, preparedness and response measures, including restoration measures, shall be applied.

2. The Parties shall, by means of exchange of information, consultation and other cooperative measures and without undue delay, develop and implement policies and strategies for reducing the risks of industrial accidents and improving preventive, preparedness and response measures, including restoration measures, taking into account, in order to avoid unnecessary duplication, efforts already made at national and international levels.

3. The Parties shall ensure that the operator is obliged to take all measures necessary for the safe performance of the hazardous activity and for the prevention of industrial accidents.

4. To implement the provisions of this Convention, the Parties shall take appropriate legislative, regulatory, administrative and financial measures for the prevention of, preparedness for and response to industrial accidents.

5. The provisions of this Convention shall not prejudice any obligations of the Parties under international law with regard to industrial accidents and hazardous activities.

Article 4

IDENTIFICATION, CONSULTATION AND ADVICE

1. For the purpose of undertaking preventive measures and setting up preparedness measures, the Party of origin shall take measures, as appropriate, to identify hazardous activities within its jurisdiction and to ensure that affected Parties are notified of any such proposed or existing activity.

2. Parties concerned shall, at the initiative of any such Party, enter into discussions on the identification of those hazardous activities that are, reasonably, capable of causing transboundary effects. If the Parties concerned do not agree on whether an activity is such a hazardous activity, any such Party may, unless the Parties concerned agree on another method of resolving the question, submit that question to an inquiry commission in accordance with the provisions of Annex II hereto for advice,

3. The Parties shall, with respect to proposed or existing hazardous activities, apply the procedures set out in Annex III hereto.

4. When a hazardous activity is subject to an environmental impact assessment in accordance with the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context and that assessment includes an evaluation of the transboundary effects of industrial accidents from the hazardous activity which is performed in conformity with the terms of this Convention, the final decision taken for the purposes of the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context shall fulfil the relevant requirements of this Convention.

Article 5

VOLUNTARY EXTENSION

Parties concerned should, at the initiative of any of them, enter into discussions on whether to treat an activity not covered by Annex I as a hazardous activity. Upon mutual agreement, they may use an advisory mechanism of their choice, or an inquiry commission in accordance with Annex II, to advise them. Where the Parties concerned so agree, this Convention, or any part thereof, shall apply to the activity in question as if it were a hazardous activity.

Article 6

PREVENTION

1. The Parties shall take appropriate measures for the prevention of industrial accidents, including measures to induce action by operators to reduce the risk of industrial accidents. Such measures may include, but are not limited to those referred to in Annex IV hereto.

2. With regard to any hazardous activity, the Party of origin shall require the operator to demonstrate the safe performance of the hazardous activity by the provision of information such as basic details of the process, including but not limited to, analysis and evaluation as detailed in Annex V hereto.

Article 7

DECISION-MAKING ON SITING

Within the framework of its legal system, the Party of origin shall, with the objective of minimizing the risk to the population and the environment of all affected Parties, seek the establishment of policies on the siting of new hazardous activities and on significant modifications to existing hazardous activities. Within the framework of their legal systems, the affected Parties shall seek the establishment of policies on significant developments in areas which could be affected by transboundary effects of an industrial accident arising out of a hazardous activity so as to minimize the risks involved. In elaborating and establishing these policies, the Parties should consider the matters set out in Annex V, paragraph 2, subparagraphs (1) to (8), and Annex VI hereto.

Article 8

EMERGENCY PREPAREDNESS

1. The Parties shall take appropriate measures to establish and maintain adequate emergency preparedness to respond to industrial accidents. The Parties shall ensure that preparedness measures are taken to mitigate transboundary effects of such accidents, on-site duties being undertaken by operators. These measures may include, but are not limited to those referred to in Annex VII hereto. In particular, the Parties concerned shall inform each other of their contingency plans.

2. The Party of origin shall ensure for hazardous activities the preparation and implementation of on-site contingency plans, including suitable measures for response and other measures to prevent and minimize transboundary effects. The Party of origin shall provide to the other Parties concerned the elements it has for the elaboration of contingency plans.

3. Each Party shall ensure for hazardous activities the preparation and implementation of off-site contingency plans covering measures to be taken within its territory to prevent and minimize transboundary effects. In preparing these plans, account shall be taken of the conclusions of analysis and evaluation, in particular the matters set out in Annex V, paragraph 2, subparagraphs (1) to (5). Parties concerned shall endeavour to make such plans compatible. Where appropriate, joint off-site contingency plans shall be drawn up in order to facilitate the adoption of adequate response measures.

4. Contingency plans should be reviewed regularly, or when circumstances so require, taking into account the experience gained in dealing with actual emergencies.

Article 9

INFORMATION TO, AND PARTICIPATION OF THE PUBLIC

1. The Parties shall ensure that adequate information is given to the public in the areas capable of being affected by an industrial accident arising out of a hazardous activity. This information shall be transmitted through such channels as the Parties deem appropriate, shall include the elements contained in Annex VIII hereto and should take into account matters set out in Annex V, paragraph 2, subparagraphs (1) to (4) and (9).

2. The Party of origin shall, in accordance with the provisions of this Convention and whenever possible and appropriate, give the public in the areas capable of being affected an opportunity to participate in relevant procedures with the aim of making known its views and concerns on prevention and preparedness measures, and shall ensure that the opportunity given to the public of the affected Party is equivalent to that given to the public of the Party of origin.

3. The Parties shall, in accordance with their legal systems and, if desired, on a reciprocal basis provide natural or legal persons who are being or are capable of being adversely affected by the transboundary effects of an industrial accident in the territory of a Party, with access to, and treatment in the relevant administrative and judicial proceedings, including the possibilities of starting a legal action and appealing a decision affecting their rights, equivalent to those available to persons within their own jurisdiction.

Article 10

INDUSTRIAL ACCIDENT NOTIFICATION SYSTEMS

1. The Parties shall, with the aim of obtaining and transmitting industrial accident notifications containing information needed to counteract transboundary effects, provide for the establishment and operation of compatible and efficient industrial accident notification systems at appropriate levels.

2. In the event of an industrial accident, or imminent threat thereof, which causes or is capable of causing transboundary effects, the Party of origin shall ensure that affected Parties are, without delay, notified at appropriate levels through the industrial accident notification systems. Such notification shall include the elements contained in Annex IX hereto.

3. The Parties concerned shall ensure that, in the event of an industrial accident or imminent threat thereof, the contingency plans prepared in accordance with Article 8 are activated as soon as possible and to the extent appropriate to the circumstances.

Article 11

RESPONSE

1. The Parties shall ensure that, in the event of an industrial accident, or imminent threat thereof, adequate response measures are taken, as soon as possible and using the most efficient practices, to contain and minimize effects.

2. In the event of an industrial accident, or imminent threat thereof, which causes or is capable of causing transboundary effects, the Parties concerned shall ensure that the effects are assessed - where appropriate, jointly for the purpose of taking adequate response measures. The Parties concerned shall endeavour to coordinate their response measures.

Article 12

MUTUAL ASSISTANCE

1. If a Party needs assistance in the event of an industrial accident, it may ask for assistance from other Parties, indicating the scope and type of assistance required. A Party to whom a request for assistance is directed shall promptly decide and inform the requesting Party whether it is in a position to render the assistance required and indicate the scope and terms of the assistance that might be rendered.

2. The Parties concerned shall cooperate to facilitate the prompt provision of assistance agreed to under paragraph 1 of this Article, including, where appropriate, action to minimize the consequences and effects of the industrial accident, and to provide general assistance. Where Parties do not have bilateral or multilateral agreements which cover their arrangements for providing mutual assistance, the assistance shall be rendered in accordance with Annex X hereto, unless the Parties agree otherwise.

Article 13

RESPONSIBILITY AND LIABILITY

The Parties shall support appropriate international efforts to elaborate rules, criteria and procedures in the field of responsibility and liability.

Article 14

RESEARCH AND DEVELOPMENT

The Parties shall, as appropriate, initiate and cooperate in the conduct of research into, and in the development of methods and technologies for the prevention of, preparedness for and response to industrial accidents. For these purposes, the Parties shall encourage and actively promote scientific and technological cooperation, including research into less hazardous processes aimed at limiting accident hazards and preventing and limiting the consequences of industrial accidents.

Article 15

EXCHANGE OF INFORMATION

The Parties shall, at the multilateral or bilateral level, exchange reasonably obtainable information, including the elements contained in Annex XI hereto.

Article 16

EXCHANGE OF TECHNOLOGY

1. The Parties shall, consistent with their laws, regulations and practices, facilitate the exchange of technology for the prevention of, preparedness for and response to the effects of industrial accidents, particularly through the promotion of:

(a) Exchange of available technology on various financial bases;
(b) Direct industrial contacts and cooperation;
(c) Exchange of information and experience;
(d) Provision of technical assistance.

2. In promoting the activities specified in paragraph 1, subpararagraphs (a) to (d) of this Article, the Parties shall create favourable conditions by facilitating contacts and cooperation among appropriate organizations and individuals in both the private and the public sectors that are capable of providing technology, design and engineering services, equipment or finance.

Article 17

COMPETENT AUTHORITIES AND POINTS OF CONTACT

1. Each Party shall designate or establish one or more competent authorities for the purposes of this Convention.

2. Without prejudice to other arrangements at the bilateral or multilateral level, each Party shall designate or establish one point of contact for the purpose of industrial accident notifications pursuant to Article 10, and one point of contact for the purpose of mutual assistance pursuant to Article 12. These points of contact should preferably be the same.

3. Each Party shall, within three months of the date of entry into force of this Convention for that Party, inform the other Parties, through the secretariat referred to in Article 20, which body or bodies it has designated as its point(s) of contact and as its competent authority or authorities.

4. Each Party shall, within one month of the date of decision, inform the other Parties, through the secretariat, of any changes regarding the designation(s) it has made under paragraph 3 of this Article.

5. Each Party shall keep its point of contact and industrial accident notification systems pursuant to Article 10 operational at all times.

6. Each Party shall keep its point of contact and the authorities responsible for making and receiving requests for, and accepting offers of assistance pursuant to Article 12 operational at all times.

Article 18

CONFERENCE OF THE PARTIES

1. The representatives of the Parties shall constitute the Conference of the Parties of this Convention and hold their meetings on a regular basis. The first meeting of the Conference of the Parties shall be convened not later than one year after the date of the entry into force of this Convention. Thereafter, a meeting of the Conference of the Parties shall be held at least once a year or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to them by the secretariat, it is supported by at least one third of the Parties.

2. The Conference of the Parties shall:

(a) Review the implementation of this Convention;

(b) Carry out advisory functions aimed at strengthening the ability of Parties to prevent, prepare for and respond to the transboundary effects of industrial accidents, and at facilitating the provision of technical assistance and advice at the request of Parties faced with industrial accidents;

(c) Establish, as appropriate, working groups and other appropriate mechanisms to consider matters related to the implementation and development of this Convention and, to this end, to prepare appropriate studies and other documentation and submit recommendations for consideration by the Conference of the Parties;

(d) Fulfil such other functions as may be appropriate under the provisions of this Convention;

(e) At its first meeting, consider and, by consensus, adopt rules of procedure for its meetings.

3. The Conference of the Parties, in discharging its functions, shall, when it deems appropriate, also cooperate with other relevant international organizations.

4. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, establish a programme of work, in particular with regard to the items contained in Annex XII hereto. The Conference of the Parties shall also decide on the method of work, including the use of national centres and cooperation with relevant international organizations and the establishment of a system with a view to facilitating the implementation of this Convention, in particular for mutual assistance in the event of an industrial accident, and building upon pertinent existing activities within relevant international organizations. As part of the programme of work, the Conference of the Parties shall review existing national, regional and international centres, and other bodies and programmes aimed at coordinating information and efforts in the prevention of, preparedness for and response to industrial accidents, with a view to determining what additional international institutions or centres may be needed to carry out the tasks listed in Annex XII.

5. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, commence consideration of procedures to create more favourable conditions for the exchange of technology for the prevention of, preparedness for and response to the effects of industrial accidents.

6. The Conference of the Parties shall adopt guidelines and criteria to facilitate the identification of hazardous activities for the purposes of this Convention.

Article 19

RIGHT TO VOTE

1. Except as provided for in paragraph 2 of this Article, each Party to this Convention shall have one vote.

2. Regional economic integration organizations as defined in Article 27 shall, in matters within their competence, exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their member States which are Parties to this Convention. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs, and vice versa.

Article 20

SECRETARIAT

The Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall carry out the following secretariat functions:

(a) Convene and prepare meetings of the Parties;

(b) Transmit to the Parties reports and other information received in accordance with the provisions of this Convention;

(c) Such other functions as may be determined by the Parties.

Article 21

SETTLEMENT OF DISPUTES

1. If a dispute arises between two or more Parties about the interpretation or application of this Convention, they shall seek a solution by negotiation or by any other method of dispute settlement acceptable to the parties to the dispute.

2. When signing, ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention, or at any time thereafter, a Party may declare in writing to the Depositary that, for a dispute not resolved in accordance with paragraph 1 of this Article, it accepts one or both of the following means of dispute settlement as compulsory in relation to any Party accepting the same obligation:

(a) Submission of the dispute to the International Court of Justice;

(b) Arbitration in accordance with the procedure set out in Annex XIII hereto.

3. If the parties to the dispute have accepted both means of dispute settlement referred to in paragraph 2 of this Article, the dispute may be submitted only to the International Court of Justice, unless the parties to the dispute agree otherwise.

Article 22

LIMITATIONS ON THE SUPPLY OF INFORMATION

1. The provisions of this Convention shall not affect the rights or the obligations of Parties in accordance with their national laws, regulations, administrative provisions or accepted legal practices and applicable international regulations to protect information related to personal data, industrial and commercial secrecy, including intellectual property, or national security.

2. If a Party nevertheless decides to supply such protected information to another Party, the Party receiving such protected information shall respect the confidentiality of the information received and the conditions under which it is supplied, and shall only use that information for the purposes for which it was supplied.

Article 23

IMPLEMENTATION

The Parties shall report periodically on the implementation of this Convention.

Article 24

BILATERAL AND MULTILATERAL AGREEMENTS

1. The Parties may, in order to implement their obligations under this Convention, continue existing or enter into new bilateral or multilateral agreements or other arrangements.

2. The provisions of this Convention shall not affect the right of Parties to take, by bilateral or multilateral agreement where appropriate, more stringent measures than those required by this Convention.

Article 25

STATUS OF ANNEXES

The Annexes to this Convention form an integral part of the Convention.

Article 26

AMENDMENTS TO THE CONVENTION

1. Any Party may propose amendments to this Convention.

2. The text of any proposed amendment to this Convention shall be submitted in writing to the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall circulate it to all Parties. The Conference of the Parties shall discuss proposed amendments at its next annual meeting, provided that such proposals have been circulated to the Parties by the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe at least ninety days in advance.

3. For amendments to this Convention - other than those to Annex I, for which the procedure is described in paragraph 4 of this Article:

(a) Amendments shall be adopted by consensus of the Parties present at the meeting and shall be submitted by the Depositary to all Parties for ratification, acceptance or approval;

(b) Instruments of ratification, acceptance or approval of amendments shall be deposited with the Depositary. Amendments adopted in accordance with this Article shall enter into force for Parties that have accepted them on the ninetieth day following the day of receipt by the Depositary of the sixteenth instrument of ratification, acceptance or approval;

(c) Thereafter, amendments shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after that Party deposits its instruments of ratification, acceptance or approval of the amendments.

4. For amendments to Annex I:

(a) The Parties shall make every effort to reach agreement by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted and no agreement reached, the amendments shall, as a last resort, be adopted by a nine-tenths majority vote of the Parties present and voting at the meeting. If adopted by the Conference of the Parties, the amendments shall be communicated to the Parties and recommended for approval;

(b) On the expiry of twelve months from the date of their communication by the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, the amendments to Annex I shall become effective for those Parties to this Convention which have not submitted a notification in accordance with the provisions of paragraph 4(c) of this Article, provided that at least sixteen Parties have not submitted such a notification;

(c) Any Party that is unable to approve an amendment to Annex I of this Convention shall so notify the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe in writing within twelve months from the date of the communication of the adoption. The Executive Secretary shall without delay notify all Parties of any such notification received. A Party may at any time substitute an acceptance for its previous notification and the amendment to Annex I shall thereupon enter into force for that Party.

(d) For the purpose of this paragraph "Parties present and voting" means Parties present and casting an affirmative or negative vote.

Article 27

SIGNATURE

This Convention shall be open for signature at Helsinki from 17 to 18 March 1992 inclusive, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 18 September 1992, by States members of the Economic Commission for Europe, as well as States having consultative status with the Economic Commission for Europe pursuant to paragraph 8 of Economic and Social Council resolution 36 (IV) of 28 March 1947, and by regional economic integration organizations constituted by sovereign States members of the Economic Commission for Europe to which their member States have transferred competence in respect of matters governed by this Convention, including the competence to enter into treaties in respect of these matters.

Article 28

DEPOSITARY

The Secretary-General of the United Nations shall act as the Depositary of this Convention.

Article 29

RATIFICATION, ACCEPTANCE, APPROVAL AND ACCESSION

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by the signatory States and regional economic integration organizations referred to in Article 27.

2. This Convention shall be open for accession by the States and organizations referred to in Article 27.

3. Any organization referred to in Article 27 which becomes Party to this Convention without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under this Convention. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to this Convention, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under this Convention. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under this Convention concurrently.

4. In their instruments of ratification, acceptance, approval or accession, the regional economic integration organizations referred to in Article 27 shall declare the extent of their competence with respect to the matters governed by this Convention. These organizations shall also inform the Depositary of any substantial modification to the extent of their competence.

Article 30

ENTRY INTO FORCE

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For the purposes of paragraph 1 of this Article, any instrument deposited by an organization referred to in Article 27 shall not be counted as additional to those deposited by States members of such an organization.

3. For each State or organization referred to in Article 27 which ratifies, accepts or approves this Convention or accedes thereto after the deposit of the sixteenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, this Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 31

WITHDRAWAL

1. At any time after three years from the date on which this Convention has come into force with respect to a Party, that Party may withdraw from this Convention by giving written notification to the Depositary. Any such withdrawal shall take effect on the ninetieth day after the date of the receipt of the notification by the Depositary.

2. Any such withdrawal shall not affect the application of Article 4 to an activity in respect of which a notification has been made pursuant to Article 4, paragraph 1, or a request for discussions has been made pursuant to Article 4, paragraph 2.

Article 32

AUTHENTIC TEXTS

The original of this Convention, of which the English, French and Russian texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Convention.

DONE at Helsinki, this seventeenth day of March one thousand nine hundred and ninety-two.

ANNEX I

HAZARDOUS SUBSTANCES FOR THE PURPOSES OF DEFINING HAZARDOUS ACTIVITIES

The quantities set out below relate to each activity or group of activities. Where a range of quantities is given in Part I, the threshold quantities are the maximum quantities given in each range. Five years after the entry into force of this Convention, the lowest quantity given in each range shall become the threshold quantity, unless amended.

Where a substance or preparation named in Part II also falls within a category in Part I, the threshold quantity set out in Part II shall be used.

For the identification of hazardous activities, Parties shall take into consideration the foreseeable possibility of aggravation of the hazards involved and the quantities of the hazardous substances and their proximity, whether under the charge of one or more operators.

PART I. Categories of substances and preparations not specifically named in Part II

	Category	Threshold Quantity (Tonnes)
1.	Flammable gases 1[a)] including LPG	200
2.	Highly flammable liquids 1[b)]	50,000
3.	Very toxic 1[c)]	20
4.	Toxic 1[d)]	500-200
5.	Oxidizing 1[e)]	500-200
6.	Explosive 1[f)]	200-50
7.	Flammable liquids 1[g)] (handled under special conditions of pressure and temperature)	200
8.	Dangerous for the environment 1[h)]	200

PART II. Named substances

	Substance	Threshold Quantity (Tonnes)
1.	Ammonia	500
2 a	Ammonium nitrate [2/]	2,500
b	Ammonium nitrate in the form of fertilizers [3/]	10,000
3.	Acrylonitrile	200
4.	Chlorine	25
5.	Ethylene oxide	50
6.	Hydrogen cyanide	20
7.	Hydrogen fluoride	50
8.	Hydrogen sulphide	50
9.	Sulphur dioxide	250
10.	Sulphur trioxide	75
11.	Lead alkyls	50
12.	Phosgene	0.75
13.	Methyl isocyanate	0.15

NOTES

1. Indicative criteria. In the absence of other appropriate criteria, Parties may use the following criteria when classifying substances or preparations for the purposes of Part I of this Annex.

(a) FLAMMABLE GASES: substances which in the gaseous state at normal pressure and mixed with air become flammable and the boiling point of which at normal pressure is 20°C or below;

(b) HIGHLY FLAMMABLE LIQUIDS: substances which have a flash point lower than 21°C and the boiling point of which at normal pressure is above 20°C;

(c) VERY TOXIC: substances with properties corresponding to those in table 1 or table 2 below, and which, owing to their physical and chemical properties, are capable of creating industrial accident hazards.

TABLE 1

LD_{50}(oral)(1)	LD_{50}(dermal)(2)	LC_{50}(3)
mg/kg body weight	mg/kg body weight	mg/l (inhalation)
$LD_{50} \leq 25$	$LD_{50} \leq 50$	$LC_{50} \leq 0.5$

(1) LD_{50} oral in rats
(2) LD_{50} dermal in rats or rabbits
(3) LC_{50} by inhalation (four hours) in rats

TABLE 2

Discriminating dose mg/kg body weight	< 5

where the acute oral toxicity in animals of the substance has been determined using the fixed-dose procedure.

(d) TOXIC: substances with properties corresponding to those in table 3 or 4 and having physical and chemical properties capable of creating industrial accident hazards.

TABLE 3

LD_{50}(oral)(1)	LD_{50}(dermal)(2)	LC_{50}(3)
mg/kg body weight	mg/kg body weight	mg/l(inhalation)
$25 < LD_{50} \leq 200$	$50 < LD_{50} \leq 400$	$0.5 < LC_{50} \leq 2$

(1) LD_{50} oral in rats
(2) LD_{50} dermal in rats or rabbits
(3) LC_{50} by inhalation (four hours) in rats

TABLE 4

Discriminating dose mg/kg body weight	= 5

where the acute oral toxicity in animals of the substance has been determined using the fixed-dose procedure.

(e) OXIDIZING: substances which give rise to highly exothermic reaction when in contact with other substances, particularly flammable substances.

(f) EXPLOSIVE: substances which may explode under the effect of flame or which are more sensitive to shocks or friction than dinitrobenzene.

(g) FLAMMABLE LIQUIDS: substances which have a flash point lower than 55°C and which remain liquid under pressure, where particular processing conditions, such as high pressure and high temperature, may create industrial accident hazards.

(h) DANGEROUS FOR THE ENVIRONMENT: substances showing the values for acute toxicity to the aquatic environment corresponding to table 5.

TABLE 5

LC_{50}(1) mg/l	EC_{50}(2) mg/l	IC_{50}(3) mg/l
$LC_{50} \leq 10$	$EC_{50} \leq 10$	$IC_{50} \leq 10$

(1) LC_{50} fish (96 hours)
(2) EC_{50} daphnia (48 hours)
(3) IC_{50} algae (72 hours)

where the substance is not readily degradable, or the log Pow > 3.0 (unless the experimentally determined BCF < 100).

(i) LD - lethal dose
(j) LC - lethal concentration
(k) EC - effective concentration
(l) IC - inhibiting concentration
(m) Pow - partition coefficient octanol/water
(n) BCF - bioconcentration factor

2. This applies to ammonium nitrate and mixtures of ammonium nitrate where the nitrogen content derived from the ammonium nitrate is > 28% by weight, and to aqueous solutions of ammonium nitrate where the concentration of ammonium nitrate is > 90% by weight.

3. This applies to straight ammonium nitrate fertilizers and to compound fertilizers where the nitrogen content derived from the ammonium nitrate is > 28% by weight (a compound fertilizer contains ammonium nitrate together with phosphate and/or potash).

4. Mixtures and preparations containing such substances shall be treated in the same way as the pure substance unless they no longer exhibit equivalent properties and are not capable of producing transboundary effects.

ANNEX II

INQUIRY COMMISSION PROCEDURE PURSUANT TO ARTICLES 4 AND 5

1. The requesting Party or Parties shall notify the secretariat that it or they is (are) submitting question(s) to an inquiry commission established in accordance with the provisions of this Annex. The notification shall state the subject-matter of the inquiry. The secretariat shall immediately inform all Parties to the Convention of this submission.

2. The inquiry commission shall consist of three members. Both the requesting party and the other party to the inquiry procedure shall appoint a scientific or technical expert and the two experts so appointed shall designate by common agreement a third expert, who shall be the president of the inquiry commission. The latter shall not be a national of one of the parties to the inquiry procedure, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

3. If the president of the inquiry commission has not been designated within two months of the appointment of the second expert, the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall, at the request of either party, designate the president within a further two-month period.

4. If one of the parties to the inquiry procedure does not appoint an expert within one month of its receipt of the notification by the secretariat, the other party may inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall designate the president of the inquiry commission within a further two-month period. Upon designation, the president of the inquiry commission shall request the party which has not appointed an expert to do so within one month. If it fails to do so within that period, the president shall inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe who shall make this appointment within a further two-month period.

5. The inquiry commission shall adopt its own rules of procedure.

6. The inquiry commission may take all appropriate measures in order to carry out its functions.

7. The parties to the inquiry procedure shall facilitate the work of the inquiry commission and in particular shall, using all means at their disposal,

(a) Provide the inquiry commission with all relevant documents, facilities and information;

(b) Enable the inquiry commission, where necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

8. The parties and the experts shall protect the confidentiality of any information they receive in confidence during the work of the inquiry commission.

9. If one of the parties to the inquiry procedure does not appear before the inquiry commission or fails to present its case, the other party may request the inquiry commission to continue the proceedings and to complete its work. Absence of a party or failure of a party to present its case shall not constitute a bar to the continuation and completion of the work of the inquiry commission.

10. Unless the inquiry commission determines otherwise because of the particular circumstances of the matter, the expenses of the inquiry commission, including the remuneration of its members, shall be borne equally by the parties to the inquiry procedure. The inquiry commission shall keep a record of all its expenses and shall furnish a final statement thereof to the parties.

11. Any Party which has an interest of a factual nature in the subject-matter of the inquiry procedure and which may be affected by an opinion in the matter may intervene in the proceedings with the consent of the inquiry commission.

12. The decisions of the inquiry commission on matters of the procedure shall be taken by majority vote of its members. The final opinion of the inquiry commission shall reflect the view of the majority of its members and shall include any dissenting view.

13. The inquiry commission shall present its final opinion within two months of the date on which it was established, unless it finds it necessary to extend this time-limit for a period which should not exceed two months.

14. The final opinion of the inquiry commission shall be based on accepted scientific principles. The final opinion shall be transmitted by the inquiry commission to the parties to the inquiry procedure and to the secretariat.

ANNEX III

PROCEDURES PURSUANT TO ARTICLE 4

1. A Party of origin may request consultations with another Party, in accordance with paragraphs 2 to 5 of this Annex, in order to determine whether that Party is an affected Party.

2. For a proposed or existing hazardous activity, the Party of origin shall, for the purposes of ensuring adequate and effective consultations, provide for the notification at appropriate levels of any Party that it considers may be an affected Party as early as possible and no later than when informing its own public about that proposed or existing activity. For existing hazardous activities such notification shall be provided no later than two years after the entry into force of this Convention for a Party of origin.

3. The notification shall contain, inter alia:

(a) Information on the hazardous activity, including any available information or report, such as information produced in accordance with Article 6, on its possible transboundary effects in the event of an industrial accident;

(b) An indication of a reasonable time within which a response under paragraph 4 of this Annex is required, taking into account the nature of the activity;

and may include the information set out in paragraph 6 of this Annex.

4. The notified Parties shall respond to the Party of origin within the time specified in the notification, acknowledging receipt of the notification and indicating whether they intend to enter into consultation.

5. If a notified Party indicates that it does not intend to enter into consultation, or if it does not respond within the time specified in the notification, the provisions set down in the following paragraphs of this Annex shall not apply. In such circumstances, the right of a Party of origin to determine whether to carry out an assessment and analysis on the basis of its national law and practice is not prejudiced.

6. Upon receipt of a response from a notified Party indicating its desire to enter into consultation, the Party of origin shall, if it has not already done so, provide to the notified Party:

(a) Relevant information regarding the time schedule for analysis, including an indication of the time schedule for the transmittal of comments;

(b) Relevant information on the hazardous activity and its transboundary effects in the event of an industrial accident;

(c) The opportunity to participate in evaluations of the information or any report demonstrating possible transboundary effects.

7. An affected Party shall, at the request of the Party of origin, provide the latter with reasonably obtainable information relating to the area under the jurisdiction of the affected Party capable of being affected, where such information is necessary for the preparation of the assessment and analysis and measures. The information shall be furnished promptly and, as appropriate, through a joint body where one exists.

8. The Party of origin shall furnish the affected Party directly, as appropriate, or, where one exists, through a joint body with the analysis and evaluation documentation as described in Annex V, paragraphs 1 and 2.

9. The Parties concerned shall inform the public in areas reasonably capable of being affected by the hazardous activity and shall arrange for the distribution of the analysis and evaluation documentation to it and to authorities in the relevant areas. The Parties shall ensure them an opportunity for making comments on, or objections to, the hazardous activity and shall arrange for their views to be submitted to the competent authority of the Party of origin, either directly to that authority or, where appropriate, through the Party of origin, within a reasonable time.

10. The Party of origin shall, after completion of the analysis and evaluation documentation, enter without undue delay into consultations with the affected Party concerning, inter alia, the transboundary effects of the hazardous activity in the event of an industrial accident, and measures to reduce or eliminate its effects. The consultations may relate to:

(a) Possible alternatives to the hazardous activity, including the no-action alternative, and possible measures to mitigate transboundary effects at the expense of the Party of origin;

(b) Other forms of possible mutual assistance for reducing any transboundary effects;

(c) Any other appropriate matters.

The Parties concerned shall, on the commencement of such consultations, agree on a reasonable time-frame for the duration of the consultation period. Any such consultations may be conducted through an appropriate joint body, where one exists.

11. The Parties concerned shall ensure that due account is taken of the analysis and evaluation, as well as of the comments received pursuant to paragraph 9 of this Annex and of the outcome of the consultations referred to in paragraph 10 of this Annex.

12. The Party of origin shall notify the affected Parties of any decision on the activity, along with the reasons and considerations on which it was based.

13. If, after additional and relevant information concerning the transboundary effects of a hazardous activity and which was not available at the time consultations were held with respect to that activity, becomes available to a Party concerned, that Party shall immediately inform the other Party or Parties concerned. If one of the Parties concerned so requests, renewed consultations shall be held.

ANNEX IV

PREVENTIVE MEASURES PURSUANT TO ARTICLE 6

The following measures may be carried out, depending on national laws and practices, by Parties, competent authorities, operators, or by joint efforts:

1. The setting of general or specific safety objectives;

2. The adoption of legislative provisions or guidelines concerning safety measures and safety standards;

3. The identification of those hazardous activities which require special preventive measures, which may include a licensing or authorization system;

4. The evaluation of risk analyses or of safety studies for hazardous activities and an action plan for the implementation of necessary measures;

5. The provision to the competent authorities of the information needed to assess risks;

6. The application of the most appropriate technology in order to prevent industrial accidents and protect human beings and the environment;

7. The undertaking, in order to prevent industrial accidents, of the appropriate education and training of all persons engaged in hazardous activities on-site under both normal and abnormal conditions;

8. The establishment of internal managerial structures and practices designed to implement and maintain safety regulations effectively;

9. The monitoring and auditing of hazardous activities and the carrying out of inspections.

ANNEX V

ANALYSIS AND EVALUATION

1. The analysis and evaluation of the hazardous activity should be performed with a scope and to a depth which vary depending on the purpose for which they are carried out.

2. The following table illustrates, for the purposes of the related Articles, matters which should be considered in the analysis and evaluation, for the purposes listed:

Purpose of analysis	Matters to be considered:
Emergency planning under Article 8	(1) The quantities and properties of hazardous substances on the site; (2) Brief descriptive scenarios of a representative sample of industrial accidents possibly arising from the hazardous activity, including an indication of the likelihood of each; (3) For each scenario: (a) The approximate quantity of a release; (b) The extent and severity of the resulting consequences both for people and for the non-human environment in favourable and unfavourable conditions, including the extent of resulting hazard zones; (c) The time-scale within which the industrial accident could develop from the initiating event; (d) Any action which could be taken to minimize the likelihood of escalation. (4) The size and distribution of the population in the vicinity, including any large concentrations of people potentially in the hazard zone; (5) The age, mobility and susceptibility of that population.
Decision-making on siting under Article 7	In addition to items (1) to (5) above: (6) The severity of the harm inflicted on people and the environment, depending on the nature and circumstances of the release; (7) The distance from the location of the hazardous activity at which harmful effects on people and the environment may reasonably occur in the event of an industrial accident;

	(8) The same information not only for the present situation but also for planned or reasonably foreseeable future developments.
Information to the public under Article 9	In addition to items (1) to (4) above: (9) The people who may be affected by an industrial accident.
Preventive measures under Article 6	In addition to items (4) to (9) above, more detailed versions of the descriptions and assessments set out in items (1) to (3) will be needed for preventive measures. In addition to those descriptions and assessments, the following matters should also be covered: (10) The conditions and quantities in which hazardous materials are handled; (11) A list of the scenarios for the types of industrial accidents with serious effects, to include examples covering the full range of incident size and the possibility of effects from adjacent activities; (12) For each scenario, a description of the events which could initiate an industrial accident and the steps whereby it could escalate; (13) An assessment, at least in general terms, of the likelihood of each step occurring, taking into account the arrangements in (14); (14) A description of the preventive measures in terms of both equipment and procedures designed to minimize the likelihood of each step occurring; (15) An assessment of the effects that deviations from normal operating conditions could have, and the consequent arrangements for safe shut-down of the hazardous activity or any part thereof in an emergency, and of the need for staff training to ensure that potentially serious deviations are recognized at an early stage and appropriate action taken; (16) An assessment of the extent to which modifications, repair work and maintenance work on the hazardous activity could place the control measures at risk, and the consequent arrangements to ensure that control is maintained.

ANNEX VI

DECISION-MAKING ON SITING PURSUANT TO ARTICLE 7

The following illustrates the matters which should be considered pursuant to Article 7:

1. The results of risk analysis and evaluation, including an evaluation pursuant to Annex V of the physical characteristics of the area in which the hazardous activity is being planned;

2. The results of consultations and public participation processes;

3. An analysis of the increase or decrease of the risk caused by any development in the territory of the affected Party in relation to an existing hazardous activity in the territory of the Party of origin;

4. The evaluation of the environmental risks, including any transboundary effects;

5. An evaluation of the new hazardous activities which could be a source of risk;

6. A consideration of the siting of new, and significant modifications to existing hazardous activities at a safe distance from existing centres of population, as well as the establishment of a safety area around hazardous activities; within such areas, developments which would increase the populations at risk, or otherwise increase the severity of the risk, should be closely examined.

ANNEX VII

EMERGENCY PREPAREDNESS MEASURES PURSUANT TO ARTICLE 8

1. All contingency plans, both on- and off-site, should be coordinated to provide a comprehensive and effective response to industrial accidents.

2. The contingency plans should include the actions necessary to localize emergencies and to prevent or minimize their transboundary effects. They should also include arrangements for warning people and, where appropriate, arrangements for their evacuation, other protective or rescue actions and health services.

3. Contingency plans should give on-site personnel, people who might be affected off site and rescue forces, details of technical and organizational procedures which are appropriate for response in the event of an industrial accident capable of having transboundary effects and to prevent and minimize effects on people and the environment, both on and off site.

4. Examples of matters which could be covered by on-site contingency plans include:

(a) Organizational roles and responsibilities on site for dealing with an emergency;

(b) A description of the action which should be taken in the event of an industrial accident, or an imminent threat thereof, in order to control the condition or event, or details of where such a description can be found;

(c) A description of the equipment and resources available;

(d) Arrangements for providing early warning of industrial accidents to the public authority responsible for the off-site emergency response, including the type of information which should be included in an initial warning and the arrangements for providing more detailed information as it becomes available;

(e) Arrangements for training personnel in the duties they will be expected to perform.

5. Examples of matters which could be covered by off-site contingency plans include:

(a) Organizational roles and responsibilities off-site for dealing with an emergency, including how integration with on-site plans is to be achieved;

(b) Methods and procedures to be followed by emergency and medical personnel;

(c) Methods for rapidly determining the affected area;

(d) Arrangements for ensuring that prompt industrial accident notification is made to affected or potentially affected Parties and that that liaison is maintained subsequently;

(e) Identification of resources necessary to implement the plan and the arrangements for coordination;

(f) Arrangements for providing information to the public including, where appropriate, the arrangements for reinforcing and repeating the information provided to the public pursuant to article 9;

(g) Arrangements for training and exercises.

6. Contingency plans could include the measures for: treatment; collection; clean-up; storage; removal and safe disposal of hazardous substances and contaminated material; and restoration.

ANNEX VIII

INFORMATION TO THE PUBLIC PURSUANT TO ARTICLE 9

1. The name of the company, address of the hazardous activity and identification by position held of the person giving the information;

2. An explanation in simple terms of the hazardous activity, including the risks;

3. The common names or the generic names or the general danger classification of the substances and preparations which are involved in the hazardous activity, with an indication of their principal dangerous characteristics;

4. General information resulting from an environmental impact assessment, if available and relevant;

5. The general information relating to the nature of an industrial accident that could possibly occur in the hazardous activity, including its potential effects on the population and the environment;

6. Adequate information on how the affected population will be warned and kept informed in the event of an industrial accident;

7. Adequate information on the actions the affected population should take and on the behaviour they should adopt in the event of an industrial accident;

8. Adequate information on arrangements made regarding the hazardous activity, including liaison with the emergency services, to deal with industrial accidents, to reduce the severity of the industrial accidents and to mitigate their effects;

9. General information on the emergency services' off-site contingency plan, drawn up to cope with any off-site effects, including the transboundary effects of an industrial accident;

10. General information on special requirements and conditions to which the hazardous activity is subject according to the relevant national regulations and/or administrative provisions, including licensing or authorization systems;

11. Details of where further relevant information can be obtained.

ANNEX IX

INDUSTRIAL ACCIDENT NOTIFICATION SYSTEMS PURSUANT TO ARTICLE 10

1. The industrial accident notification systems shall enable the speediest possible transmission of data and forecasts according to previously determined codes using compatible data-transmission and data-treatment systems for emergency warning and response, and for measures to minimize and contain the consequences of transboundary effects, taking account of different needs at different levels.

2. The industrial accident notification shall include the following:

(a) The type and magnitude of the industrial accident, the hazardous substances involved (if known), and the severity of its possible effects;

(b) The time of occurrence and exact location of the accident;

(c) Such other available information as necessary for an efficient response to the industrial accident.

3. The industrial accident notification shall be supplemented at appropriate intervals, or whenever required, by further relevant information on the development of the situation concerning transboundary effects.

4. Regular tests and reviews of the effectiveness of the industrial accident notification systems shall be undertaken, including the regular training of the personnel involved. Where appropriate, such tests, reviews and training shall be performed jointly.

ANNEX X

MUTUAL ASSISTANCE PURSUANT TO ARTICLE 12

1. The overall direction, control, coordination and supervision of the assistance is the responsibility of the requesting Party. The personnel involved in the assisting operation shall act in accordance with the relevant laws of the requesting Party. The appropriate authorities of the requesting Party shall cooperate with the authority designated by the assisting Party, pursuant to Article 17, as being in charge of the immediate operational supervision of the personnel and the equipment provided by the assisting Party.

2. The requesting Party shall, to the extent of its capabilities, provide local facilities and services for the proper and effective administration of the assistance, and shall ensure the protection of personnel, equipment and materials brought into its territory by, or on behalf of, the assisting Party for such a purpose.

3. Unless otherwise agreed by the Parties concerned, assistance shall be provided at the expense of the requesting Party. The assisting Party may at any time waive wholly or partly the reimbursement of costs.

4. The requesting Party shall use its best efforts to afford to the assisting Party and persons acting on its behalf the privileges, immunities or facilities necessary for the expeditious performance of their assistance functions. The requesting Party shall not be required to apply this provision to its own nationals or permanent residents or to afford them the privileges and immunities referred to above.

5. A Party shall, at the request of the requesting or assisting Party, endeavour to facilitate the transit through its territory of duly notified personnel, equipment and property involved in the assistance to and from the requesting Party.

6. The requesting Party shall facilitate the entry into, stay in and departure from its national territory of duly notified personnel and of equipment and property involved in the assistance.

7. With regard to acts resulting directly from the assistance provided, the requesting Party shall, in respect of the death of or injury to persons, damage to or loss of property, or damage to the environment caused within its territory in the course of the provision of the assistance requested, hold harmless and indemnify the assisting Party or persons acting on its behalf and compensate them for death or injury suffered by them and for loss of or damage to equipment or other property involved in the assistance. The requesting Party shall be responsible for dealing with claims brought by third parties against the assisting Party or persons acting on its behalf.

8. The Parties concerned shall cooperate closely in order to facilitate the settlement of legal proceedings and claims which could result from assistance operations.

9. Any Party may request assistance relating to the medical treatment or the temporary relocation in the territory of another Party of persons involved in an accident.

10. The affected or requesting Party may at any time, after appropriate consultations and by notification, request the termination of assistance received or provided under this Convention. Once such a request has been made, the Parties concerned shall consult one another with a view to making arrangements for the proper termination of the assistance.

ANNEX XI

EXCHANGE OF INFORMATION PURSUANT TO ARTICLE 15

Information shall include the following elements, which can also be the subject of multilateral and bilateral cooperation:

(a) Legislative and administrative measures, policies, objectives and priorities for prevention, preparedness and response, scientific activities and technical measures to reduce the risk of industrial accidents from hazardous activities, including the mitigation of transboundary effects;

(b) Measures and contingency plans at the appropriate level affecting other Parties;

(c) Programmes for monitoring, planning, research and development, including their implementation and surveillance;

(d) Measures taken regarding prevention of, preparedness for and response to industrial accidents;

(e) Experience with industrial accidents and cooperation in response to industrial accidents with transboundary effects;

(f) The development and application of the best available technologies for improved environmental protection and safety;

(g) Emergency preparedness and response;

(h) Methods used for the prediction of risks, including criteria for the monitoring and assessment of transboundary effects.

ANNEX XII

TASKS FOR MUTUAL ASSISTANCE PURSUANT TO ARTICLE 18, PARAGRAPH 4

1. Information and data collection and dissemination

(a) Establishment and operation of an industrial accident notification system that can provide information on industrial accidents and on experts, in order to involve the experts as rapidly as possible in providing assistance;

(b) Establishment and operation of a data bank for the reception, processing and distribution of necessary information on industrial accidents, including their effects, and also on measures applied and their effectiveness;

(c) Elaboration and maintenance of a list of hazardous substances, including their relevant characteristics, and of information on how to deal with those in the event of an industrial accident;

(d) Establishment and maintenance of a register of experts to provide consultative and other kinds of assistance regarding preventive, preparedness and response measures, including restoration measures;

(e) Maintenance of a list of hazardous activities;

(f) Production and maintenance of a list of hazardous substances covered by the provisions of Annex I, Part I.

2. Research, training and methodologies

(a) Development and provision of models based on experience from industrial accidents, and scenarios for preventive, preparedness and response measures;

(b) Promotion of education and training, organization of international symposia and promotion of cooperation in research and development.

3. Technical assistance

(a) Fulfillment of advisory functions aimed at strengthening the ability to apply preventive, preparedness and response measures;

(b) Undertaking, at the request of a Party, of inspections of its hazardous activities and the provision of assistance in organizing its national inspections according to the requirements of this Convention.

4. Assistance in the case of an emergency

Provision, at the request of a Party, of assistance by, inter alia, sending experts to the site of an industrial accident to provide consultative and other kinds of assistance in response to the industrial accident.

ANNEX XIII

ARBITRATION

1. The claimant Party or Parties shall notify the secretariat that the Parties have agreed to submit the dispute to arbitration pursuant to Article 21, paragraph 2 of this Convention. The notification shall state the subject-matter of arbitration and include, in particular, the Articles of this Convention, the interpretation or application of which is at issue. The secretariat shall forward the information received to all Parties to this Convention.

2. The arbitral tribunal shall consist of three members. Both the claimant Party or Parties and the other Party or Parties to the dispute shall appoint an arbitrator, and the two arbitrators so appointed shall designate by common agreement the third arbitrator, who shall be the president of the arbitral tribunal. The latter shall not be a national of one of the parties to the dispute, nor have his or her usual place of residence in the territory of one of these parties, nor be employed by any of them, nor have dealt with the case in any other capacity.

3. If the president of the arbitral tribunal has not been designated within two months of the appointment of the second arbitrator, the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe shall, at the request of either party to the dispute, designate the president within a further two-month period.

4. If one of the parties to the dispute does not appoint an arbitrator within two months of the receipt of the request, the other party may so inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall designate the president of the arbitral tribunal within a further two-month period. Upon designation, the president of the arbitral tribunal shall request the party which has not appointed an arbitrator to do so within two months. If it fails to do so within that period, the president shall inform the Executive Secretary of the Economic Commission for Europe, who shall make this appointment within a further two-month period.

5. The arbitral tribunal shall render its decision in accordance with international law and in accordance with the provisions of this Convention.

6. Any arbitral tribunal constituted under the provisions set out herein shall draw up its own rules of procedure.

7. The decisions of the arbitral tribunal, both on procedure and on substance, shall be taken by majority vote of its members.

8. The tribunal may take all appropriate measures to establish the facts.

9. The parties to the dispute shall facilitate the work of the arbitral tribunal and, in particular shall, using all means at their disposal:

(a) Provide the tribunal with all relevant documents, facilities and information;

(b) Enable the tribunal, where necessary, to call witnesses or experts and receive their evidence.

10. The parties to the dispute and the arbitrators shall protect the confidentiality of any information they receive in confidence during the proceedings of the arbitral tribunal.

11. The arbitral tribunal may, at the request of one of the parties, recommend interim measures of protection.

12. If one of the parties to the dispute does not appear before the arbitral tribunal or fails to defend its case, the other party may request the tribunal to continue the proceedings and to render its final decision. Absence of a party or failure of a party to defend its case shall not constitute a bar to the proceedings.

13. The arbitral tribunal may hear and determine counter-claims arising directly out of the subject-matter of the dispute.

14. Unless the arbitral tribunal determines otherwise because of the particular circumstances of the case, the expenses of the tribunal, including the remuneration of its members, shall be borne equally by the parties to the dispute. The tribunal shall keep a record of all its expenses and shall furnish a final statement thereof to the parties to the dispute.

15. Any Party to this Convention which has an interest of a legal nature in the subject-matter of the dispute and which may be affected by a decision in the case, may intervene in the proceedings with the consent of the tribunal.

16. The arbitral tribunal shall render its award within five months of the date on which it is established unless it finds it necessary to extend the time-limit for a period which should not exceed five months.

17. The award of the arbitral tribunal shall be accompanied by a statement of reasons. It shall be final and binding upon all parties to the dispute. The award will be transmitted by the arbitral tribunal to the parties to the dispute and to the secretariat. The secretariat will forward the information received to all Parties to this Convention.

18. Any dispute which may arise between the parties concerning the interpretation or execution of the award may be submitted by either party to the arbitral tribunal which made the award or, if the latter cannot be seized thereof, to another tribunal constituted for this purpose in the same manner as the first.

КОНВЕНЦИЈА ЗА ПРЕКУГРАНИЧНИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ИНДУСТРИСКИ НЕСРЕЌИ

ПРЕАМБУЛА

Страните на оваа Конвенција,

свесни за исклучителната важност, во интерес на сегашните и идните генерации, на заштитата на луѓето и на животната средина од ефектите од индустриските несреќи,

препознавајќи ги значењето и ургентноста на спречувањето на сериозните негативни ефекти од индустриските несреќи врз луѓето и врз животната средина и на унапредувањето на сите мерки со кои што се стимулира рационалната, економската и ефикасната примена на мерки за спречување, подготвеност и реакција со цел да се обезбеди еколошки здрав и одржлив економски развој,

имајќи го предвид фактот дека ефектите од индустриските несреќи можат да се почувствуваат и преку границите и дека за истите е потребна соработка помеѓу државите;

афирмирајќи ја потребата за промовирање на активна меѓународна соработка меѓу државите засегнати пред, во текот и после несреќата, унапредување на соодветните политики и зајакнување и координација на дејствувањето на сите релевантни нивоа за промовирање на спречувањето на прекуграничните ефекти од индустриски несреќи, подготвеноста за нив и одговорот на истите,

потврдувајќи ја важноста и полезноста на билатералните и мултилатералните договори за спречување на ефектите од индустриски несреќи, подготвеноста за нив и одговорот на истите,

свесни за улогата што во оваа смисла ја има Економската комисија на Обединетите нации за Европа (ЕКЕ) и повикувајќи се, меѓу останатото, на Кодексот на ЕКЕ за однесување во случаи на ненамерно загадување на прекугранични внатрешни води и на Конвенцијата за оценка на влијанието врз животната средина во прекугранично контекст,

имајќи ги предвид релевантните одредби на Финалниот акт на Конференцијата за безбедност и соработка во Европа (ОБСЕ), Заклучниот документ од Виенскиот состанок на претставниците на земјите-учеснички во ОБСЕ и резултатот од Софискиот состанок за заштита на животната средина на ОБСЕ, како и релевантните активности и механизми во

Програмата на Обединетите нации за животна средина (УНЕП), особено програмата АПЕЛЛ, во Меѓународната организација за труд (МОТ), особено Кодексот на практика за спречување големи индустриски несреќи, како и во други релевантни меѓународни организации,

земајќи ги предвид релевантните одредби на Декларацијата на Конференцијата на Обединетите нации за човекова животна средина, а особено начелото 21, според коешто државите, во согласност со Повелбата на Обединетите нации и принципите на меѓународното право, имаат суверено право да ги искористуваат сопствените ресурси според сопствените политики за заштита на животната средина и одговорност да обезбедат активностите што се во нивна надлежност или под нивна контрола, да не предизвикаат штети на животната средина на други земји или области што наоѓаат надвор од границите на националната територија,

земајќи го предвид начелото „загадувачот плаќа" како општо начело на меѓународно право во областа на животната средина,

подвлекувајќи ги начелата на меѓународното право и обичаи, поконкретно начелата за добрососедство, реципроцитет, недискриминација и добри намери,

се договорија како што следува:

Член 1

Дефиниции

За потребите на оваа Конвенција,

(а) „Индустриска несреќа" е настан до којшто доаѓа како последица од неконтролиран развој во тек на активност што вклучува опасни супстанции:

(i) при инсталирање, на пример во текот на производството, употребата, складирањето, ракувањето или депонирањето; или

(ii) во текот на транспортот, во мерка во која што се опфатени со став 2 (г) на член 2;

(б) „Опасна активност" е активност во којашто се присутни или може да се присутни една или повеќе опасни супстанции во количества еднакви на или поголеми од граничните количества утврдени во Анекс I кон овој документ, што може да предизвика прекугранични ефекти;

(в) „Ефекти“ се директни или индиректни, непосредни или одложени негативни последици предизвикани од индустриска несреќа, врз, меѓу останатото:

(i) луѓето, флората и фауната;

(ii) почвата, водата, воздухот и пределот;

(iii) содејство помеѓу факторите од (i) и (ii);

(iv) материјалните средства и културното наследство, вклучувајќи ги и историските споменици;

(г) „Прекугранични ефекти“ се сериозни ефекти на територијата на една Страна како резултат од индустриска несреќа што се случила на територијата на друга Страна;

(д) „Оператор" е физичко или правно лице, вклучувајќи ги и јавните власти, надлежно за дејност, на пример за надзор, планирање или реализација на дејност;

(ѓ) „Страна", освен ако текстот не упатува поинаку, е Договорна страна на оваа Конвенција;

(е) „Страна на потекло" е Страна или Страни на чијашто територија се случила или може да се случи индустриска несреќа;

(ж) "Засегната Страна" е Страна или Страни засегнати или што може да бидат засегнати со прекуграничните последици од индустриска несреќа;

(з) „Заинтересирани Страни" се Страна на потекло и засеганата Страна;

(ѕ) „Јавност" е едно или повеќе физички или правни лица.

Член 2

Област на примена

1. Оваа Конвенција се применува за спречување на индустриските несреќи што може да предизвикаат прекугранични ефекти, подготвеност за нив и реакција на истите, вклучувајќи ги ефектите од несреќите

предизвикани од природни катастрофи, како и за меѓународна соработка во врска со взаемната помош, истражувања и развој, размената на информации и размената на технологија во областа на спречувањето на индустриски несреќи, подготвеност за нив и реакција на истите.

2. Оваа Конвенција не се применува за:

(а) Нуклеарни несреќи или радиолошки вонредни состојби;

(б) Несреќи кај воени инсталации;

(в) Дефекти на брани, со исклучок на ефекти од индустриските несреќи предизвикани од овие дефекти;

(г) Несреќи при копнен транспорт, со исклучок на:

(i) Итна реакција на овие несреќи;

(ii) Транспорт на локацијата на опасната активност;

(д) Ненамерно ослободување генетски модифицирани организми;

(ѓ) Несреќи предизвикани од активности во морската средина, вклучувајќи истражување или експлоатирање на морското дно;

(е) Истекување на нафта или на други штетни супстанции во морето.

Член 3

Општи одредби

1. Земајќи ги предвид напорите што се веќе реализирани на национално и меѓународно ниво, Страните ќе преземаат соодветни мерки и ќе соработуваат во рамките на оваа Конвенција за заштита на луѓето и животната средина од индустриски несреќи, преку што е можно поголемо спречување на истите, намалување на нивната зачестеност и сериозност и со ублажување на нивните ефекти. За таа цел, ќе се применуваат мерки за спречување, подготвеност и реакција, вклучувајќи мерки за обнова.

2. По пат на размена на информации, консултации и други мерки на соработка и без неосновано одлагање, Страните ќе изготвуваат и реализираат политики и стратегии за намалување на ризиците од индустриски несреќи и за подобрување на мерките за спречување, подготвеност и реакција, вклучувајќи ги мерките за обнова, земајќи ги предвид напорите што се веќе реализирани на национално и меѓународно ниво со цел да се избегне непотребното дуплирање..

3. Страните се должни да обезбедат операторот да биде обврзан да ги преземе сите мерки неопходни за безбедно вршење на опасната дејност и за спречување на индустриските несреќи.

4. За потребите на имплементација на оваа Конвенција, Страните се должни да ги преземат соодветните законодавни, регулаторни, административни и финансиски мерки за спречување на индустриските несреќи, подготвеноста за нив и реакцијата на истите.

5. Одредбите на оваа Конвенција не ги засегаат обврските на Страните според меѓународното право во врска со индустриските несреќи и опасните дејности.

Член 4

Идентификација, консултација и советување

1. За целите на преземање превентивни мерки и организирање мерки за подготвеност, Страната на потекло е должна да ги преземе соодветните мерки да ги идентфикува опасните дејности т.е активностите на својата територија и да се погрижи засегнатите Страни да бидат известени за сите вакви предложени или постојни активности.

2. Страните, на иницијатива на која било Страна, се должни да започнат дискусии во врска со идентификацијата на оние опасни активности коишто реално може да предизвикаат прекугранични ефекти. Ако засегнатите страни не постигнат согласност за тоа дали дадена активност е ваква опасна активност, која било таква Страна може, освен ако заинтересираните Страни не се договорат за друг метод на решавање на прашањето, тоа прашање да го достави до испитна комисија во согласност со одредбите на Анекс II кон оваа Конвенција за мислење.

3. Во однос на предложените или постојните опасни активности, Страните ги применуваат постапките утврдени во Анекс III кон оваа Конвенција.

4. Кога опасна активност подлежи на оценката за влијанието врз животната средина во согласност со Конвенцијата за оценка на влианието врз животната средина во прекугранично контекст, и кога таа оценка вклучува и оценка на прекуграничните ефекти од индустриските несреќи од таа опасна активност што се спроведува во согласност со условите на оваа Конвенција, конечната одлука што ќе се донесе за потребите на Конвенцијата за оценка на влијанието врз животнта средина во прекугранично контекст мора да ги исполнува релевантните услови на оваа Конвенција.

Член 5

Доброволно проширување

Заинтересираните Страни, на иницијатива на која било од нив, треба да започнат дискусии за тоа дали да третираат дадена активност што не е опфатена со Анекс I како опасна активност. Со заедничка согласност, тие може да користат советодавен механизам по сопствен избор, или испитна комисија во согласност со Анекс II за да ги советува. Кога заинтересираните Страни ќе се согласат, оваа Конвенција, или нејзин дел ќе се применува за предметната активноста како истата да е опасна активност.

Член 6

Спречување

1. Страните се должни да преземат соодветни мерки за спречување на индустриските несреќи, вклучувајќи мерки за поттикнување на активности од страна на операторите за намалување на ризикот од индустриски несреќи. Овие мерки може да ги вклучат, но не мора да се ограничат на мерките од Анекс IV кон оваа Конвенција.

2. Во однос на која било опасна активност, Страната на потекло е должна да бара операторот да го докаже безбедното извршување на опасната активност со тоа што ќе обезбеди информации како што се основни податоци за процесот, вклучувајќи ги, но не ограничувајќи се на анализата и оценката детално утврдени во Анекс V кон оваа Конвенција.

Член 7

Одлучување во врска со лоцирањето

Во рамките на својот правен систем, Страната на потекло, со цел да го сведе на минимум ризикот за населението и на животната средина на сите засегнати Страни, е должна да изготви политики за лоцирањето на новите опасни активности и за позначајните измени на постојни опасни активности. Во рамките на сопствените правни системи, засегнатите Страни се долќни да изготват политики за позначајниот развој во областите што би можеле да бидат засегнати од прекугранични ефекти што би произлегле од индустриска несреќа, така што ризиците ќе се сведат на минимум. При подготовката и воведувањето на вакви политики, Страните треба да ги имаат предвид аспектите дефинирани во Анекс V, став 2, потставови (1) до (8), и Анекс VI кон оваа Конвенција.

Член 8

Подготвеност за вонредни состојби

1. Страните се должни да преземаат соодветни мерки за воспоставување и одржување на соодветна подготвеност за вонредни состојби за реагирање на индустриски несреќи. Страните се должни да се погрижат да се преземаат мерки на подготвеност за да се ублажат прекуграничните ефекти од ваквите несреќи, при што должностите во практика ќе ги извршуваат операторите. Мерките може да ги вклучуваат, но не мора да се ограничат само на мерките од Анекс VII кон оваа Конвенција. Посебно, заинтересираните страни се должни меѓусебно да се информираат за своите планови за вонредни состојби.

2. Страната на потекло е должна за опасните активности да обезбеди подготовката и спроведување на планови за вонредни состојби за локацијата, коишто вклучуваат соодветните мерки за реакција и други мерки за спречување и сведување на минимум на прекуграничните ефекти. Страната на потекло е должна да ги достави до заинтересираните Страни елементите што ги поседува за изготвување на плановите за вонредни состојби.

3. Секоја Страна е должна, за опасните активности, да обезбеди подготовката и спроведување на планови за вонредни состојби за областа надвор од локацијата, со коишто ќе бидат опфатени мерките што ќе преземаат на нејзина територија за спречување и сведување на минимум на прекуграничните ефекти. При изготвување на овие планови, се земаат предвид заклучоците од анализата и оценката, особено аспектите утврдени во Анекс V, став 2, подставови од (1) до (5). Заинтересираните страни ќе настојуваат овие планови да ги изготват така што истите ќе бидат меѓусебно компатибилни. Кога е соодветно, ќе се изготвуваат заеднички планови за вонредни состојби за областите надвор од локацијата, за да се олесни усвојувањето на соодветни мерки за реакција.

4. Плановите за вонредни состојби треба редовно да се ревидираат или кога тоа го бараат околностите за да се земат предвид искуствата стекнати при справувањето со реални вонредни состојби.

Член 9

Информирање и учество на јавноста

1. Страните се должни да обезбедат соодветни информации за јавноста во областите што може да бидат засегнати од индустриска несреќа што би произлегла од опасна активност. Овие информации се пренесуваат преку канали за коишто Страните ќе сметаат дека се соодветни, ги содржат

елементите содржани во Анекс VIII кон оваа Конвенција, и ги имаат предвид аспектите наведени во Анекс V, став 2, подставови од (1) до (4) и (9).

2. Во согласност со одредбите на оваа Конвенција и секогаш кога тоа ќе биде можно и соодветно, Страната на потекло на јавноста во областите што е можно да бидат засегнати, е должна да и даде можност да учествува во релевантните постапки, со цел да ги изнесе своите ставови и загриженост во однос на мерките за спречување и подготвеност, и да обезбеди можноста што се дава на јавноста на засегнатата Страна да биде еднаква на можноста што се дава на јавноста на Страната на потекло.

3. Во согласност со своите правни системи и доколку е потребно врз реципрочна основа, Страните се должни да обезбедат пристап и учество за физичките и правните лица што се или може да се засегнати со прекугранични ефекти од индустриска несреќа на територијата на една Страна во релевантните административни и судски постапки, вклучувајќи ги можностите за покренување на правно дејствие и вложување жалба против решение што ги засега нивните права, еднакви на можностите што им се на располагање на лицата во рамките на нивната територија.

Член 10

Системи за известување за индустриските несреќи

1. Со цел да добиваат и пренесуваат известувања за индустриски несреќи што ќе содржат информации потребни за справување со прекугранични ефекти, Страните се должни да обезбедат воспоставување и работа на компатибилни и ефикасни системи за известување за индустриски несреќи на соодветни нивоа.

2. Во случај на индустриска несреќа или непосредна закана од истата, што предизвикува или може да предизвика прекугранични ефекти, Страната на потекло е должна да обезбеди засегнатите Страни без одлагање да бидат известени на соодветни нивоа, преку системите за известување за индустриски несреќи. Ова известување ги содржи елементите од Анекс IX кон оваа Конвенција.

3. Заинтересираните Страни се должни да обезбедат, во случај на индустриска несреќа или непосредна закана од истата, плановите за вонредни состојби изготвени во согласност со Член 8, да се активираат што е можно побрзо и до степен што е соодветен на околностите.

Член 11

Реакција

1. Во случај на индустриска несреќа или непосредна закана од истата, Страните се должни да обезбедат да бидат преземени соодветни мерки на реакција, што е можно побрзо и со примена на најефикасните практики со цел да ги елиминираат и да ги сведат ефектите на минимум.

2. Во случај на индустриска несреќа или непосредна закана од истата, што предизвикува или може да предизвика прекугранични ефекти, заинтересираните Страни се должни да обезбедат, кога е тоа соодветно, ефектите да бидат оценети заеднички, за потребите на преземање на соодветни мерки на реакција. Заинтересираните Страни се должни да настојуваат да ги координираат своите мерки на реакција.

Член 12

Взаемна помош

1. Доколку Страна има потреба одпомош во случај на индустриска несреќа, таа може да побара помош од други Страни, при што ќе го наведе обемот и видот на помошта што се бара. Страната до којашто е упатено барањето за помош е должна веднаш да одлучи и да ја информира Страната што побарала помош дали таа е во можност да ја обезбеди бараната помош и да ги наведе обемот и условите на помошта што може да се обезбеди.

2. Заинтересираните страни се должни да соработуваат за да го овозможат брзото обезбедување на помошта за којашто е постигната согласност во согласност со став 1 на овој член, вклучувајќи ги и активностите за сведување на минимум на последиците и ефектите од индустриската несреќа, и да обезбедат општа помош. Онаму каде што Страните немаат билатерални или мултилатерални договори со коишто се опфатени нивните односи за обезбедување взаемна помош, помошта се обезбедува во согласност со Анекс Х кон оваа Конвенција, освен доколку Страните не се договорат поинаку.

Член 13

Обврски и одговорност

Страните се должни да ги подржуваат соодветните меѓународни напори за изготвување правила, критериуми и постапки поврзани со обврските и финансиската одговорност.

Член 14

Истражување и развој

Според околностите, Страните иницираат и соработуваат во реализирање на истражувања и развој на методи и технологии за спречување на индустриските несреќи, подготвеност за нив,и реакција на истите,.За овие цели, Страните ќе ја поттикнуваат и активно ќе ја унапредуваат научната и технолошката соработка, вкулучувајќи ги и истражувањата за помалку опасните процеси чијашто цел е да се ограничат опасностите на несреќата и да се спречат и ограничат последиците од индустриските несреќи.

Член 15

Размена на информации

Страните, на мултилатерално или билатерално ниво, ќе ги разменуваат информациите со кои реално располагаат, вклучувајќи ги и елемнтите содржани во Анекс XI кон оваа Конвенција.

Член 16

Размена на технологија

1. Во согласност со своите закони, прописи и практики, Страните се должни да ја олеснуваат размената на технологија за спречување на ефектите од индустриските несреќи, подготвеност за нив и реакција на истите, особено преку унапредување на:

(а) Размената на достапната технологија врз различни финансиски основи;

(б) Непосредните индустриски контакти и соработка;

(в) Размената на информации и искуства;

(г) Обезбедувањето на техничка помош.

2. При унапредувањето на активностите од став 1, подставови од (а) до (г) на овој член, Страните се должни да создаваат поволни услови со тоа што ќе ги олеснуваат контактите и соработката помеѓу соодветните организации и поединци во приватниот и во јавниот сектор, коишто се во можност да обезбедат технологија, проектантски и инженерски услуги, опрема или финансиски средства.

Член 17

Надлежни органи и центри на контакт

1. За целите на оваа Конвенција, секоја Страна е должна да назначи или да воспостави еден или повеќе надлежни органи.

2. Без ограничување на останатите договори на билатерално или мултилатерално ниво, секоја Страна ќе назначи или воспостави еден центар за контакт, за целите на известувањата за индустриски несреќи од член 10, и еден центар за контакт за целите на взаемна помош од член 12. Препорачливо е овие центри за котакт да бидат во еден центар.

3. Секоја Страна, во рок од три месеци по влегувањето во сила на оваа Конвенција за таа Страна, е должна да ги информира останатите Страни, преку секретаријатот од член 20, кое тело или тела таа ги назначила за свој/свои центар/центри за контакт и за свој/свои надлежен/надлежни орган/и.

4. Во рок од еден месец по донесувањето на соодветната одлука, секоја Страна преку секретаријатот ќе ги информира останатите Страни за сите измени во однос на назначувањето (назначувањата) што ги извршила во согласност со став 3 на овој член.

5. Секоја Страна е должна да ги одржува функционални својот центар за контакти и своите системи за известување за индустриски несреќи од член 10 во секој момент.

6. Секоја Страна е должна да ги одржува функционални својот центар за контакти и своите органи задолжени за доставување и примање барања за помош и за прифаќање понуди за помош од член 12.

Член 18

Конференција на Страните

1. Претставниците на Страните ја сочинуваат Конференцијата на Страните на оваа Конвенција и ќе одржуваат редовни состаноци. Првиот состанок на Конференцијата на Страните ќе се свика најдоцна една година по датумот на влегување во сила на оваа Конвенција. По тој датум, Конференцијата на Страните ќе одржува состанок најмалку еднаш годишно, или на писмено барање од било која Страна, под услов, во рок од шест месеци откако секретаријатот ќе им го достави барањето, истото да биде поддржано од најмалку една третина од Страните.

2. Конференција на Страните:

(а) ќе ја разгледува имплементацијата на оваа Конвенција;

(б) ќе извршува советодавни функции чијашто цел е да се зголеми способноста на Страни да ги спречуваат прекуграничните ефекти од индустриските несреќи, да се подготват за нив и да реагираат на истите и да овозможат обезбедување на техничка помош и совети на барање од Страни што ќе се соочат со индустриски несреќи;

(в) по потреба, ќе формира работни групи и други соодветни механизми за да се разгледуваат прашања поврзани со имплементацијата и развојот на оваа Конвенција и за таа цел ќе изготвува соодветни студии и друга документација и ќе упатува препораки за разгледување од страна на Конференцијата на Страните;

(г) ќе извршува други функции што може да се потребни и соодветни во согласност со одредбите на оваа Конвенција;

(д) На својот прв состанок, ќе го разгледа и со консензус ќе го усвои деловникот за своите состаноци;

3. При извршувањето на своите функции, кога тоа ќе го смета за соодветно, Конференцијата на Страните ќе соработува и со останатите релевантни меѓународни организации.

4. На својот прв состанок, Конференцијата на Страните ќе ја утврди програмата за работа, особено во однос на прашањата содржани во Анекс XII кон оваа Конвенција. Конференцијата на Страните, исто така, ќе одлучи во врска со методот на работа, вклучувајќи примената на национални центри и соработката со релевантните меѓународни организации и воспоставувањето на систем со цел да се олесни имплементацијата на оваа Конвенција, особено во однос на взаемната помош во случај на индустриска несреќа и да се надградуваат постојните активности во рамките на релевантните меѓународни организации. Како дел од работната програма, Конференцијата на Страните ќе ја следи работата на постојните национални, регионални и меѓународни институции или центри и други тела и програми, чијашто цел е да се координираат информациите и напорите за спречување на индустриските несреќи, подготвеноста за нив и реакцијата на истите, со цел да се утврди кои дополнителни меѓународни институции или центри би можеле да бидат потребни за реализација на задачите наведени во Анекс XII.

5. На својот прв состанок, Конференцијата на Страните ќе започне со разгледување на постапки за создавање поповолни услови за размена на технологија за спречување на ефектите од индустриски несреќи, подготвеноста за нив и реакцијата на истите.

6. За целите на оваа Конвенција, Конференцијата на Страните ќе усвои општи насоки и критериуми за олеснување на идентификацијата на опасните активности.

Член 19

Право на глас

1. Освен во случаите утврдени во став 2 на овој член, секоја Страна кон оваа Конвенција има еден глас.

2. Во однос на работите од нивна надлежност, организациите за регионална економска интеграција од член 27, ќе го користат своето право на глас со број на гласови што ќе биде еднаков на бројот на нивните земји – членки што се Страни на оваа Конвенција. Овие организации нема да го користат своето право на глас кога нивните земји - членки го користат своето, и обратно.

Член 20

Секретаријат

Извршниот секретар на Економската комисија за Европа ќе ги извршува следниве секретаријатски функции:

(а) ќе ги свикува и подготвува состаноците на Страните;

(б) до Страните ќе доставува извештаи и други информации примени во согласност со одредбите на оваа Конвенција;

(в) ќе извршува други функции што може да ги определат Страните.

Член 21

Решавање спорови

1. Доколку помеѓу две или повеќе Страни дојде до спор во врска со толкувањето или примената на оваа Конвенција, тие ќе побараат решение за истиот преку преговори или преку друг метод на решавање спорови што е прифатлив за сите страни во спорот.

2. При потпишување, ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување кон оваа Конвенција, или во кој било момент потоа, Страна

може до Депозитарот да достави писмена изјава дека, за спорот што не бил решен во согласност со став 1 на овој член, таа ги прифаќа едното или двете од следните средства за решавање на спорови како задолжително во однос на која било Страна што ја прифатила истата обврска:

(а) Доставување на спорот до Меѓународниот суд на правдата;

(б) Арбитража во согласност со постапката утврдена во Анекс XIII кон оваа Конвенција.

3. Ако страните во спорот ги прифатиле двете средства за решавање на спорови од став 2 на овој член, спорот може да се достави само до Меѓународниот суд на правдата, освен ако страните во спорот не се согласат поинаку.

Член 22

Ограничување за доставување на информации

1. Одредбите на оваа Конвенција нема да влијаат врз правата или обврските на Страните во согласност со нивните национални законодавства прописи административни одредби или прифатени правни практики и важечките меѓународни прописи за заштита на информациите поврзани со личните податоци, индустриска или комерцијалната доверливост, вклучувајќи ги интелектуалната сопственост или национална безбедност.

2. Доколку Страна сепак реши овие заштитени информации да ги достави до друга Страна, Страната што ги добива ваквите информации е должна да ја почитува нивната доверливост и условите под кои што се доставени и да ги користи тие информации само за целите за кои се доставени.

Член 23

Спроведување

Страните се должни да достaвуваат периодични извештаи за спроведувањето на оваа Конвенција.

Член 24

Билатерални и мултилатерални договори

1. За да ги исполнат своите обврски од оваа Конвенција, Страните можат да продолжат со постојните или да склучат нови билатерални или мултилатерални или други договори.

2. Одредбите на оваа Конвенција нема да да влијаат врз правата на Страните по потреба и по пат на билатерални или мултилатерални договори, да преземаат построги мерки од мерките што се бараат со оваа Конвенција.

Член 25

Статус на Анексите

Анексите кон оваа Конвенција претставуваат составен дел на истата.

Член 26

Измени на Конвенцијата

1. Секоја Страна може да предложи измени на оваа Конвенција.

2. Текстот на предложен амандман на оваа Конвенција се доставува во писмена форма до Извршниот секретар на Економската комисија за Европа, којшто истиот го проследува до сите Страни. Конференцијата на Страните ги разгледува предложените амандмани на својот наредец годишен состанок, под услов овие предлози да се доставени до Страни од страна на Извршниот секретар на Економската комисија за Европа најмалку 90 дена пред почетокот на состанокот.

3. За амандманите на оваа Конвенција – освен оние од Анекс I, за коишто постапката е опишана во став 4 на овој член:

(а) Амандманите се усвојуваат со консензус на Страните присутни на состанокот и се доставуваат од страна на Депозитарот до сите Страни за ратификација, прифаќање или одобрување;

(б) Инструментите на ратификација, прифаќање или одобрување на измените се депонираат кај Депозитарот. Измените усвоени во согласност со овој член влегуваат во сила за Страните што ги прифатиле на

деведесттиот ден од денот на приемот од страна на Депозитарот на шеесе́ттиот инструмент на ратификација, прифаќање или одобрување;

(в) Потоа, за секоја друга Страна, амандманите влегуваат во сила на деведесттиот ден од денот на којшто таа Страна ќе ги депонира сопствените инструменти на ратификација, прифаќање или одобрување на амандманите.

4. За амандмани на Анекс I:

(а) Страните ќе ги вложат сите напори да постигнат согласност со консензус. Во случај да се исцрпат сите вакви напори, а да не се постигне согласност, амандманите, како последен чекор, се усвојуваат со девет-десетинско мнозинство од гласовите на присутните Страни на состанокот што гласале. Во случај да бидат усвоени од Конференцијата на Страните, амандманите се доставуваат до Страните и се препорачува да бидат одобрени;

(б) По истекот на 12 месеци од денот на нивното доставување од страна на Извршниот секретар на Економската комисија за Европа, амандманите на Анекс I ќе влезат во сила за оние Страни на оваа Конвенција што не доставиле известување во согласност со одредбите на став 4, подстав (в) на овој член, под услов вакво известување да не доставиле најмалку шеснаесет Страни;

(в) Секоја Страна што не е во можност да одобри амандман на Анекс I кон оваа Конвенција, за тоа ќе го извести Извршниот секретар на Економската комисија за Европа, во писмена форма и во рок од 12 месеци од денот на известувањето за усвојувањето. Извршниот секретар без одлагање ги известува сите Страни за сите вакви примени известувања. Секоја Страна може во било кој момент со прифаќање да го замени своето претходно известување, со што амандманот на Анекс I ќе влезе во сила за таа Страна.

(г) За целите на овој став, „присутните Страни што гласале" значи Страните што биле присутни и што гласале „за" или „против".

Член 27

Потпишување

Оваа Конвенција ќе биде отворена за потпишување во Хелсинки, од 17 до 18 март 1992 година, вклучувајќи го 18 март, а потоа во седиштето на Обединетите нации во Њујорк, до 18 септември 1992 година, од страна на земјите-членки на Економската комисија за Европа, како и земјите што имаат консултативен статус во Економската комисија за Европа според став 8 на резолуцијата број 36 (IV) на Економско-социјалниот совет од 28 март 1947 година, и од страна на организациите на регионалана економска интеграција формирани од суверени земји-членки на Економската комисија

за Европа на коишто нивните земји-членки ја пренеле надлежноста во однос на прашањата опфатени со оваа Конвенција, вклучувајќи ја и надлежноста за склучување договори во однос на овие прашања.

Член 28

Депозитар

Генералниот секретар на Обединетите нации има функција на Депозитар на оваа Конвенција.

Член 29

Ратификација, прифаќање, одобрување и пристапување

1. Оваа Конвенција подлежи на ратификација, прифаќање или одобрување од страна на земјите-потписнички и организациите на регионалната економска интеграција од член 27.

2. Оваа Конвенција ќе биде отворена за пристапување од страна на земјите и организациите од член 27.

3. Организација од член 27 што ќе стане Страна на оваа Конвенција, без нејзините зеји-членки да се Страни кон истата ќе биде обврзана со сите обврски предвидени со оваа Конвенција. Во случај една или повеќе земји-членки на вакви организации да се Страни на оваа Конвенција, организацијата и нејзините земји-членки ќе одлучат за своите одговорности за исполнување на обврските во рамките на оваа Конвенција. Во вакви случаи, организацијата и нејзините земји-членки нема да го имаат правото истовремено да ги користат своите права во согласност со оваа Конвенција.

4. Во своите инструменти на ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување, организациите на регионалана економска интеграција од член 27 се должни да го наведат степенот на нивната надлежност во однос на работите што се регулираат со оваа Конвенција. Овие организации, исто така, се должни да го информираат Депозитарот за сите позначајни измени во степенот на нивната надлежност.

Член 30

Влегување во сила

1. Оваа Конвенција ќе влезе во сила на деведесттиот ден од денот на депонирањето на шеесеттиот инструмент на ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување.

2. За целите на став 1 на овој член, инструмент депониран од страна на организација од член 27, нема да се смета како дополнителен кон инструментите депонирани од страна на земјите-членки на оваа организација.

3. За секоја земја или организација од член 27 што ќе ја ратификува, прифати или одобри оваа Конвенција или што ќе пристапи кон истата по депонирање на шеесеттиот инструмент на ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување – оваа Конвенција влегува во сила на деведесттиот ден од денот на депонирањето од страна на оваа држава или организација, на нејзиниот инструмент на ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување.

Член 31

Повлекување

1. Во кој било момент по истекот на три години од датумот на којшто оваа Конвенција влегла во сила за Страна, таа Страна може да се повлече од оваа Конвенција со писмено известување до депозитарот. Вакво повлекување влегува во сила на деведесттиот ден од денот на приемот на известувањето од страна на Депозитарот.

2. Кое било повлекување нема да влијае врз примената на член 4, став 1, за активност во однос на којашто било доставено известување според член 4 став 1 или за барање за дискусии доставено во согласност со член 4, став 2.

Член 32

Автентични текстови

Оргиналот на оваа Конвенција, во подеднакво автентични текстови на англиски, француски и руски јазик, се депонира кај Генералниот секретар на Обединетите нации.

Долупотпишаните, прописно овластени, лично ја потпишаа оваа Конвенција.

Во Хелсинки, на седумнаесетти март, илјада деветстотини деведесет и втора година.

Анекс I

Опасни супстанции за целите на дефинирање на опасни активности[1]

Количествата дефинирани во натамошниот текст се однесуваат на секоја активност или група активности. Кога во Дел I е даден опсег на количества, граничните количества се максималните количества дадени во секој опсег. По пет години од денот на влегување во сила на оваа Конвенција, најниското количество дадено во секој опсег ќе стане гранично количество, доколку не се измени.

Кога супстанција или препарат именувани во Делот II исто така спаѓа во категорија во Дел I, ќе се применува грничното количество дефинирано во Дел II.

За идентификација на опасните активности, Страните ја земаат предвид предвидливата можност од зголемување на опасностите поврзани со истите и количествата на опасни супстанции и нивната близина, без разлика дали истите се наоѓаат во надлежност на еден или повеќе оператори.

ДЕЛ I. Категории на супстанции и препарати што не се посебно именувани во Дел II	
Категорија	*Гранично количество (во метрички тони)*
1. Запаливи [2], вклучувајќи LPG	50,000
2а. Високо запаливи [3 (а) и (б)]	200
2б. Високо запаливи [3 (в)]	50,000
3. Екстремно запаливи[4]	50
4. Токсични [5]	200
5. Многу токсични [6]	20
6. Оксидирачки [7]	200
7а. Експлозивни, кога супстанцијата, препаратот или производот подлежи на Оддел 1.4 на критериумите за ГХС[8]	200
7б. Експлозивни, кога супстанцијата, препаратот или производот подлежи на Оддел 1.1, 1.2, 1.3, 1.5 или 1.6 на критериумите за ГХС[8]	50
8а. Опасни за животна средина - „Токсични за водните организми“[9]	500
8б. Опасни за животна средина - „Многу токсични за водните организми“[10]	200

ДЕЛ II: Именувани супстанции	
Супстанција	*Гранично количество (во метрички тони)*
1а. Амониум нитрат[11]	10,000
1б. Амониум нитрат[12]	5,000
1в. Амониум нитрат[13]	2,500
1г. Амониум нитрат[14]	50
2а. Калиум нитрат[15]	10,000
2б. Калиум нитрат[16]	5,000
3. Хлор	25
4. Етилен оксид	50
5. Водород	50
6. Толуен диизоцијанат	100
7. Сулфур троксид	75
8. Олово алкили	50
9. Фосген	0,75
10. Метил-изоцијанат	0,15
12. Телни екстремно запаливи гасови (вклучувајќи LPG) и природен гас	200
13. Нафтени производи: бензини и нафти (вклучувајќи горива за млазни авиони); гасовити масла (вклучувајќи дизел горива, масла за греење на домаќинства и комбинирани текови на нафтени масла)	25,000

ЗАБЕЛЕШКИ

1. Индикативни критериуми. Во отсуство на други соодветни критериуми, Страните можат да ги применуваат следниве критериуми при класифицирањето на супстанции или препарати за целите на Дел I од овој Анекс. Мешавините и препаратите се третираат на ист начин како и чистите супстанции, освен ако веќе не покажуваат еквивалентни својства и не можат да доведат до прекугранични ефекти.

2. **ЗАПАЛИВИ ТЕЧНОСТИ:** супстанции и препарати што имаат температура на палење еднаква на или поголема од 21 °C и помала од или еднаква на 55°C за поддршка на согорувањето;

3. **ВИСОКО ЗАПАЛИВИ ТЕЧНОСТИ**

(а) супстанции и препарати што може да станат врели и конечно да се запалат во допир со воздух на надворешна температура без довод на енергија (спонтано се палат во воздухот);

(б) супстанции и препарати со точка на палење помала од 55°C и остануваат во течна состојба под притисок, при што во посебни услови на обработка, како што се висок притисок или висока температура, може да создадат опасност од поголема несреќа;

и

(в) супстанции и препарати со точка на палење помала од 21°C и не се екстремно запаливи.

4. ЕКСТРЕМНО ЗАПАЛИВИ ГАСОВИ И ТЕЧНОСТИ:

(а) Течни супстанции и препарати што имаат точка на палење пониска од 0°C и чијашто точка на вриење (или, во случај на опсега на вриење. почетната точка на вриење) при нормален притисок е помала од или еднаква на 35°C

(б) Случаи кои се запаливи во допир со воздух на надворешен притисок и надворешна температура, а кои се во гасовита или надкритична состојба; и

(в) Запаливи и високо запаливи течни супстанции и препарати кои се оджуваат на температура над нивната точка на вриење.

5 **ТОКСИЧНИ**: супстанции со својства што соодветствуваат со својствата од Табела 1 или ТАБЕЛА 2 и со физички и хемиски својства што се во состојба да создадат опасности од индустриски несреќи (LD = смртоносна доза; LC = смртоносна концентрација).

ТАБЕЛА 1		
LD_{50} (орално) (1) mg/kg телесна тежина $25< LD_{50} \leq 200$	LD_{50} (дермално) (2) mg/kg телесна тежина $50<LD_{50} \leq 400$	LC_{50} (3) mg/l (инхалација) $0,5< LC_{50} \leq 2$
(1) LD_{50} = орално кај стаорци		
(2) LD_{50} = дермално кај стаорци или зајаци		
(3) LC_{50} = преку инхалација (четири часа) кај стаорци		

ТАБЕЛА 2
Селективна доза mg/kg телесна тежина = 5
каде што акутната орална токсичност на супстанцијата кај животните е определена со примена на постапката на фиксна доза.

6. **МНОГУ ТОКСИЧНИ:** супстанции со својства што одговараат на оние од табела 3 или табела 4 и коишто, поради своите физички и хемиски својства, се во состојба да создадат опасности од индустриски несреќи (LD = смртоносна доза; LC = смртоносна концентрација).

ТАБЕЛА 3

LD_{50} (орално) (1) mg/kg телесна тежина $LD_{50} \leq 25$	LD_{50} (дермално) (2) mg/kg телесна тежина $LD_{50} \leq 50$	LC_{50} (3) mg/l (инхалација) $LC_{50} \leq 0,5$
(1) LD_{50} = орално кај стаорци		
(2) LD_{50} = дермално кај стаорци или зајаци		
(3) LC_{50} = преку инхалација (четири часа) кај стаорци		

ТАБЕЛА 4

Селективна доза mg/kg телесна тежина < 5

каде што акутната орална токсичност на супстанцијата кај животните е определена со примена на постапката на фиксна доза.

7. **ОКСИДИРАЧКИ:** супстанции што предизвикуваат високо егзотермичка реакција кога ќе дојдат во контакт со други супстанции, особено со запаливите супстанции.

8. **ЕКСПЛОЗИВНИ**

(а) супстанции или препарати што создаваат ризик од експлозија под влијание на удар, триење, оган или други извори на палење;

(б) супстанции или препарати што создаваат екстремен ризик од експлозија под влијание на удар, триење, оган или други извори на палење; или

(в) супстанции, препарати или предмети опфатени во Класа 1 на Европскиот договор за меѓународен превоз на опасни стоки во патниот сообраќај (ОН/АДР), склучен на 30 септември 1957 година, со измените.

Оддел 1.1: „Супстанции и предмети коишто имаат опасност од масовна експлозија (масовна експлозија е експлозија што го загрозува речиси целиот товар моментално).“

Оддел 1.2: „Супстанции и предмети коишто имаат опасност од пробивање, но не и опасност од масовна експлозија.“

Оддел 1.3: „Супстанции и предмети коишто имаат опасност од пожар и опасност од помала експлозија или опасност од помало пробивање или и двете, но не и опасност од масовна експлозија:

(i) Чиешто согорување предизвикува значителна радијациска топлина; или

(ii) Коишто горат едно по друго, доведувајќи до помала експлозија или ефекти на пробивање или и двете."

Оддел 1.4: „Супстанции и предмети коишто претставуваат мал ризик во случај на палење или активирање во текот на превозот. Ефектите во голема мерка се поврзани со пакувањето и може да се очекува пробивање на фракции со значителна големина или опсег. Надворешен пожар не смее да предизвика моментална експлозија на целокупната содржина на пакувањето."

Оддел 1.5: „Многу интензивни супстанции коишто имаат опасност од масовна експлозија коишто се толку интензивни што постои сосема мала веројатност за активирање или премин од горење во детонација под нормални услови на превоз. Ризикот е ограничен на експлозија на еден предмет."

Оддел 1.6: „Екстремно интензивни предмети коишто немаат опасност од масовна експлозија. Предметите содржат само екстремно интензивни детонирачки супстанции и демонстрираат пренебрегliва веројатност од случајно палење или ширење. Ризикот е ограничен на експлозија на еден предмет."

Исто така, во оваа дефиниција се вклучени експлозивните или пиротехничките супстанции или препарати содржани во предмети. Во случајот на предмети кои содржат експлозивни или пиротехнички супстанции, ако количеството на содржаната супстанција или содржаниот препарат е познато, тоа количество се зема предвид за целите нас оваа Конвенција. Ако количеството не е познато, за целите на оваа Конвенција, целиот предмет се третира како експлозивен.

9 **ОПАСНИ ЗА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА:** (LC = смртоносна концентрација; EC - ефективна концентрација; IC - инхибирачка концентрација) - токсични за водените организми со долгорочни негативни ефекти во водена средина со:

(а) Акутна токсичност:

1) LC_{50} кај риби (96 часови)	1 mg/l < LC_{50} ≤ 10 mg/l, или
2) EC_{50} кај здравец (48 часови)	1 mg/l < EC_{50} ≤ 10 mg/l, или
3) IC_{50} кај алгите (72 часови)	1 mg/l < IC ≤ 10 mg/l и

(б) Разградливост: супстанцијата не е директно разградлива или log Pow (log коефициент на сооднос октанол/вода) ≥ 3,0 (освен доколку

експериментално утврдената вредност на факторот на биоконцентрација BCF≤100).

10. **ОПАСНИ ЗА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА:** (LC = смртоносна концентрација; EC - ефективна концентрација; IC - инхибирачка концентрација) - многу токсични за водените организми:

(а) Супстанции многу токсични за водените организми, со акутна токсичност:

1) LC_{50} кај риби (96 часови)	≤ 1 mg/l, или
2) EC_{50} кај здравец (48 часови)	≤1 mg/l, или
3) IC_{50} кај алгите (72 часови)	≤ 1 mg/l и

(б) Супстанции многу токсични за водените организми со долгорочни негативни ефекти во водена средина со

Разградливост: супстанцијата не е директно разградлива или log Pow (log коефициент на сооднос октанол/вода) ≥ 3,0 (освен доколку експериментално утврдената вредност на факторот на биоконцентрација BCF≤100).

(1) Акутна токсичност

1) LC_{50} кај риби (96 часови)	≤ 1 mg/l, или
2) EC_{50} кај здравец (48 часови)	≤1 mg/l, или
3) IC_{50} кај алгите (72 часови)	≤ 1 mg/l и

(2) Разградливост: супстанцијата не е директно разградлива или log Pow (log коефициент на сооднос октанол/вода) ≥ 3,0 (освен доколку експериментално утврдената вредност на факторот на биоконцентрација BCF≤100).

11. АМОНИУМ НИТРАТ (10,000): ѓубрива способни за самоодржливо распаѓање.

Ова важи за ѓубрива произведени од соединенија/мешавини на амониум-нитрат (ѓубрива од соединенија/мешавини коишто содржат амониум нитрат со фосфат и/или поташ) кај коишто содржината на азот како резултат на амониум нитратот е:

(а) меѓу 15,75% и 24,5% по тежина (15,75% и 24,5% содржина на азот по тежина како резултат на фактот што амониум нитратот соодветствува на

45% односно 70% амониум нитрат), а кои содржат најмногу 0,4% вкупно согорливи/органски материјали и ги исполнуваат барањата на соодветен тест на отпорност на детонација (пр.: тест со челична цевка од 4 инчи).

(б) 15,75% по тежина или помалку и неограничено количество согорливи материјали;

а кои се способни за самоодржливо разградување според тестот со цевка на ОН (види Обединети нации, Препораки за транспорт на опасни стоки: Прирачник за тестови и критериуми, Дел III, поддел 38.2).

12. АМОНИУМ НИТРАТ (5,000): степен на ѓубриво.

Ова важи за ѓубрива произведени директно од амониум-нитрат и за ѓубривата произведени од соединенија/мешавини на амониум-нитрат кај коишто содржината на азот како резултат на амониум нитратот е:

(а) над 24,5% по тежина, освен за мешавините на амониум-нитратот со доломит, варовник и/или калциум карбонат со чистота од најмалку 90%.

(б) над 15,75% по тежина за мешавините на амониум-нитрат и амониум сулфат;

(в) над 28% (28% содржина на азот по тежина како резултат на фактот што амониум нитратот соодветствува на 80% амониум нитрат) за мешавините на амониум-нитратот со доломит, варовник и/или калциум карбонат со чистота од најмалку 90%;

а кои ги исполнуваат барањата на соодветен тест на отпорност на детонација (пр.: тест со челична цевка од 4 инчи).

13. АМОНИУМ НИТРАТ (2,500): технички степен.

Ова важи за:

(а) Амониум-нитрат и препарати од амониум-нитрат кај коишто содржината на азот како резултат на амониум нитратот е:

(1) меѓу 24,5% и 28% по тежина и кои содржат најмногу 0,4 согорливи супстанции;

(2) над 28% по тежина и кои содржат најмногу 0,2 согорливи супстанции;

(б) водни раствори на амониум-нитрат кај кои концентрацијата на амониум-нитрат е над 80% по тежина.

14. АМОНИУМ НИТРАТ (50): ѓубрива кои не ги исполнуваат барањата на соодветен тест на отпорност на детонација (пр.: тест со челична цевка од 4 инчи).

Ова важи за:

(а) Материјал отфрлен во текот на производниот процес и за амониум-нитрат и препарати од амониум-нитрат, ѓубрива произведени директно од амониум-нитрат и за ѓубривата произведени од соединенија/мешавини на амониум-нитрат наведени во забелешките 12 и 13 кои се враќаат или се вратени од крајниот корисник на производителот, времето складирање или на постројка за преработка за преработување, рециклирање или третман за безбедно користење бидејќи истите веќе не се во согласност со спецификациите на забелешките 12 и 13;

(б) Ѓубривата наведени во забелешка 11(а) и забелешка 12 кои не ги исполнуваат барањата на соодветен тест на отпорност на детонација (пр.: тест со челична цевка од 4 инчи).

15. КАЛИУМ НИТРАТ (10,000): комбинирани ѓубрива произведени од калиум нитрат составени од калиум нитрат во дробена/зрнеста форма.

16. КАЛИУМ НИТРАТ (5,000): комбинирани ѓубрива произведени од калиум нитрат во кристална форма.

Анекс II

ПОСТАПКАТА НА ИСПИТНАТА КОМИСИЈА СОГЛАСНО СО ЧЛЕНОВИТЕ 4 и 5

1. Страната или Страните што поднесуваат барање ќе го известат секретаријатот дека доставуваат прашања до испитната комисија формирана во согласност со одредбите на овој Анекс. Во известувањето ќе биде наведен предметот на прашањето. Секретаријатот веднаш ќе ги информира Страните на оваа Конвенција за содржината на оваа достава.

2. Испитната комисија се состои од три члена. Страната што поднела барање, како и другата Страна во постапката на одговарање, ќе назначат по еден научен или технички експерт, а потоа двата експерти именувани на овој начин, со заедничка согласност ќе именуваат трет експерт, којшто ќе биде претседател на испитната комисија. Третиот експерт не смее да биде државјанин на која било од страните на постапката, ниту пак неговото место на вообичаен престој да се наоѓа на територијата на која било од страните, ниту пак да биде вработен од која било од страните во постапката, ниту пак да се занимава со случајот во кое и да е друго својство.

3. Во случај претседателот на испитната комисија да не се именува во рок од два месеца по именувањето на вториот експерт, на барање на која било страна, Извршниот секретар на Економската комисија за Европа ќе именува претседател во рок од натамошни два месеца.

4. Во случај едната од страните во постапката да не именува експерт во рок од еден месец по приемот на известувањето од страна на секретаријатот, другата страна може да го информира Извршниот секретар на Економската комисија за Европа, којшто во рок од натамошни два месеца ќе именува претседател на испитната комисија. По именувањето, претседателот на испитната комисија ќе побара од страната која што не именувала експерт тоа да го стори во рок од еден месец. Во случај Страната тоа да не го стори во тој период, претседателот за ова ќе го информира Извршниот секретар на Економската комисија за Европа, кој што ова именување ќе го изврши во рок од натамошни два месеца.

5. Испитната комисија ќе усвои сопствениот деловодник за работа.

6. Испитната комосија може да ги преземе сите соодветни мерки за потребите на реализација на своите функции

7. Страните во постапката за испитување се должни да ја овозможат и олеснат работата на испитната комисија и особено, со примена на сите средсва што им се на располагање:

(а) На испитната комисија ги доставуваат сите релевантни документи, списи и информации;

(б) По потреба, на испитната комисија ќе и овозможат да повикува сведоци или експерти и да ги прима нивните докази.

8. Страните и експертите се должни да ја заштитуваат доверливоста на сите информации што ги добиваат во доверливост, во текот на работата на испитната комисија.

9. Во случај едната од страните во испитната постапка да не се појави пред испитната комисија или да не го презентира својот случај, другата страна може од испитната комисија да побара да продолжи со постапката и да ја заврши својата работа. Отсуството на Страна или непрезентирањето од една Страна на нејзиниот случај, нема да претставуваат пречка за продолжувањето и завршувањето на работата на испитната комисија.

10. Освен доколку испитната комисија не реши поинаку поради посебните околности, трошоците на испитната комисија, вклучувајќи го и надоместокот за нејзините членови, ги сносат подеднакво од страните во истражната постапка. Испитната комисија води евиденција за сите свои трошоци и за истите доставува завршен извештај до страните.

11. Која било Страна што има интерес од фактичка природа во предметот на испитната постапка и може да биде засегната од мислење во постапка, може да интервенира во постапката со согласност од страна на испитната комисија.

12. Одлуките на испитната комисија за работите поврзани со процедурата се донесуваат со мнозинство гласови на нејзините членови. Конечното мислење на испитната комисија претставува одраз на ставот на мнозинството на нејзините членови и ги вклучува и сите спротивни мислења.

13. Испитната комисија ќе го презентира своето конечно мислење во рок од два месеца по датумот на којшто таа била формирана, освен доколку таа не заклучи дека е неопходно овој временски рок да се продолжи за период што нема да биде подолг од два месеца.

14. Конечнато мислење на испитната комисија ќе се темели врз прифатени научни принципи. Конечното мислење испитната комисија ќе им го достави на страните во испитната постапка и на секретаријатот.

Анекс III

ПОСТАПКА ВО СОГЛАСНОСТ СО ЧЛЕН 4

1. Страна на потекло може да побара консултации со друга Страна во согласност со ставовите од 2 до 5 на овој Анекс, за да се утврди дали таа Страна е засегната Страна.

2. За предложена или постојна опасна активност, за целите на обезбедување соодветни и ефективни консултации, Страната на потекло е должна да обезбеди известување на соодветни нивоа на Страна за којашто смета дека може да биде засегната Страна колку што е можно порано, а не подоцна одткако ќе ја информира сопствената јавност во врска со предложената или постојната активност. За постојните опасни активности, ваквото известување се организира најдоцна во рок од две години по влегувањето во сила на оваа Конвенција за Страна на потекло.

3. Помеѓу останатото, известувањето содржи:

(а) Информации за опасната активност, вклучувајќи ги сите достапни информации или извештаи, како што се информациите обезбедени во согласност со член 6 за нејзините потенцијални прекугранични ефекти во случај на индустриска несреќа;

(б) Наведување на разумен рок во којшто се бара одговор во согласност со став 4 на овој Анекс, имајќи ја предвид природата на активноста;

а може да ги опфати и информациите утврдени во став 6 на овој Анекс.

4. Известените Страни се должни да и одговорат на Страната на потекло во рокот наведен во известувањето, потврдувајќи го приемот на известувањето и наведувајќи дали имаат намера да учествуваат во консултацијата.

5. Во случај известената Страна да наведе дека нема намера да учествува во консултацијата, или доколку таа не одговори во рокот наведен во известувањето, се применуваат одредбите дефинирани во наредните ставови на овој Анекс. Во вакви околности не се доведува во прашање правото на Страната на потекло да одлучи дали ќе спроведе оценка и анализа врз основа на националното право и практика.

6. По приемот на одговор од известената Страна со наведена намера од нејзина страна да учествува во консултацијата, Страната на потекло и го доставува следново на известената Страна, доколку тоа веќе не го сторила:

(а) Релевантните информации во врска со динамиката на анализата, вклучувајќи го и наведувањето на динамиката за доставување забелешки:

(б) Релевантните информации за опасната активност и за нејзините прекугранични ефекти во случај на индустриска несреќа;

(в) Можноста за учество во оценката на информациите или на извештаите во кои се прикажани можните прекугранични ефекти.

7. На барање на Страната на потекло, засегнатата Страна е должна да и достави реално достапни информации за областа под надлежност на засегнатата Страна за која што постои можност да биде засегната, кога ваквите информации се неопходни за подготвување на соодветна оценка, анализа и мерки. Информациите се доставуваат веднаш и доколку е можно преку заедничко тело кога такви постои.

8. Страната на потекло до засегнатата Страна ја доставува документацијата од анализите и оценките од Анекс V, став 1 и 2, тоа непосредно или преку заедничко тело, доколку такво постои.

9. Заинтересираните Страни ја информираат јавноста во областите за кои што реално може да се очекува дека ќе бидат засегнати од опасната активност и да се погрижат на јавноста и на органите во релевантните области да им се достави документација од анализите и оценките. Страните се должни да го обезбедат за нив правото на доставување забелешки или приговори во однос на самата опасна активност и да се погрижат нивните ставови да бидат доставени до надлежниот орган на Страната на потекло непосредно до тој орган или доколку е можно, преку Страната на потекло во разумен временски период.

10. По завршувањето на документацијата од анализите и оценките, Страната на потекло без одлагање започнува консултации со засегнатата Страна, во врска со, меѓу останатото, прекуграничните ефекти од опасната активност во случај на индустриска несреќа и мерките за намалување или елиминирање на овие ефекти. Консултациите може да се однесуваат на следново:

(а) Можните алтернативи за опасната активност, вклучувајќи ја алтернативата „без никакви активности" и можните мерки за ублажување на прекуграничните ефекти на трошок на Страната на потекло;

(б) Останатите форми на можна взаемна помош за намалување на прекуграничните ефекти;

(в) Сите други соодветни прашања.

На почетокот на ваквите консултации, заинтересираните страни се согласуваат за разумен период на времетраење на консултациите. Сите вакви консултации може да се спроведат преку соодветно заедничко тело, кога такво тело постои.

11. Заинтересираните страни ќе се погрижат должно внимание да им се посвети на анализата и на оценките, како и на забелешките примени во согласност со став 9 на овој Анекс, како и на резултатот од консултациите од став 10 на овој Анекс.

12. Страната на потекло е должна да ги извести засегнатите Страни за сите одлуки во врска со активноста, како и за причините и основите на кои се засноваат истите.

13. Во случај дополнителните и релевантните информации во врска со прекуграничните ефекти на опасна активност коишто не биле достапни во моментот кога во врска со таа активност се одржувале консултации, по консултациите, таа Страна веднаш ќе ја информира другата заинтересирана Страна или страни. Доколку заинтересирана страна тоа го побара, ќе се одржат повторни консултации.

Анекс IV

ПРЕВЕНТИВНИ МЕРКИ ВО СОГЛАСНОСТ СО ЧЛЕН 6

Следниве мерки ќе може да се реализираат, зависно од националните закони и практики, од страна на Страните, надлежните органи, операторите или со заеднички напори.

1.Утврдување на општи или конкретни безбедносни цели;

2. Усвојување законски одредби или насоки во врска со безбедносните мерки и безбедносните стандарди;

3. Идентификација на опасни активности за коишто се потребни посебни превентивни мерки, што може да вклучуваат системот за издавање лиценци или овластувања;

4. Оценка на анализите на ризиците или на студиите за безбедност во однос на опасните активности и акциониот план за имплементација на неопходните мерки;

5. Доставување до надлежните органи на информациите потребни за проценка на ризиците;

6. Примена на најсоодветната технологија за спречување на индустриските несреќи и за заштита на луѓето и на животната средина;

7. За целите на спречувањето на индустриските несреќи, спроведување на соодветно образование и стручно оспособување за сите лица ангажирани во индустриските активности на терен во нормални, како и во абнормални услови;

8. Формирање на интерни раководни структури и практики наменети за примена и ефективно одржување на прописите за безбедност;

9. Мониторинг и ревизија на опасните активности и вршење на инспекции.

Анекс V

АНАЛИЗА И РЕВИЗИЈА

1. Анализата и ревизијата на опасната активност треба да се изведуваат со опфат и деталност во зависност од намената на истите.

2. За целите на соодветните членови, табелата во наредниот текст ги илустрира прашањата што треба да се разгледуваат при анализата и ревизијата, за наведените цели:

Цел на анализата	Прашања што треба да се разгледуваат:
Планирање за вонредна состојба од член 8	(1) Количества и својства на опасните супстанции на локацијата; (2) Куси описни сценарија за репрезентативен примерок на индустриски несреќи што може да произлезат од опасната активност, вклучувајќи посочување на веројатноста на секое од нив; (3) За секое сценарио : (а) Приближното ослободено колочество (б) Степенот и сериозноста на последиците што би резултирале за луѓето и за животната средина во поволни и неповолни услови, вклучувајќи го опсегот на опасните зони што би резултирале; (в) Динамиката со која индустриската несреќа би можела да се развие од почетниот настан; (г) Сите активности што би можеле да се преземат за да се сведе на минимум веројатноста од ескалација; (4) Големината и распоредот на населението во непосредната околина, вклучувајќи можна голема потенцијална концентрација на луѓе во опасната зона; (5) Возраста, подвижноста и подложноста на ризици на тоа население.
Одлучување во врска со лоцирањето од член 7	Покрај ставовите од (1) до (5) погоре: (6) Сериозноста на штетата нанесена на луѓето и на животната средина, зависно од природата и околностите на испуштањето; (7) Одалеченоста помеѓу локацијата на опасната активност, на која што може да се очекува да дојде до штетни последици за луѓето и животната средина во случај на индустриска несреќа; (8) Истите информации, не само за тековната ситуација, туку и за планираните или реално

	предвидливи идни настани
Информирање на јавноста, од член 9	Покрај ставовите од (1) до (4) погоре: (9) Луѓето што можат да бидат засегнати од индустриска несреќа.
Превентивни мерки, од Член 6	Покрај ставовите од (4) до (9) погоре, за превентивните мерки ќе бидат потребни подетални верзии на описите и оценките пропишани во ставовите од (1) до (3) погоре Покрај тие описи и оценки, треба да се опфатат и следниве аспекти: (10) Условите под кои што се ракува со опасните материјали, и нивни количества; (11) Листа на сценарија за видовите индустриски несреќи со сериозни ефекти,која ќе вклучува примери на целиот опсег на големина на појавата и можноста за ефекти од соседните активности; (12) За секое сценарио, опис на настаните што би можеле да иницираат индустриска несреќа и на чекорите преку кои што истата би можела да ескалира; (13) Оценка, барем општа, за веројатноста на секој настанат чекор, имајќи ги предвид мерките од (14); (14) Опис на превентивните мерки од аспект на опрема и постапки за сведување на минимум на веројатноста за секој можен чекор; (15) Оценка на ефектите што би можеле да ги имаат отстапувањата од нормалните услови на работа и соодветни мерки за безбедно затворање на опасната активност или на нејзин дел во вонредна состојба и на потребата за стручно оспособување на кадар за да се обезбеди навремено препознавање на потенцијално сериозните отстапувања и преземање соодветни активности; 16) Оценка на степенот до којшто измените, поправките и одржувањето кај опасната активност би можеле да ги узложат на ризик мерките на контрола, и соодветни мерки за гарантирање на одржувањето на таа контрола

Анекс VI

ОДЛУЧУВАЊЕТО ВО ВРСКА СО ЛОЦИРАЊЕТО ОД ЧЛЕН 7

Во наредниов текст се илустрирани прашањата што би можеле да се разгледуваат и имаат предвид согласно со член 7:

1. Резултатите од анализата и оценката на ризиците, вклучувајќи ја и оценката согласно со Анекс V на физичките карактеристики на областа во која што се планира опасната актиност;

2. Резултатите од консултациите и од процесите на учество на јавноста;

3. Анализата на зголемувањето или опаѓањето на ризикот, како последица од нов настан на територијата на засегнатата Страна, во однос на постојната опасна активност на територијата на Страната на потекло;

4. Оценката на ризиците за животната средина, вклучувајќи ги прекуграничните ефекти;

5. Оценката на новите опасни активности што би можеле да претставуваат извор на ризик;

6. Разгледување на лоцирањето нови опасни активности и позначајните измени на постојните опасни активности на безбедна оддалеченост од постојните населени центри, како и воспоставувањето на безбедносна област околу опасните активности; во рамките на овие области, треба внимателно да се испитаат новите настани што би можеле да го зголемат бројот на население изложено на ризик, или на друг начин да ја зголемат сериозноста на ризикот.

Анекс VII

МЕРКИ ЗА ПОДГОТВЕНОСТ ЗА ВОНРЕДНИ СОСТОЈБИ ВО СОГЛАСНОСТ СО ЧЛЕН 8

1. Сите планови за непредвидени ситуации на локацијата и надвор од неа треба да се координираат за да се обезбеди сеопфатна и ефикасна реакција на индустриски несреќи.

2. Плановите за непредвидени ситуации ќе треба да ги содржат активностите неопходни за локализирање на вонредните состојби и за спречување или сведување на минимумна нивните прекугранични ефекти. Овие планови, исто така, треба да содржат и мерки за евакуација, други акции за заштита и спасување и здраствени услуги.

3. Плановите за непредвидени ситуации треба на персоналот на локацијата, на луѓето што би можеле да бидат засегнати надвор од локацијата и на спасувачките сили да им дадат детали за техничките и организационите постапки што се соодветни за реакција во случај на индустриска несреќа што би можела да има прекугранични ефекти и да ги спречат и да ги сведат на минимум ефектите врз луѓето и животната средина, на локацијата и надвор од неа.

4. Плановите за непредвидени ситуации на локацијата би можеле да го содржат и следново:

(а) Организационите улоги и одговорностите на локацијата за справување со вонредната состојба;

(б) Опис на активностите што би можеле да се преземат во случај на индустриска несреќа за да се контролира условот или настанот, или пак детали за тоа каде може да се најде ваков опис;

(в) Опис на достапната опрема и ресурси;

(г) Мерки за обезбедување навремено предупредување за индустриските несреќи до јавниот орган надлежен за реагирање при вонредни состојби надвор од локацијата, вклучувајќи го и видот на информации што би можеле да бидат вклучени во првичното предупредување и мерките за обезбедување подетални информации кога истите ќе станат достапни;

(д) Мерки за стручно оспособување на кадарот за должностите што од нив се очекува да ги исполнуваат.

5. Плановите за непредвидени ситуации надвор од локацијата би можеле да го содржат и следново:

(а) Организациони улоги и задолженија надвор од локацијата за справување со вонредна состојба, вклучувајќи го и начинот на којшто треба да се оствари интегрирањето со плановите за локацијата;

(б) Методи и постапки што треба да ги почитува персоналот ангажиран на итни и медицински задачи;

(в) Методи за брзо управување со засегнатата област;

(г) Мерки за да се обезбеди засегнатите или потенцијално засегнатите Страни да бидат брзо известени за индустриската несреќа и таа врска да се одржува и понатаму;

(д) Идентификација на ресурсите неопходни за имплементација на планот и мерките за координација;

(ѓ) Мерките за обезбедување информации до јавноста, вклучувајќи ги по потреба и мерките за интензивирање и повторување на информирањето за јавноста, во согласност со член 9;

(е) Мерки за стручно оспособување и вежби.

6. Плановите за непредвидени ситуации би можеле да содржат и мерки за: третирање, прибирање, расчистување, складирање; отстранување и безбедно депонирање на опасни супстанции и контаминиран материјал, и за реставрација.

Анекс VIII
ИНФОРМИРАЊЕ НА ЈАВНОСТА ВО СОГЛАСНОСТ СО ЧЛЕН 9

1. Името на компанијата, адресата на опасната активност и идентификација на функцијата што ја има лицето што ги дава информациите;

2. Едноставно објаснување на опасната активност, вклучувајќи ги и ризиците;

3. Најчестите називи или генеричките називи или општата класификација по опасност на супстанциите и препаратите што се инволвирани во опасната активност, со наведување на нивните основни опасни карактеристики;

4. Општите информации што се резултат на оценката на влијанието врз животната средина, доколку ваквите информации се достапни и релевантни;

5. Општите информации во врска со природата на индустриската несреќа што би можела да настане во текот на индустриската активност, вклучувајќи ги и нејзините потенцијални ефекти врз населението и животната средина.

6. Соодветни информации за начинот на којшто засегнатото население ќе биде предупредено и постојано информирано во случај на индустриска несреќа.

7. Соодветни информации за активностите што би требало да ги преземе засегнатото население и за начинот на којшто тие ќе треба да се однесуваат во случај на индустриска несреќа;

8. Соодветни информации за реализираните мерки во врска со опасната активност, вклучувајќи ги и прекуграничните ефекти од индустриската несреќа.

9. Општите информации за планот за непредвидени ситуации на службите за вонредни состојби, за локацијата и надвор од неа, за целите на справување со последиците надвор од локацијата, вклучувајќи ги прекуграничните ефекти од индустриската несреќа;

10. Општите информации за посебните услови на кои што подлежи опасната активност според релевантните национални одредби, вклучувајќи ги и системите за издавање дозволи или овластувања.

11. Детали за тоа каде можат да се добијат дополнителни релевантни информации.

Анекс IX

СИСТЕМИ ЗА ИЗВЕСТУВАЊЕ ЗА ИНДУСТРИСКИ НЕСРЕЌИ ВО СОГЛАСНОСТ СО ЧЛЕН 10

1. Со системите за известување за индустриски несреќи се овозможува најбрзиот можен пренос на податоци и прогнози според претходно утврдените шифри со примена на компатибилни системи за пренос и обработка на податоците за целите на предупредување и реакција во вонредни состојби, а претставуваат и основа за мерките за сведување на минимум и ублажување на прекуграничните ефекти, имајќи ги предвид различните потреби на различни нивоа.

2. Известувањето за индустриски несреќи содржи:

(а) Видот и обемот на индустриската активност, инволвираните опасни супстанции (доколку се познати) и сериозноста на можните ефекти од несреќата;

(б) Времето на појавување и прецизната локација на несреќата;

(в) Сите други информации што се [illegible] за ефикасна реакција на индустриската несрека.

3. Известувањето за индустриската несрека се дополнува (на соодветни интервали или секогаш кога за тоа ќе има потреба) со натамошни релевантни информации за развојот на ситуацијата во врска со прекуграничните ефекти.

4. Ќе бидат преземени редовни тестови и прегледи на ефективноста на системите за известувањето за индустриски несреќи, вклучувајќи ги редовните обуки на инволвираниот персонал. Кога тоа е соодветно, ваквите тестови, прегледи и обуки ќе се изведуваат заеднички.

Анекс X

ВЗАЕМНА ПОМОШ
ВО СОГЛАСНОСТ СО ЧЛЕН 12

1. Општото управување, контролирање, координирање и надзорот на помошта претставува одговорност на Страната што бара помош. Персоналот инволвиран во операцијата на давање помош е должен да постапува согласно со релевантните закони на Страната што бара помош. Соодветните надлежни органи на Страната што бара помош се должни да соработуваат со надлежниот орган назначен од Страната што ја дава помошта во согласност со член 17, како овластена за непосреден оперативен надзор врз персоналот и опремата што ги обезбедува Страната што ја дава помошта.

2. Страната што бара помош во рамките на своите можности обезбедува локални капацитети и услуги за соодветно и ефикасно доставување на помошта и се погрижи за заштита на персоналот, опремата и материјалите што за таа цел ќе се внесат на нејзина територија од страна или од име на Страната што ја дава помошта.

3. Освен доколку не се постигне поинаква согласност помеѓу заинтересираните Страни, помошта се обезбедува на трошок на Страната што бара помош. Страната што дава помош може во кое било време делумно или целосно да се откаже од надоместувањето на трошоците.

4. Страната што бара помош е должна да стори сé што е во нејзина моќ на Страната што ја дава помошта и на лицата што делуваат од нејзино име да им ги обезбеди привилегиите, имунитетите или капацитетите што се неоходни за ефикасно извршување на нивните функции поврзани со помошта. Од Страната што бара помош нема да се бара да ја применува оваа одредба за своите државјани или за лицата што имаат постојано место на престој во нејзината земја или да им ги доделува гореспоменатите привелегии и имунитети.

5. На барање на Страната што бара или дава помош, секоја Страна настојува да го овозможи транзитот низ нејзината територија, на прописно известениот персонал, опремата и имот инволвирани во помошта до и од Страната што бара помош.

6. Страната што бара помош е должна да го олесни влегувањето и престојот на нејзината територија и заминувањето од истата за прописно известениот персонал и на опремата и имотот инволвирани во помошта.

7. Во однос на активноста што непосредно резултираат од обезбедената помош, а во случај на смрт или повреда на лица, оштетување или загуба на имот, или штета нанесена на животната средина во рамките на нејзината територија во текот на обезбедувањето на бараната помош, Страната што бара помош е должна да ја заштитува и обесштети Страната што дава помош или лицата што делуваат од нејзино име и да им компензира за смртта или повредата на лицата што делуваат од нејзиното име и за загубата или оштетувањето на опремата или на друг имот инволвирани во помошта. Страната што бара помош е одговорна за решавање на жалбите од трети страни во однос на Страната што ја дава помошта или во однос на лицата што делуваат од нејзино име.

8. Заинтересираните Страни се должни тесно да соработуваат за да го олеснат решавањето на правни спорови и жалби што би можеле да резултираат од операциите на давање помош.

9 Која било Страна може да побара помош во врска со лекувањето или времето сместување на лицата инволвирани во индустриска несреќа, на територијата на друга Страна.

10. Засегнатата Страна или Страната што бара помош може во секој момент, по соодветни консултации и известување, да побара прекинување на помошта примена или обезбедена согласно со оваа Конвенција. Откако ќе се поднесе вакво барање, заинтересираните Страни меѓусебно се консултираат со цел да се реализираат соодветни мерки за прописно прекинување на помошта.

Анекс XI

РАЗМЕНА НА ИНФОРМАЦИИ ВО СОГЛАСНОСТ СО ЧЛЕН 15

Информациите ги содржат следниве елементи, што исто така можат да претставуваат предмет на мултилатерална и билатерална соработка:

(а) Законодавни и административни мерки, политики, цели и приоритети за спречување, подготвеност и реакција, научни активности и технички мерки за намалување на ризикот од индустриски несреќи од опасни активности, вклучувајќи го и ублажувањето на прекуграничните ефекти;

(б) Мерки и планови за непредвидени ситуации на соодветно ниво што ги засегаат останатите Страни;

(в) Програми за мониторинг, планирање, истражување и развој, вклучувајќи ги и нивнита имплементација и надзор;

(г) Преземени мерки во врска со спречувањето на индустриските несреќи, подготвувањето за нив и реакцијата на истите;

(д) Искуства со индустриски несреќи и соработка како одговор на индустриските несреќи со прекугранични ефекти;

(ѓ) Развивањето и примената на најдобрите можни технологии за подобра заштита на животната средина и безбедност;

(е) Подготвеност за вонредни состојби о реакција на истите;

(ж) Методи што се применуваат за предвидување на ризиците, вклучувајќи ги и критериумите за следење на прекуграничните ефекти.

Анекс XII

ЗАДАЧИ ЗА ВЗАЕМНА ПОМОШ ВО СОГЛАСНОСТ СО ЧЛЕН 18, СТАВ 4

1. Собирање и објавување на информации и податоци

(а) Воспоставување и работа на систем за известување за индустриски несреќи што може да обезбеди информации за индустриски несреќи и за експертите на ова поле, за експертите да можат да се ангажираат што е можно побргу во обезбедувањето на помошта;

(б) Воспоставување и работа на банка на податоци за прием, обработка и дистрибуција на неопходните информации за индустриските несреќи, вклучувајќи ги и ефектите од истите, како и за применуваните мерки и нивната ефективност;

(в) Изготвување и редовно ажурирање листа на опасни супстанции (заедно со нивните релевантни карактеристики) и на информациите за начинот за ракување со истите во случај на индустриска несреќа;

(г) Воспоставување и редовно ажурирање на регистар на експерти што можат да обезбедат консултативна и друга помош во однос на мерките за спречување, подготвување и реакција на индустриските несреќи, вклучувајќи ги и мерките за обнова;

(д) Редовно ажуриање на листата на опасни активности;

(ѓ) Изготвување и редовно ажурирање на листата на опасни супстанции утврдени со одредбите од Анекс I, Дел I.

2. Истражувања, стручно оспособување и методологии

(а) Изготвување и обезбедување модели врз основа на искуствата од индустриски несреќи и сценарија за мерките на спречување, подготвеност за индустриските несреќи и реакцијата на нив;

(б) Унапредување на образованието и стручното оспособување, организирање меѓународни симпозиуми и унапредување на соработката на полето на истражувањата и развојот.

3. Техничка помош

(а) Извршување советодавни функции наменети за зголемување на способноста за примена на мерките за спречување на индустриските несреќи, подготвеност за нив и реакцијата на истите;

(б) На барање на Страна, преземање на инспекции за нејзините опасни активности и давање помош во организирањето на нејзините национални инспекции согласно со условите на оваа Конвенција.

4. Помош во случај на вонредна состојба

На барање на Страна, обезбедување помош по пат на, меѓу останатото, испраќање експерти на терен, на местото на индустриската несреќа, за обезбедување консултативна и друга помош како одговор на индустриска несреќа.

Анекс XIII

АРБИТРАЖА

1. Страната или Страните што поднесуваат жалба се должни да го известат секретаријатот дека Страните се договориле да го достават спорот за арбитража во согласност со член 21, став 2 на оваа Конвенција. Во известувањето се наведува предметот на арбитража и посебните членови на оваа Конвенција чиешто толкување или примена се спорни. Секретаријатот добиените информации ги проследува до сите Страни на оваа Конвенција.

2. Арбитражниот трибунал се состои од три члена. Страната или Страните што поднесуваат жалба и другата Страна именуваат по еден арбитар, по што двата арбитри назначени на овој начин, со заедничка согласност именуваат трет арбитар, кој ќе биде претседател на арбитражниот трибунал. Третиот арбитар не смее да биде државјанин на која било од страните во спорот, ниту да има место на постојан престој на територијата на која било од страните во спорот, ниту да биде вработен од која било од страните во спорот, ниту смее да има претходна врска со случајот, во какво било својство

3. Во случај претседателот на арбитражниот трибунал да не биде назначен во рок од два месеца по именувањето на вториот арбитар, а на барање на страна во спорот, Извршниот секретар на Економската комисија за Европа ќе го именува претседателот во период од дополнителни два месеца.

4. Доколку една од страните во спорот не назначи арбитар во рок од два месеца по приемот на барањето, другата страна во спорот може за тоа да го информира Извршниот секретар на Економската комисија за Европа, кој што ќе го именува претседателот на арбитражниот трибунал во рок од дополнителни два месеца. По именувањето, претседателот на арбитражниот трибунал ќе побара од страната што нема именувано свој арбитар, тоа да го стори во рок од два месеца. Во случај тоа да не биде сторено во рок од два месеца, претседателот е должен да го информира Извршниот секретар на Економската комисија за Европа, којшто ова именување ќе го реализира во рок од дополнителни два месеца.

5. Арбитражниот суд својата одлука ја донесува во согласност со меѓународното право и со одредбите на оваа Конвенција.

6. Секој арбитражен трибунал конституиран во согласност со одредбите на оваа Конвенција е должен да изготви свој деловник за работа.

7. Одлуките на арбитражниот трибунал за постапката, како и за суштината, се донесуваат со мнозинство гласови на неговите членови.

8. Трибуналот може да ги преземе сите соодветни мерки за утврдување на фактите.

9. Страните во спорот се должни да ја овозможат работата на арбитражниот трибунал; посебно, со примена на сите средства што им се на располагање, тие:

(а) на трибуналот ќе му ги обезбедат сите релевантни документи, капацитети и информации;

(б) по потреба, на трибуналот ќе му овозможат да поканува сведоци или експерти и да ги прима нивните докази.

10. Страните во спорот и арбитрите се должни да ја штитат доверливоста на сите информации што ќе ги примат како доверливи во текот на постапките на арбитражниот трибунал.

11. На барање на една од страните во спорот, арбитражниот суд може да препорача времени мерки за заштита.

12. Во случај една од страните во спорот да не се појави пред арбитражниот трибунал или не го одбрани својот случај, другата страна во спорот може да побара трибуналот да продолжи со постапката и да ја донесе својата конечна одлука. Отсуството на една страна во спорот или небранењето од една страна во спорот на својот случај, нема да претставува пречка за постапката.

13. Арбитражниот трибунал може да ги сослуша и да одлучи за противничките побарувања што ќе произлезат од предметот на спорот.

14. Освен доколку арбитражниот трибунал не одлучи поинаку поради конкретните околности на случајот, трошоците на трибуналот, вклучувајќи го и плаќањето на неговите членови, ги сносат подеднакво страните во спорот. Трибуналот води евиденција за сите свои трошоци и до страните во спорот доставува финална пресметка) за сите трошоци.

15. Страна на оваа Конвенција што има интерес од правна природа во предметот на спорот и што би можела да биде засегната со одлуката во случајот, може да интервенира во постапката со согласност од страна на трибуналот.

16. Арбитражниот трибунал својата пресуда ќе ја донесе во рок од пет месеца од датумот на кој е формиран, освен доколку не заклучи дека е

неопходно овој временски рок да се продолжи за период што не треба да биде подолг од пет месеци.

17. Пресудата на арбитражниот трибунал ќе биде придружена со изјава за причините. Таа е конечна и обврзувачка за сите страни во спорот. Пресудата секретаријатот ќе им ја достави на сите страни во спорот и на сите Страни на оваа Конвенција.

18. Спор што може да произлезе помеѓу Страните во врска со толкувањето или спроведувањето на пресудата, може да се достави од која било страна до арбитражниот трибунал што ја донел таа пресуда или, доколку тоа не е остварливо, арбитражен трибунал формиран за оваа цел на ист начин како и првиот арбитражен трибунал.

Член 3

Министерството за животна средина и просторно планирање се определува како надлежен орган на државната управа што ќе се грижи за извршување на овој закон.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

_____

L I G J
PËR RATIFIKIMIN E KONVENTËS PËR PASOJAT JASHTËKUFITARE NGA FATKEQËSITË INDUSTRIALE

Neni 1

Ratifikohet Konventa për pasojat jashtëkufitare nga fatkeqësitë industriale, e miratuar në Helsinki më 17 mars 1992, e cila është në fuqi nga 19 prilli 2000.

Neni 2

Konventa në origjinal në gjuhën angleze me përkthim në gjuhën maqedonase, është si vijon:

Neni 3

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor përcaktohet si organ kompetent i administratës shtetërore, që do të kujdeset për zbatimin e këtij ligji.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

www.slvesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник - Тони Трајанов.
Телефон: +389-2-55 12 400.
Телефакс: +389-2-55 12 401.
Претплатата за 2010 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија" излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622
2010019